PHÆDRI, AUG.
LIBERTI
FABULARUM
ÆSOPIARUM
LIBRI V.

Notis Doctorum Selectioribus, Noviſque paſſim & Conjecturis & Explicationibus Illuſtrati

Operâ

THO. JOHNSON, A.M.

In uſum

Scholæ Etonenſis.

LONDINI

Apud *Car. Harper* in vico *Fleetſtreet* dicto, *Sam. Smith*, *Benj. Walford*, & *Tho. Newborough*, in Cœmeterio D. Pauli, & *Joan. Slatter* Etonæ. MDCCI.

BRITISH MUSEUM
15
JUN

Petri Burmanni PRÆFATIO.

LECTORI S.

EN tandem fidem noſtram, quam nuper publice dedi, brevi fore, ut poſtumæ, & cum tineis & blattis jam certantes, *Viri Illuſtriſſimi Marquardi Gudij in Phædrum Notæ & Animadverſiones* exirent, ſolutam. Non exiguam me à veris bonarum artium æſtimatoribus gratiam iniiſſe ſatis certo ſcio, qui ab oblivione vindicaverim Doctiſſimi Viri lucubrationes, quas toties à vivo etiamnum *Gudio* expoſtulationibus creberrimis, imo conviciis, fere totius orbis Eruditi Viri flagitaverunt. Sed poſtremis ejus vitæ temporibus, quibus rerum civilium adminiſtrationi admotus fuit, non recolere & celebrare tam frequenter Muſas, quas in juventute ſummo ardore & ſtudio amplexus fuerat, ei licebat; unde ea, quæ juvenis in ſchedas congeſſerat, in liturariis fere jacuere, & ad mortem uſque, quæ matura nimis ei contigit, per ſupellectilem librariam ſparſæ fuere. Statuerat, ſi modo vel minimum ipſi otium à re publica concederetur, has in Phædrum notas recenſere, & in lucem publicam mittendo omnium deſideriis

ſatisfacere; ſed infelix fatum conſilium ejus irritum fecit. Et fortaſſe in æternum hic labor periiſſet, niſi Vir Clariſſimus *Grævius*, noſtrum Decus & Præſidium, olim *Gudij* ſummus amicus, non omnem lapidem moviſſet, ut hic Theſaurus ex cuſtodia depromeretur. Cum autem Vir ille maximus, tot negotiis, quæ ad rem literariam promovendam quotidie ſubit, impeditus, vix harum curationi vacare poſſit, ego, qui eo tempore otio abundabam, ſponte operam meam obtuli; non male illam poſiturum me exiſtimans, ſi ab interitu vindicarem tam egregiæ doctrinæ monumenta.

Sed vix, ut ingenue fatear, opus illud aggreſſus fueram, cum pœnitere ſuſcepti muneris cœperit, & in ipſo opere majorem moleſtiam & laborem experirer, quam animo præceperam; imo ſæpiſſime deſperabam, me unquam ad finem illud perducturum. Conjecerat enim ὁ πάνυ notas ſuas, in minutas aliquando ſcedas, quæ partim laceræ, & mutilæ, partim putredine exeſæ, vix literarum veſtigia ſæpe exhibebant. Neque in unum corpus & volumen lucubrationes ſuas congeſſerat, ſed quatuor diverſarum Phædri Editionum marginibus, cogitationes ſuas commiſerat, quæ ſæpe eædem aliis verbis, ſæpe diverſæ & contrariæ, maxime incertum animum dividebant, quid potiſſimum ſequerer. Duravi tamen labori ferendo, & quamvis non

eo apparatu prodit, quo ipſe Auctor, ſi per fata proprium fœtum producere ipſi licuiſſet, non tamen contemnendam operam me in illis collocaſſe puto. Præſertim cum ea fide & religione in his exſcribendis verſatum me ſciam, ut nihil *Gudio* ſubtraxerim, nihil, quod non manu illius notatum fuerit, exhibuerim, & ſemper conſilio & ope Cl. *Grævij* in ſupplendis lacunis, & intricato verborum ſenſu expediendo, uſus ſim. Noverat enim Vir ille eximius pulcherrime *Gudij* ſententiam de plurimis Phædri locis, cum eo, dum viveret, familiariſſime uſus fuiſſet,& ſæpiſſime de ſcriptis his ſermones habuiſſet.

Exhauſto hoc labore,& purgato hoc Augiæ ſtabulo, cum Typographo de publicandis his Gudij laboribus conſilium ini; & quamvis mihi maxime placeret, Phædrum ſolis *Gudij* notis illuſtratum in lucem mittere, faſtidij tamen hujus ſæculi ratio habenda fuit. Vix emptores enim hodie Auctores & veteris ævi ſcriptores reperiunt, etſi doctiſſimorum virorum diligentia ſumma & eruditiſſimis notis illuſtrentur, niſi lenociniis quibuſdam commendentur. Et inolevit mos ille jam ab aliquo tempore, nullos fere ſcriptorum veterum, niſi *Variorum Commentariis* illuſtratos eſſe titulus doceat, emittendi, qui à Pædagogorum tribu inventus, ingens ipſis ſtudiis vulnus impoſuit: hi enim, virorum doctorum labores mutilare, & illud ſolum, quod Scho-

laſticorum horum palato arridebat, excerpere, excuſſis è juventutis manibus integris & omni doctrina refertis commentariis, egregiam laudem putabant. Sic in plurimis auctoribus Thyſius & Schrevelius graſſati, peſſimum exemplum prodidere, & quo pacto levi & exiguo labore veterum ſcripta corrumpi potuere, monſtravere. Omnibus vero palmam præripuiſſe mihi videtur nuperus Phædri noſtri editor, qui virorum doctorum labores truncatos nobis exhibiturus, ridiculo commento damnum illud penſavit. Et cum ſentiebat nunquam doctis laborem illum, quem ipſe Phædro impenderat, probari poſſe, ſatis magnum operæ precium putavit pueris placere, quorum oculos pulchris iconibus paſcere palmarium exiſtimabat. Videtur autem has delicias, è monachorum diſciplina, repetiiſſe, qui egregie rudes & omnis doctrinæ expertes, omnibus fere libris has ineptias inſerebant. Sed nos puerilia hæc oblectamenta nemini invidemus, magiſque mentes auditorum doctis & ſolidis verbis occupare, quam his ludibriis oculis inſidias facere volumus.

Integras igitur *Conradi Rittershuſij*, Germaniæ ſuæ quondam ornamenti, & non minoris Galliæ Decoris, *Nicolai Rigaltij* Notas Gudianis ſubjunximus: Deinde *Jo. Ludovici Praſchij*, qui plurimis ingenij ſui monumentis, & judicij, quo valebat, dexteritate,

teritate, dudum erudito orbi innotuit, ſubjecimus. Cum, quod eximia eruditione commendabantur, tum quod in his terris vix notæ, magnum diu deſiderium commoviſſent; neque nobis, etſi omnes angulos excuſſeramus, eas reperire licuit, ſed pro inſigni erga literas ſtudio, nobiſcum eas communicavit Vir Illuſtriſſimus, & in Germania ſua communis eruditorum Mæcenas, *Fridericus Benedictus Carpzovius*, qui eas ſua manu deſcriptas ad nos tranſmiſit. *Tanaquilli* deinde *Fabri* commentarium dum ſubnectere par erat, à conſilio quod ceperamus, aliquantum diſcedere placuit, & cum ſæpiſſime prolixas, de rebus nihil ad Phædri fabulas pertinentibus, diſſertationes notis ſuis immiſceat, ea tantum excerpſimus, quæ auctori noſtro illuſtrando conducere judicavimus. Sed utiliſſimum imprimis *Schefferi* laborem, huic auctori inſumptum, ipſis verbis Phædri ſubjecimus, cum & adoleſcentibus & Eruditioribus æque utilem operam navaverit. *Scioppij* quoque, *Freinſhemij*, *Gujeti*, *Neveleti* & aliorum notas, eas tantum congeſſimus, quæ inſtituto noſtro facere, & molem libelli non nimis onerare videbantur. *Meurſij* vero non magnam rationem habuimus, cum omnium virorum, qui poſt eum ſcripſerunt, judicio infeliciter Criticam in hunc auctorem advocaverit, & nimiam ſibi in tranſponendis verſibus, & depravatis locis ſanandis licentiam ſumſerit.

Denique per totum libellum ſparſas, breves quaſdam Viri Iluſtriſſimi *Nicolai Heinſij* notas, ex codice quo uſus olim fuerat, deſcripſimus. Et quamvis non is labor aliquibus videri poſſet, qui celeberrimo Heinſiano nomini ingens decus apponere poſſit, cum non diligenter elaboratus & elucubratus, ſed temere, & ut inter legendum menti ipſi occurrebat, in marginem Phædri conjectus fuerit, non tamen ullam Manibus Viri Nobiliſſimi injuriam me feciſſe puto, quum ex pauciſſimis ejus viri verſibus, ingens lux ſcriptori huic ſæpe affundatur, & aliorum diligentiâ conjecturæ & ex MSS. collectæ lectiones, illuſtrari poterunt. Multa vero jam olim cum *Scheffero* communicaverat, quibus vir ille in maximum reip. literariæ commodum jam uſus eſt. Neque præterire hoc loco poſſum Ampliſſimorum Virorum, *Roberti Goeſij* Reipublicæ noſtræ apud potentiſſimum Regem Danorum Oratoris, *Gulielmi Goeſij*, Juris Doctoris Eruditiſſimi, & *Caroli Crucij* Urbis Lugdunenſis Senatoris, arctiſſimo ſanguinis vinculo mihi conjuncti, benignitatem, qui ab *Heinſio* Hæredes ſcripti, ejus labores & doctiſſima ſcripta ſervant, & mecum ejus Viri Codicem communicarunt. Poſſident hi plurima adhuc in omnes fere Latinæ linguæ ſcriptores, præcipue in Poëtas, ab *Heinſio* exarata, & diligentiſſime in ſcriniis cuſtodiunt, quorum inſpiciendi, & ſi quid

quid cum Heinſiani nominis honore in lucem mitti poſſit, recenſendi, mihi poteſtatem Viri humaniſſimi cum fecerunt, non poſſum quin inſignia illorum virorum merita & officia hic publico commendem, & ſimul ſpem, brevi, cum luculentius mihi otium erit, plurima ex theſauro iſto depromendi faciam. Non patientur enim tanti Viri hæredes & cognati, tantas divitias intra arcas ſtrangulari, & vermibus eſcam ingratam fieri.

His omnibus, quæ ad commendendam hanc editionem accommodata videbantur, noſtrâ induſtria, quædam ex Doctorum virorum obſervationibus, quas aliis libris inſperſerant, deſcripſimus; ex noſtra autem penu fere nihil depromere licuit, cum, quia ingenij & doctrinæ infirmitas me tot Heroibus immiſcere deterrebat, tum præcipue, quod cum jam emittendus eſſet liber, ab Ampliſſimis Trajectinæ Urbis Proceribus, provincia juventutem publice docendi mandaretur, & tantus & tam inſuetus ſubito humeris meis labor imponeretur, ut in novi muneris auſpiciis vix tempus recognoſcendi libri concederetur. Ignoſcent itaque benigni Lectores, ſi quæ non ſatis accurata, vel feſtinatione nimia incogitantius ſcripta offendantur, & cum tot virorum laboribus ſumma cum utilitate & voluptate frui jam poſſent, facile reliquorum jacturam ferent.

Hæc potiſſimum de hujus editionis inſtituto diſſerere viſum fuit, neque de ipſo *Phædro*, ejus fabulis, diverſiſque earum editionibus multa congerere neceſſe eſt, cum illum laborem elegantiſſima Epiſtola quam editioni ſuæ præfixit, *Ritterſhuſius*, & prolegomenis ſuis *Praſchius*, *Schefferus*, & alij præceperint.

Non tamen ſine piaculo ea præterire poſſum, quæ olim *Gudius*, in capite Phædri ſui de ipſo *Phædro* breviter annotaverat. Diligenter ejus notas luſtrantibus ſatis apparebit, quale de Phædro ejuſque ſtylo judicium illius fuerit, qui ætatem ejus ad Tiberij principatum referendam, ipſumque Valerio Maximo aliiſque ejus ævi ſcriptoribus æqualem fuiſſe cenſebat. Exiſtimabat autem has fabellas demum poſt Tiberij mortem publici juris factas, cum non vero ſimile videatur, illum auſum fuiſſe fabulis ſuis viventem Imperatorem immiſcere, quod quam periculoſæ aleæ opus eſſet, alia ejus temporis monumenta indicant; deinde quod fabulam de Ranis regem petentibus,& à Jove Hydrum conſecutis, Caligulæ tempora reſpicere exiſtimabat; nam Tiberium de Caligula ſucceſſore ſuo dicere ſolitum, *Exitio ſuo, communique Cajum vivere, & ſe Natricem (ſerpentis id genus) Populo Romano, Phaëtontem orbi terrarum educare*; teſtatur *Sueton* Calig. XI.

Putavit

Putavit etiam Vir Doctiſſimus male Auctoris noſtri Nomen in nominandi caſu *Phædrus*, ſcribi, cum ex illius ſententia rectius *Phæder* dicendus eſſet, quod his præcipue argumentis confirmabat. Linguæ Latinæ analogiam id docere, quæ in ſimilibus nominibus, à Græco ſermone derivatis, id fieri ſuadebat, ut enim Ἀλέξανδρος *Alexander*, Μένανδρος *Menander*, Ἀντίπατρος *Antipater*, Ἀναξίμανδρος *Anaximander*, Philoſophus apud Suidam ſucceſſor Thaletis, Περίανδρος *Periander*, de quo & Suidas, Σώπατρος *Sopater*, & infinita alia; Ita quoque Φαίδρος Latine *Phæder* dicendus ſit. Eodem modo, quod non ingratum viris doctis fore puto, notaverat à γεώμετρος non *Geometra* ſed *Geometer* efferendum, quod eo loco Aurelij Victoris in Epitome de Adriano Aug. ubi dicitur *Muſicus, Geometra, Pictor*, confirmabat, & ſcribendum è MSS. *Geometer*. quomodo Andreas Schottus ſe in omnibus ſuis ſcriptis libris reperiſſe teſtatur, ſed veriſſimam & genuinam eſſe eam lectionem non animadverterat, judicabat. Sed apertius illud conſtare putabat ex lapide apud Gruter. pag. CIↃ CXI. ubi legitur.

PHÆDIMO. VESTITORI. M. AUG.
PHÆDER. FRATRI PIISSIM.

Et in alio Saxo Florentino inedito, ſed quod in collectaneis ſuis, (quibus immenſum à Grutero,

Grutero, Reineſio & aliis præteritarum inſcriptionum numerum commiſit, quaſque aliquando orbi erudito expoſitum iri optamus,) deſcripſerat, ubi memorabatur

RUNCULANIUS PHÆDER

Hoc autem nomen *Phædri* Græcum, quod inter libertos Latinos erat rariſſimum, ideo ipſi ab Imperatore Auguſto inditum putabat, quia ille in ſervis & libertis Græca nomina & erudita amabat. Sic Polybij, liberti, qui Auguſti teſtamentum partim manu ſua perſcripſit, mentio occurrit apud Gruter. p. LXXV.

Hæc ſunt quæ de *Phædro* ipſo notaverat, & quæ ſilentio præterire religio erat. Plura hic addere priorum virorum doctorum labores, & de hac re diſputationes prohibent. Hoc uno defungar. Mihi quoque *Phædrum* Tiberij ætate vixiſſe videri, quamvis eum provectæ admodum ætatis compoſuiſſe has fabulas videatur, ut ex Fabula LXXXI & XCI apparet? quo tempore potiſſimum ſcripſerit, definiri vix poſſit. Sed à ſeculi Auguſti nitore & naturali pulchritudine paulum admodum ejus ſcriptionem recedere, cuivis iſtius ævi deliciis aſſueto facile deprehenditur; quod duplici ratione aliquis dicat ipſi accidiſſe; cum ipſius ævi culpa, quod ſtatim à diſceſſu Auguſti mirum in modum defecit,

defecit, & à puro iſto & ſimplici loquendi uſu degeneravit; tum, quod optime, ſagaciſſimus & dexterrimus ſcriptorum cenſor & æſtimator, *Barthius* notavit ad Claudianum de Nupt. Honor. v. 141. Gentis, ex qua oriundus erat *Phæder*, vitio. Nam Romam deductus, homo Thrax & diu ſervus, non potuit eo nitore & elegantia ſcribere, qua *magnates illi, qui Atticis innutriti, & in Romani ſermonis educati deliciis erant, quarum non ſine labore utrarumque ſummam ſub magiſtris utique indepti ſunt, non hauſerunt ex communi ſermone loquentium; Magiſtris autem cum ſervi, ut Phædrus, caruerint, & ſermonem quem quotidie audiebant ſecuti ſint*, non mirum *Phædrum* ad ſummam illam elegantiam pervenire non potuiſſe, ſed magis admirandum, illum & gentis & educationis vitiis tam bene emendatis, quantum ſervo (ſolum *Terentium*, qui Lælij & Scipionis opera uſus eſt, excipio) unquam contigit, tam politam & elegantem ſcriptionem aſſecutum fuiſſe, ut maximo fructu à juventute teri & legi poſſet. Tu benevole Lector his fruere & Vale.

J O.

BRITISH MUSEUM 15 65 JUN

JO. LUD. PRASCHII IN PHÆDRI FABULAS Introductio.

NON abs re fore judicavi, si de his fabulis communia quædam & apta cum ad usum juniorum, (neque enim juvenis adultis, indoctus doctis scribo) tum ad institutum nostrum præmonerem. Igitur quod ad scriptorem ipsum pertinet, lectitandus Prologus Libri tertij, qui ut est perfectæ dedicationis libri specimen, ad patriam ejus, ingenium, studia, fortunam causasque scribendi cognoscendas gradum struit: quanquam & aliis locis seque & conditionem suam haud obscure depinxit. Quod indicare tantum libuit, ut esset ἐπιχείρημα, in quo animum exercerent. Nunc ad fabulas aggrediamur, quarum tres sunt partes: titulus, fabula, affabulatio. De titulis actum ad fab. 69. Ipsas fabulas si spectamus, non absque

abſque delectu has collectas invenimus. In cæteris, quas communi nomine Æſopias dicunt, nonnullæ aridæ ſunt & exangues, quædam etiam meræ ſunt ſimilitudines. At quas Phædrus excerpſit, vel adinvenit, ingenioſas ſatis arbitror: niſi quod fab. 41. frigidior videtur. De argumento jam ſi quæras, ex civilis prudentiæ monitis fere ſunt conflatæ, quæ in domo potius regnatrice, quam in ſcholæ ſpatiis hauſit. Quod probavit luculente, dum exitium Sejano, niſi me conjectura fallit, cecinit ut vates. Quanquam etiam ſunt, quæ conſultus Juris inde capere poſſit. Nam judicij formulam & officium judicis repræſentat fab. 10, 49, 52. ubi ipſæ litis cauſſæ expendendæ: ſicut & controverſia quæ movetur fab. 87. Sycophantam, & punitam teſtis improbitatem exhibet fab. 17. Fraudatorem & fideijuſſorem improbum fab. 16. Teſtamentum, ubi incurrit locus de interpretatione fab. 63. Jus talionis, quod Rhadamanteum vocant, fab. 26. Reliquam partem occupant præcepta morum & communis vitæ, veræ etiam hiſtoriolæ, nec non & licentiores joci (unde *improbus* forte Martiali Phædrus dicitur) multaque circa theologiam ethnicorum, veterum ritus, temporum iſtorum ſtatum atque corruptelas, quas oblique paſſim notat: adeo ut Tiberium ipſum crebro ac Seianum, cui ſævienti ſæviens Cæſar vires præbebat, nunc mordere, nunc monere

monere videatur. Proinde diſcriminis evitandi cauſſa, ut conjicio, affabulationem ſæpe aut alio flectit, aut nimis laxe concipit, aut plane ſupprimit. Quare qui penitius hæc ſcrutari cupit, is neceſſe eſt ut memorias rerum, quæ Tiberij principatum complectuntur, in ſubſidium adſciſcat. Ac de rebus ſatis fere expoſui. Oratione Phædrus utitur Latina (tametſi repugnare aliqua videntur) pura, probabili, dilucida. Sed duæ maxime virtutes ei propriæ ſunt, facilis brevitas, & ingenua ſuavitas; eoque, ut mea fert ſententia, puerili inſtitutioni nullus magis ſcriptor convenit. In brevitate ipſe ſe jactat, aitque *commendari tanto juſtius, quanto poëtæ ſunt moleſti valdius.* Vis unicum ejus exemplum? Procœmium Libri primi lege, & cum longiſſimis aliorum præfationibus (quas urbaniſſime merito ridet Martialis Lib. II. Epigr. Epiſt. ad Decian. & Petrus Cunæus in Sard. Ven. p. 25.) compara. Septem ſunt verſiculi, quibus omnia ea ediſſertat: quid, quo duce, quo modo, quo genere carminis tradat; quotuplex ſit libelli uſus: ac demum quid obtrectari, quid reſponderi poſſit: ut libellus hic merito, ſi Ebræo more loqui licet, *cabus*, iſque *purus*, id eſt, ut ejuſdem gentis proverbium habet, *modicum ac bonum* complexus videatur. Suavitatem duabus potiſſimum rebus efficit. Prima eſt varietas, dum non unum ſententiis (de quo mox amplius videro)

& narrationibus habitum induit, dum ſtilum variat, dum interponit Prologos, Epilogos, aliaſque velut προλάσεις & παρεκβάσεις ad lectorem aut ad amicos, dum denique vera fictis, exempla (quæ alium alioqui locum ſibi vindicant: quamvis & hoc de quibuſdam dici nequeat, quum Hiſtoria pro humilibus & minutis aſpernetur) fabulis permiſcet. Altera eſt ars accommodandi brutis, quæ ſunt hominum propria: ut ſimio ac veſpæ judicibus ſententiam ſolennibus formulis conceptam fab. 10. & 52. vulpi orationem admodum civilem & περιεργείας emollitam, ad draconem, animal iracundum, fab. 76. convicia muſcæ & ampullas fab. 80. philoſophandi facultatem cani & agno fab. 54. Et hæc ſunt quæ *riſum movent* uti Prol. Libri I. loquitur. Jam ut metrum quoque perſtringamus, ſenariis fabulas has incluſit, qui (ut obſervavit etiam Cicero in Oratore) ſermoni ſunt ſimillimi: unde & Comicis amantur. Et huc pertinent quæ diſſerui ad Digreſſ. poſt fab. 64. Quo intelligitur, quamobrem Afer ille Comicus Notis noſtris ſæpius illigetur. Errabit tamen, ſi quis ſtilum hunc ſimplicitati Comicæ per omnia æquiparaverit. Aſſurgit enim paullulum ſupra ſoccum, & ad orationem vere poëticam propius accedit. Arguunt hoc vocabula quæ admittit: ut *laniger* pro ove; *ſonipes* pro equo; *ferus* pro leone, apro, cervo; epitheta, quale *fulmineus* aper, *ſetoſa*

ſetoſa ſus: phraſes, ut *carpere oſcula*: verborum collocatio, in hac συγχύσει. *Puerorum in turba quidam ludentem Atticus Æſopum nucibus quum vidiſſet*: integri denique verſus, nam graviores comicis ſunt hi: *Procax libertas civitatem miſcuit, Frenumque ſolvit priſtinum licentia.* Sonantior ille: *Tumens inani graculus ſuperbia.* Splendidiores autem, atque adeo quovis ſyrmate digni: *Nitor ſmaragdi collo præfulget tuo, Pictiſque plumis gemmeam caudam explicas.* Sublimiores itidem: *Jugum flagello temperat lento meum, & lora frenis continet ſpumantibus.* At hi verbis ac ſententia vere ſunt poëtici: *Ego, quem Pierio mater enixa eſt jugo*, & reliqui; Item, *Threiſſa quum gens numeret actores ſuos*, cum ſequentibus. Integrum vero ſpecimen ἀδρᾶς χαρακτῆρος edidit Digreſſ. poſt fab. 64. quod ipſe inculcat iſto carmine, *Et in cothurnis prodit Æſopus novis.* Atque id quidem minime eſt mirandum, quum Virgilij non indiligens lector & imitator appareat: quod exemplis in Scholiis demonſtravi. Supereſt ut de affabulatione ſubjungamus: quæ nihil aliud quam fabulæ explicatio, & ad propoſitum applicatio. Fere vero conſtat ſententiâ: quæ nunc nuda & libera ponitur, nunc cum apparatu fabulæ connectitur. Illa recta intelligitur, hæc obliqua, Illius exemplum præbet fab. 4. hujus fab. 3. Interdum ſententiæ directæ propoſitio additur, ſicut fab. 10.

Sunt

Benevolo Lectori.

NON *sanè diffiteri possum*, Amice Lector, *quæ ad illustrandum Phædrum diu destinata in animo habueram, eorum multa à Domino* Davide *ab* Hoogstraten *in nuperâ editione fuisse præoccupata; atque adeò novitatis gratiam apud nonnullos huic nostro operi defuturam non dubito: cum tamen non idem utrisq; nostrum sit propositum in omnibus, & ille tantum aliena colligere, & contracta dare; nos multa de nostro (non tamen ingrata, spero) in lucem proferre receperimus, a proposito desistendum non duxi. Quam itaque viam institerim, paucis accipe. Multi in Phædrum multa scripserant, docta, indocta, ambitiosa, & a re aliena, ut sæpe fit; quorum collectionem integram edidit* Burmannus: *Hanc excutere visum est mihi, ut minori Phædrus prodiret mole, non tamen suis nudatus ornamentis: adeoque omnes doctorum inter se rixas & altercationes, lepidissimas Fabri facetias, & graves Schioppii iras prorsus abjeci; audaciores Criticorum conjecturas & emen-*

dationes nullo innixas fundamento, nullâ ratione ſtabilitas prætermiſi, ut nec reverentiâ nec miſericordiâ dignas: odioſas hominum timidorum ex aliis Auctoribus Phædri defenſiones, locoſq; ubi opus non erat, parallelos abire juſſi: deniq; id unicè ſtudebam, ut nihil in hâc editione compareret, quod non vel Phædri mentem magis perſpicuam, vel contextum magis expeditum certumve redderet: quod ut fieret ſumma cum diligentiâ omnes omnium notas perlegi, & quotieſcunq; doctoruminter ſe variarunt ſententiæ, nec litem componere in proclivi erat, utraſq; proponendas judicavi. Quod ſi forte ſagacioribus aliquid minutum nimis & leve appareat, ſpero tamen inventuros, quod & eorum palato ſapiat: atqui ſic agendum erat; niſi enim ad minora deſcendiſſem, puerorum imperitiæ neceſſarium defuiſſet fulcimentum.

Unum hoc reſtat, Amice Lector, *quod te monitum velim, id, quod in hâc editione præſtitum non ſit, quod quidem ad Auctorem illuſtrandum faciat, te fruſtrà alibi quæſiturum; reciſis enim inutilibus ornamentis, & inani verborum pompa neglecta, res ipſas tantum collegi; atq; adeo ſaniores doctorum vel conjecturas vel explicationes hîc omnes collectas invenies.* Vale.

Sunt porro ſententiæ vel graves, ut Fab. 55. vel aptæ hominum opinionibus, ut fab. 54. aut moribus, ut fab. 44. Concurrit primum & poſtremum genus fab. 32. Rurſum vel ſunt ſimplices, ut fab. 5. vel tractatæ, ut fab. 8. ubi duplex ratio. Exempla videas addita fab. 49. ἐπίκρισιν fab. 43. Interim præcurrunt fabulam, interim ſequuntur, vel eidem innectuntur, ut ex prioribus tribus fabulis pateſcit. Eſt ubi geminentur: in principio fab. 27. in fine, fab. 68. utrobique, fab. 13. Quin etiam excluduntur aliquando, dum vel ad cogitandum acutis relinquuntur, ut forte fab. 6. vel ſuperfluæ videntur, ut fab. 53. vel dum talis eſt fabula, ut riſui magis quam doctrinæ ſerviat, ut fab. 74. quam quidem nec nomine dignam puto nec jure fabulæ, id eſt, explicatione & emendatione: cujus tamen, ut quæ maxime, indiget. Quandoque ſententiæ loco nihil aliud quam indicatur genus hominum, de quo fabula tractat, velut fab 7. aut plenius χαρακτηρίζεται, ut fab. 36. Quo retulerim apoſtrophen, quæ ſequitur fab. 76. ideoque ſubmoto numero & intervallo, committendam & jugandam iſti fabulæ cenſeo. Hæc de partibus harum fabularum dicta ſunto: quæ ſi quis cogitatione vellet perſequi, haud difficulter *præcepta fabularum* ex ſolo concinnare Phædro poſſet. Neque enim abſurdum eſt aut inſolens, optimum in re quaque ſibi diligere; tum genium ejus, tanquam ideam,

animo concipere; & à ſingularibus adſcendendo ad univerſalia, artem parere. Sequitur, ut de apologorum horum uſu pauca, quamlibet non tam ad Phædrum, quam fabulas in univerſum pertinentia, delibemus: tum quod pars hæc maxime utilis, tum quod ab aliis deſerta. Si igitur ſolidum ex his fabulis emolumentum volumus conſequi, opus eſt ut ſollerter primum ſingulas excutiamus, excuſſas dein futuris uſibus præparemus, id eſt, animo diſpiciamus, quibus negotiis, temporibus, perſonis, una harum quælibet adhiberi queat. Neque enim in orationibus duntaxat ſcholaſticis, (immo Horatius ne in poëmate quidem humilem uſum hujus generis putavit) aut in familiari ſermone; ſed in graviſſimis ſæpenumero deliberationibus & concionibus inveniunt locum. Exempla Demoſthenis (cujus fabulam Hugo Grotius, dubium ludente calamo, an altiori conſilio, luculento certe ſpecimine, verſu eſt complexus) Antiochi, Themiſtoclis, Steſichori, Menenij, Tiberij, nota ſunt: nec recentiora deſunt. Quibus mota eſt forſitan Margaretha, Henrici Albretani Navarræ Regis conjux, fœmina omnibus ingenij & animi dotibus exculta, ut decima Muſa & quarta Charis appellari meruerit: cujus nomine fabellarum volumen editum Thuanus refert. Nimirum *fabula*, (ut ait Tullius in Partitionibus) *etſi ſit incredibilis, tamen homines commovet.* Ideoque etiam

etiam à Rhetorum filiis tractatur. In primis vero, si plebeiis arduum quiddam persuadendum venerit, cujus intellectum ipsi non capiant, ad fabulam nos recipiemus. *Imperiti* enim (dicam ore Fabij) *& simplicius quæ ficta sunt, audiunt; & capti voluptate, facile iis, quibus delectantur, consentiunt.* Porro, illud veluti κρύφιον ignorare non oportet, nullam prope dari fabulam, quin pluribus, iisque diversis rebus, accommodari possit. Quare non iners Phædri lector affabulationi neutiquam acquiescet: verum, quum illa plurimum sit generalis, ipse cogitatione descendet ad subjectas formas: aut si nimis arcta videatur, fabulæ usum industria sibi dilatabit. Exemplis res clarescet. Fabulæ primæ ἐπιμύθιον quum de his communiter sit conceptum *qui fictis caussis innocentes opprimunt*, nihil officiet, quo minus & invasoribus alienæ gentis, & in civitate tyrannis, & calumniatoribus in judicio, & Zoilis Carbiliisque in re litteraria, & Momis in communitate vitæ applicemus. E diverso, fabulam 84. cujus restrictius est ἐπιμύθιον, ad jucunditatem vindictæ fac extendi. Ipse Phædrus exemplo suo præit fab 13, 27, 68. Neque illicitum reor, fabularum opportunitates pro præsentis argumenti ratione mutare nonnihil atque flectere, partem etiam, quæ lædere videatur, prætermittere: veluti si dicturus, honestum debere lucro anteferri, recites fab. 56. atque in illo carmine

finias: *Honorem fructu ne videamur vendere.* Nec vero tantum aut fabulosis solis, aut γνώμαις πολλαχῆς, quibus auctæ sunt, utemur; sed fabulas ipsas aut in proverbium contrahemus, aut quocunque ad eas modo alludemus: cumprimis ubi tam fuerint notæ, ut in omnium ore atque animis versentur. Magistro iterum Phædro hoc discamus, qui non aliunde quam ex ipsa traxisse fabula videtur hanc, quam fab. 3. præmunivit, sententiam: *suo potius habitu vitam oportere degere.* Inde est, quod Quintilianus notat, *confinem esse fabulæ παροιμίαν, & per allegoriam accipi, ut, nos nostrum inquit, onus; vos clitellas.* Atque etiam symbola, similitudines, emblemata, ac si quæ sunt ejusmodi, nonnunquam ex fabulis utiliter struemus. Ex quo fiet, ut non modo in promptu semper habeamus, quod orationibus, consiliis, epistolis, colloquiis decorè inferatur; sed ingenium mire subigamus, id est, acutum, promptum, varium reddamus. Judicio autem exercendo maxime inservit comparatio earundem aut similium fabularum, ab aliis atque aliis descriptarum: quæ ad indolem scriptoris quoque & artem pernoscendam mirum quantum valet. Ea gratia Gabriæ aliorumque fabulas παραλλήλους curiose annotavimus. Sic Phædrus fab. 19. conferri posset cum Justino 43. 4, 4. qui eandem brevius ac simplicius exsequitur. Ejusdem Phædri primam contendas licet, cum Æsopi sexta:

sed

ſed ratione parumper diverſa, quam rudi Minerva demonſtrare non pigrabor. Principio ad eandem utraque metam tendit: quod enim in illa lupus & agnus, id in hac felis eſt & gallus. Exprimunt vero ingenium τῶν πονηρῶν φύσεων, præcipue tyrannorum, atque adeo ἀνηπαίδευσιαν, quæ eſt inter ipſos, & bonos ac ſapientes: gradus item, quibus ad flagitia (id quod ad principia ac proceſſus humanarum actionum in moralibus refertur) perveniri ſolet. Fit enim primum mentio *facis improbæ:* deinde τῦ βάλεδαι καλαφαγεῖν, ſive, ut explicat affabulatio, τῦ αἱρεῖδαι πολυμελεῖν: mox inſidioſi *jurgij*, tanquam inſtrumenti: denique facti impetus, quem ſignificat vox *conceptum:* &, qui ultimus actus eſt tragœdiæ, *lacerationis* ac *vorationis.* De jurgio id addo: edocti à conſcientia tyranni, nihil execrabilius eſſe injuſtitia; de honeſta ſceleris præſcriptione cogitant, μετ' εὐλόγυ, ait Logographus, αὐτὸς αἰτίας βάλονται καλαφαγεῖν. Hinc varium certamen criminantis malitiæ, & tuentis ſeſe innocentiæ. Ab illa parte ſtat aſtutia, impudentia, calumnia, mendacium; ab hac ratio, veritas, communis ſenſus. Sed vi tandem ſuperat improbitas, dum argumentis nequit: vincitur veritas, quum maxime vincit. Dixi, in quibus hæ fabulæ convenirent: nunc, in quibus diſcrepent, evolvam. Lupus, dum ad flumen proficiſcitur, in agnum caſu incidit: felis certo conſilio inſidias gallo comparat.

Lupo itineris cauſſa, ſitis; facinoris, (quod idcirco gravius) improba cupiditas: feli utriuſque cauſſa fames. Ἐγώγε μὰ τοι, ait ipſe, ἀπροφθ᾽ ἑμενῶ. Felis gallum prius comprehendit, quam accuſat, quippe qui poſſet *prodire volando:* lupus agno facile pernicior, perorata cauſſa reum corripit. Agno tria accuſationis capita proponuntur, gallo duo. Illi opprobratur, quod aquam turbet; huic, quod ſomnum. Lupus violentior, qui ſuas injurias expoſtulat; callidior ælurus, qui ſpecioſe, hominum & naturæ cauſſam agere ſe, cauſſatur. Controverſiæ lupi & agni de facto ſunt, quæ *conjecturalis* conſtitutio; felis & galli de jure, quæ *juridicialis*, rite dicitur. Agnus inficiando crimina elidit, dum ἀσύστασα demonſtrat; gallus confitendo eludit, dum utilitatis publicæ rationes explicat, & argumenta convertit. Felis diſputando feſſus, immo victus, bene diſſimulatam ſævitiam indicat, cauſſæque vitium, ſubigente conſcientia, fatetur; lupus infamiæ metuentior (ex quo tyrannicorum ingeniorum diverſitas elucet) agnum prius immolare parcit, quam aliquid negatu non tam facile inveniat, quod uſque ab agni patre arceſſit. Sed poëta perſonam ipſi detrahit, ſubjectaque ἐπιχείσει *necis injuſtitiam* promulgat. Et hæc quidem ad viam in Phædri lectione utcunque demonſtrandam ſufficere arbitrati ſumus. Neque enim conſtipare omnia, quæ vel dici poterant, vel ab

aliis

aliis bene jam dicta ſunt, neceſſe habebamus. Quod inſtitutum deinceps quoque ſervabimus.

PRÆFATIONES
JO. SCHEFFERI.

Lectori Benivolo S. D.

HAbes ecce Phædri *noſtri tertiam editionem, quam ut publicarem,* Dn. Gothofredi Schultzen, *Bibliopolæ Hamburgenſis perinduſtrij rogatu feci, qui deſiderari eam per Germaniam ſignificavit, ſuoſque ad eam typos ultro obtulit. Speramus autem tanto hanc futuram gratiorem, quanto in ea & emendavimus plura, & prioribus adjecimus. Quod advertet facile, quiſquis hanc conferre cum ſuperioribus haud gravabitur. Plura hic addi neceſſe non exiſtimo, & abunde factum in Præfatione editionis ſecundæ, quam idcirco huic ſubjecimus. Vale, ſtudiiſque noſtris fave, lapſibuſque æquum te ac humanum præbe. Scr.* Upſaliæ a. d. 22 Decemb. 1671.

QUem ſecunda vice tibi damus, Lector optime, à nobis editum, latiniſſimum elegantiſſimumque Scriptorem *Phædrum*, multiplex variaque hactenus fortuna circumegit. Primum enim omnium contra non opinionem modo ſuam, ſed & meritum, inde propemodum, ex quo ſcripſit, notus paucis jacuit in tenebris, nullius certe, præter *Martialis Avienique*, veterum, quod ad noſtram pervenire potuit memoriam, de ſe teſtimonium impetravit. Etiam poſt renatas litteras elegantiores manſit ignotus, donec contra expectationem omnium protractus eſt in lucem à clariſſimi nominis doctrinæque viro, *Petro Pithœo*, qui excudi eum primus fecit Auguſtoduni Tricaſſium in Galliis A. MDXCVI. ſicut fit in curis primis, integre ac emendate parum. Placuit nihilominus is labor magnis doctrina viris, beneficioque haud levi affectos ſeſe, tam illuſtri monumento ſæculi præſtantiſſimi publicato, paſſim ſæpiuſque ſunt teſtati. Atque accidit eodem anno, ut vir ſingularis, deque litteris etiam humanioribus præclare meritus, *Conradus Ritterſhuſius* ſibi ſumeret hanc operam, eundemque *Phædrum* in Germania commentariis doctiſſimis & illuſtraret, & corrigeret. Cui paulo poſt, nimirum Anno MDXCVII. *Conradus Schoppius*, vir nemini, ac ne noſtro quidem ſatis æquus, Spicilegium adjecit ſuum, non profecto contemnendum

temnendum, licet ſit, qui exagitet mirifice, ac fortaſſe plus, quam oportebat. Iſtis eruditorum virorum ſtudiis excitatus denuo vir clariſſimus eruditiſſimuſque *Jac. Rigaltius*, eundem recudi fecit Pariſiis An. MDXCIX. & ſecunda vice Anno MDCXVII. apud Robertum Stephanum, editione ſupra cæteras nitida & elaborata, ſimul addidit, quæ ex collatione codicis Bibliothecæ Remenſis optimi ac antiquiſſimi ad meliorem nonnullorum caſtigationem obſervaſſe ſibi videbatur. Quanquam fuerat optandum, ut in hac editione, quæ revera eſſent ex Remenſi codice deprompta, quæ ſubnata ex *Rigaltij* judicio, ea certioribus indiciis comparerent: quando conſtat, non eaſdem eſſe lectiones, quas in ſuis probat, ſed nunc has, nunc illas anteferri, citra diſcrimen manifeſtum eorum, quæ ex codice antiquo, vel judicio ipſius provenerunt. Certe quæ deinde circa Annum MDCXXX prodiit minori forma, per Seb. Cramoiſy excuſa, in tam multis à priori diſſidet, ut quid hujus illiuſve fidei vel auctoritati tribuendum ſit, haud diſcernatur. Nec interea deſtitere per Germaniam viri docti ſuum facere officium: quin imo fuit quidem *Iſaacus Nicolaus Neveletus*, ipſe quoque Gallus natione, qui Heidelbergæ, ut videtur, edidit Scriptorem hunc cum aliis ejuſdem argumenti, eo ipſo tempore. Præfationem ſane ſuam Anno MDCX ſcripſit ad parentem, quæ ſuperiori

periori Anno MDCLX denuo Francofurti prodiit in lucem. Sed & eopſe anno, ſexcenteſimo videlicet ac decimo, *Phædrum* publicavit *Meurſius* in Batavis, opera Plantiniana Raphelengij, una cum Sympoſio, & aliis, Notis item *Ritterſhuſij Schoppiique*, quas ſuis notis ac animadverſionibus locupletavit. Quæ editio ut eſt nitida & elegans, ita quæ à *Meurſio* adjecta habet, iis caruiſſe poterat majore aliquanto viri optimi auctoritate. Qui ut orbem eruditum ſuis elaboratiſſimis operibus pridem ſibi habet devinctiſſimum, ita in hac parte invenitur pene nihil, quod doctrinæ ipſius reſpondeat. Poſt hoc tempus iterum neglectus noſter *Phædrus* jacuit, donec in Germania dextram ei admoverat eruditiſſimus *Urſinus*, Ratisbonæ publicaret A. MDCLVII, textumque hic & illic docte emendaret. Unum optaſſemus, ut abſtinuiſſet religione majori ab ejiciendis illis quibus offici juventutis moribus credebat. Licet enim argumenta iſthæc probus nemo laudet, neque ſit incognitum, quam facile illa ætas ad deteriora pertrahatur, tamen nihil eſſe, quod Scriptores veteres magis mutilarit, certo ſcimus, laceroſque ac deformes ad nos tranſmiſerit, quam hoc pium fortaſſis, at intempeſtivum reſcindendi reformandique omnia, ex arbitrio cujuſque, ſtudium. Quin potius, ſi oculis juventutis illa ſubducenda erant, relegari ad libelli calcem poterant, ne omnimoda exter-

minatione

minatione fieret deformior, quem jam ante ſatis membris aliquot habemus detruncatum. Eo ipſo, quem prædixi, anno idem inſtitutum fuit Cl. *Tanaquilli Fabri*, viri citra controverſiam doctiſſimi, qui eum una *Publij Syri* cum ſententiis edidit Salmuri, Notaſque cunctis longe præſtantiſſimas doctiſſimaſque, ac quæ cæteris palmam facile præripiunt, adjecit. Quadirennio poſt, id eſt, An. MDCLX extitit *Ludovicus Praſchius*, vir & ipſe doctus, qui eundem luci Gieſſæ reddidit, neque pauca in eo, ſive loca cogites ſuſpecta, ſive cætera intellectu parum obvia, expedivit. Hæſitavit tamen in aliquibus, quia nec *Rigaltij* editiones vidit, neque *Tanaquilli Fabri*, quæ juvare ipſum potuiſſent. Quare tandem ego quoque motus ſuavitate Scriptoris, & ſermonis Latini, quo eſt uſus, rectitudine, ſumere in manus denuo, & quia cum ſæpius juventuti noſtræ commendaveram, exemplaria vero comparari nulla poſſe, quantalibet pecunia ſciebam, publicare eundem propoſui. Verum deerant & mihi, quod pleriſque offeciſſe intellexi, quo minus abſoluta darent, editiones omnes veteres recenteſque, *Tanaquilli Fabri* maxime, de cujus ante alias præſtantiâ indicium *Cl. Gronovius*, pro ſingulari ſuo erga me amore, quem prædicare nullo tempore intermittam, mihi fecerat. Tandem cura factum amicorum, ut & illa, & quæ tum noviſſime prodierat, Praſchiana ſimul ad

me

me perferrentur. Ita mea olim in Scriptorem noſtrum conſignata contuli cum editis, ſicubi abiiſſe videbantur alio, quam vellet, *Phædri* animus, ſuper eo meam ſimpliciſſime ſententiam propoſui. Prodiit ea noſtra cura, una cum *Guyeti* notis, primum à nobis luci datis, Anno MDCLXIII. Neque multo poſt evenit, ut Argentorati proderentur optimi, cumque viveret multiplicibus nominibus conjunctiſſimi nobis Viri, *Dni Freinſhemij* curæ, verum poſt ipſius obitum Anno MDCLXIV, ab *Henrico Holſtio* Dano, viduæ *Freinſhemij* relictæ marito, atque ſic *Freinſhemianæ* Bibliothecæ hærede. Quæ cauſſa fuit, quod non omnia ſic legantur expoſita, ſicut factum credimus fuiſſe, ſi *Freinſhemio* ipſi vitam diuturniorem, quod ingentes viri virtutes, & vulgarem longe ſupergreſſa eruditio videbantur meruiſſe, Deus rerum humanarum arbiter voluiſſet largiri. Nunc cum præter *Meurſianam* ultimamque *Rigaltianam* videret editionem pœne nullam, ſicut conſtat ex ipſius commentario, mirum eſſe nequit, quod & ipſe alicubi vel hæſitarit, vel ſententiam prodere ſuam intermiſerit. Eodem anno quaſi facta conſpiratione illum ipſum *Phædrum* altera vice dedit *Tanaquillus Faber*, nitidiſſimamque verſionem Gallicam, ipſiſque Gallis ante cunctas fere verſiones quorumlibet ſcriptorum probatum adjecit, noſtram etiam editionem cenſura luſtrare ſua inſtituit. Qua in

cenſura

cenſura ſicut libertatem viri eruditiſſimi laudamus, nec obſtare illi ulla interceſſione noſtra cupimus, ita ſtudio majore ponderata optaſſemus ea, adverſus quæ dicendam ſibi ſententiam putabat. Poterat fortaſſis etiam alicubi formulis uſus eſſe mitioribus de eo, quem contradicendi pruritu nullo, ſed amore ſolo veritatis ad negocium hoc ſentiebat plane adductum. Mihi ſane adeo ad diem illum *Faber* fuit ignoratus, ut illius nihil ante, ac ne notas quidem in ſcriptorem noſtrum, niſi ſero, ut prædixi, viderim, vel legerim. Quare ſi editione iſta, quam nunc publicamus, denuo excutimus, quæ ipſe prodidit, parique libertate noſtrum declaramus animum, ægre ferre non debet, cum, quod credimus, deprehenſurus ipſe ſit, rationibus nos haud deſtitui & idoneis & multis. De cætero amare Viri eruditionem ſaram non omittimus, gratiaſque illi agere pro multis, quæ in uſum eruditi orbis partim hic, partim alibi publicavit, quin imo hortari eum, ſi quo pacto licet, ſuſtinemus, ut hoc eruditionis genere citra verborum acerbitatem tamen, & convicia in innoxios, publico prodeſſe pergat. Quod vero nos ad alteram editionem acceſſerimus, inopia exemplarium eſt factum, quæ jam ante biennium fere omnia ſunt diſtracta. Cui eo magis erat ſuccurrendum, quod plerique hoc Auctore nunc expoliendis primis diſcipulorum ſuorum rudimentis ſuaſu meo utantur.

utantur. Atque quoniam evenit in editione priore, ut exciderent nonnulla nobis ſive feſtinantibus, ſive oſcitantibus, ea nunc correximus, ſententiamque noſtram commutavimus. Sed & explicata quædam parum evidenter, apertius interpretati ſumus. Omnino enim, quod jam olim ſumus profeſſi, hac editione juventuti prodeſſe voluimus, præſertim noſtræ, cujus informandæ & adjumenta idonea diſpicere alios extra regiones iſtas poſſe difficulter arbitramur. Alia eſt noſtra, alia aliorum ratio, quod adeo non ignorandum, ut attendi maxime in cenſura de noſtris oporteat. Indicem poſtremo ſubjecimus locutionum & vocabulorum omnium, *à Cl. Freinſhemio* concinnatum quidem primo, noſtris autem uſibus accommodatum: unde quædam ejus, quod innoxia libertate factum arbitramur, vel immutavimus, vel omiſimus, vel denique adjecimus. Atque hæc ſunt, quæ præſtitimus in hac editione repetita, præſtare profecto conati ſumus. Cætera jam olim explicavimus: in textu nempe ultimam *Rigaltij & Tanaq. Fabri* eſſe nos ſecutos, niſi ubi temere omiſerunt quæ in aliis legebantur. Loca vitioſa vel ambigua, quantum licuit, vel emendaſſe, vel ſaltem indicaſſe. Plurimum Nob. Ampl. Dnn. *NIC. HEINSII & JO. FR. GRONOVII* ſubſidio in his uſos eſſe. Latinitatem *Phædri* alicubi ſuſpectam ex *Virgilio*, quem

quem religioſe ſibi ſumpſerit ſequendum, quandoque ex *Terentio*, *& Plauto*, *& Horatio*, *& Tullio*, & aliis comprobaſſe. Deſcendiſſe ad minuta etiam. Vim vocabulorum, aptitudinem, ordinem monſtraſſe. Denique hæc omnia feciſſe juventutis cauſſa, etiam cum periculo exiſtimationis noſtræ, quam augere talem operam haud poſſe novimus apud delicatos animos, nec niſi rerum maxime reconditarum explicatione ſuetos plurimum minuere. Quod ſi gratum utileque quid labore iſtoc noſtro juventuti attulimus, propoſito ſatisfactum noſtro putabimus. Sin minus, apud æquos humanoſque voluntatis ſaltem bonæ laudem nos conſecuturos, minime deſperamus. B. V.

TANAQUILLI FABRI IN PHÆDRUM PRÆFATIO.

SI, LECTOR, is eſſem, qui vulgi judicio dandum eſſe aliquid exiſtimarem, longe aliud ſcriptionis argumentum mihi ſumpſiſſem quàm quod à me ſumptum eſt. Quippe libellum illuſtrare aggredior, qui περὶ τῆς ἐπιδείξεως, quæ μαμμακύθων δίλεαρ eſt, nil quidquam habet. Sed vanis rerum haud ducor; quin contra, ſapientiſſimorum hominum ſententia impulſus, & vitæ communis uſu edoctus, ita ſemper judicavi, hanc ediſcendæ ſapientiæ rationem, quæ poëtarum Ethicorum intelligentia nititur, aliis inſtitutionibus quæ vulgo uſurpantur, anteponi debere, præſertim autem triſtibus illis ineptiis, queis adhuc, ita inficetum ſeculum eſt, inconſulta juventus ſub ſpecie Philoſophiæ imbuitur. Mirum itaque haud ſit, auctorem fuiſſe me bibliopolæ deſcribendarum Phædri fabellarum, & ad eas recenſendas, aut animadverſionibus

madverſionibus purgandas, aliquid conferre me poſt tot doctiſſimorum hominum curas voluiſſe. Etenim hoc mihi ἐν τοῖς μάλιστα perſuaſum, plus profuiſſe humano generi hoc Scriptorum genus, quam ſexcentos Chryſippos & totidem Crantoras, idque adeo ſi probare lubeat, allatis veterum Sapientum teſtimoniis ab uſque Socrate ad præſtantiſſimos memoriæ noſtræ ſcriptores, nullo negotio facere poſſim. Ad notas autem & animadverſiones noſtras quod attinet, non eſt quod quis illas ideo aſpernandas exiſtimet, quod ad Phædrum ſcriptæ ſint; namque alia ut mittam, Phædrus noſter, quodcunque tandem de illo hominum διεγκαλέντων judicium ſit, Dionyſio certe Catone inferior non eſt: cujus tamen diſticha emendare, & notis ſuis meliora facere non erubuit Sol ille ingeniorum Joſephus Scaliger. Adde hoc quoque repertum iri ἐν τούτῳ πονιδίῳ, quæ, emendatis oblata occaſione aliis ſcriptionibus, ſe ſe elegantiorum hominum auribus probabunt. Sed ἄλλης φορτικῶν: Ad rem ipſam veniendum; nam de Phrædo paucula dicenda arbitror.

Si, quæ olim à Suetonio Tranq; de poëtis, philologis, ac grammaticis Latinis conſcripta fuerant, ea ad nos integra perveniſſent, Phædrum melius noſſemus; neque enim credibile fit, prætermiſſum eum à Suetonio fuiſſe, qui tanta diligentia veterum illorum vitam perquiſierat, & ad poſteros, niſi invidiſſet malum

literarum fatum, tranſmiſerat. Phædri quidem Val. Martialis meminit, ſed duntaxat meminit. Neque plura nos docuit Avienus, qui ſub Theodoſio floruit. Quamobrem ſibi ipſe *facem luceat* Phædrus, ſuæ ſibi vitæ ſcriptor ſit & teſtis neceſſe eſt. Ut igitur à patria incipiamus, Thrax fuit; quod hominum genus primis temporibus & ſcientiarum artiumque cognitione, & morum ſevera diſciplina cultum fuit, vel propter colonias in oram maritimam à Phœnicibus deductas, vel quod olim, ut facile probare poſſum (quamquam id paucis cognitum) ὅμοροι Athenienſibus fuerunt, & poſt in eam regionem receſſerunt, quæ ab iis Thracia dicta eſt, ſupra Macedoniam, (hujus rei teſtis locuples eſt Iſocrates:) Vel denique ob alias cauſas, quas ego divinatione non poſſum aſſequi. Sed, ut ſunt humana, lapſu temporis tanta illos barbaries fœdavit, ut, Thucydide teſte, nil crudelius, nil magis cædibus gaudens fuerit. Inde igitur domo fuit Phædrus, neque illi ad præclararum artium cognitionem contendenti obfuit ἄγριον illud patriæ ἦθος, ut nec Anacharſidi Scytharum feritas, aut Bioni inhumanitas Boriſthenitarum, quos hodie Coſakas vocant. En tibi quod de ſe ſcribit:

Ego, litteratæ qui ſum propior Græciæ,
Cur ſomno inerti deſeram patriæ decus?
Threiſſa cum gens numerat auctores ſuos,
Linoque Apollo ſit parens, Muſa Orpheo?

Con-

Conditione ſervus fuit, (quod ei cum Terentio multiſque aliis præſtantibus ingeniis commune eſt;) ſed quo caſu factum ſit ut Romæ in domo Auguſta ſervierit, tam equidem ſcio, quam qui omnium minime. Poſtea ob elegantiam ingenij, morumque cultum manumiſſus eſt, unde in librorum MSS. titulo dicitur. AUG. LIBERT. Vixit ſub Octaviano Cæſare, ac ſub Tiberio, ſub quo & ſcripſit, fortaſſe ante afflictum Sejanum, in quem haud dubie invehitur in antelogio Lib. III. Potuit & ad Caij uſque tempora perveniſſe. In literis autem jam uſque à prima pueritia inſtitutus eſt perquam diligentiſſime; quod & matura percoctaque eruditio, & Linguæ Latinæ lenis illa & æquabilis puritas atque ingenuitas, vel me tacente, pervincant, apud eos ſaltem judices queis aures eruditæ ſint. Hinc eſt quod de ſe alicubi magnifice fortaſſe, ſed vere tamen, auſus dicere eſt:

Ego, quem Pierio mater enixa eſt jugo,
In quo tonanti ſancta Mnemoſyne Jovi
Fœcunda novies Artium peperit chorum;
Quamvis in ipſa natus ſim pene ſchola,
Curamque habendi penitus corde eraſerim.

Libellos autem ſuos ſcripſit ad Particulonem, Philetum, & Eutychum, quos omnes arbitror pileata capita fuiſſe, certe nomina ipſa civium

Romanorum non ſunt. Calamitatem paſſus eſt graviſſimam, ut frequentes de illa querelæ ſatis probant: ſed cujus ea generis fuerit, Oedipi eſt divinare, non noſtrum. Quæcumque illa tandem fuerit, ejus in Sejanum cauſam confert: ita enim exponendi verſus ij. videntur, qui Lib. III. occurrunt.

Quod ſi accuſator alius Sejano [id eſt, alius à Sejano] *foret,*
Si teſtis alius, judex alius denique,
Dignum faterer eſſe me tantis malis,
Nec his dolorem delenirem remediis.

Cæterum ita vim & genium fabellarum ſuarum noverat, ut multam magnamque ſui partem ad poſteros pertinere exiſtimaverit; quæ ſpes eum uſque adhuc fruſtrata non eſt, neque poſthac fruſtrabitur. Verſus ſunt Lib. V.

Particulo, chartis nomen victurum meis,
Latinis dum manebit pretium literis.

De dicendi autem genere ſi roges quid ſentiam, dicam equidem, & quaſi me Cenſor rogaret, EX ANIMI SENTENTIA; Neminem arbitror à felici illa Terentij ſimplicitate propius abeſſe:

Sic oculos, ſic ille manus, ſic ora ferebat.
Τοίη οἱ χάρις ἀμφιπεριςέφε ἐπέεσσι.

Itaque

Itaque adeo nec dubitavimus olim alterum cum altero comparare; sic enim ludibundi scripsimus:

Parce Barbaras vocare, quas Hebrus terras lavit;
Barbaras vocare parce, Phædrus en noster vetat,
Tibris illum sic amavit, pileato ut nemini,
Qua patet Romanus orbis, plus debere dejeret,
Ni Lybissa terra scenis potulisset Publium.

Nemo certe è veteribus ingenio fuisse videtur ad illam Terentij *semper lenitatem* magis facto quam Phædrus, quod & necesse fuerat; ea enim est Apologorum atque adeo fabellarum omnium natura, ut sermone non debeant nisi facili, nisi molli, placidoque tractari. Quamobrem si quis erit qui scripturam hanc fabularem pro levi & nugatoria contemnat; eum ego maximo opere oratum velim, principio ut meminerit, sapientem (quod aiunt veteres critici & in iis præstantissimus magister) gaudere fabulis, dein revocet in memoriam quod in Phædone dicit Socrates, ὡς σοφχείρως εἶχον ἢ ἠπιστάμην μύθως τῶ Αἰσώπω, τούτων ἐποίησα οἷς πρῶτοις ἐνέτυχον: Reputetque apud sese, num contemnendus videatur Phædrus, qui ea Latine præstiterit, quæ olim Græce tentaverat Socrates.

VITA PHÆDRI

A

JOH. SCHEFFERO

Argentoratenſi Compoſita.

PHædrus, cujus pauci meminerunt apud veteres, ſi non ante, ſub Auguſto ſaltem natus fuit. Virgilium profecto ac Ovidium eſt æmulatus, qui utrique ſub Auguſto floruere. Quin imo Auguſti mentionem facit ipſe, tanquam ejus ſub quo vixerit, cujuſque geſta quædam obſervarit. Nam cum Lib. III. c. 10. præmiſiſſet: *narrabo tibi, memoria quod factum eſt mea*, ſubdit: *à Divo Auguſto tunc petiere judices.* Patriam habuit Thraciam, ut ipſe indicat Præfat. Lib. III. his verbis.

Cur ſomno inerti deſeram patriæ decus?
Threiſſa cum gens numerat auctores ſuos,
Linoque Apollo ſit parens, Muſa Orpheo.

Sed hoc alij; amplius obſervatione dignum, quod in monte Pierio videatur editus, quem antiqui ſedem atque domicilium Muſarum credidere.

credidere. Ita namque, dicto loco:

Ego, quem Pierio mater enixa eſt jugo,
In quo tonanti ſancta Mnemoſyne Jovi
Fœcunda novies artium peperit chorum.

Vides ſimul, in hoc monte Muſas genitas putaſſe olim. Unde quoque nata eſt opinio, quod ibi commorentur. *Strabo* Lib. X. *A cantilena & numeris, & inſtrumentis, & Thracica omnis Muſica, & Aſiatica fit magni. Quod ex eo liquet, quia ibi loca ſunt, in quibus velut ſedibus ſuis Muſæ eſſe dicuntur. Nam Pieria, Pimpla, Libethrum olim Thraciæ fuere montes regioneſque.* Sic hunc locum verto, quem obſcurius nonnihil *Cauſaubonus* reddidiſſe videtur. Jam quia Muſæ artium omnium ac literarum deæ, poſt ſuperius allata verba Phædrus ſubjecit, *natum ſe in ipſa prope ſchola.* Parentes quos habuerit, haud conſtat. Saltem quoniam in Thracia editus, Thrax ipſe fuit, minime ſervilis extitiſſe conditionis credi poſſunt, ac ſic caſu potius, quam naſcendi ſorte, factus eſſe ſervus, neque cum *P. Pithœo, libertinum Auguſti*, ſed *libertum* appellari oportere. Cæterum quis ille caſus fuerit, nemini eſt promptum dicere. Niſi fors quis divinare velit ex *Suetonio*, quando de Octavij Auguſti patre ſcribit cap. 3. *Beſſos ac Thraças magno prælio fudiſſe.* Potuit nimirum eveniſſe tum, ut cum aliis captivus Romam duceretur. Quod ſi quis admittit, primam Phædri ſe extendere ætatem etiam ad Julium neceſſe

eſt, quando memoratum bellum geſtum eo tempore, quo Cæſar ſolus geſſit conſulatum, atque Q. Cicero Aſiam adminiſtravit. Nec fortaſſe multum obſtat huic ſententiæ, cum præſertim ſenectutis ſuæ paſſim Phædrus ipſe mentionem faciat temporibus Sejani. Ingenium videtur habuiſſe probitatis atque honeſtatis amans, oſtenduntque tot egregiæ ſententiæ,quæ in hoc opuſculo occurrunt. Quinimo & alios juxta ſecum ad virtutis cultum incitare ſtuduit, ut palam in Præfat. Lib.II.oſtendit. Pertinet huc quoque, quod eodem libro habet de ardelionum natione, multo labore nil agente :

Hanc emendare, ſi tamen poſſum, volo.

Nec interea moroſus fuiſſe credi poteſt, ſed jucundus, hilariſque, ut potiſſimum ex Lib. IV. cap. 13. & 14. item cap. 16. liquet. Opes & pecunias alto generoſoque animo contempſit ſemper, ut de ſe teſtatur ipſe Lib.III.Præf. ubi *curam habendi penitus corde eraſiſſe* ſcribit. Maxime vero hoc egit, cum videret, quam multis exitiales eſſent ſuo tempore pecuniæ. Id quod innuit lib. 5. fab. 4. ubi ait, poſt allatam fabulam de aſino, detrectante hordei comedere reliquias, quo ſaginatus porcus, Herculi deinde immolatus fuit :

Hujus reſpectu fabulæ deterritus
Periculoſum ſemper vitavi lucrum.

Et profecto tunc opulentiſſimum quemque à Tiberio variis criminationibus circumveniri ſolitum

ſolitum, non ipſe modo docet in ſequentibus, ſed & exemplis à *Suetonio* cap. 19. & *Tacito* VI. An. c. 19. aliiſque locis allatis comprobatur. Quemadmodum vero negligens fuit opum, ita ex adverſo gloriam ſectatus eſt, eam maxime, quæ eſt ex literis doctrinaque. Ideo & de obtenta ea tantum non triumphat, in Præf. Lib. III. ubi ait:

Ergo hinc abeſto livor, ne fruſtra gemas,
Quoniam mihi ſolennis debetur gloria.

Sic ab initio Lib. V. *mihi parta laus eſt.* Quin imo tam præclare de ſe ſentit, ut & aliis famam nominis ac immortalitatem dare poſſe ſcriptis crediderit. Inde ad Particulonem lib. V.

Particulo chartis nomen victurum meis.

Litteras autem ipſas magno animi ardore eſt aggreſſus, & in illis eam partem maxime quæ poëſis appellatur. Liquet vel ex eo, quia puerum ſe etiam tractaſſe Ennium fatetur, & ex eo verſum citat. Lib. IV. circa finem, ubi Ennium intelligit, cum ait:

Ego quondam legi quam puer ſententiam;
Palam mutire plebeio piaculum eſt;
Dum ſanitas conſtabit, pulchre meminero.

Atque hinc fortaſſe factum, ut Æſopi fabulas verſu potius, quam oratione proſa comprehenderet; de quibus amplius nunc aliquid dicendum. Scripſiſſe eas in ætate ultima ipſe innuit non uno loco, pertinetque huc potiſſimum poſtrema, quæ in libro quinto eſt, fabella. Quin & tempus poteſt colligi quodammodo

dammodo ex libri tertij proœmio, quo videlicet Sejanus pro arbitrio cuncta geſſit ſub Tiberio, ſuamque latiſſime potentiam exercuit. Ubi ſimul etiam cauſa ſcripti hujus aperitur. Calamitas nimirum certa & peculiaris, in quam odio & perſecutione Sejani præcipitatus, fortunam, quia non licebat aperte, ob potentem adverſarium, occulte ſaltem, & ſub involucris fabularum exponere, depingendoq; mores ejus & flagitia, velut ultionem ſumere de ipſo, ſeque conſolari ſic ſuſcepit. Ita enim eſt intelligendus locus totus qui occurrit in prædicto proœmio.

———*Servitus obnoxia*
Quia, quæ volebat, non audebat dicere,
Affectus proprios in fabellas tranſtulit,
Calumniamque fictis eluſit jocis:
Ego porro illius ſemita feci viam,
Et cogitavi plura, quam reliquerat;
In calamitatem deligens quædam meam.

Secutus in pleriſque eſt Æſopum, niſi quod interdum etiam hiſtorias admiſceat, ut ex Lib. III. cap. 10. & Lib. V. c. 1. intelligitur. Sed & ex illis ipſis Æſopi, non omnino omnes verum cum delectu eas ſaltem ſcribere ſuſcepit, quæ ſervirent inſtituto, id eſt, vel Sejanum tacite arguerent, vel calamitatem propriam declararent. Ita ſtatim ab initio affert fabulam de lupo & agno, quorum ille Sejani, hic Phædri ſpeciem exhibere debet. Igitur & ſic concludit eam:

Hæc

Hæc propter illos ſcripta eſt homines fabula
Qui fictis cauſis innocentes opprimunt.

Quibus verbis manifeſte ſortem ſuam deplorat, & Sejani crudelitatem ſignificat. Nec fortaſſis aliud quid altera reſpexit fabula, quam ut hydro ingenium Sejani, quodque ipſe animabat veluti, Tiberij exprimeret, eique opponeret patientiam, humanitatem, bonitatem Auguſti, ſub quo primum vixerat. Sed & tertia quartaque manifeſtum continent augurium de futuro Sejani caſu: quem haud ſecus ac graculum omnes ob faſtum intolerabilem olim eſſent deplumaturi. Quod ſi eveniet, ſimilem vult futurum cani, qui dum captat alia, ea etiam, quæ poſſidet, amittat. Nec fefellit Phædrum iſta præſagitio, uti ex hiſtoria Sejani manifeſtum eſt. Verum iſthæc obiter, & tantum, ut oſtendam cauſas & occaſiones harum fabularum. Quas intelliget etiam in cæteris, qui conferre iſta tempora cum iis volet. Nam cohærent inter ſe pulcherrime, hocque fine ſunt ab eo ſelectæ, ſicut ipſe Lib. III. cap. 12. & IV. in procemio indigitat. Scripſit porro has fabellas ſtylo longe optimo ac Latiniſſimo, ut plerique docti tradiderunt, quod ex teſtimoniis ipſorum alibi propoſitis apparet. Nam quod *Schoppius* in eo neſcio quid barbari ac Thracici ſubodoratur, id plane eſt ejuſmodi, quale ejus, qui in *Tito Livio* deprehendit Patavinitatem. Itaque hucuſque nemini ex doctioribus ſuam

ap-

approbare potuit ſententiam, nec credo unquam approbabit. Nos, qui & ipſi ſemel iterumque, ac cum cura Noſtrum legimus, adeo nil invenimus iſtiuſmodi, ut in pleriſq; *Virgilium*, in cæteris *Plautum*, *Terentium*, *Ovidium* imitatum eſſe opinemur, nec fallacibus argumentis exempliſque in *notis* noſtris demonſtremus. Denique ipſe longe aliter, quam *Schoppius* de his ad Particulonem,

——Chartis nomen victurum meis,
Latinis dum manebit pretium litteris.

Quaſi diceret, ſe ita ſcripſiſſe has fabellas, ut ſi modo ullum pretium manebit ſermonis Latini, propter eum in auctoritate ac exiſtimatione ſint futuræ. Nec ipſius ſolum fuit hoc judicium, ſed Particulonis etiam, & aliorum, quippe qui & verba formulaſque ejus ex libellis hiſce ediſcebant, ſcriptiſque inſerebant ſuis. Noſter manifeſta in Præf. V.

Mihi parta laus eſt, quod tu, quod ſimiles tui
Veſtras in chartas verba transfertis mea,
Dignumque longa judicetis memoria.

Quanquam autem tanti fuerint æſtimati hi libelli, vivo etiam adhuc auctore, tamen non magis ipſi, quam vulgo ſolent aliorum, evitare invidiam potuerunt. Alij habere quædam fatebantur bona, ſed ea ex Æſopo mutuo accepta, cætera ut excogitata ſint à Phædro, ita mala eſſe ac inepta. Vide cap. 20. Lib. IV. Alij cum nil poſſent aliud, brevitatem & obſcuritatem earum accuſabant. Indicat id ipſe Lib. III. cap. 10. ubi ait: *Hæc*

Hæc exſecutus ſum propterea pluribus,
Brevitate nimia quoniam quoſdam offendimus.

Erant &, qui argumenti vilitatem, & humilitatem ſtyli ac orationis arguerunt, ſicuti ex Lib. III. cap. 6. toto intelligitur. Denique qui nil horum audebant, vindicabant ſibi, quod inventum erat à Phædro, invidia gloriæ alienæ. Hoc enim voluit toto cap. 13. lib. III. ut vel ex concluſione ejus liquet. Libellum primum, & ſecundum edidit ſine dedicatione, cum nuda Præfatione ad Lectorem qualemcunque, eam ſecutus cauſam, quam in præcedentibus prodidimus. Invenerunt ſtatim amatores, interque alios Eutychum: cui propterea, & quoniam ad ſupplicium tractus fuit interim Sejanus, libellum tertium, & quemadmodum conjicio, quartum: itemque Particulonem, cui libellum quintum dedicavit. Eutychus vero ille ac Particulo qui fuerint, haud facile eſt dicere. Facit ipſe noſter alterum gravibus crebriſque negotiis occupatum, & potentem. Itaque & opem ejus contra æmulos ac inimicos, potiſſimum vero calamitatem, in quam innocens invidia Sejani venerat, implorat. Ac fortaſſe fuit quiſpiam ex libertis in Tiberiana aula, nam in talem convenit potiſſimum ſermonis peregrini nomen. Fortuna Phædri reliqua quæ fuerit, nonnihil patet ex ſuperioribus. Primum in ætate puerili captus, Romamque ex Thracia deportatus, ibique ab hero ſuo, quocunque denique,

denique, ad consuetudinem illorum temporum, litteris imbutus fuisse videtur. In quibus cum non parum profeciſſet accidit forte, ut in domum Augusti, vehementer doctos homines amantis, vocaretur. Ubi cum probaſſet ſuam fidem, elegantiam ingenij, morum probitatem, paulo poſt manumiſſus ac libertate donatus eſt. Id quod indicat vel titulus opuſculi, in quo LIBERTI CÆSAR. AUGUSTI nominatur. Quem qui de Tiberio accipiunt, ut fit à Demſtero, & nonnullis aliis, mihi equidem haud ſatisfaciunt. Et mecum ſentiunt ex eruditis plurimi, quos inter eſt Septimius Florens quoque. Mox Auguſto defuncto, & Tiberio imperium adminiſtrante incidit in calamitatem magnam, nulla ſua culpa ſicut aliquoties teſtatur, verum odio Sejani, qui eum fictis criminibus accuſaverat juxta, &, ut fuit potentiſſimus, damnari fecerat. Ita enim docent verba ejus, quæ leguntur in Præfat. Lib. III. Nec fortaſſis tam obſcuri tituli ſunt criminationi ejus, ut videntur, ſi bene reputamus, quod verſatus fuerit in domo Auguſti, ab ipſo clementer habitus, in libertatem reſtitutus. Id enim abſque dubio fuit cauſa, cur Auguſtum primo, & mox eo defuncto poſteros illius amaret coleretque. Quos inter cum extiterit primum Agrippa, & deinde Germanicus, non potuit profecto deeſſe ratio Sejano criminandi noſtrum apud invidentem atque ſuſpicacem princi-

principem Tiberium. Tulit autem hanc calamitatem magno animo, & remedium adversus eam petiit ex litteris. Nec defuerunt amici, qui eum solarentur, & promitterent suam opem. Inter quos Eutychus præcipue, quem propterea ad solvenda promissa fine Lib. IV. sedulo adhortatur. Quando diem suum obierit, ignotum est. Saltem post Sejanum vixit, quod apparet ex iis, quæ de ipso tradit. Nec enim verisimile, fuisse scripturum vivo Sejano talia, cum & post obitum illius extiterint, qui hominem metuerent. Periit porro Sejanus anno Tiberij decimo octavo, à quo ad consulatum Julij solitarium, quo Romam venisse Noster videtur, anni circiter sunt septuaginta, ut septuagesimum superasse annum ætate sua sit necesse, ac propterea nec videri possit mirum, totiens de senectute sua conqueri.

DE ÆTATE PHÆDRI EX *Gerar. Voſſio de Poëtis Latinis.*

SUB Tiberio vixit Phædrus Thrax, Auguſti Cæſaris libertus, ut qui ſe Auguſtum dicat vidiſſe jus dicentem, & Bathyllum Cilnij Mæcenatis ſaltantem. Reliquit quinque libros fabularum Æſopicarum, jambicis conſcriptos. Antiquiſſimus, qui earum meminit, eſt Avienus, Præfatione in Fabulas Æſopicas ad Theodoſium Macrobium. Nec mirum adeo non meminiſſe Senecam, ubi loquitur de Fabularum Æſopicarum ſcriptoribus. Nam de Romanis loquitur: hic ſe Thracem prædicat.

JUDICIA

Judicia & Teſtimonia
DE
PHÆDRO.

Phædrus ipſe de ſe lib. V. 6, 42.

—— chartis nomen victuium meis,
Latinis dum manebit precium litteris.

Particulo, aliique, de quibus Phædrus præf. V.

Veſtras in chartas verba transfertis mea.

Martialis III. *Epig.* 20. *de Canio.*

An æmulatur improbi jocos Phædri ?

Avienus in præfat. fabularum ſuarum.

Phædrus etiam partem aliquam quinque in libellos reſolvit.

Septi. Florens Chriſtianus, in Carm. ad Pithœum de Phædro loquens.

—— de ſtylo atque tempore,
Par proximuſve Laberio vel Publio.

Ritterſhuſius in epiſt. dedicatoria Phædri.

Fabellas continet opuſculum expoſitas ſermone Latino & puro atque genuino, in quo multas antiquæ elegantiæ notas impreſſas cernere eſt, multas legere ſententias, ad quaſlibet vitæ partes utiliſſimas.

Idem in Epist. ad Camerarium, ubi & de Camerarii Bongarsiique judicio, hoc modo.

De hoc libello idem ego tecum, & cum politissimo viro, Jacobo Bongarsio sentio, elegantem esse cumprimis, & florente etiam, ac pura lingua Latina scriptum, ac supparem esse judicio hunc Phædrum Laberio ac Publio Syro Mimographo.

Lipsius ad Senec. Consol. Polyb. c. 27.

Phædrus, Tiberii Libertus, jam condiderat (logos Æsopi) & pulcherrimis versibus Latinos fecerat, qui extant.

Rigaltius in dedic. ad Thuanum.

Hæc ratio fabulares liberti jocos, vernula urbanitate amabiles argutias, placere tibi posse persuasit.

Idem paulo post.

Habe igitur imperatorium libertum, quem inter rusticandum suaviter fabulantem, imo graviter, & quidem paucis philosophantem admireris.

Laur. Pignorius epist. 13.

Etiam ego venire possim in litterarum plausum, velut loquitur elegantissimus fabulator *Phædrus.*

Barthius XXXV. *Adver. c.* 21.

De *Phædri* fabulis ita judicant doctorum plerique, esse ingenuæ Latinitatis, neque mentiri ævum Tiberii. In quorum ego prorsus opinione sum, licet unam & alteram subditititiam & insititiam esse jam olim notarim.

Schot.

Schottus Obſerv. Humanar. II. *c.* 19.

Adjicio, pereruditos extitiſſe libertos Tiberii *Phædrum*, Æſopiarum lepidum ſcriptorem.

Schoppius in Paradox. litter.

Similiter apud *Phædrum*, cultiſſimum fabularum ſcriptorem legimus.

Idem in Infamia Famiani. p. 86.

Eum tamen ſcriptorem (*Phædrum*) velut domo barbarum, & ſermone non parum ſæpe plebeium non niſi cum diſcrimine ac delectu imitandum intelligo.

Idem in Conſultatione II.

Phædrum tamen & *Hyginum* velut elegantiæ minus ſtudioſos plebeia pluſculum uſurpaſſe apparet.

Demſterus ad Roſinum.

Phædrus Thrax, Tiberii libertus, fabularum luculentus ſcriptor.

Tanaquillus Faber. in Præf. ad Notas Phædr.

De dicendi genere ſi roges, quid ſentiam, dicam equidem, & quaſi me cenſor rogaret, ex animi ſententia; Neminem arbitror à felici illa *Terentii* ſimplicitate propius abeſſe; & *mox:* Nemo è veteribus ingenio fuiſſe videtur ad illam *Terentii* ſemper lenitatem magis facto, quam *Phædrus*, quod & neceſſe fuerat, ea enim eſt apologorum, atque adeo fabellarum omnium natura, ut ſermone non debeant, niſi facili placidoque tractari.

Multorum aliorum judicia collegit eruditiſſimus Axenius, *quæ videre apud ipſum potes. Addo unicum, nimis diſcrepans à cæteris, ſed tamen dignum legi, ut liqueat, nil tam bene dici, ut non inveniat adverſarium.*

Scriverius ad III. *Ep. Martial.* 20. *ubi poëta : An æmulatur improbi jocos Phædri.*

Poſſuntne magis decoquere de judicio, ac magis ludere de otio ſuo viri docti, qui exiſtimant, fabulatorem *Phædrum* à Cl. *Pithæo* editum, & cujus *Avienus* quidam in præfatione fabularum ſuarum Æſopiarum ad Theodoſium meminit, hunc eundem eſſe, de quo loquitur *Martialis?* Volunt nos credere ſcilicet, *Libertum* illum *Auguſti Cæſaris* fuiſſe, ſtylo atque tempore parem proximumve *Laberio* vel *Publio Mimo*, & quidem, quantum conjiciunt, ſub *Tiberio* vixiſſe, atque ideo poſt *Sejanum* damnatum. Nugæ. Certe, niſi vehementer fallor, ævo illo dignus cenſeri minime poteſt ſcriptor iſte, cuicui tandem ille alapas & libertatem debeat. Parco argumenta ſigillatim apponere, quæ me movent, & cogunt ſeorſum ſentire, fœtumque alieniſſimum pronunciare impellunt à jocis *Phædri*, cujus hic *Martialis* meminit. Oſtendam fortaſſe alias plene, ubi otium erit, & animus iſtæc frivola pertractandi. Interim con-

consídera mihi, quæ olim *Perottus*, *Pontifex Sepontinus* in Commentariis suis ad librum I. *Martialis* consignavit ad hunc locum: *Quid possunt hederæ Bacchi dare*, &c. Allusit, inquit, ad fabulam, quam nos ex *Avieno* in Fabellas nostras adolescentes jambico carmine transtulimus.

Olim quas vellent esse in tutela sua:

& quæ sequuntur tibi totis duodecim versibus & finiunt,

Nisi utile est, quod facimus, stulta est gloria.

quæ ipsissima *Phædri* illius sunt à *Pithæo* primum, & post à *Rittershusio*, *Rigaltio* atque *aliis* editi, notisque & scholiis illustrati. Extant lib. III. fab. 18.

PHÆDRI
Auguſti Cæſaris Liberti
FABULARUM ÆSOPIARUM.
LIBRI QUINQUE.

LIBER I.

PROLOGUS.

ÆSOPUS auctor quam materiam repperit,
Hanc ego polivi verſibus ſenariis.
Duplex libellis os eſt: quod riſum movet,
Et quod prudenti vitam conſilio monet.
Calumniari ſi quis autem voluerit,
Quòd arbores loquantur, non tantùm feræ,
Fictis jocari nos meminerit fabulis.

ÆSOPUS] Ordo verborum. Ego polivi materiam, quam Æſopus reperit auctor, i. e. primus. Sch. *Materiam*] Traductum ex artificum officinis. Materia eſt quidvis rude, & ab artifice etiam integrum. *Polivi*] Exegi, abſolvi. *Sen.*] Jambicis, ſex pedum, ſed numeris liberioribus. *Libellis*] Ita

editio prima Rigaltii. Unde Gronovius *fabellis* legendum conjecit, quia *libellis* non benè dicitur pro *huic libello*, nec si de quibusvis libris sumas, verum est. Mihi tamen placet *istud libellis*, quia ipsi placuit Phædro Prolog. l. 3. Phædri libellos legere si desideres, *&c.* adi indicem, satis patebit. *Os*] Alii libri *Mos*, alii *dos*. Heinsius *los* pro laus: at optimè se habet, quam exhibemus lectionem. Fabulæ, inquit, duplicem habent faciem sive personam, alteram, quæ ridicula apparet, alteram, quæ sapere docet. Gronov. *Vitam*] Sc. humanam. Virg. Æn. 6. —— *vitam excoluere per artes.* *Monet*] Dirigit. *Calumn.*] Interpretatione malitiosa traducere. *Arbores*] Nullæ hîc arbores loquuntur. Rectè itaque Rigaltius judicavit multa Phædri intercidisse. Et post eum Heinsius, quod ipsum Gudius (allatâ fabulâ arborum inter se loquentium ex vetere codice) extra controversiam probavit. *Fictis*] Propriè quia fabula, à fando dicta est narratio rei cujuscunque etiam veræ. Cicero alicubi fabula Trojæ pro Historia & rebus gestis eo loco. Et de fin. l. 5. Quid? cum fictas fabulas, è quibus utilitas nulla duci potest, cum voluptate legimus. Rittershusius. Faber. Schefferus. *Jocari*] Jocos Phædri dixit Martialis. Ipse Phædrus, l. 3. calumniamque fictis elusit jocis, &c. Rigal.

FABULA I.

Facile est opprimere innocentem.

LUPUS & AGNUS.

AD rivum eundem Lupus & Agnus venerant
Siti compulsi: superior stabat Lupus,
Longéque inferior Agnus. Tunc fauce improbâ
Latro incitatus jurgii causam intulit.
L. *Cur*, inquit, *turbulentam mihi fecisti aquam*
Istam bibenti? Laniger contrà timens:
A. *Quî possum, quæso, facere, quod quereris, Lupe?*
A te decurrit ad meos haustus liquor.
Repulsus ille veritatis viribus,

L. *Ante*

L. *Ante hos ſex menſes at maledixiſti mihi.*
Reſpondit Agnus: *Equidem natus non eram.*
L. *Pater herculè tuus*, inquit, *maledixit mihi.*
Atque ita correptum lacerat injuſtâ nece.
Hæc propter illos ſcripta eſt homines fabula,
Qui fictis cauſis innocentes opprimunt.

Compulſi] Simul pulſi. *Super*] Propior ad fontem. *Longe*] Vim haber emphaticam. *Fauce improbâ*] Acri fame, vel ingluvie malum ſuadente, Anglicè, **ungodly Gut**: cur Pithæus & Rigaltius *face* præferant, nullus equidem video. *Latro*] Lupus, quia ex rapto vivit. *Cauſam*] Hîc valet *prætextum*. Male aliter interpretes, *jurgii cauſam* pro *jurgium* poni volunt. *Intulit*] Nullâ oblatâ injuriâ prior inrulit. *Iſtam*] Sic Vett. Lib. at Schefferus *aquam* rejicit, ut Gloſſema, & *mihi* poſtponit τῷ feciſti. Atqui verus mihi quidem arridet lectio, idque ob cauſam, ut opinor, non levem: quia per *iſtam* lupus monſtrat quaſi digito aquam ſuperiorem; jam enim ad agnum deſcenderat. Particula quoque *iſta* viam munit ad diluendam Lupi calumniam; ſi enim ſuperiùs turbulenta fuit, unde facta eſt inferiùs limpida. *Mihi-bib.*] Mihi ſaltem, dum bibo. *Laniger.*] Agnus, quòd lanam gerat. Id genus multa paſſim apud Phædrum occurrunt. *Timens*] Subaud. *dixit*. *Meos hauſ.*] Me bibentem. *Liquor*] Aqua adhuc pellucida. Ut Fab. 13. l. 1. eò enim fortiùs Lupi calumniam arguit & diluit. *Hos*] Particula Latiniſſima tempus proximè elapſum innuens. Schef. *At*] Sic Scheff. cæteri omnes *ait*. Gudius, *malè*, *ait*, *dixiſti mihi*. Nec tamen muto. Nam *at* propria objicienti vox eſt, amatque Phædrus omittere, *ait*, *inquit*, &c. *Equidem*] Ego quidem, quod ad me. *Pater herculè*] Urſinus ſic hunc verſum conſtituit, ut & Anonymus lib. Gudii. *Pater tuus*, *inquit*, *hercle maledixit mihi*. *Injuſtâ nece*] Ita ut nex ſequatur, eaque injuſta. *Fictis cau.*] Subaud. *de*. Livii L. 1. S. 57. *oblato falſo crimine inſontem oppreſſit*.

FAB.

FAB. II.

Minima de Malis.

RANÆ REGEM POSTULANTES.

ATHENÆ quùm florerent æquis legibus,
Procax libertas civitatem miſcuit,
Frænumque ſolvit priſtinum Licentia.
Hinc conſpiratis factionum partibus,
Arcem tyrannus occupat Piſiſtratus.
Quum triſtem ſervitutem flerent Attici,
Non quia crudelis ille, ſed quoniam grave
Omnino inſuetis onus, & cœpiſſent queri,
Æſopus talem tum fabellam rettulit.
Ranæ vagantes liberis paludibus,
Clamore magno Regem petiêre à Jove,
Qui diſſolutos mores vi compeſceret.
Pater Deorum riſit, atque illis dedit
Parvum tigillum, miſſum quod ſubitò vadis
Motu ſonóque terruit pavidum genus.
Hoc merſum limo cùm jaceret diutiùs,
Fortè una tacitè profert è ſtagno caput,
Et, explorato rege, cunctas evocat.
Illæ timore poſito certatim adnatant,
Lignumque ſupra turba petulans inſilit:
Quod quum inquinaſſent omni contumeliâ,
Alium rogantes regem misêre ad Jovem,
Inutilis quoniam eſſet qui fuerat datus.
Tum miſit illis hydrum, qui dente aſpero
Corripere cœpit ſingulas: fruſtra necem
Fugitant inertes: vocem præcludit metus.
Furtim igitur dant Mercurio mandata ad Jovem

Ad-

Adflictis ut ſuccurrat. Tunc contra Deus,
Quia noluiſtis veſtrum ferre, inquit, *bonum*,
Malum perferte. Vos quoque, ô cives, ait,
Hoc ſuſtinete, majus ne veniat malum.

Æquis] In reſpectu ad cives, quos æquales faciebant. Sch. Græcum ἰσονομία exprimere voluit. *Procax*] Petax. nam *procare* eſt petere. craving. *Civitatem miſcuit*] Civium ordines turbavit. Πολιτείαν. *Licen.*] Nominativus caſus. *Hinc*] *Hîc*. v. cod. *Conſpiratis*] Gronovius. Conſpiratæ factionis. Schefferus, conſpiratis activè pro conſpirantibus. at σπεῖρα, unde hoc verbum deducitur, ſignificat militum πάγμα: quidni igitur *conſpiratis* idem ſit quod, catervatim aggregatis. banded together. *Tyrannus*] ut Rex. *Occupat arcem*] Ad dominationem ſibi firmandam in civitate liberâ Sch *Omnino onus*] Quodlibet vel leviſſimum onus. niſi τῷ *Inſuetis* junctum mavelis. *Petiêre*] Vett. *petiêrunt*. metricis legibus invitis. *Vi*] Bono ſenſu, pro poteſtate. Authority. Cod. Pithæanus. *Ut. Parvum*] Non inſolens apud Auctores μείωσις. Terent. piſciculos minutos. Subtriſtis aliquantulùm. & paſſim. *Vadis*] Pendet ex *miſſum* pro *immiſſum*. at *Vadi*, quod Cod. Remenſis habet, impensè placet. ſequitur autem *motu ſonoque*. *Pavidum*] Metu, ſcilicet. *pavidus* eſt enim, cui cor palpitat. *Faceret*] Solenne verbum, de mortuis, vel graviter afflictis & fortunæ ſuccumbentibus, vel denique vilibus & nullius pretii. *Explor.*] Rege, qualis ſit, per illam, quaſi per exploratorem, cognito. *Evocat*] è ſtagno vocat. *Lignum*] Eleganter. ut oſtendat quàm contemptus fuerit ille Rex. Sch. *Inquinaſſent*] Conſpurcâſſent, concacaſſent. ſenſu primævo. nam inquino ab ἴν & κοπρόω deducitur. *Rogan*] Alii *rogantes* accuſativi caſus eſſe putant, & pendere à verbo *miſere*; alii autem nominativi. quod præſtat. *Misêre* autem ſimpliciter pro legatos miſere. *Singulas*] Alias poſt alias. Faber. *Fugitant*] Huc illuc trepidæ fugiunt. ſcuttle, Anglicè. *Inertes*] ἀμήχανοι. Conſilii prorsùs expertes. *Furtim*] Occultè, ne Hydrus certior factus in eas ut cupidas rerum novarum animadverteret. *Mercurio ad Jovem*] Sic Ovid. *Ad fratrem* mandata dabat, *Cuique* illa dabantur, &c. *Perferte*] Hoc eſt, porrò ferte. *Ait*] Æſopus nempe. *Veniat*] Heinſius. eveniat.

FAB.

FAB. III.

In propria pelle quieſce.

GRACULUS SUPERBUS.

NE gloriari libeat alienis bonis,
Suoque potiùs habitu vitam degere,
Æſopus nobis hoc exemplum prodidit.
Tumens inani Graculus ſuperbiâ,
Pennas, Pavoni quæ deciderant, ſuſtulit,
Séque exornavit: deinde contemnens ſuos,
Immiſcuit ſe pavonum formoſo gregi.
Illi impudenti pennas eripiunt avi,
Fugantque roſtris. Malè multatus Graculus
Redire mœrens cœpit ad proprium genus.
A quo repulſus triſtem ſuſtinuit notam.
Tum quidam ex illis quos priùs deſpexerat:
Gr. *Contentus noſtris ſi fuiſſes ſedibus,*
Et quod natura dederat voluiſſes pati:
Nec illam expertus eſſes contumeliam,
Nec hanc repulſam tua ſentiret calamitas.

Ne Glor.] Ordo Verborum hic eſt. Æſopus propoſuit nobis hoc exemplum, ne *cui* libeat gloriari alienis bonis, & *ut* potiùs *libeat* degere vitam ſuo *quemque* habitu. *Habitu*] Eleganter. in reſpectu ad veſtimenti aſcititii cultum. Sch. *Prodidit*] Propoſuit. Do enim cum compoſitis ſignificat Pono. id quod accuratiori obſervatione cuivis ſatis patebit. Condo enim idem quod compono, Vendo, venale propono, &c. non enim libet evagari. *Immiſ.*] Claudicat Verſus. Hinc variæ conjecturæ natæ ſunt. Schop. *pavûm* legit. Buchnerus *ſe* tollendum judicat. Heinſius locat *ſe* ante *immiſcuit*. Guietus, *formoſo immiſcuit ſe*, &c. *Fugant*] Figunt, Heinſius. *Multa*] Malè. *mulcatus*. Codex Remenſis. *Mulcare* elegans & antiquum verbum

bum est. Gloss. Isid. *mulcat. percutit.* Gudius. *Nec hanc repulsam*] Nec tua calamitas, i. e. tu calamitosus, male habitus, & contumeliis laceratus sensisses, ut nunc sentis, hanc à nobis repulsam.

FAB. IV.

Avidum sua sæpe deludit aviditas.

CANIS NATANS.

A Mittit meritò proprium, qui alienum appetit.
Canis per flumen carnem dum ferret natans,
Lympharum in speculo vidit simulacrum suum,
Aliámque prædam ab alio ferri putans,
Eripere voluit: verum decepta aviditas,
Et, quem tenebat, ore demisit cibum;
Nec, quem petebat, potuit adeò attingere.

Appetit] Avidè fertur in. ἅπαξ λεγ. A ἵπτω volo, & cado. unde compositorum sensus facilimè explicatur. Vid. Perizonium ad Sanctii Minervam, p. 437. de hoc verbo accuratissimè differentem. *Per flumen*] Quo faciliùs persequentes eluderet. *Lympharum*] Idem quod alibi simpliciùs expressit, *& in liquore vidit*, &c. forsan itaque *Nympharum*. *Prædam*] Elementum ultimum hîc non eliditur ut notavit Barthius. *Aviditas*] Frequens hoc Phædro loquendi genus. Fab. 4. Calamitas. 6. Improbitas. 9. colli longitudinem, avidus canis deceptus. *Ore*] Pendet à *de* in verbo *demisit*. *Potuit adeò*] Olim *adeò potuit*. Guietus sentit & versum restituit. Nec adeò, nedum, multò minùs, adeo non.

FAB.

FAB. V.

Potentioris ſocietatem fuge.

VACCA, CAPELLA, OVIS, & LEO.

NUnquam eſt fidelis cum potente ſocietas.
Teſtatur hæc fabella propoſitum meum.
Vacca & Capella, & patiens Ovis injuriæ,
Socii fuêre cum Leone in ſaltibus.
Hi quum cepiſſent Cervum vaſti corporis,
Sic eſt locutus, partibus factis, Leo:
Ego primam tollo, nominor quia Leo:
Secundam, quia ſum fortis, tribuetis mihi:
Tum quia plus valeo, me ſequetur tertia:
Malo adficietur ſi quis quartam tetigerit.
Sic totam prædam ſola improbitas abſtulit.

Societas] *Partnerſhip.* Anglicè. *Propoſitum*] Propoſitionem. Sententiam præmiſſam intelligit. *Socii*] Nihil mihi, ut verum fatear, abſurdiùs videtur, quàm Leonem hiſce comitibus venatum exire, tàm ineptis operi animalibus. Neque enim Apologi omnem reſpuunt probabilitatem. Sed de hâc re plura forte, ſi vacat, dicenda. *Quia*] Obſervandum eſt ultimam ſyllabam in *quia* & corripi & produci in hoc & ſequenti verſu, Gudius verò ultimam in *quia* produci poſſe negat, ideoque aliquid hoc loco excidiſſe putat, vel monoſyllabum *Rex* poſt *nominor*, vel *Creon* loco τῦ *Leo* legendum, quod idem ſonat ac *Rex*. viderint docti. *Plus valeo*] Viribus corporis. *Sequetur*] Sponte deveniet ad me. *Improb.*] Iniqua Vis, nullis legibus ſe continens.

FAB.

FAB. VI.

Improborum improba ſoboles.

RANÆ ad SOLEM.

VIcini furis celebres vidit nuptias
Æſopus, & continuò narrare incipit.
¶ Uxorem quondam Sol quum vellet ducere,
Clamorem Ranæ ſuſtulêre ad ſidera.
Convicio permotus quærit Jupiter
Cauſam querelæ: quædam tum ſtagni incola
Nunc, inquit, *omnes unus exurit lacus,*
Cogitque miſeras aridâ ſede emori:
Quidnam futurum eſt, ſi crearit liberos?

Celebres] Cætu hominum qui aderant. Nam *celebres* ſignificat *celebratas* & *frequentatas*. *Convicio*] τῇ κατακόπου. *convicium* enim à con & vox quaſi convocium. Conjunctio & collatio vocum. Labeo Ovid. Meram. l. 6. de Ranis. dilatant patulos convicia rictus, & alibi. Schef. *Stagni incola*] i. e. Rana, quæ ſtagnum incolit. *Nunc*] ut res nunc ſunt. *Unus*] Sol unus cum ſit. *Emori*] Sic ut nulla reliqua maneat. Schef. *Miſeras*] Nos. ſubaud.

FAB.

FAB. VII.

Stultorum honor inglorius.

VULPES ad PERSONAM TRAGICAM.

PErſonam tragicam fortè vulpes viderat:
O quanta ſpecies, inquit, *cerebrum non habet!*
¶ Hoc illis dictum eſt, quibus honorem & gloriam
Fortuna tribuit, ſenſum communem abſtulit.

Perſonam] Machinam, qua velabant faciem Tragici acto es: vulgò *larvam* appellamus. *Quanta*] Quàm anguſta, & venerabilis! *Communem*] Qualem ferè de rebus homines habere ſolent, quo qui deſtituti ſunt, ſtupidi vocantur. Schef.

FAB. VIII.

Malos tueri haud tutum.

LUPUS & GRUS.

QUI pretium meriti ab improbis deſiderat
Bis peccat: primum quoniam indignos adjuvat:
Impunè abire deinde quia jam non poteſt.
¶ Os devoratum fauce quum hæreret Lupi,
Magno dolore victus cœpit ſingulos
Inlicere pretio, ut illud extraherent malum.
Tandem perſuaſa eſt jurejurando Gruis;
Gulæque credens colli longitudinem,
Periculoſam fecit medicinam Lupo.
Pro quo quum pactum flagitaret præmium:

L. *Ingrata es*, inquit, *ore quæ noſtro caput*
Incolume abſtuleris, & mercedem poſtulas.

Meriti.] Benemeriti. beneficii. *Deinde*] Secundò. *Jam*] Cum adjuverit. *Non poteſt*] Non ſatis habet. Horatius. Si potes Archaicis conviva recumbere lectis. i. e. ſi potes in animum inducere. *Devoratum*] Inter devorandum, vel aliquatenus devoratum. *Gruis*] Antiquè pro Grus, ut *mentis, pedis* & ſimilia. Ritterſhuſius. *Credens*] Committens, inferens, venturing. *Periculoſam*] Sibi nempe. *Pactum*] MS. Remenſis *factum*, ſcribe *pactum*, Val. Maxim. l. 4. c. 3. *pactumque victoriæ præmium flagitantibus*. &c. Gudius. Optima lectio, & contextu, unde exciderat, digna. *Poſtulas*] Mallet Ritterſ. & Faber *poſtules*, ob præcedens *abſtuleris*.

FAB. IX.

Ne inſultes miſeris.

PASSER & LEPUS.

Sibi non cavere & aliis conſilium dare
Stultum eſſe paucis oſtendamus verſibus.
¶ Oppreſſum ab Aquila fletus edentem graves
Leporem objurgabat Paſſer. *Ubi pernicitas*
Nota, inquit, *illa eſt? quid ita ceſſarunt pedes?*
Dum loquitur, ipſum accipiter nec opinum rapit,
Queſtúque vano clamitantem interficit.
Lepus ſemianimus mortis in ſolatio:
L. *Qui modò ſecurus noſtra inridebas mala,*
Simili querelâ fata deploras tua.

Sibi non cavere, & aliis conſilium dare] Hæc verba vice Accuſativi ponuntur ante *eſſe* & Subſtantivi ad *Stultum*. *Quid ità ceſſar.*] *Ob* quid ità tardi & pigri facti ſunt. Fab. *Nec opinum*] *Nec* hoc loco *non* eſt. *inopinum*, nihil tale ſomnian tem. *Solatio*] Meurſius & Faber mutant in *Solatium*, ut ſit dictum, ſicuti *in Spem in contumeliam*. at Gronovius non patitur

tur hoc corrigi; eſt enim: Lepus accepto in mediâ morte ſolatio mortis, vel cum ei adhuc ſemivivo hoc levamentum ſui mali offerretur (nempe, quod deriſorem ſuum videbat ante oculos interfici) dixit nempe, quæ ſequuntur. Heinſius conjicit, *mortis en Solatia*! ut ſint verba leporis. ingeniosè. *Securus*] Curâ vacuus.

FAB. X.

Mendaci ne verum quidem dicenti creditur.

LUPUS & VULPES JUDICE SIMIO.

QUicumque turpi fraude ſemel innotuit,
Etiam ſi verum dicit, amittit fidem.
Hoc adteſtatur brevis Æſopi fabula.
¶ Lupus arguebat Vulpem furti crimine,
Negabat illa ſe eſſe culpæ proximam.
Tunc judex inter illos ſedit Simius.
Uterque cauſam cùm peroraſſent ſuam,
Dixiſſe fertur Simius ſententiam:
Tu non videris perdidiſſe quod petis:
Te credo ſubripuiſſe quod pulchrè negas.

Arguebat Vulpem furti crimine] Accuſabat Vulpem furti. *Proximam*] Propinquam, affinem culpæ. Mallet quidem Heinſius *obnoxiam*. non tamen ſatisfacit. *Proximam* autèm Subſtantivè ponitur ut *affinem*, regitque genitivum *culpæ*. mens autem loci hæc eſt. illa dicebat ſe à culpâ longiſſimè abeſſe. ut enim *à culpâ abeſſe* dicitur, cur non & *culpæ proximus* dicatur? Eſt autem μείωσις. *Peroraſſent*] Ad finem deduxiſſent orationem. Schef. *Videris*] Solenne verbum judicum ſententiam dicentium. ut & *dixiſſe*. Schef. *Subrip.*] Heinſius maluit *Surpuiſſe*, Catulli exemplo, ut mitior ſit numerus. *Pulchre*] Speciose, ſmoothly.

FAB.

FAB. XI.

Ridicula in imbelle virtutis oſtentatio.

ASINUS & LEO VENANTES.

VIrtutis expers verbis jactans gloriam,
Ignotos fallit, notis eſt deriſui.
¶ Venari Aſello comite quum vellet Leo,
Contexit illum frutice, & admonuit ſimul
Ut inſuëtâ voce terreret feras,
Fugientes ipſe exciperet. Hîc auritulus
Clamorem ſubitum tollit totis viribus,
Novóque turbat beſtias miraculo;
Quæ dum paventes, exitus notos petunt,
Leonis affliguntur horrendo impetu.
Qui poſtquam cæde feſſus eſt, Aſinum evocat,
Jubétque vocem premere: tunc ille inſolens:
A. *Qualis videtur tibi opera hæc vocis meæ?*
L. *Inſignis*, inquit, *ſic ut niſi noſſem tuum*
Animum, genúſque, ſimili fugiſſem metu.

Virtutis] Fortitudinis. *Verbis jactans gloriam*] Jactans glorioſa verba. Schef. Mihi videtur *gloriam* eo ſenſu poni, quo *laudes* apud Poëtas, nimirum pro factis glorioſis. nullâ parte virtutis præditus glorioſa facta verbis oſtentans fallit ignotos, &c. *Ignotos*] Qui eum non nôrunt. *Notis*] Qui nôrunt. Ovid. Pomaque non notis legit ab arboribus, i. e. iſtum fructum nunquam prius expertis. Barthius ita legit. Ignotus fallit, notus eſt deriſui. codicibus tamèn invitis nihil mutandum cenſeo, ubi nulla cogit ratio. *Inſuetâ*] Quatuor ſyllabarum eſt. *Ipſe exciperet*] Ipſe excepturus. addens quod ipſe exciperet. Nam *ut* non videtur ſubaudiri. MS. tamen Remenſis. *ut ipſe exciperet*. Pithæi codex ſimiliter. ſcribe, *fugientes vi ipſe exciperet*. Gudius. *Auritulus*] Ita Schedæ Reginæ Chriſtinæ. ὠτοκύϊσκος pro Auritus. ut naſutulus, barbatulus & ſexcenta alia. *Clamorem ſubitum*] Ex iiſdem Schedis. olim *clamore ſubito*.

Novo] Insolito. *Exitus*] Vias elabendi. abitus, Gratius. *Adfliguntur*] Non *afficiuntur*, quod nihili est. *adfliguntur* verò debetur codici Petri Danielis, & Seren. Christinæ. Cæterum adfligi horiendo impetu sic dicitur ut primo impetu pelli. *affligi* enim est *allidi* terræ. Gronov. Observ. l. 4. c. 9. *Fessus est*] In MS. deest *est*. iuitur *m* in *asinum* non est eligendum ut constet versus. vel legi potest *defessus*, absorptâ syllabâ *de* à præcedenti voce *cæde*. Gudius. *Evocat*] E latebris nempe. *Tibi opera hæc*] In MSS. abest vocula *hæc*. legendum itaque, *Qualis videtur opera tibi vocis meæ*. ita Salmasius ex Danielis chartulis. Gudius. *Insignis*] Opera videtur insignis. *Fug.*] Codex Dani. sic legit. optimè. Olim *fuissem in* metro reclamante. Quin & hoc longè elegantius. præcesserat enim *fugientes ipse exciperet*, & *exitus notos petunt*.

FAB. XII.

Utilissimum sæpè quod contemnitur,

CERVUS CORNIBUS IMPEDITUS.

LAudatis utiliora quæ contempseris
Sæpè inveniri, hæc exerit narratio.
¶ Ad fontem Cervus quum bibisset restitit,
Et in liquore vidit effigiem suam.
Ibi dum ramosa mirans laudat cornua,
Crurúmque nimiam tenuitatem vituperat,
Venantûm subitò vocibus conterritus
Per campum fugere cœpit, & cursu levi
Canes elusit: silva tum excepit ferum,
In qua retentis impeditus cornibus
Lacerari cœpit morsibus sævis canum.
Tunc moriens, vocem hanc edidisse dicitur:
O me infelicem, qui nunc demum intelligo,
Ut illa mihi profuerint quæ despexeram,
Et quæ laudaram, quantum luctus habuerint!

Lauda-

Laudatis] Locus obſcurior. Ordo verò verborum hic. Hæc narratio *ſeu fabula* exerit *& oſtendit ea*, quæ contempſeris, ſæpe inveniri utiliora Laudatis, i. e. quàm ea quæ laudaveris. Schedæ Chriſtinæ ſic hos verſus exhibent

Sæpe eſſe utiliora, quæ tempſeris,
Ejuſce rei teſtis hæc narratio eſt.

nec verſus, nec ſententia ſe mihi probant. *Liquore*] Aquâ pellucidâ. *Ramoſa*] Virg. Arborea. Rami cornuum aculei ſunt. Plin. 8. c. 32. —— Singulis annis adjicientibus *ramos*. Schef. *Venan*] Pro *Venantium*, hoc eſt *Venatorum*. Participia ſæpe tranſeunt in nomina Subſtantiva. *Eluſit*] Elegantèr, de flexibus implicitis quibus canes inſequentes fallunt. Sch. *Ferum*] ἀπλῶς dicitur ferus, ut fera. pro equo & cervo apud Virgil. ut & apud Phædrum. pro apro & Leone apud eundem. *Vocem*] S. Chr. dediſſe vocem hanc. malè. *Dumum*] Sero nimis. *Ut illa*] Daniel. Utilia mihi quam fuerint. Sic & Sch. Chr. & ſanè mihi videntur ſequentibus melius accinere. *Habue.*] Secum portârint.

FAB. XIII.

Laudatore nihil inſidioſius.

VULPES & CORVUS.

QUI ſe laudari gaudent verbis ſubdolis
Serâ dant pœnas turpes pœnitentiâ.
¶ Quum de feneſtra Corvus raptum caſeum
Comeſſe vellet celsâ reſidens arbore,
Hunc vidit Vulpes, deinde ſic cœpit loqui:
O qui tuarum, Corve, pennarum eſt nitor!
Quantum decoris corpore & vultu geris?
Si vocem haberes, nulla prior ales foret.
At ille ſtultus, dum vult vocem oſtendere,
Emiſit ore caſeum, quem celeriter
Doloſa Vulpes avidis rapuit dentibus.
Tum demum ingemuit Corvi deceptus ſtupor.

Hâc re ptobatur quantum ingenium valet;
Virtute ſemper prævalet ſapientia.

Qui ſe] Sic Danielis codex. adeoque exprimendos curavi hos verſus, olim

Qui ſe laudari gaudet verbis ſubdolis
Fere dat pœnas turpi pœnitentiâ.

Subdolis] Speciosè ad fraudem compoſitis. *Feneſtra*] De quovis foramine in muro. Heſyc. θυρὶς ὁπὴ μικρά. Heinſius, *caniſtro* legit. Schef. *Reſidens*] Otium & deſidiam corvi denotat, ſecuri jam nihilque metuentis. *O qui*] Cod. Voſſ. *O quis* ---- *& pinnarum*. paulò pòſt, *decorem*. *O* autem pertinet ad *qui*, quantus & quam admirabilis eſt ſplendor. *Deinde ſic cœp.*] Ità MSS. Wiſſenb. olim *dehinc* & *occœpit*. neutrum autem Phædri, qui ſemper *deinde* & *cœpit* utitur. ut ex indice patebit. *Prior*] Potior, præſtantior te. *At ille ſtultus*] Cod. Voſſi.

At ille dum etiam vult vocem oſtendere
Latiorem emiſit, &c.

aliquis ad oram libri refinxit

Latiorem at ille dum vult, &c. fruſtrà.

Corvi deceptus ſtupor] Corpi ſtupor, pro *corvus ſtupidus*. Phædro ſolenne loquendi genus. Sed Cod. Voſſ. ità legit.

Tum demùm ingemuit corvus cur doloſis
Deceptus fuerat fraudibus ut ignavus.

Unde Voſſius, (poſteriore verſu, ut ſpurio, rejecto) ex iſtis, *cur doloſis* hanc elicit lectionem,

——— *cerdonis dolos.*

κερδὼ autem eſt Vulpes. placet recepta lectio. nollem tamen Voſſianâ conjecturâ Lectorem fraudare. *Quantum*] Ultima littera non eliditur. aut *quantum* poſt *Ingenium* ponendum eſt. *Virtute*] Heinſius ut ſpurium rejicit. qui retinent *Virtuti* legunt. at quænam Hæc eſt virtus ſeu robur in corvo? nulla niſi alarum; quibus facillimè vulpem poſſet evadere. Gudius autèm illud *hâc re probatur quantum ingenium valet* ſpurium eſſe judicat, & à gloſſatore Monacho formatum ex hoc Auſoniano diſticho

—— *vir-*

——— virtute probari
Non obſtare locum, quum valet ingenium.

deinde ſpurium eſſe hunc Verſiculum ex antiquiſſimo codice Fabularum Æſopiarum Wiſſenburgenſi patet, in quo Phædri pleræque Fabulæ ſatis amplâ Paraphraſi explicantur, in quo nec vola neque veſtigium hujus inepti verſus exſtat. Sic enim redditur ultima pars fabulæ. *Tunc verò corvus ingemuit ſtupore deceptus, multi quod viribus non poſſunt ſapientiâ explicant.* Vides egregiè putidum illum verſum omitti, quod ſanè non feciſſet, ſi eum in ſuo exemplari reperiſſet, cum Phædri veſtigia legens, nullum verbum alicujus momenti intactum relinquat. Porrò adfabulatio, ſeu ἐπιμύθιον nunquam in eâdem fabulâ utrobique in primo & ultimo loco reperitur, ut hîc factum eſt. Hoc verò inepto Gloſſatori debetur, cum non intelligeret artificium Phædri, inducentis animalia alioſque in fabulis loquentes, qui luſus jocoſque ſuos ultimo verſiculo ad Epigrammatis exemplum non quidèm acutâ adeò, ſed gravi. ut decet, ſententiâ finire ſolent. V. l. 1. fab. 26. l. 3. fab. 8. 18. & paſſim. Ità etiàm hoc loco fingitur corvus, deceptus, & ſerò ſapiens ingemiſcens dicere hanc ſententiam

Virtuti ſemper prævalet ſapientia.

Ingemuit hic valet idem ac cum gemitu dixit. Statius fin. l. 9. Theb.

——— vireſque ſolutas
Ingemit ———. hoc eſt, cum gemitu queritur.

cujus generis multa paſſim obvia. Gudius.

FAB. XIV.

Fallax vulgi judicium.

EX SUTORE MEDICUS.

MAlus quum Sutor inopiâ deperditus
Medicinam ignoto facere cœpiſſet loco,
Et venditaret falſo antidotum nomine,
Verboſis adquiſivit ſibi famam ſtrophis.

Hîc, quum jaceret morbo confectus gravi
Rex urbis, ejus experiendi gratiâ,
Scyphum popoſcit; fusâ dein ſimulans aquâ
Antidoto miſcere illius ſe toxicum,
Hoc bibere juſſit ipſum, poſito præmio.
Timore mortis ille tum confeſſus eſt,
Non artis ullâ medicum ſe prudentiâ,
Verum ſtupore vulgi factum nobilem.
Rex advocatâ concione hæc addidit:
Quantæ putatis eſſe vos dementiæ,
Qui capita veſtra non dubitatis credere,
Cui calceandos nemo commiſit pedes?
¶ Hoc pertinere verè ad illos dixerim,
Quorum ſtultitia quæſtus impudentiæ eſt.

Malus] Artis ſuæ imperitus. *Deper.*] Præ egeſtate omninò perditus. *Igno*] Ubi eum nemo noverat. ut ante, Fab. 11. *Fecere medi*] Artem medicam exercere, medicum agere, non ut ſupra, Fab. 9. *Vendi.*] *Venditare* dicitur is qui merces ſuas verbis, quod in ſe eſt ornatas, ad ineſcandos emptores, jactantèr oſtentat. *Falſo*] Quæ falſo habebat hoc nomen. *Verboſis ſtrophis*] **Canting Tricks.** verſutis ambagibus verborum. *Tortiloquium.* Gloſſæ Vet. *Strophæ.* *Hîc*] **Hereupon.** eo tempore. *Rex*] Moderator, qui ſummam tenet Reipublicæ. *Ejus exp.*] Quò exploraret illius artem fidemque. *ejus* enim pendet à Gerundio *experiendi.* in uſu autem fuit apud veteres medicum explorare, cum de medicinâ eſſet dubium. *Fusâ*] Infusâ ſcypho. *Antid.*] Tranſpones meliùs. *miſcere illius antidoto*, &c. *Ipſum*] Medicum. Hoc clarè indicat Regem, non Sutorem, ægrotum jacuiſſe, ut & ſequens, *timore mortis.* *Poſito*] Propoſito. *Mortis*] Imminentis ex hauſtu poculi, ut credebat, venenati. *Medi.*] Heinſius *medicæ* conjicit. *Pruden.*] **Inſight.** *Concione*] Populo. *Addi.*] Gronov. Heinſ. *ediait.* *Quantæ*] Quàm dementes putatis vos eſſe? *Calcean.*] Calceis inſtruendos, muniendos. *Comm.*] Meurſius *commiſſit*, pro commiſerit, aſſentiente Fabro. *Quorum*] Quorum ſimplicitas & imperitia præbet quæſtum impudentibus. Gron. Græv. lectionem tamen veterem retinendam cenſet Gudius. MS. *imprudentia*, probè. quorum errore & imprudentiâ quæſtus eſt ſtultitiæ & imperitiæ artis.

FAB.

FAB. XV.

Pauper dominum non ſortem mutat.

ASINUS EGREGIE CORDATUS.

IN principatu commutando civium
Nil præter domini nomen mutant pauperes.
Id eſſe verum parva hæc fabella indicat.
¶ Aſellum in prato timidus paſcebat ſenex;
Is hoſtium clamore ſubito territus,
Suadebat Aſino fugere, ne poſſent capi.
At ille lentus: *Quæſo num binas mihi*
Clitellas impoſiturum victorem putas?
Senex negavit: A. *Ergo, quid refert meâ*
Cui ſerviam, clitellas dum portem meas?

Civium] MS. lectio. olim, *ſæpius*. pendet autem ex *pauperes*. *pauperes civium* pro *pauperes cives*. Gudius. *Nil præter domini nomen*] Priores editi habuerunt *mores*. unde Heinſius *ſortem*. verùm integra librorum illorum lectio fuit iſta. *Nil propter domini mores*; cum ſint iidem & illius qui decedit & illius qui ſubſequitur. Schef. MSS. habent *mores*. ſed hoc ab erudito Scholiaſte, (qui locum Taciti l. 2. Hiſtor. *magis alii homines, quam alii mores*, margini aſcripſerat) in textum irrepſit. *Fugere*] Fugam. *At ille*] Heinſius, *at illi lentus*. quam ſi correctionem admiſeris, *Lentus* naturam induet ſubſtantivi, & ut *ſonipes* pro equo, *laniger* pro agno ità *lentus* pro aſino non inconcinne hoc ſaltem loco poni poſſit. *Nega.*] Dixit victorem non impoſiturum.

FAB.

FAB. XVI.

Fidejuſſorem infidum cave.

OVIS & CERVUS.

FRaudator nomen quum locat ſponſu improbo,
Non rem expedire, ſed malam dare expetit.
¶ Ovem rogabat Cervus modium tritici
Lupo ſponſore, at illa præmetuens dolum;
Rapere atque abire ſemper adſuevit Lupus:
Tu de conſpectu fugere veloci impetu:
Ubi vos requiram quum dies advenerit?

Fraudator nomen cum locat ſponſu] Ità ex MSS. edidit Rigaltius. Bene: nec varias doctorum conjecturas moror. Loci Sententia videtur hæc eſſe. Cum fraudator nomen ſuum alii utendum dat, Sponſione nimirum invalidâ & obligationem eluſurâ; non eo conſilio id agit, ut rem expeditam reddat, ſed malam & impeditam dare ſtudet. Quam explicationem præ cæteris amplectendam cenſeo, ut ſubjectæ fabulæ accommodatiorem. *Fraudator* enim Lupo potiùs quàm Cervo competit. *locare* autem *nomen* idem ferè vult quod *locare* ædes. *Sponſu* modum exprimit locandi nomen, *Improbo* fraudem, vel ſuſpectam promptitudinem. improbus enim Angl. **forward**. Gronovius totum locum ita ſcribit & exponit. Fraudator nomen cum locat ſponſo improbo, non rem expedire, ſed malum dare expetit. *Nomen locat* qui, accepto mutuo vel merce, alteri obligatur, qui ſuum tanquam debitoris nomen locat, & patitur apud alium eſſe in tabulis, in quas referimus, ſi cui mutuamus aut vendimus in diem. *Sponſum* eſt idem quod Sponſor. Is talis non *rem expedire*, rem ſolvere, reddere mutuum, vel mercis quod convenit pretium, ſed dare damnum vel malum creditori expetit. *Malam dare*] Lectio Gruteriana, quam MSS unicam tuentur, qui malavidere exhibent. Prima autem τῆς *videre* conſecta eſt ſyllaba ex *m* à fine τῆς *malam* avulsâ, ductûs litterarum iidem utriſque. *Præmet*] Maturè metuens inquit. *Tu*] Subaud. aſſueviſti. *Dies*] Solutioni ſcilicet præſtituta.

FAB.

FAB. XVII.

Calumniatorem ſua pœna manet.

OVIS, CANIS, & LUPUS.

SOlent mendaces luere pœnas maleficî.
¶ Calumniator ab Ove quum peteret Canis
Quem commodâſſe panem ſe contenderet,
Lupus citatus teſtis, non unum modò,
Deberi dixit, verùm affirmavit decem.
Ovis damnata falſo teſtimonio,
Quod non debebat, ſolvit. Poſt paucos dies
Bidens jacentem in fovea conſpexit Lupum:
Hæc (inquit) *merces fraudis à ſuperis datur.*

Calum.] Ordo eſt turbatior, ſimpliciter ſe ità habet. Canis calumniator, cum peteret panem ab Ove, quem ſci. panem contenderet ſe commodâſſe Ovi. Schef. *Commodaſſe*] Pithæi codex *commendâſſe*, i. e. ſervandum apud Ovem depoſuiſſe. quam lectionem olim prætuli; quò enim Ovi panem quis commodaret? nunc verò alterum poſſe ſtare puto, quia calumniam canis fortiùs indicat. *Deberi*] C.V. *debere* ſc. ovem. *Solvit*] Unde, quæſo, nacta eſt tantum panis? liceat ſane Cani calumniatori injuſta poſcere; non ideò tamèn licet Ovi ea facere, quæ fieri non poſſunt. Ovis quidem ſatis expreſſa eſt viri innocentis imago; ſit tamen in omnibus ſui ſimilis, nec propriam ſubinde exuat naturam. Hîc itaque iterùm veriſimilitudinem, ſine quà voluptas his in rebus nulla eſt, vehementer deſidero. *Bidens*] Codex Petavianus. *Videns*. unde Heinſius. *Bidens* conjecit. feliciter. Bidentes autem pro ovibus paſſim a poëtis dici quis neſcit? *Jacentem*] Delapſum; non mortuum ut interpres Gallicus. Solebant enim capi olim quoque foveis. unde Horatius. cautus enim metuit foveam Lupus. Schef fovea Anglicè a Pit-trap. *Conſpex.*] Cod. Dan. proſpexit. Benè. *Merces*] Et præmium, & pœnam ſignificat.

FAB.

FAB. XVIII.

Horret quiſque adire locum ubi læſus eſt.

MULIER PARTURIENS.

NEmo libenter recolit, qui læſit, locum.
¶ Inſtante partu mulier actis menſibus,
Humo jacebat flebiles gemitus ciens.
Vir eſt hortatus, corpus lecto reciperet,
Onus naturæ melius quo deponeret.
Minimè, inquit illa, *poſſe confido loco*
Malum finiri quo conceptum eſt initio.

Recolit] Iterùm colit, redit ad, reviſit locum, ubi quis jam læſus fuit. *Actis*] Finitis novem menſibus. *Humo*] Humi. Heinſ. *Vir*] Maritus. *Recipe*] ut reciperet. *Onus nat.*] *Maturum* Heinſius conjecit, quia *onus naturæ deponere* nihil aliud eſſe videtur, quam alvum exonerare. Sed *natura* hic ponitur pro partibus genitalibus. L. 4. Fab. 5. *naturæ partes. Natura* pro utero Cicero & Plinius. non recipienda eſt ergò Heinſii conjectura. Gudius. *Illa*] Ità Codex Dan. olim *illo* legebatur. *Malum*] Dolores partus. *Initio*] MS. fuit *initium*, unde Heinſius *primulum*. Teren. Adelp. 3. 1. dolores occipiunt primulum. fruſtrà.

FAB.

FAB. XIX.

Omnem aditum malis præcludito.

CANIS PARTURIENS.

HAbent insidias hominis blanditiæ mali,
Quas ut vitemus, versus subjecti monent.
¶ Canis parturiens, quum rogasset alteram,
Ut fœtum in ejus tugurio deponeret,
Facilè impetravit; dein reposcenti locum,
Preces admovit: tempus exorans breve
Dum firmiores catulos posset ducere.
Hoc quoque consumto, flagitare validiùs
Cubile cœpit: *Si mihi & turbæ meæ*
Par (inquit) *esse potueris, cedam loco.*

Habent] In se continent. *Depone.*] *Deponere liceret.* propriè ad fœtum, quem & *onus* supra dixit. *Dein*] MS. *deinde.* quod Phœdro familiare. *Admo.*] Vehementiam orantis denotat. *Exorans*] Orando impetrans. *tempus* autem non pendet è participio *exorans* sed à præpositione subauditâ *in.* orando impetrans locum in tempus breve. quod enim oravit, idem orando impetravit. *Ducere*] Post se trahere, habere secum in consortio, in comitatu suo. Cicero 4. Att. 11. *Ego mecum præter Dionysium, duxi neminem.* Fabius. *Ne servos quidèm amplius quam duos duxi.* Gronov. Sed in Schedis Regiis est *deducere*: unde Heinsius suspicatur legendum, *dum firmiores posset caulâ educere*, vel, *dum firmiores catulos post educeret. Si mihi*] MS. *Illa si mihi.* quod manifestum est Glossema, & protinùs extrudendum. *Turbæ*] Catulis meis. *Par*] a match.

FAB. XX.

Stultitia plerumque exitio eſt.

CANES FAMELICI.

STultum conſilium non modò effectu caret,
Sed ad perniciem quoque mortales devocat.
¶ Corium depreſſum in fluvio viderunt Canes:
Id ut comeſſe extractum poſſent faciliùs,
Aquam cœpêre ebibere, ſed rupti priùs
Periêre, quàm quod petierant, contingerent.

Effec.] Effectu caret. nequit effici; quomodò culpâ caret, pro, nequit culpari. *Devocat*] A gradu ſuperiore ad imum. ea enim vis eſt τῦ *de*. *Depr.*] Ab alutario in aquâ demerſum. *Ebi.*] Ita C. D. & Sche. Regi. editi. *bibere*. *Rupti*] Ordo verborum. *rupti* nimio potu *perierunt priuſquam contingerent* corium *quod petierant*.

FAB. XXI.

Miſer vel ignaviſſimo cuique ludibrio eſt.

LEO SENIO CONFECTUS.

QUicumque amiſit dignitatem priſtinam
Ignavis etiam jocus eſt in caſu gravi.
¶ Defectus annis & deſertus viribus
Leo quum jaceret ſpiritum extremum trahens,
Aper fulmineis ad eum venit dentibus,
Et vindicavit ictu veterem injuriam.

In-

Infestis Taurus mox confodit cornibus
Hostile corpus. Asinus ut vidit ferum
Impunè lædi, calcibus frontem extudit.
At ille expirans: *Fortes indignè tuli*
Mihi insultare; te naturæ dedecus
Quòd ferre cogor, certè bis videor mori.

Defec.] Schop. *defessus.* pessimè. *defectus annis* ille est, qui præ annis deficit, & cujus vires absumuntur & labant. Colum. l. 1. Præf. *defectissimum annis,* &c. *relegat.* Gratius. *huc defecta malâ vidi pecuaria tabe,* &c. & sexcenta hujusmodi. *Annis*] Gudius. *armis.* è codice Remensi. nec displicet feræ enim & *armatæ* & *inermes* dicuntur. Phæd. ipse, l. 1. Fab. ult. genus inerme. Statius. l. 11. in fin. de Leone

Jam piger & longo jacet exarmatus ab ævo.

Trahens] Vix vi ducens. *Fulmin.*] Ob candorem fulminis parem; & propter violentiam & obliquitatem ictûs: passim apud Poëtas occurrit. Ovid. *fulmineo dissipat* ore canes. *Ictu*] Propriè, de morsu aprorum. Obliquo latrantes dissipat ictu. Ovid. L. 8. M. v. 344. *Hostile*] Corpus Leonis, qui sibi hostis fuit: inveteratum enim olim inter Tauros & Leones odium interceſſit. *Ferum*] *Ferus* pro, Equo, Cervo, Apro, Leone, &c. usurpari, nullî jam non notum est. expatiari itaque ineptum judico. *Extudit*] Optimè. convenit apprimè cum præcedentibus. Venit, vindicavit, confodit, vidit. Quam lectionem sueuntur. MS. Rem. & Cod. Dan. Pithæus *exterit* in contextum recepit. *Expi.*] Animam nempe ultimam. *Certè*] Certè omninò conjungendum est cum *bis.* quasi diceret Leo, **emphatically twice.** bis enim mori est, ab ignavâ manu mori.

FAB. XXII.

Qui alteri ſuam ob cauſam commodat, injuriâ poſtulat id gratiæ apponi ſibi.

MUSTELA & HOMO.

MUſtela ab homine prenſa quum inſtantem necem
Effugere vellet: M. *Quæſo* ſinquit, *parcas mihi,*
Quæ tibi moleſtis muribus purgo domum.
Reſpondit ille: H. *Faceres ſi causâ meâ,*
Gratum eſſet, & dediſſem veniam ſupplici:
Nunc quia laboras, ut fruaris reliquiis,
Quæ ſunt roſuri, ſimul & ipſos devores,
Nolî imputare vanum beneficium mihi.
Atque ita locutus improbam letho dedit.
Hoc in ſe dictum debent illi agnoſcere,
Quorum privata ſervit utilitas ſibi,
Et meritum inane jactant imprudentibus.

Parcas] MS. Parce. malè. *Tibi*] *Tibi* pendet & regitur à moleſtis. poteſt etiam eleganter pro *tuam* poni, adeoque cum *domum* conſtrui. *Faceres*] MS. facerem. malè. *Gratum*] Gudius. *ratum.* conjicit. gratum Ang. **an obligation.** *Reliqu.*] Faber, aliique neutrius eſſe generis ſubſtantivum volunt, nullâ prope authoritate nixi. Gudius adjectivum quadriſyllabum *relicuus. reliqua* enim dicuntur idem quod *reliquiæ.* ut Græcis λοιπάδες & λοιπά. reliqua cœnarum. **Dtgs,** Anglicè. rectius mihi quidem. *Quæ*] Heinſius quas. *reliquiis* enim à reliquiæ. *Devo.*] Opponitur eleganter τῷ *roſuri.* Muſtela enim ſub ſpecie tuendi majus intulit malum. *Impu.*] **put to my account.** *Impro.*] Impudentem, & iniqua poſtulantem. *In ſe*] Contra ſe. *Priva.* Anguſtis incluſa finibus, non commune reſpiciens, ipſum ſolummodò dominum. *Jactant*] Sic MS. alit. jactat. *Meritum in.*] Supra. vanum beneficium. *Impruden.*] Apud imprudentes, imperitos, ſimplices.

FAB.

FAB. XXIII.

Suſpecta malorum beneficia.

CANIS FIDELIS.

REpente liberalis ſtultis gratus eſt,
Verùm peritis irritos tendit dolos.
¶ Nocturnus quum fur panem miſiſſet Cani,
Objecto tentans an cibo poſſet capi :
Heus (inquit) *linguam vis meam præcludere,*
Ne latrem pro re domini ? multùm falleris.
Namque iſta ſubita me jubet benignitas
Vigilare, facias ne meâ culpâ lucrum.

Repente] Præter conſuetudinem, præterque ſpem. *Tendit*] MS. oſtendit. ortum eſt vitium ex ultimis litteris *tẽ* *Irritos* geminatis. *Objec.*] Ante Canem jacto. *Heus*] Heinſius, *Heus ſi, inquit*, &c. ſine interrogatione. nihil muto. *Re*] Commodo.

FAB. XXIV.

Potentes ne tentes æmulari.

RANA RUPTA.

INops potentem dum vult imitari, perit.
¶ In prato quodam Rana conſpexit Bovem,
Et tacta invidiâ tantæ magnitudinis,
Rugoſam inflavit pellem : tum natos ſuos
Interrogavit, *an Bove eſſet latior.*

Illi negarunt. Rursus intendit cutem
Majore nisu, & simili quæsivit modo,
Quis major esset? illi dixerunt: *Bovem.*
Novissimè indignata, dum vult validiùs
Inflare sese, rupto jacuit corpore.

Quodam] Heinsius. *quondam.* & sic sanè suas narratiunculas incipit Phædrus. Remiccius. *quædam.* nec illud displicet. *Tacta*] Pro composito, contacta. Invidiâ enim, utpote veneno, contacta inflavit pellem. *Natos*] Ranas, suam prolem. *Negarunt*] Dixerunt eam non esse. *Nisu*] Strain, effort. *Bovem*] Subaud. *esse majorem.* *Jacuit*] Usurpatur de iis qui violentâ morte pereunt.

FAB. XXV.

Rete ne tendas Accipitri & Milvio.

CANIS & CROCODILUS.

Consilia qui dant prava cautis hominibus,
Et perdunt operam, & deridentur turpiter.
¶ Canes currentes bibere in Nilo flumine,
A Crocodilis ne rapiantur, traditum est.
Igitur quum currens bibere cœpisset canis,
Sic Crocodilus: *Quamlibet lambe otio,*
Noli vereri; at ille; *Facerem mehercule,*
Nisi esse scirem carnis te cupidum meæ.

In Ni.] *Bibere in Nilo.* mirifice me delectat, accipit enim ut apud Florum, bibere in ossibus capitum. In paterâ. In Auro. Gronovius. *Croco.*] Gudius *Corcodilis* legendum esse, quotiescunque producitur, contendit. Sic enim vetustissimi optimique MS. ipsum audi Gudium. testari possum in optimis & septingentorum & amplius annorum membranis, non tantum apud Poëtas, iis in locis, ubi metri ratio id postulat sed etiam in prosâ apud Oratores & Philosophos reperiri *Corcodilus.* Sic Glossæ

Gloſſæ Divionenſes Septingentis annis vetuſtiores. *Corcodilus, animal in Nilo.* ſequitur. Corna. Coragium. Cornicen. *Otio*] Vet. Cod. poſt *otio* hunc inſerit verſum. *Pota, accede, noli timere ſedulo ait, at noli vereri, inquit, at ille, facere mehercule.* Rigaltius, accede, pota leniter, & noli dolos inquit vereri. Hinc Gudius, (abjectis *ait*, *inquit*, & iſtiuſmodi gloſſematis) ita emendenda cenſet.

Sic Corcodilus, quamlibet lambe, otio
Pota, ac accede Nilo temere, de dolo
Noli vereri.

Noli timere, mutat in *Nilo temere*. *Sedulo* in *de dolo*. *temere* autem explicat *Audacter*, frankly, & probare conatur. Non placet iſtud *temere*. periculum innuit, non incolumitatem, nec ſanus quiſquam Crocodilus uteretur tunc quidem temporis verbo tam dubio, tam ſuſpicioni obnoxio. Quid fiet? inquies. Quî hunc locum ipſe expedies? Excludenda ſane judico. Gloſſæ enim mihi videntur. Si enim explicatum irem hunc verſum, ſic Crocodilus: quamlibet lambe otio, noli vereri: quam potiorem hâc inſiſterem viam? Ex. gr. *Crocodilus*] Inquit, ait. *Lambe otio*] Accede, pota leniter. *Noli vereri*] Noli timere Sc. dolos. ex brevi ſcribendi modo ſcilicet & *dolos* ortum eſt iſtud *ſedulo*. Conjunctio *at* natum eſt ex præcedente *ait*.

FAB. XXVI.

Par pari refertur.

VULPES & CICONIA.

NUlli nocendum: ſi quis verò læſerit,
Multandum ſimili jure fabella admonet.
¶ Vulpes ad cœnam dicitur Ciconiam
Prior invitaſſe, & illi in patina liquidam
Poſuiſſe ſorbitionem, quam nullo modo
Guſtare eſuriens potuerit Ciconia:
Quæ Vulpem quum revocaſſet, intrito cibo
Plenam lagonam poſuit: huic roſtrum inſerens

Satiatur ipſa, & torquet convivam fame :
Quæ quum lagonæ fruſtra collum lamberet,
Peregrinam ſic locutam volucrem accepimus :
Sua quiſque exempla debet æquo animo pati.

Nocendum] Subaud. *eſt.* *Multan.*] Subaud. *eſſe enm.* *Patinâ*] In utroque codice vetuſto eſt *patena*, unde *potella*. Gudius. *aſinus* tamen facit *aſellus*, & *catulus*, *catellus*. diminutivum itaque *Patella* neutiquam indicat primitivum Patina per *i* magis quam *e* ſcribendum. *Liquid.*] Primâ productâ, ut apud Lucretium. Nec abundat hoc loco, quià licet omnis liquida ſit ſorbitio, hæc tamen fuit maximè, eoque fine ipſam vulpes appoſuit. *Revoc.*] ἀνακαλεῖν. ut ex D. Lucâ notat Faber. Nonnius : revocare, per vices mutuò ad cœnam vocare. *Intrito*] פתות. *Lagonam*] Sic omnes MSS. Etymologia quoque id videtur poſtulare : ut enim à Græco νὺξ, Latinis *nox*, à μύλα *mola* derivatur, ſic à λάγων, *lagona*. quin & *laguna* reperitur, unde *laguncula*. *o* autem & *u* promiſcuè uſurpantur. *& torq.*] Heinſius *&* omittendum cenſet. *Peregri.*] Quæ quotannis peregre abire & redire ſolet. *Sua*] Activè, quæ quis ſtatuit in alios.

FAB. XXVII.

Avarus ſuus ſibi carnifex eſt.

CANIS, THESAURUS, & VULTURIUS.

HÆC res avaris eſſe conveniens poteſt,
Et qui humiles nati, dici locupletes ſtudent.
¶ Humana effodiens oſſa, theſaurum Canis
Invenit : & violavit quia Manes Deos,
Injecta eſt illi divitiarum cupiditas,
Pœnas ut ſanctæ religioni penderet.
Itaque aurum dum cuſtodit, oblitus cibi
Fame eſt conſumptus : quem ſtans Vulturius ſuper
Fertur locutus : *O Canis, meritò jaces,*
Qui concupiſti ſubitò regales opes,
Trivio conceptus, & educatus ſtercore.

Res]

Res] Fabula. ſic paſſim apud Phædrum. *Oſſa*] Cibi ſcilicet gratiâ. *Violavit*] C. Rem. violârat. bene. *Manes*] Per *Deos Manes* intelliguntur oſſa & cineres. ut in Inſcriptionibus ὑποταρίοις apparet.

D. M.
—VE OSS—
CINERIBUSQ.

hoc eſt, *Deis manibus, ſive* oſſibus cineribuſque, &c. Gudius *Injec.*] A diis nempe iratis immiſſa. *Sanctæ*] Auctoritate legum ſtabilitæ. *Religio.*] Scilicet, violatæ. *Quem*] *Super quem Vulturius ſtans*, &c. *Regal.*] Quales regem decerent, regi aptiores, quam tibi. *Trivio*] In trivio.

FAB. XXVIII.

Ne magnus tenuem deſpicito.

VULPES & AQUILA.

QUamvis ſublimes debent humiles metuere:
Vindicta docili quia patet ſolertiæ.
¶ Vulpinos catulos Aquila quondam ſuſtulit:
Nidóque poſuit pullis, eſcam ut carperent:
Hanc perſecuta mater, orare incipit,
Ne tantùm miſeræ luctum importaret ſibi.
Contempſit illa, tuta quippe ipſo loco.
Vulpes ab arâ rapuit ardentem facem,
Totamque flammis arborem circumdedit,
Hoſti dolorem damno miſcens ſanguinis.
Aquila ut periclo mortis eriperet ſuos,
Incolumes natos ſupplex Vulpi tradidit.

Quamvis] Quantumvis. homines loco, gradu altiſſimi. *Docili Soler.*] A quick wit. Docilis, qui facilè quidvis arripit, & ſuum facit. appoſitiſſimè ad Vulpem; quæ ab arâ forte oculis oblatâ ſalutem ſuis peperit inſperatam. *Patet*] Nihil enim eſt quod vindictæ anſam ſagacibus non præbeat.

Nido.] In nido. *Perſe.*] Ad nidum uſque ſecuta. *Impor.*] Frequens Ciceroni. ægritudines, ſollicitudines, calamitatem, incommodum importare. Gudius. *Ipſo loco*] Naturâ & ſitu loci. *Ardentem facem*] *Fax* nil aliud eſt quam fuſtis inciſus, & ità comparatus, ut flammam concipere poſſit. non itaq; otioſum eſt τὸ *ardentem*. Faber. Virg. l. 5. ardentes dare viſa faces. Tib. 2. E. 1. ardentes hinc procul abde faces. Cicero in Ver. dextrâ ardentem facem præferebat. & ſæpe alibi. Gudius. *Miſcens*] Aquilæ malum concitans, parans, utcunque ſuorum catulorum damno conjunctum. Miſcens, ductum à medicamentorum compoſitione.

FAB. XXIX.

Eſt cui magno conſtitit dicterium.

ASINUS IRRIDENS APRUM.

PLerumque ſtulti riſum dum captant levem,
Gravi deſtringunt alios contumeliâ,
Et ſibi nocivum concitant periculum.
¶ Aſellus Apro cum fuiſſet obvius:
Salve, inquit, *Frater*. Ille indignans repudiat
Officium, & quærit, cur ſic mentiri velit.
Aſinus demiſſo pene; *ſi ſimilem negas*
Tibi me eſſe, certè ſimile eſt hoc roſtro tuo.
Aper cum vellet facere generoſum impetum,
Repreſſit iram: &, *facilis vindicta eſt mihi,*
Sed inquinari nolo ignavo ſanguine.

Riſum dum] Dum quamvis leviter & inaniter jocandi occaſionem arripere ſtudent. *Deſtrin.*] **grate, gall.** verbum balneorum quo utuntur ad ſignificationem detertionis, quæ fit ſtrigili. S. *Frater*] Blanda ſalutantium vox. *Officium*] **complement.** *Velit*] τὸ *velit* eleganter arguit impudentiam aſini. Schef. *Aſinus*] Subaud. *reſpondit*. *Si ſimi.*] MS. ſimi. ſi. *&*] Subaud. *dixit*. v. Perizonium ad Sanctii Minervam. p. 4. 97. de verbo *dixit* omiſſo. *Ignavo*] Ignavi animantis ſanguine.

FAB.

FAB. XXX

Mala publica in plebem recidunt.

RANÆ METUENTES TAURORUM PRÆLIA.

HUmiles laborant, ubi potentes dissident.
¶ Rana in palude pugnam Taurorum intuens;
Heu quanta nobis instat pernicies! ait.
Interrogata ab alia, cur hoc diceret,
De principatu quum illi certarent gregis,
Longeque ab illis degerent vitam boves:
Natio (ait) *separata, ac diversum est genus.*
Sed pulsus regno nemoris qui profugerit,
Paludis in secreta veniet latibula,
Et proculcatas obteret duro pede:
Caput ita ad nostrum furor illorum pertinet.

Laborant] Affliguntur, & periculis obnoxii sunt. χάμνουσι. *Aliâ*] Ranâ. *Hoc*] Nimir. *quanta nobis instat pernicies! Gregis*] Vaccarum in palude pascentium. *Boves*] Vaccæ. *Natio*] Non placet istud *natio*, quià nihil interest inter *natio* & genus. una utriusque origo, idem sensus. at si, *statio, ait, separata, ac div.* &c. legas, pulchre utrique rationi a ranâ priùs assignatæ, responderet. fateor stationem illorum esse disjunctam, & *boves longe à nobis vivere*, fateor quoque illos de principatu vaccarum, *genere* prorsùs à nobis *diverso* animalium, contendere, sed qui, &c. *Procul.*] Nos ranas. *Cap.*] Vitam. *Ità*] thus you set. *Pertinet*] Pertingit. extendit se.

FAB. XXXI

Cui fidas, vide.

MILVIUS & COLUMBÆ.

QUI ſe committit homini tutandum improbo,
Auxilia dum requirit, exitium invenit.
¶ Columbæ ſæpè quum fugiſſent Milûum,
Et celeritate pennæ vitaſſent necem,
Conſilium raptor vertit ad fallaciam:
Et genus inerme tali decepit dolo:
Quare ſollicitum potiùs ævum ducitis,
Quàm regem me creatis icto fœdere,
Qui vos ab omni tutas præſtem injuria?
Illæ credentes, tradunt ſeſe Milvio:
Qui regnum adeptus cœpit veſci ſingulas,
Et exercere imperium ſævis unguibus.
De relicuis tunc una: *Meritò plectimur.*

Milûum] Rectè triſyllabum. ſic in MSS. antiquiſſimis. *Pennæ*] Alarum. *Conſil.*] Cogitationes, vim ingenii, facultatem conſultricem. *Raptor*] Bird of Prey. *Singulas*] Alias poſt alias. nota accuſativum poſt *veſci*. Sic Virg, *veſcitur auras?* *Unâ*] Subaud. *dixit*.

PHÆDRI

PHÆDRI FABULARUM.

LIBER II.

PROLOGUS.

EXemplis continetur Æsopi genus.
Nec aliud quicquam per fabellas quæritur,
Quàm corrigatur error ut mortalium,
Acuátque sese diligens industria.
Quicumque fuerit ergo narrandi locus,
Dum capiat aurem & servet propositum suum,
Re commendatur, non auctoris nomine.
Equidem omni curâ morem servabo Senis:
Sed si libuerit aliquid interponere;
Dictorum sensus ut delectet varietas,
Bonas in partes (lector) accipias velim.
Sic istam tibi rependet brevitas gratiam,
Cujus verbosa nè sit commendatio,
Attende cur negare cupidis debeas;
Modestis etiam offerre quod non petierint.

Continetur Æſopi genus] In diverſa abeunt interpretes de horum verborum ſententiâ. Gronovius ſic explicat. *Genus* mortalium *continetur* id eſt coercetur & docetur *exemplis* ſeu fabulis Æſopi. Hoc verò nimis tragicum ſonat, nec placet illud *genus* per ſe poſitum, pro *genus mortalium*. Faber autem ſic. Ea ſcribendi ratio, quâ utebatur Æſopus, conſtat fabulis. quæ interpretatio ſimplicior, non tamen ex omni parte ſatisfacit. Hæc enim videtur vera hujus Prologi mens.

Genus ſcribendi, quo uſus eſt Æſopus, continetur exemplis, fabulæ enim ſunt Exemplorum ſpecies quædam; quarum finis duplex, ut corrigatur error mortalium, acuatque ſeſe diligens induſtria. Si igitur, quoties dabitur narrandi copia, narratio illa propoſitum fabularum finem ſervet, licet non ſit fabula proprie dicta, nec introducat animalia aut arbores loquentes, tamen, inquam, quiâ propoſitum ſervat, & illa narratio ſit ex genere exemplorum, non minus qua... quævis Æſopi fabula re commendetur non Auctoris nomine. Morem quidem Æſopi omni curâ ſervandum mihi propono, ſi tamen libuerit evagari, ne ſis moroſus nimis cenſor; tuique candoris gratiam mea brevitas rependet. *Genus Æſopi*] Sic ipſe Cicero, l. 3. de Orato. Sec. 9. Ed. Oxon. Videtiſne genus hoc quod ſit Antonii? ſorte, vehemens, &c. inter genus Antonii quid quæſo intereſt & genus Æſopi? *Contine.*] Comprehenditur, ut ſpecies. ſub ſuo genere. *Quicunque*] Mens loci, ut nunc ſe habet, hæc eſt. ubicunque dabitur mihi copia quidvis narrandi. nudum *narrare* ponitur pro *fabulam* narrare. L. 1. f. 6. *Continuo narrare incipit. Locus* autem idem eſt quod Græcè καιρὸς dicitur. tempus opportunum, occaſio. *Capiat* autem pendet ex *narratio* ſubintellecto. Gudius tamen, aliique legendum volunt, *narranti jocus.* I enim in L ſæpe mutari in codice Remenſi obſervat Gudius. L. 1. f. 21. *ignavis etiam locus eſt.* ubi aperte ſcribendum *jocus. Suum*] Fabulis proprium. *Re commenda*] Heinſius *commendetur.* neglecto Auctoris nomine, ex re ipſâ ſpectetur, & meritam laudem vel contemtum inveniat. *Senis*] Æſopi. *Dictorum*] Facetiarum. rectè *n dictorum* ab *interpmere* puncto ſeparandum monuit Perizon. Animad. Hiſtoric. l. 2. *Sic iſtam*] Lectio Perizonii. MS. *ita ſic.* malè. ſententia autem hæc eſt. ſic noſtra brevitas gratiam tibi rependet iſtam. *i. e.* iſtius rei, nimir accipiendi in bonas partes. ipſum autem Perizonium vide libro prædicto. *Cujus verbo.*] Ne tamèn in brevitate commendandâ contra brevitatem peccem, &c. *Offerre*] Ultro dare etiam non petentibus.

FAB.

FAB. I.

Sunt etiam ſua præmia laudi.

LEO SAPIENS.

SUper Juvencum ſtabat dejectum Leo:
Prædator intervenit partem poſtulans:
Darem (inquit) *niſi ſoleres per te ſumere:*
Et improbum rejecit. Fortè innoxius
Viator eſt deductus in eundem locum,
Feróque viſo rettulit retrò pedem.
Cui placidus ille: *Non eſt quod timeas*, ait:
Et, quæ debetur pars tuæ modeſtiæ,
Audacter tolle. Tunc diviſo tergore,
Silvas petivit, homini ut acceſſum daret.
Exemplum egregium prorſus & laudabile,
Verum eſt aviditas dives, & pauper pudor.

Stabat] Victoris more. Ovid. Metam. 5. 552. *Spoliiſque animoſa ſuperſtans unda velut victrix, ſinuatas deſpicit undas. Partem poſtu.*] At quo ore? quâ fiduciâ? à Leone nimirum hoc exegit, velut iiſdem ſtudiis ac negotiis dedito *Per te*] i. e. vi, non rogatâ veniâ; nedum impetratâ. *Impro.*] Audacem, & aliena, ut ſua flagitantem. *Rejecit*] Cum contemtu repulit. *Deduc.*] Tenore viæ ductus eſt. *Retro*] Poterat oratio carere iſtâ voculâ *retro*. Sed ejuſmodi pleonaſmi veteris elegantiæ ſunt. Virg. 2. Æneid. *ex illo fluere, & retro* ſublapſa referri. pluribus non opus eſt. *Non eſt quod*] Non eſt quicquam in cauſa, propter quod. *Tol.*] Partem. *Tergore*] κατὰ χρ. γικῶς pro, tergo. Sic Ovid. alicubi. *Verum eſt*] Hoc vult: Licet ſit laudabile exemplum, pauci tamen id ſequuntur: nam ut nunc ſe res habent avidi & audaces divitias conſequuntur, modeſti verò paupertate laborant.

FAB.

FAB. II.

Simile ſimili gaudet.

REPENTE CALVUS.

A Fœminis utcunque ſpoliari viros,
Ament, amentur, nempe exemplis diſcimus,
¶ Ætatis mediæ quendam mulier non rudis
Regebat, annos celans elegantiâ:
Animóſque ejuſdem pulcra juvenis ceperat.
Ambæ videri dum volunt illi pares,
Capillos homini legere cœpêre invicem.
Quum ſe putaret pingi curâ mulierum,
Calvus repente factus eſt, nam funditùs
Canos puella, nigros anus evellerat.

Spoliari] Proprie. Hecyra. Act. 1. Sc. 1. vetula Terentiana hortatur meretriculam, *ne cujuſquam miſereat, quin ſpoliet laceret, mutilet quemquam nacta ſit.* Martial. lib. 4. Ep. 19. *amica ſpoliatrix.* Gudius. *Utcunque*] Quovis modo. *Ament, amen.*] ſive *ament*, ſive *amentur* feminæ. *Nempe.*] Clarè vides. *Quendam*] MS. quedam lincolâ ſuperducta. *Non rudis*) Quæ res amatorias pulchrè calluit. talem *doctam* Ovidius & Tibullus vocant: *non ruſtica cognita furto.* *Regebat*] Scheffleri conjectura. olim *tegebat* nullo ſenſu; unde Gudius *tenebat* ſcilicet amore obſtrictum ſibi velut vinculis; *regebat* autem mihi magis arridet; poterat enim *regere* illum callida mulier ſuâ ſolertiâ & lenociniis, quem tamen amore captum non *tenebat*; illa quidem vetula hominem amabat, non autem ille ipſam; animos enim illius pulchra juvenis ceperat: Hæc quoque interpretatio verbis præmiſſis magis convenit. Sive *ament*, ſive *amentur* feminæ. *Annos*] Heinſius *canos.* non placet. *Eleg.*] Morum cultúſque elegantiâ vetulam detegi, quæ ſcilicet latebat, non ſinens. *Pares*] Refertur ad externam ſpeciem. S *Homi.*] Malo ſenſu, ut ſexcenties apud Terentium. Anglicè, the poor fellow. *Legere*] Evellere. Ovid. Art. Am. l. 2. v. 666. Albentes cum leget illa comas. *Pingi*]

Pingi] Ornari. legitur & *fingi*. nec id malè. *Curâ*] Gronovius *curam* à κυρὲ *Tonsura* derivari censet, & primo sensu curam capillorum denotare : Vid. Observat. libros. ubi multa ad hanc rem doctè, acutè, supra fidem, si non verè.

FAB. III.

Impunitas, peccandi illecebra.

HOMO & CANIS.

LAceratus quidam morsu vehementis Canis,
Tinctum cruore panem misit maleficò,
Audierat esse quod remedium vulneris.
Tunc sic Æsopus : *Noli coràm pluribus*
Hoc facere canibus, nè nos vivos devorent,
Quum scierint esse tale culpæ præmium.
¶ Successus improborum plures allicit.

Vehem.] Gron. Heins. vehementi. *Misit*] Sic solet Phædrus loqui., non immisit. at unde vitium ? adhæsit nimirum verbo ultima litera τὲ *panem*. hinc illa geminatio. *Malef.*] Cani, qui malum fecerat. *Plures*] Successus improborum non tantum plures allicit, sed ad majora quoque facinora impellit. qui enim modo lacerabant tantum, mox devorabunt.

FAB.

FAB. IV.

Vir doloſus ſeges eſt mali.

AQUILA, FELIS & APER.

AQuila in ſublimi quercu nidum fecerat:
Felis cavernam nacta, in mediâ pepererat:
Sus nemoricultrix fœtum ad imam poſuerat.
Tum fortuitum Felis contubernium
Fraude & ſceleſtâ ſic evertit malitiâ.
Ad nidum ſcandit volucris: *Pernicies*, ait,
Tibi paratur, forſan & miſeræ mihi.
Nam fodere terram quod vides quotidie
Aprum inſidioſum, quercum vult evertere,
Ut noſtram in plano facilè progeniem opprimat.
Terrore offuſo, & perturbatis ſenſibus,
Derepit ad cubile ſetoſæ ſuis;
Magno (inquit) *in periclo ſunt nati tui.*
Nam ſimul exieris paſtum, cum tenero grege,
Aquila eſt parata rapere porcellos tibi.
Hunc quoque timore poſtquam complevit locum,
Doloſa tuto condidit ſeſe cavo.
Inde evagata noctu ſuſpenſo pede,
Ubi eſcâ ſe replevit & prolem ſuam,
Pavorem ſimulans proſpicit toto die.
Ruinam metuens Aquila ramis deſidet;
Aper rapinam vitans non prodit foras.
Quid multa? inediâ ſunt conſumpti cum ſuis,
Feliſque catulis largam præbuerunt dapem.
¶ Quantùm homo bilinguis ſæpè concinnet mali,
Documentum habere ſtulta credulitas poteſt.

Subli.] In ſublimitate quercûs, in vertice. *Mediâ*] Subaud. quercu. *Nemoricul.*] Unâ vocè. ut *ſylvicultrix*. quæ habitat ſylvas. *Fortuitum*] Tertia ſyllaba producitur. Sic Horat.

Nec fortuitum ſpernere cæſpitem leges ſinebant.

Quotidie] Secundâ longâ. Sic iterùm, l. 4. in Prol. 2.

Nam vita morti propior eſt quotidie.

Sic Syrus.

Quotidie damnatur qui ſemper timet. Terentius bis.

Aprum] Quomodò *inſidioſum aprum*, cum ſermo ſit de *Sui* fœminâ? puto aprum ex eo genere eſſe, quod vocant Epicœnum. atque ideò effert maſculinè; licet fœmininè intelligatur. Plin. mus marinus parit ova. l. 10. c. 51. *Plano*] Solo. ſubaud. *Offu.*] Olim effuſo. malè. offuſus terror, offuſæ tenebræ, ſolennia ſunt. ob oculos animumque aquilæ terrore fuſo, jacto. *Derepit*] Malè *direpit*. *Simul*] Simul ac. ſtatim poſtquam. *Tuto*] MS. toto. Heinſ. noto. *Suſpenſo*] Leviter impoſito terræ, penſili. *Proſp.*] Timorem & vigilantiam denotat. *Ruinam*] Quercûs. *Deſid.*] Quaſi in aprum nunquam non excubias ageret. *Rapi.*] Porcellorum raptum. *Quid multa?*] Propter *quid multa* loquor? in ſhort. *Præbuerunt*] Tertiâ brevi. Sic *miſcuerunt*, *dederunt*, *&c.* *Concinnet*] Miſceat, arte paret, aliis propinandum. *Cred.*] Frequentiſſimum Phædro loquendi genus. Stultè creduli.

FAB. V.

Ne quid nimis.

CÆSAR ad ATRIENSEM.

EST Ardelionum quædam Romæ natio,
Trepidè concurſans, occupata in otio,
Gratis anhelans, multa agendo nihil agens,
Sibi moleſta, & aliis odioſiſſima.

Hanc

Hanc emendare, ſi tamen poſſum, volo
Verâ fabellâ: pretium eſt operæ attendere.
¶ Cæſar Tiberius quum petens Neapolim,
In Miſenenſem villam veniſſet ſuam.
Quæ monte ſummo poſita Luculli manu,
Proſpectat Siculum & proſpicit Tuſcum mare,
Ex alticinctis unus atrienſibus,
Cui tunica ab humeris linteo Peluſio
Erat deſtricta, cirris dependentibus,
Perambulante læta Domino viridaria,
Alveolo cœpit ligneo conſpergere
Humum æſtuantem, come officium jactitans:
Sed deridetur: inde notis flexibus
Præcurrit alium in Xyſtum, ſedans pulverem.
Agnoſcit hominem Cæſar remque intelligit.
Id ut putavit eſſe neſcio quid boni,
Heus (inquit Dominus) ille enimvero adſilit
Donationis alacer certe gaudio.
Tum ſic jocata eſt tanti majeſtas Ducis:
Non multum egiſti, & opera nequicquam perit:
Multò majoris alapæ mecum veneunt.

Eſt Ardeli.] Eſt quoddam genus hominum, qui nugatoriè & ineptè omnibus ſe immiſcent negotiis, qui magno conatu magnas nugas agunt. Eſt autèm *Ardelio*, ab *ardeo feſtino.* teſte Nonio. *Trepid.*] Cum dubitatione & incertitudine propoſiti. Sch. Ang. in a hurry. *Gratis anh.*] Gratis, nullo cum fructu ſibi aliiſve. *Anhel.*] Ad anhelationem uſque curſitans. *Verâ*] Supra *fictis fabulis* in Prologo, l. 1. *Attend.*] Animum ad eam. *Petens*] Proficiſcens ad Neapolin, urbem Campaniæ maritimam. *Miſen.*] Expreſsè ad hanc rem Tacitus, Ann. 6. c. 50. *Mutatiſque ſæpiùs locis* (Tiberius) *tandem apud promontorium Miſeni conſedit in villâ, cui L. Lucullus quondam dominus.* Fab. *Monte*] Miſeno. *Proſpicit*] MS. *perſpicit*, unde Gronov. Græv. Heinſ. *reſpicit.* vult frontem ejus in fretum, tergum in Etruſcum mare verſum fuiſſe. Gudius autèm nihil mutat; & ex Tacito veterem Lecti. defendit. l. 14. *Viam Miſeni propter & villam Cæſaris, quæ ſubjectos ſinus editiſſima* proſpectat. Quod tamen nihil probat, nili per *ſubjectos* Siculum & Tuſcum mare intelligat. *Alticinc.*] Gnavus,

Gnavus, & expediendis negotiis paratus; ſolutæ enim veſtes impediunt corporis agilitatem. hinc *diſcinctus*, ignavus & nequam dicitur. *Atrien.*] Quibus Atrii cura demandatur. *Linteo Peluſio*] Ægyptiaco. Peluſium enim oppidum Ægypti, ubi linteæ fiebant veſtes. Anglicè, Shash. *Deſtricta*] Ad inferiora ſtricta; ut ſit ſenſus: tunicam ab humeris demiſiſſe ad ilia, ibique adſtrinxiſſe linteo, ne madefieret inter aquæ ſparſionem, pectus brachiaque habuiſſe nuda. Schef. *Cirris*] Salmaſ. *Cirri fimbrias ſignificant, quæ per extimam veſtis oram dependent.* Mihi tamen cirri illi linteo, non tunicæ adnexi videntur, idque in imis partibus. Anglicè, Fringes. *Domino*] Imperatore Tiberio. Imperatores enim Domini vocabantur. *Viridia*] Idem quod *viridaria*. *Alveolo lig.*] Wooden Scoop. *Come offic.*] Miniſterium urbanum. complaiſant. *Notos fl.*] Per nota viarum compendia. *Xyſtum*] Locum deambulationibus faciendis adornatum, conſitis utrinque platanis. *Agn.*] Animadvertit, meminitque eundem eſſe, quem priùs ſedantem pulveris æſtum viderat. *Remque*] Quid ſibi velit homo, per iſtam officii ſui jactantiam. *Id ut put.*] Dumque Atrienſis putavit id (nimirum ſe à Cæſare agnoſci, & propoſitum intelligi) neſcio quid boni ſibi allaturum, interea dum ità ſecum cogitavit, à Cæſare advocatus eſt. *Donati.*] Exultans gaudio, ut qui certam animo ſpem præceperat, fore ut Cæſar aliquo illum munere donaret. Gudius quidem hîc æſtuat, & legit *Donationis, alapæ certe, gaudio.* Præ gaudio donationis alicujus, libertatis nempe ad minimum. quià tamen favent nihil libri, conſtatque ſenſus, nec ego quicquam muto. *Non mul.*] Utcunque officium jactas, leve tamen eſt, quod feciſti. vel, parum profeciſti. *Opera nequic.*] Nota brevitatem Phædri. pro *opera nequicquam* impenſa. *Mecum*] Domi meæ. meæ domus ea eſt diſciplina, ut non tam facilè, tamque parvo ſervi manumittantur. Gron. *Alapæ*] Libertas, acceptâ enim a Dominis alapâ ſervi fiebant liberi.

FAB. VI.

Potentiam malitiâ adjutam quis effugiat?

AQUILA, CORNIX, & TESTUDO.

Contra potentes nemo eſt munitus ſatis:
Si verò acceſſit conſiliator maleficus,
Vis & nequitia quidquid oppugnant, ruit.
¶ Aquila in ſublime ſuſtulit Teſtudinem.
Quæ quum abdidiſſet corneâ corpus domo,
Nec ullo pacto lædi poſſet condita,
Venit per auras Cornix, & propter volans:
C. *Opimam ſanè prædam rapuiſti unguibus,*
Sed niſi monſtrâro quid ſit faciendum tibi,
Gravi nequicquam te laſſabis pondere.
Promiſſa parte, ſuadet ut ſcopulum ſuper
Altis ab aſtris duram inlidat corticem,
Quâ comminutâ facilè veſcatur cibo.
Inducta verbis Aquila, monitis paruit,
Simul & magiſtræ largè diviſit dapem.
Sic tuta quæ naturæ fuerat munere,
Impar duabus occidit triſti nece.

Acceſſ.] Ad potentum partes adjunget ſe. *Vis*] Praſchius ità legit. *Vis & nequitia, quicquid* oppugnat, *ruunt.* vel *ruit.* pro, prornit, adfligit, activè. ſed nulla cauſſa eſt, quare veterem loco moveamus lectionem. nec res, nec ratio, neo libri ſuadent. *Subli.*] Cœlum. *Abdid.*] E conſpectu hominum amoviſſet. *Corneâ*] Durâ in teſtâ. *Condita*] Sic condita. *Prop.*] Prope aquilam. *Opimam*] Magnificam, nobilem, pinguem. *Quâ commi.*] *Quâ* cortice in *minutas* partes fractâ. *Cor.*] Nota τὸ *cortex* fœminini generis. *Induc.*] Ad credendum. *Verbis*] Gronovius. *veris.* ſanè benè. Nec tamen auſim mutare. *Impar*] Inferior duabus robore. not a match.

FAB.

FAB. VII.

Plura timenda divitibus.

MULI & LATRONES.

MUli gravati ſarcinis ibant duo;
Unus ferebat fiſcos cum pecunia,
Alter tumentes multo ſaccos hordeo.
Ille onere dives celſa cervice eminens,
Clarúmque collo jactans tintinnabulum:
Comes quieto ſequitur & placido gradu.
Subitò Latrones ex inſidiis advolant,
Intérque cædem ferro mulum tonſitant.
Diripiunt nummos, negligunt vile hordeum.
Spoliatus igitur caſus quum fleret ſuos,
Equidem (inquit alter) *me contemtum gaudeo,*
Nam nil amiſi, nec ſum læſus vulnere.
Hoc argumento tuta eſt hominum tenuitas,
Magnæ periclo ſunt opes obnoxiæ.

Fiſcos.] Corbes Sparteos, & vimineos. *Celsâ*] Altam cervicem elevans ibat. cervix. illa pars equi, unde pendet juba. *Collo*] Collum, pars interior, ſub quâ tintinnabulum pendet. *Comes*] Alter mulus cum hordeo. *Advol.*] Verbum elegans, quo ardor & cupido nimia pecuniæ eripiendæ ſignificatur. *Cædem*] Eorum nempe qui mulos agebant. *Tonſitant*] V. Cod. quod jure præferatur vel *tũ truſitant*, vel *tuſitant*. tonſitant, Anglicè, Slash. *Magnæ*] Ità vet. Editi. non *magno*. rectè.

FAB. VIII.

Plus videas tuis oculis quàm alienis.

CERVUS & BOVES.

CErvus nemoroſis excitatus latibulis,
Ut venatorum fugeret inſtantem necem,
Cæco timore proximam villam petit,
Et opportuno ſe Bovili condidit.
Heic bos latenti: *B. Quidnam voluiſti tibi,*
Infelix ultro qui ad necem cucurreris,
Hominúmque tecto ſpiritum commiſeris?
At ille ſupplex: C. *Vos modò*, inquit, *parcite,*
Occaſione rurſus erumpam datâ.
Spatium diei noctis excipiunt vices;
Frondem bubulcus adfert, nec ideo videt.
Eunt ſubinde & redeunt omnes ruſtici,
Nemo animadvertit: tranſit etiam villicus,
Nec ille quicquam ſentit; tum gaudens ferus
Bobus quietis agere cœpit gratias,
Hoſpitium adverſo quòd præſtiterint tempore.
Reſpondit unus: *B. Salvum te cupimus quidem,*
Sed ille qui oculos centum habet, ſi venerit,
Magno in periculo vita verſatur tua.
Hæc inter, ipſe dominus à cœna redit:
Et quia corruptos viderat nuper Boves,
Accedit ad præſepe: *D. Cur frondis parum eſt?*
Stramenta deſunt. Tollere hæc aranea
Quantum eſt laboris? Dum ſcrutatur ſingula,
Cervi quoque alta eſt conſpicatus cornua;
Quem convocatâ jubet occidi familiâ,
Prædámque tollit. ¶ Hæc ſignificat fabula,
Dominum videre plurimùm in rebus ſuis.

Vena-

Venatorum necem] A venatoribus jam inſerendam. L. 1. 14. ut *expiarentur legatorum injuriæ*, i. e. legatis illatæ. *Cæco*] Quia cæcos facit; timor enim, ut ſtultitia, dum vitat periculum, in pejus currit. *Oppor.*] Quod ſe commodè offerebat. obvio. *Bovi.*] MS. *bobili.* ſcribendum verò *bubili. bubile* ut & *bubulcus*, eſt à tertio plurali *bubus*. Varro. Vitruv. Gloſſæ exhibent. *bubile.* Κοπρεών. Gudius. *Hominum*] Tibi maximè infenſorum. *Tecto*] Roof. *Spatium*] Quià Sol ſuum exigit curſum interdiu. *Vices*] Nox ſuâ vice reverſa excipit, & ſuccedit diei. *Adf*] Ad præſepe. *Animad.*] Cervum latitantem. *Villicus*] The Steward of the Villa. *Quietis*] Tacitis, nec latentem prodentibus. *Præſti.*] Securum reddiderint. *Ille*] Herus. *Corrup.*] Sordidos & macilentos. ſordidos. quià deerant ſtramenta. macilentos. quia non frondis ſatis erat. *Frondis*] Frondibus boves ſaginari ſolebant. Cato. Horat. *Stramen.*] Mallem hujus loci ſententiam erigere adjectâ interrogatione. inquit Schefferus. At vel ipſæ remiſſiones iræ vehementiorem nonnunquam indicant iram. Ironiam ſapiunt, quæ peſſimis viris optima addit nomina, ità tamen ut omnem abeſſe illis probitatem intelligas. *Aranea*] Hoc *araneum*. Subaud. *textum*; vel *opus*. *araneus* enim adjectivum eſt. *Quantum*] Heinſ. *quanti*. *Tollit*] Heinſ. *tolli*. *Familiâ*] Famulis convocatis.

FAB. IX.

Epilogus.

INVIDIA VIRTUTUM COMES.

ÆSOPI ingentem ſtatuam poſuêre Attici,
Servúmque collocarunt æterna in baſi,
Patere honoris ſcirent ut cuncti viam,
Nec generi tribui, ſed virtuti gloriam.
Quoniam occuparat alter nè primus forem,
Nè ſolus eſſet ſtudui, quod ſuperfuit:
Nec hæc invidia, verùm eſt æmulatio.
Quòd ſi labori faverit Latium meo,
Plures habebit quos opponat Græciæ.
Si livor obtrectare curam voluerit,

Non tamen eripiet laudis conſcientiam.
Si noſtrum ſtudium ad aures pervenit tuas,
Et arte fictas animus ſentit fabulas,
Omnem querelam ſubmovet felicitas.
Sin autem doctus illis occurrit labor,
Siniſtra quos in lucem natura extulit,
Nec quicquam poſſunt niſi meliores carpere,
Fatale exitium corde durato feram,
Donec Fortunam criminis pudeat ſui.

Æſopi] MSS. lectio. Editi *Æſopo.* quod neſcio quomodo non æquè mihi arridet. Gudius. *Æſopi ingenio,* legit. at prior lectio ſimplicitatem habet gratiſſimam. *Servum*] Licet eſſet ſervus. nempe quia his conceſſus iſte honor non fuit. *Æternâ*] Reſpectu propoſiti Athenienſium. æternam enim fore optabant. *Hono.*] V. C. *homini.* forte *nomini,* quod idem eſt cum *Honoris.* poſtponendum autem τῷ *ſcirent,* ne verſus claudicaret. Heinſ. *Quoniam*] Quoniam Æſopus ante me ſcribendo impediverat, quo minùs forem primus fabulator, operam dedi ne ſolus eſſet ſine æmulo & imitatore, quod unum mihi ſupererat agendum. *Latium*] Latini, Romani. *Plu.*] Scriptores, meo exemplo impulſos. *Græciæ*] Quos Græcis ſcriptoribus comparent, & in ingeniorum certamine ut pares in aciem educant. *Livor*] Invidi. *Obtrec.*] MS. *objectare* non male. *Curam*] Scripta diligenter opera. labores doctos. *Eripi.*] Mihi. *Conſci.*] Conſcientiam laudis mihi debitæ. vel meritorum meorum conſcientiam. *Laus* enim eſt idem quod *virtus, quidvis laude* dignum. *Arte*] Artificioſè. *Sentit*] Guſtat, rectè capit. *Omnem que.*] Omnem querendi occaſionem. *Sub.*] Longè amovet, tollit. *Felici.*] Quâ talem nactus ſum lectorem; qui & artem intelligit & ex eâ delectationem capit. *Occur.*] Ad manus pervenit. *Sinis*] Maligna. *Poſſunt*] Subaud. facere. *Fatal. exit.*] Malum à fatis illatum; vel, malignitatem invidorum exitioſam & fato quodam inevitabili additam bonis & præclaris. Gronov. corrigit. *vitium.* non malè. *Dura.*] Obſirmato & adverſus talia obſtinato. *Fort.*] Quia vir bonus infelix fortunæ crimen eſt. donec ipſa fortuna ſuum diluat crimen, & mihi magis benevola fiat. ut verum tamen fatear, non ſatis video, quis ſenſus inſit verbis ut nunc ſunt; atque adeo *Naturam* loco τῆ *fortunam* legendum conjeci. donec naturam, nempe illam ſiniſtram, pudeat ſui criminis, quæ tam malevolos in lucem protulit; & ipſi invidi ſuam exuant malignitatem.

PHÆDRI FABULARUM.

LIBER III.

PHÆDRUS ad *EUTYCHUM.*

PHædri libellos legere si desideras,
Vaces oportet, Eutyche, à negotiis,
Ut liber animus sentiat vim carminis.
Verùm, inquis, *tanti non est ingenium tuum,*
Momentum ut horæ pereat officii mei.
Non ergo causa est manibus id tangi tuis,
Quod occupatis auribus non convenit.
Fortasse dices: *Aliquæ venient feriæ*
Quæ me soluto pectore ad studium vocent:
Legesne, quæso, potiùs viles nænias,
Impendas curam quàm rei domesticæ,
Reddas amicis tempora, uxori vaces,
Animum relaxes, otium des corpori;
Ut adsuetam fortiùs præstes vicem?
Mutandum tibi propositum est, & vitæ genus,
Intrare si Musarum limen cogitas.
Ego, quem Pierio mater enixa est jugo,

In quo tonanti ſancta Mnemoſyne Jovi
Fœcunda novies artium peperit chorum,
Quamvis in ipſa natus ſim penè ſchola,
Curámque habendi penitus corde eraſerim,
Et laude invita in hanc vitam incubuerim,
Faſtidiosè tamen in cœtum recipior.
Quid credis illi accidere, qui magnas opes
Exaggerare quærit omni vigiliâ,
Docto labori dulce præponens lucrum?
Sed jam *quodcunque fuerit* (ut dixit Sinon
Ad regem quum Dardaniæ perductus foret)
Librum exarabo tertium Æſopi ſtilo,
Honori & meritis dedicans illum tuis:
Quem ſi leges, lætabor, ſin autem minùs:
Habebunt certè quô ſe oblectent poſteri.
Nunc fabularum cur ſit inventum genus,
Brevi docebo. Servitus obnoxia,
Quia quæ volebat non audebat dicere,
Affectus proprios in fabellas tranſtulit,
Calumniamque fictis eluſit jocis.
Ego porrò illius ſemitâ feci viam,
Et cogitavi plura quàm reliquerat,
In calamitatem deligens quædam meam.
Quod ſi accuſator alius Sejano foret,
Si teſtis alius, judex alius denique,
Dignum faterer eſſe me tantis malis,
Nec his dolorem delinirem remediis.
Suſpectione ſi quis errabit ſuâ,
Et rapiet ad ſe quod erit commune omnium,
Stultè nudabit animi conſcientiam.
Huic excuſatum me velim nihilominus.
Neque enim notare ſingulos mens eſt mihi,
Verùm ipſam vitam & mores hominum oſtendere.
Rem me profeſſum dicet fors aliquis gravem.
Si Phryx Æſopus potuit, Anacharſis Scytha

Æter-

Æternam famam condere ingenio ſuo :
Ego litteratæ qui ſum propior Græciæ,
Cur ſomno inerti deſeram patriæ decus ?
Threiſſa quum gens numeret auctores ſuos,
Linoque Apollo ſit parens, Muſa Orpheo,
Qui ſaxa cantu movit, & domuit feras,
Hebrique tenuit impetus dulci morâ.
Ergo hinc abeſto, livor, ne fruſtra gemas :
Quoniam mihi ſolemnis debetur gloria.
Induxi te ad legendum : ſincerum mihi
Candore noto reddas judicium peto.

Negot.] Curis publici officii. *Vita negotioſa* opponitur otioſæ & literis deditæ. *Liber.*] A negotiis. *Ingen.*] Ingenii tui fructus; ſcripta tua utcunque ingenioſa. *Tanti*] Pretii. *Offic.*] Malo cum Gronovio *officiis meis*, ut deſim meo muneri publico vel breviſſimum temporis ſpatium. *Occu.*] Audiendo ſollicitantium preces. *Soluto*] A curis libero. *Studi.*] Opponitur τῶ *negotiis*. ad lectionem ſcriptorum & poëtarum. *Nænias*] Fabulas inutiles, & nugatorias. *Impend.*] Des operam rei familiari. *Reddas temp.*] **Return their viſits.** *Uxori*] Cum uxore, ſepoſitis curis, libere & jocose colloquaris. *Ut adſue*] Ut meliùs toleres & peragas ſolitas negotiorum vices. *Limen*] Ædes, templum, i. e. doctrinæ adyta. *Pierio*] Monte Pierio. Pierius autem olim mons Thraciæ ; Thrax verò natione fuit Phædrus. *Enixa eſt*] Peperit. *Mnemo*] Nympha Pieria, quæ habuit ex Jove novem Muſas uno partu, quod eleganter & breviter Phædrus exprimit, *fœcunda novies*. *Artium*] Muſarum, quæ artes invenerunt. *Chorum*] Cantu enim celebres Muſæ. *Scholâ*] Ut qui natus ſit in monte Pierio apud Muſas artium doctrices. *Habendi*] Parandi divitias. *Eraſ.*] E corde raſerim ; ne deſit locus literarum impreſſionibus. *Laude invitâ*] Quid ſibi velit hæc lectio, equidem neſcio. Gudius *laude multâ*, i. e. multorum virorum. Gronov. legit *laude nudâ*, ingenioſè, ut ſolet. quid ſi *invitatus* ? natus autem eſt, error ex brevi ſcribendi modo τῦ us in fine dictionis ; quæ porrò conjectura ſi ſteterit, ſtabit quoque MSS lectio, *incubuerim*, nec opus erit illâ correctione fulciendo verſui excogitatâ *incubuverim*. *laude* autem *invitatus* eſt laudis amore, & acri ſiti inductus. *Faſtidi.*] Ægrè, & cum quodam faſtidio ; quod tamen mirum eſt, quippe cui tot res eſſent ad hanc rem utiles ; ipſa ſedes Muſarum mihi patria,

patria, divitiarum contemtus, laudis autem aeres ſtimuli. *Quid cred.*] Quomodò fiet ille doctus? vel, ſi ego ægrè recipior, ille certè rejicitur. *Quodcunque fu.*] Sinonis oratio in 2 Æneide Virgil. ſic incipit, *Cuncta equidem tibi, Rex, fuerit quodcunque fatebor.* ſenſus autem utrobique hic eſt. quicunque fuerit eventus. legeris, necne, tamen exarabo, &c. *Reg.*] Priamum Trojæ regem, quæ Dardania fuit vocata. *Stylo*] Non audiendus eſt Schefferus; qui *ſtylo* cum *exarabo* conjungit. *Stylus* enim *Æſopi* nihil aliud eſt niſi genus ſcribendi Æſopium. *morem ſervabo ſenis*, alibi. *Minus*] Non legeris. *Certe*] Saltem. *Servit.*] Æſopus ſervus. *Obnox.*] Alieno arbitrio ſubjecta. *Affectus*] Omnes caſus, qui venerant, omnem injuriam, quâ afficiebatur, fabellâ ultus eſt. *Calumn.*] Calumniatores, eorumque malitiam. *Eluſ.*] Evaſit, effugit, & ingenii ſui verſutiâ irritam & innocuam fecit. *Ego porro ill.*] Gudius conjicit, *Æſopi illius*, &c. *feci* autem *viam* explicat *profectus ſum.* Æſopi illius veſtigiis ipſe inſtiti. forte etiam legi poſſet, *ego illius pro ſemita.* eo ſenſu quo Martialis, L. 7. Epig. 60. *Et modò quæ fuerat ſemita, facta via eſt.* *Cogit.*] Excogitavi, inveni. *In calam.*] Ad exprimendam & conſolandam meam calamitatem. *Sejano*] *Sejano* pro à Sejano, i. e. quàm Sejanus. *Judex*] Malè Schioppius *index.* Sejanus enim partes accuſatoris, teſtis & Judicis ſuſtinuit, in cujus odium incidit Phædrus. *Rapiet*] Quamvis illum notare mihi in animo non fuit. *Nudab.*] Animum malè ſibi conſcium prodet & omnibus exhibebit. *Nihilom.*] Quia inductus ſuſpicione ſic conſcientiam nudavit, adeoque ſtultitiam, culpaſque detexit. *Nota.*] Infamiæ notam huic vel illi inurere, hunc vel illum reprehendere. *Fors*] Olim *forſan* & *forſitan*, utrumque pro *fors.* *Anach.*] Philoſophus carpendi libertate inſignis. *Condere*] Sibi comparare, extruere. *Deſeram*] Omittam ornare, promovere. *Threiſſa quum*] Maximè cum Thracia, non minus quam Græcia, multos habeat auctores ſuos. Linuſque & Orpheus ipſi Thraces Græciam primi literis excoluerint. *Muſa*] Calliope. *Hebri*] Hebrus fluvius Thraciæ rapidus, ubi Orpheus periit à Mœnadibus diſcerptus. *Proſtrà*] Nimirum cum meam famam lædere non valeas. *Solennis*] Solita; qualis Lino & Orpheo olim. *Induxi*] Scio me his quæ dixi compuliſſe ut legas. Tu verò candidè ut ſoles, & ſincerè judices.

FAB.

FAB. I.

Rei bonæ vel veſtigia delectant.

ANUS ad AMPHORAM.

ANus jacere vidit epotam amphoram,
Adhuc Falernâ fæce & teſtâ nobili
Odorem quæ jucundum latè ſpargeret.
Hunc poſtquam totis avida traxit naribus:
O ſuavis anima! qualem te dicam bonam
Antehac fuiſſe, tales cum ſint reliquiæ?
Hoc quò pertineat dicet qui me noverit.

Falernâ.] Ordo verborum hic eſt. *quæ* amphora *adhuc ſpargeret late odorem jucundum*, orientem à *Falerni* vini *fæce & teſtâ nobili*, titulo nimirum vini tam celebrati inſignitâ. ad quæ tamen verba ſic Gudius. Odor ille à Falernâ fæce, an etiam à teſtâ, ut copulativa videtur velle? Imo verò *è teſta nobili*, quemadmodum ſcribendum eſt. *Teſta nobilis* dicitur propter materiam. *fæx Falerna odorem ſpargens* eſt contentum, altera verò *teſta* eſt continens, ex quâ ſpargitur. facillimè autèm à librariis τῶ *e* additum eſt *t*, litera proximè ſequens. *Avida*] V. C. Pith. *avita*, pro *avida*. nec opus eſt Heinſianâ conjecturâ *avidè attraxit*. *Totis*] Patentibus. vel ambabus. *Anima*] Ipſam Amphoram videtur anus vinolenta blandulè compellare. *Qualem*] Multi multa ad hunc locum? Faber. legit. *Bona*, in vocativo. malè, quià præceſſerat. O Suavis. Gronov. *quantum bonam*. longius abeſt à veteri ſcripturâ. Praſch. *quam tete*. diſplicet eâdem de causâ. Explicat Schef. *qualem te dicam*, quæ tam *bona* es, &c. durum hoc & frigidum. Heinſ. *quale bonum*. non malè. propriùs tamen veteri lectioni Gudius, *quale in te dicam bonum*. quod ſic explicat. devota vino vetula amphoram veluti corculum amplexa, O ſuavis animula! inquit, quales delicias, quale bonum in te dicam antehac fuiſſe, &c. *Me*] Suam innuit Phædrus etiam ſenectutem eſſe jucundam.

FAB. II.

Benefico benè erit.

PANTHERA & PASTORES.

SOlet à deſpectis par referri gratia.
¶ Panthera imprudens olim in foveam decidit.
Vidêre agreſtes: alii fuſtes congerunt,
Alii onerant ſaxis: quidam contra miſeriti,
Perituræ quippe, quamvis nemo læderet,
Misêre panem, ut ſuſtineret ſpiritum.
Nox inſecuta eſt, abeunt ſecuri domum,
Quaſi inventuri mortuam poſtridie.
At illa vires ut refecit languidas,
Veloci ſaltu foveâ ſeſe liberat,
Et in cubile concito properat gradu.
Paucis diebus interpoſitis, provolat,
Pecus trucidat, ipſos paſtores necat,
Et cuncta vaſtans ſævit irato impetu.
Tum ſibi timentes, qui feræ pepercerant,
Damnum haud recuſant, tantùm pro vitâ rogant.
At illa; *Memini qui me ſaxo petierint,*
Qui panem dederint: vos timere abſiſtite;
Illis revertor hoſtis qui me læſerant.

Gratia] Comicè dictum. *Imprud.*] Non providens. *Foveam*] à Pit-trap. *Alii onerant*] Ut verſus conſtet, requiritur in prima ſede ŭ ŭ ŭ *ălĭi ŏnĕ*. ſic Gudius. rectè quidem, ſi duplex *i* in *alii* non poſſunt in unum coaleſcere; quod tamen frequens, & rem conficit. quinetiam nullibi apud Phædrum occurrit pes terraſyllabus, quod ſcio. *Perit.*] Pendet *a miſeriti*. *miſeriti* Pantheræ *quippe perituræ* (fame, credo) *quamvis nemo* fuſtibus & ſaxis læderet. *Suſti.*] Panis. *Secu.*] Agreſtes curâ vacui. *Inven.*] Subaud. *eſſent*. *Foveâ*]

veâ] *E foveâ.* eleganter autèm *liberat*, quià ibi erat capta. *Provolat*] Cubili ſc. *Concito*] Furore & vindictæ ſtudio. *Haud recuſ.*] Grudge not. *Damnum*] Jacturam pecorum. *Pro vitâ*] Pro ſe, perſonis ſuis. Latinitas verò non debet eſſe ſuſpecta cuiquam. Sic enim Tullius, aliique. *pro meâ vos ſalute*, &c. Cic. *de reditu ſuo.* Schef. Heinſ. MS. *prumpta.* fortè promerita. Gudius. *At illa*] Sic Heinſius. olim et. *Mem.*] Eorum ſc.. *Timere*] Leg. *timore.* Gudius. *Illis*] Vice genitivi poſt *hoſtis.* vel, quod magis placet, *hoſtis* induere videtur naturam adjectivi, nempe, *hoſtilis illis, infenſus. Læſerant*] MS. *læſerunt.* rectè.

FAB. III.

Experientia præſtantior arte.

ÆSOPUS & RUSTICUS.

USU peritus hariolo velocior
Vulgò eſſe fertur: Cauſa ſed non dicitur:
Noteſcet quæ nunc primum fabellâ meâ.
¶ Habenti cuidam pecora pepererunt Oves
Agnos humano capite: monſtro exterritus
Ad conſulendos currit mœrens hariolos.
Hic pertinere ad domini reſpondit caput,
Et avertendum victimâ periculum.
Ille autem affirmat coniugem eſſe adulteram,
Et inſitivos ſignificari liberos;
Sed expiari poſſe majori hoſtiâ.
Quid multa? variis diſſident ſententiis,
Hominiſque curam curâ majore aggravant.
Æſopus ibi ſtans naris emunctæ ſenex,
Natura nunquam verba cui potuit dare:
Si procurare vis oſtentum, ruſtice,
Uxores, inquit, *da tuis paſtoribus.*

Uſu] Experientiâ *vir* inſtructus vulgo fertur animo, ingenioque eſſe promptior, celeriorque quàm Hariolus & prodigiorum interpres. *Velocior*] Ingenio ſc. Velocitas autem corporis,

poris, celeritas appellatur, quæ eadem etiam ingenii laus habetur; propter animi multarum rerum brevi tempore percursionem. Cic. 4. Tuscul. 13. Ovid. 8. M. 153. Juvenal. Ingenium velox. Gron. Velox, de ingenii acumine dicitur. Glossæ. ὀξύς. *catus, acutus, velox.* Colloquium Vetus Latino-Græcum. pueri ut eorum ingenium erat, in duas classes separatim docebantur. ἢ δύο τάξεις ἐκαθίσησαν ἢ πλούσιοι. Gudius. *Sagacior, vel doctior* Heinlius. *felicior.* Gudius. *Causa*] Nempe unde natum est hoc vulgi dictum. Hâc autem fabellâ causam exponit & ortum illius proverbii. MS. vulgo causa fertur, sed non. *Exterritus*] Forte *territus.* Gudius. non video causam mutationis. *Hic*] Unus Hariolus. *Caput*] Vitam. quia præcesserat *humano capite* ideò sic loquitur. *Aver.*] Propulsandum. Solenne hisce in rebus verbum. *Victi.*] Intelligit taurum. ut docet Scalig. ad Catal. Virg. Schef. *Ille*] Alter Hariolus. *Insiti.*] Alienæ familiæ per dolum insitos. aliunde petitos, nec suo solo nascentes. *Majori*] Respectu ætatis; opponuntur enim lactentibus. Cicero de L. L. 2. *quibus hostiis immolandum cuiq; Deo, cui majoribus, cui lactentibus,* &c. *Quid m.*] Propter quid multa verba loquar? *Majo.*] Propter incertitudinem interpretationis, adeoque remedii. *Emunc.*] Nullis sordibus refertæ, atque adeò ad odores percipiendos magis aptæ. a sensu ad animum transfertur, nam ut *perspicax* ille dicitur, qui oculos habet acutos, & qui animum quoque prudentem, & facilè intelligentem habet; sic *sagax*, qui habet nares emunctas, & qui animo rem subodorari & indagare valet. *Verba dare*] Externâ specie fallere. *Pro.*] Idem quod, *expiare.* paulo suprà. *Pasto.*] Innuit Æsopus pastores cum ovibus coiisse, datis verò uxoribus, desituros.

FAB. IV.

Mentem hominis spectato non frontem.

SIMII CAPUT.

PEndere ad Lanium quidam vidit Simiuna
Inter relicuas merces atque opsonia.
Quæsivit *quidnam saperet*, tum Lanius jocans:
Quale (inquit) *caput est, talis præstatur sapor.*

¶ Ridi-

¶ Ridiculè magis hoc dictum quàm verè æstimo,
Quando & formosos sæpè inveni pessimos,
Et turpi facie multos cognovi optimos.

Ad Lan.] Apud lanium. in lanii officinâ. *Quidam vidit*] *Quidam ut vi.* Heins. *Relicuas*] Ita legendum rectè monuit Faber. est enim quatuor syllabarum. *Quidnam sap.*] Quem saporem habuit. *Præstatur*] Talem in me recipio fore saporem. *Præsto* enim, Anglicè, to warrant. *Riditu.*] Jocosè. ad excitandum risum. *Inveni*] Obiter nempe, aliud agendo deprehendi; prodit enim se facilè nequitia. *Cognovi*] Longo usu, & experientiâ tandem sensi. Nam ut Sophocles:

Χρόνῳ δίκαιον ἄνδρα δείκνυσιν μόνῳ,
Κακὸν δ', κἂν ἐν ἡμέρᾳ γνοίης μιᾷ.

FAB. V.

Erit ubi pœnas det procax audacia.

ÆSOPUS & PETULANS.

SUccessus ad perniciem multos devocat.
¶ Æsopo quidam petulans lapidem impegerat,
Tanto (inquit) *melior*; assem deinde illi dedit,
Sic prosequutus: *Plus non habeo me hercule,*
Sed unde accipere possis monstrabo tibi.
Venit ecce dives & potens: huio similiter
Impinge lapidem, & dignum accipies præmium.
Persuasus ille fecit quod monitus fuit.
Sed spes fefellit impudentem audaciam,
Comprensus namq; pœnas persolvit cruce.

Multos]

Multos] V. C. Pith. *ſæpe multos. ſæpe* Gloſſema τῦ *multos.* Heinſ.] *Devo.*] V. L. 1. f. 20. *Petulans*] Qui gaudet lædere alios. petulantes, & petulci, qui protervo impetu & crebro petunt, alterius lædendi gratiâ. Schef. *Impe.*] Non tantum, jecit lapidem, ſed & ictum pertulit, percuſſit. *Tanto*] Melior. laudandi formula & approbandi apud veteres. contra autem. *tanto nequior.* eſt & alia apud Ovidium paulo diverſa. *tanto potentior.* V. Ter. in Adelphis. Plautus. in Trucu. in Menœchm. in Perſa. Sermo autem eſt ellipticus. *tanto* negotio commiſſo melior es factus. Sch. Fab. Gron. *Proſe*] Sic *verbis factum* proſecutus, vel *donum.* *Accip.*] Mirè delectat Æſopi artificium, deludentis impudentem virum ambiguis dictis, & quæ, ſi ſapuit, magis deterrerent quam hortarentur. *accipere* reticet quid accepturus eſſet. *Potens*] Cui poteſtas eſt, nimirum puniendi. *Dignum*] Non amplum, ut ille ſperabat, ſed dignum meritis, ſuâque impudentiâ. *Perſolvit*] Ad ultimum quadrantem, ut aiunt, ea enim vis eſt τῦ *per.*

FAB. VI.

Ridenda imbecillorum ſuperbiloquentia.

MUSCA & MULA.

MUſca in temone ſedit, & Mulam increpans,
Quàm tarda es, inquit: *non vis citiùs progredi?*
Vide, ne dolone collum compungam tibi.
Reſpondit illa: *Verbis non moveor tuis,*
Sed iſtum timeo, ſellâ qui primâ ſedens
Jugum flagello temperat lento meum,
Et lora frænis continet ſpumantibus.
Quapropter aufer frivolam inſolentiam:
Namque ubi ſtrigandum eſt, & ubi currendum, ſcio.
¶ Hac derideri fabulâ meritò poteſt,
Qui ſine virtute vanas exercet minas.

Increp.]

Increp.] Acriter objurgans. *Vide, ne*] Ultimà in *Vide* corripitur. quod Gudius quoque obſervavit. *Dolo.*] Per faſtum de aculeo ſuo ſic loquitur. *dolon* enim propriè gladius aut cuſpis ferrea in baculo recondita Schef. Anglicè, Tuck. *Comp.*] Vehementer pungam. *Moveor*] Eleganter. hîc enim *moveor* tum primarium tum mutuatitium continet ſenſum. *Primâ*] Fore-ſeat, Coach-box *Jugum temp.*] Solutius arctiuſve regit pro lubitu. *Lora*] Grævius legit. *ora frænis continet.* lectio quidem expedita & concinna; quis tamen ipſiſſima eſſe Phædri verba dicere audeat, cum & hæc, ut nunc ſunt, bene ſe habeant? *lorum* eſt illa pars, quæ manu equitis tenetur, *frænum* autem illa pars quæ inſeritur ori. arcte tenet lora, quibus fræna ſpumantia adnectuntur. *Frivo.*] Vanam, cui nullæ ſubſunt vires, groundleſs. *Strig.*] Morandum, interquieſcendum. *Virtute*] Viribus.

FAB. VII.

Liber inops ſervo divite felicior.

CANIS & LUPUS.

QUam dulcis ſit libertas breviter proloquar.
¶ Cani perpaſto, macie confectus Lupus
Fortè occurrit: ſalutantes dein invicem
Ut reſtiterunt: L. *Unde ſic quæſo nites,*
Aut quo cibo feciſti tantùm corporis?
Ego qui ſum longè fortior, pereo fame.
Canis ſimpliciter: *Eadem eſt conditio tibi,*
Præſtare domino ſi par officium potes.
L. *Quod?* inquit ille. C. *Cuſtos ut ſis liminis,*
A furibus tuearis & noctu domum.
Ego verò ſum paratus: nunc patior nives,
Imbreſque, in ſylvis aſperam vitam trahens,
Quantò eſt faciliùs mihi ſub tecto vivere,
Et otioſum largo ſatiari cibo?
C. *Veni ergo mecum.* Dum procedunt, aſpicit

Lupus à catena collum detritum Canis.

L. *Unde hoc, amice?* C. *Nihil eſt.* L. *Dic quæſo tamen.*
C. *Quia videor acer, alligant me interdiu,*
Luce ut quieſcam, & vigilem nox quum venerit:
Crepuſculo ſolutus, quà viſum eſt, vagor.
Adfertur ultro panis, de menſa ſua
Dat oſſa dominus, fruſta jactat familia,
Et quod faſtidit quiſque pulmentarium.
Sic ſine labore venter impletur meus.
L. *Age, ſi quò abire eſt animus, eſt licentia?*
C. *Non planè eſt*, inquit. L. *Fruere, quæ laudas, Canis:*
Regnare nolo, liber ut non ſim mihi.

Macie] Cauſſam ſignificat. Macies enim eſt Perſona, Dea nimirum illa, quæ maciem infert mortalibus. *Unde*] Quiâ paſſim in hâc fabulâ perſona loquentis paulò obſcurior eſt, pueris ſaltem; ut quæ *lupi*, quæ *canis* ſint verba, facilius innoteſcat, ante lupi verba literam L. ponendam cenſui, ante canis, literam C. *Nites*] Eos proprie ſignificat quorum cutis ex ſaginâ diſtenta ſplendet. Horat. *non deteriùs nituiſtis, O pueri.* Virg. *nitentem taurum* Æneid. 3. Schef. *Feciſti*] Obeſum reddidiſti. *corpus* habitudinem bonam, & ſaginam ſignificat. *facere* autem *corpus* dicitur, ut *facere* vires. Quintil. l. 10. c. 3. contrà *amittere corpus*. Lucret. l. 1.

——— *Privata cibo natura animantum*
Diffluit amittens corpus. Fab. Schef. Gud.

Simp.] Aperte dixit. *Potes*] Vis. in animum inducas. Horat. *Si potes Archaïcis conviva recumbere lectis.* Juvenal. *Si potes illa pati*, &c. Schef. *A furi.*] Ordo verborum. & nocte tuearis domum à furibus. *Ego vero*] Ꝫ for my part. *Trahens*] Ægrè ducens. *Facilius*] Expreſſit Græcum, μᾶλλον ἕξει. quanto melius me haberem. *Otioſum*] Obſerva illud *otioſum*, cum præceſſerat *mihi*. *Hoc*] Detrimentum. hæc pilorum jactura. *Nihil*] Imitatur Terentium. And. A. 2. Sc. 6. Simo. *quidnam eſt?* D. *puerile eſt.* Si. *quid eſt?* D. *Nihil.* Si. *quin dic, quid eſt?* & alibi. Gudius. *Dat oſſa*] MS. *datur oſſa*. unde Salmaſius, *dat roſa*. Gudius. *Familia*] Servi. *Faſtidit*] Præ ſatietate non valet edere. non enim re ipsâ vile fuit, tantum ſatiatis ante, & refertis. *Age ſi quo abi.*] Ita Faber merro poſtulante. *Mihi*] Libertatem innuit nullatenus impeditam.

FAB. VIII.

Sat pulcher, qui ſat bonus.

FRATER & SOROR.

PRæcepto monitus ſæpè te conſidera.
¶ Habebat quidam filiam turpiſſimam,
Idemque inſigni & pulchrâ facie filium.
Hi, ſpeculum in cathedra matris utpoſitum fuit,
Puériliter ludentes, fortè inſpexerunt.
Hic ſe formoſum jactat: illa iraſcitur,
Nec gloriantis ſuſtinet fratris jocos,
Accipiens (quid enim?) cuncta in contumeliam.
Ergo ad patrem decurrit læſura invicem,
Magnaque invidia criminatur filium,
Vir natus, quòd rem fœminarum tetigerit.
Amplexus utrumque ille, & carpens oſcula,
Dulcemque in ambos charitatem partiens:
Quotidie, inquit, *ſpeculo vos uti volo:*
Tu formam ne corrumpas nequitiæ malis:
Tu faciem ut iſtam moribus vincas bonis.

Præcep.] Mallem *præcepto hoc.* Scripſit Phædrus. *Præceptoc.* Sch. *Sæpe*] Reſpicit quod ſequitur. cotidie ſpeculo vos uti volo. Sch. *ipſe te.* Heinſ. *Turpiſſi.*] Heinſ. *turpiſſimâ.* Sc. facie. *Hi ſpecul.*] Salmaſius ad marginem libri ita emendârat. olim *his* legebatur & *ſubpoſitum.* ut MS. Sic Faber, & Godius. niſi quod loco τῦ *ut* legit *ubi.* rectè. *Inſpex.*] Sic MS. loco τῦ *inſpexerant.* Gud. *Quid enim?*] Fruſtrà mutatum volunt. quid nî? Horat. *militia eſt potior, quid enim? concurritur* —— Schef. *Invidiâ*] Spleen, aggravation. *Decurrit*] Sic MSS. Gudius. *Vir natus*] Sic Apul. ſi reſiſtere, vir natus mulieri nequibas. Schef. *Rem*] Speculum vult, & alia id genus cultui ſervientia. Sch. Fab. *Iſtam*] Tam deformem. *Vincas*] Conſpici non ſinas. morum pul-

chritudine deformitatem obruas. Sic apud Curtium, 8. c. 3. *vicit gratiam meriti ſceleris atrocitas.* *Bonis*] Opponitur *malis.* quod præcedit.

FAB. IX.

Fidelem ubi invenias virum?

SOCRATIS DICTUM.

VUlgare amici nomen, ſed rara eſt fides.
¶ Quum parvas ædes ſibi fundaſſet Socrates,
(Cujus non fugio mortem, ſi famam adſequar,
Et cedo invidiæ, dummodò abſolvar cinis)
E populo ſic neſcio quis, ut fieri ſolet:
Quæſo tam anguſtam talis vir ponis domum?
Utinam, inquit, *veris hanc amicis impleam.*

Non fugio] Amplecti paratus ſum. *Invidiæ*] Quâ nobis invidetur. *Facile patior me circumveniri & vel damnari atque occidi ab invidis, ut Socrates, dummodo poſt mortem judicer innocens fuiſſe.* Gronov. *Cinis*] Cum cinis factus fuero. *Neſcio quis*] Subaud. dixit. *Talis*] Tu *talis vir* cum fis. *talis* pro tantus.

FAB.

FAB. X.

Ne ſis credulus, maximè criminatori.

RES GESTA SUB AUGUSTO.

PEriculoſum eſt credere & non credere,
Utriuſque exemplum breviter exponam rei.
Hippolytus obiit, quia novercæ creditum eſt :
Caſſandræ quia non creditum, ruit Ilium.
Ergo exploranda eſt veritas multùm priùs,
Quàm ſtulta pravè judicet ſententia.
Sed fabuloſa ne vetuſtate elevem,
Narrabo tibi memoriâ quod factum eſt meâ.
¶ Maritus quidam quum diligeret conjugem,
Togamque puram jam pararet filio,
Seductus in ſecretum à liberto ſuo
Sperante heredem ſuffici ſe proximum :
Qui dum de puero multa mentitus foret,
Et plura de flagitiis caſtæ mulieris,
Adjecit id quod ſentiebat maximè
Doliturum amanti, *ventitare adulterum,*
Stuproque turpi pollui famam domûs.
Incenſus ille falſo uxoris crimine,
Simulavit iter ad villam, clamque in oppido
Subſedit, deinde noctu ſubito januam
Intravit, rectà cubiculum uxoris petens,
In quo dormire mater natum juſſerat,
Ætatem adultam ſervans diligentiùs.
Dum quærunt lumen, dum concurſat familia,
Iræ furentis impetum non ſuſtinens
Ad lectum accedit, tentat in tenebris caput.
Ut ſentit tonſum, gladio pectus tranſigit,
Nihil reſpiciens dum dolorem vindicet.

Lucernâ adlatâ, ſimul aſpexit filium,
Sanctamque uxorem dormientem cubiculo,
Sopita primo quæ nil ſomno ſenſerat:
Repræſentavit in ſe pœnam facinoris,
Et ferro incubuit, quod credulitas ſtrinxerat.
Accuſatores poſtularunt mulierem,
Romamque pertraxerunt ad Centumviros.
Maligna inſontem deprimit ſuſpicio,
Quòd bona poſſideat. Stant patroni fortiter
Cauſam tuentes innocentis fœminæ.
A Divo Auguſto tunc petiêre judices
Ut adjuvaret jurisjurandi fidem,
Quod ipſos error implicuiſſet criminis.
Qui poſtquam tenebras diſpulit calumniæ,
Certumque fontem veritatis repperit.
Luat (inquit) *pœnas cauſa libertus mali,*
Namque orbam nato ſimul & privatam viro,
Miſerandam potiùs quàm damnandam exiſtimo.
Quòd ſi damnanda perſcrutatus crimina
Paterfamilias eſſet, ſi mendacium
Subtiliter limaſſet à radicibus,
Non evertiſſet ſcelere funeſto domum.
¶ Nil ſpernat auris, nec tamen credat ſtatim,
Quandoquidem & illi peccant quos minimè putes;
Et qui non peccant impugnantur fraudibus.
Hoc admonere ſimplices etiam poteſt,
Opinione alterius ne quid ponderent:
Ambitio namque diſſidens mortalium,
Aut gratiæ ſubſcribit, aut odio ſuo.
Erit ille notus, quem per te cognoveris.
¶ Hæc executus ſum propterea pluribus,
Brevitate nimiâ quoniam quoſdam offendimus.

Obiit] M^c. obit. *Nover.*] Phædræ. *Credit.*] A Theſeo. *Explo. multum*] Diu & accuratè expendenda, conſideranda. *Stulta pra.*] Priuſquam ſententia animi ſtulta, utpote nullo nixa fundamine, pravum & iniquum proferat judicium. *Judi-*

ces,

ces, præfert Heins. & Guietus. *Ne*] Poſt *ne* Praſch. Gudi. inſerunt *hæc*. invitis codicibus. *Fabu.*] Ne fabulis vetuſtis (amat enim abſtracta pro concretis Phædrus, nec ultra monere opus eſt.) tantum allatis detrahere videar de viribus & veritate prioris ſententiæ. *Puram*] **Plain, without Trimming.** toga enim puerorum, donec quintum vel ſextum decimum annum attigiſſent, prætextam habebat purpuram. Sch. *Seduc.*] Subaud. *eſt*. Ritterſhuſius vidit, ac ideò *ſeductu'ſt* cenſuit ſcribendum. De ſententiâ hujus loci, nihil itaque eſt cur ulterius vel dubitent vel litigent docti. *Secret.*] Locum. non audiendus eſt Gudius qui, deleto *in ſecretum* utpote inepto, legit *inſert letum* quia MS. Rem. *inſertetom* exhibet. quid enim frequentius iſtis pleonaſmis? quantam in ſe habent elegantiam? ut ipsi Gudio, cum libet, placent? porrò, quam malè hæc ſunt diviſa temporibus tibi, Gudi, ſi prius inferat letum libertus, quam dolos tetenderat, ſuâ calumniâ maritum deceperat. *Suffici ſe*] MS. *ſuffeciſſe*. malè. *ſuffici ſe*. i.e. ſe ſuffectum iri. *Ventit*] ἐσίλαν. *Uxoris cri.*] Criminatione, accuſatione. *Subſedit*] Quaſi in inſidiis, ut venatores faciunt, vel hoſtes. Liv. l. 1. *Partem militum ſubſidere in inſidiis juſſit*. *Adultam*] Filium adultum, adeoque vitiis magis obnoxium, obſervans diligentius. *Concurſant*] Sic MS. rectè. *familia*, enim plures denotat. *Suſti.*] Non valens retardare. ablatus impetu iræ ad furorem jam evectæ. *Tonſum*] Nempe, ſicut viri conſueverant. ſolebant enim pueri alere capillos, & cum ad virilem veniſſent ætatem detonſos conſecrare Diis, indeque tonſo ſemper eſſe capite. Prohibet enim lex virum eſſe comatum. Schef. *Reſpic.*] Curans, penſi habens. *Dolor.*] **Reſentment.** *Simul adſp.*] Salmaſ. ſimul ac ſpexit. *Sopita*] Altùm dormiens, ut cui ſomnus recens erat. Unde Plin. 21. c. 18. *hujus ſemine aiunt ſomnum allici, ſed modum ſervandum, ne ſopor fiat*. Schef. *Repræſenta.*] Repræſentare pecuniam. Anglicè. **to pay down upon the ſpot.** kà hîc. ſolennis vox, cum de pœnâ ipſum factum illico conſecutâ ſermo eſt. Gudius. *Credu.*] Credulis ille. *Poſtula*] **Sued.** poſtularunt ad judicium venire. *Centumv.*] Judices erant apud quos agebantur cauſæ graviores, inde centumvirales dictæ. *Suſpicio*] Gudius *ſuſpectio*. ità quidèm metrum poſtulat; itaque alibi vetuſtiſſimi codices diſertim ſcribunt, cum tamen editi nunc exhibeant *ſuſpicio*. *Bona*] Minor enim eſſet ſuſpicio, ſi nullus exinde ſibi provenerat fructus. *Adjuva.*] Jurati enim Senatores ſententiam ferebant; ſi vero aqua ipſis hæreret, neque ſatis liqueret quid veri eſſet in re, quâ de agebatur, tunc Imperatoris judicium exquirebant. Fab. ut ſuâ prudentiâ adjuvaret eos ad implendam & præſtandam jurisjurandi fidem. *Error*] Ambiguitas. *Implicu.*] Incertos, quid judicarent, reddidiſſet.

Ipſos] Quantumvis judices conſtitutos. *Teneb.*] Calumniam obſcuritate involutam detexerat. *Damn.*] Ingrata repetitio: hinc variæ conjecturæ. *clam tanta.* Schef. *tam infanda*, vel *temnenda.* Gudius. *delata* Hoadleius noſtras. *damnanda* enim irrepſit ex præcedente verſu. *Minim.*] Peccaturos. ſubaud. *Impug.*] Attentantur, impetuntur fraudulentis calumniis. *Ne quid*] MS. *ne qui ſponderet. Praſch. nequis pendeat. Ponder.*] Æſtiment.

FAB. XI.

Deformitas dolenda quæ ex merito venit.

EUNUCHUS ad IMPROBUM.

EUnuchus litigabat cum quodam improbo:
Qui ſuper obſcœna dicta & petulans jurgium,
Damnum inſectatus eſt amiſſi corporis.
En, ait, *hoc unum eſt, cur laborem validiùs,*
Integritatis teſtes quia deſunt mihi,
Sed quid fortunæ, ſtulte, delictum arguis?
Id demum eſt homini turpe, quod meruit pati.

Super] Præter. *Dicta*] Dicteria, jocos. *Petulans*] Provoking. *Inſect.*] Acriter objecit. *Amiſſi*] Omnes ad hunc locum, quaſi ad ulcus muſcæ; Praſchius. *abſciſſi*, vel *amiſſi roboris.* Schefferus, *acciſi*, vel exciſſi. qui tamen poſt, Gronovio monitus, vulgatum retinet, *corpus* enim pro obſcœnâ parte corporis. Horat. 1. Sat. 2. v. 43. *dedit pro corpore nummos.* ubi Acro. *corpore*, i. e. obſcœnâ parte corporis. & ita Græcos σῶμα uſurpaſſe docet Caſaub. animad. in Athenæum, 1. 5. *Ait*] Eunuchus. *Hoc unum eſt*] Hoc illud unicum eſt (damnum nempe amiſſi corporis) quarè tanto magis ſollicitus ſim, quia ipſe ſolus ſum mihi vindex, & *integritatis teſtes deſunt mihi. Integ.*] Ludit in ambiguo ſenſu *integritatis*, dicitur enim *integer animi*, & *integer corpore.* ἀμφιβόλως. *Teſtes*] Dicuntur vulgò *teſtes*, per honeſtam ἔκθεσιν, perpetuò enim intelligendum *integritatis* aut *virilitatis.* Faber. *Sed quid &c*] Schef. putat hæc eſſe verba Phædri. Gudius. Eunuchi. *Delictum*

lectum for.] MS. delectum, unde Gudius, Heinſi. legunt *defectum*, itaque interpretantur, Eunuchum quare infortunii ſui accuſas? Si quid mutandum eſſet, mallem *deſectum*. Juven. *ſecuit genitalia teſtâ?*

FAB. XII.

Optima ſæpe deſpecta.

MARGARITA IN STERQUILINIO.

IN Sterquilinio pullus gallinaceus
Dum quærit eſcam, margaritam repperit?
Faces indigno quanta res (inquit) *loco:*
O ſi quis pretii cupidus vidiſſet tui:
Olim rediſſes ad ſplendorem maximum.
Ego qui te inveni, potior cui multò eſt cibus,
Nec tibi prodeſſe, nec mihi quicquam potes.
¶ Hoc illis narro qui me non intelligunt.

Sterquilinio] Salmaſ. ad oram libri notaverat in *Sterquilino*, vel Stercilino. Nam veteres videntur declinaſſe *ſtercus ſterci*, & *ſtercus ſtercoris*. & in antiquiſſ. codice Veneto Catonis & Varronis, nunquam *Sterquilinium*, ſed ſemper *Stercilinum* ſcriptum eſſe olim docuit Petrus Victorius. Hinc autem natus eſt error, quia *c* & *qu* veteri pronunciatione nihil differebant. Gudius. *Quanta*] Quam pretioſa. Gudius & Heinſius legunt, O quanta res. *O ſi quis*] MS. Rem. & Pith. *Hoc ſi quis. Olim*] Jamdudum. *Ego qui te inve.*] Schefferus ſic legit. Ego quî te inveni? potior cui multo eſt cibus. Gudius. Ego quî te inveni potior cui multò eſt cibus? quæ tamen lectiones mihi videntur æquabilem orationis tenorem prorſus tollere. nihil itaque muto. *Prodeſſe*] Pendet à verbo *poſſum* ſubintellecto. *Potes*] *Nec mihi* ſecundum *quicquam*, i. e. ullatenus *potes* prodeſſe.

FAB.

FAB. XIII.

Opus artificem probat.

APES & FUCI VESPA JUDICE.

APes in alta quercu fecerant favos:
Hos Fuci inertes esse dicebant suos.
Lis ad forum deducta est, Vespâ judice:
Quæ genus utrumque nosset cùm pulcherrimè,
Legem duabus hanc proposuit partibus:
Non inconveniens corpus, & par est color,
In dubium planè res ut meritò venerit:
Sed ne religio peccet imprudens mea,
Alvos accipite & ceris opus infundite,
Ut ex sapore mellis, & forma favi,
De queis nunc agitur, auctor horum appareat.
Fuci recusant, Apibus conditio placet.
Tunc illa talem sustulit sententiam:
Apertum est quis non possit, aut quis fecerit,
Quapropter apibus fructum restituo suum.
¶ Hanc præteriissem fabulam silentio,
Si pactam Fuci non recusassent fidem.

Iner.] Ἀτεχνεῖς, artis ejus imperiti. *Pulch.*] Optimè. passim occurrit in Phædro, ut ex indice patebit. *Legem*] Conditionem. *Incomv.*] Non dissimile est vobis corpus. *Plane meri.*] Omninò meritò. vel. ut verum fatear merito res, &c. *Relligio mea*] Ego religione, i. e. jurejurando obstrictus peccem præ imprudentiâ. ità sanè multoties Phædrus loquitur. Si cui tamen displiceat, sic per me licet interpretatur. Ne meum juramentum mihi minùs cauto lædatur. Judici verò religio tribuitur, propter jusjurandum, quo astrictus est, ut rectè Rittershusius notat. *Alvos*] Olim, *alveos*. contra Cod. MS. Glossæ, *alvus*. γαστὴρ, κύτος. Gud. Salm. Gron. quem vide ad Plin. l. 21. c. 12. *Opus*] Mel. *De queis nunc ag.*] *De quibus* favis *nunc* lis est. Solennis formula. *Tunc illa talem sust.*]

ſuſt.] Ἀνεῖλε Faber, quod de oraculorum reſponſis uſitatum. Ritterſhuſius pro ſimplici *tulit*. Schefferus. pro *clarâ voce pronunciavit*. ut Lucr. *liquidam tollunt lugubri voce querelam*. Heinſius, *tunc illa talem lis tulit ſententiam*. Gudius non inconcinnè, *Tunc lata litem ſuſtulit ſententiâ*. paucæ tantum literæ tranſpoſitæ ſunt. & MS. habet *ſententiâ*. vulgatam tamen ſanam judico, & *ſuſtulit* alludere ad lapillos in urnam demiſſos. *Poſſit*] Facere. *Pactam*] Adjudicatam, propoſitam à veſpâ conditionem, ut fidei indicem ſuæ. Hocnemo, quod quidem ſcio, intellexit. *Fuci*] Illos intelligit, qui illius ſibi vindicarunt verſus. cum tamen ventum eſt ad examen, refugerunt detrectaruntque fidem pactam.

FAB. XIV.

Otiare, quò labores.

ÆSOPUS LUDENS.

PUerorum in turbâ quidam ludentem Atticus
Æſopum nucibus quum vidiſſet, reſtitit,
Et quaſi delirum riſit: quod ſenſit ſimul
Deriſor potiùs quàm deridendus ſenex,
Arcum retenſum poſuit in media via:
Heus (inquit) *ſapiens, expedi quid fecerim.*
Concurrit populus: ille ſe torquet diu,
Nec quæſtionis poſitæ cauſam intelligit.
Noviſſimè ſuccumbit: Tum victor ſophus:
Citò rumpes arcum, ſemper ſi tenſum habueris.
At ſi laxaris; quum voles, erit utilis.
¶ Sic luſus animo debent aliquando dari,
Ad cogitandum melior ut redeat tibi.

Delirum] MS. delerum. derivatur autem à λῆρος. *Simul*] Pro *ſimul ac*. *Deriſor*] Idoneus qui rideat alios, potius quàm digous, cui ab aliis illudatur, quem alii irrideant. *Reten.*] Unbent, unſtrung. *Sapi.*] Per Ironiam. Wiſeacre. *Expedi*] Explica, expone, unriddle. *Quid*] Praſchius *quo*, i. e. in

in quem finem. Scheff. retinet *quod. ob quod.* *Quæſ. poſitæ*] προβλήματα. Cic. de Oratore. i. *ſedebam otioſus & iſtiuſmodi quæſtiunculas ponens.* Sic. τίθεσθαι apud Græcos. *Nov.*] Tandem. *Succ.*] Victum ſe fatetur, & ignarum. *Sophus*] Philoſophus, nimirum Æſopus. quæ Gloſſa, loco τὸ *Sophus* irrepſerat in nonnullos libros. *Utilis*] Serviceable, fit to uſe. utibilis. *Redeat*] Eleganter. ludus enim avocat animum, & liberiùs evagari ſinit. cogitatio revocat, & redire jubet.

FAB. XV.

Qui educat, pater magis, quàm qui genuit.

AGNUS à CAPELLA NUTRITUS.

INter capellas Agno balanti Canis,
Stultè (inquit) *erras: non eſt hæc mater tua:*
Ovéſque ſegregatas oſtendit procul.
A. *Non illam quæro, quæ quum libitum eſt, concipit,*
Dein portat onus ignotum certis menſibus.
Noviſſimè prolapſam effundit ſarcinam:
Verùm illam quæ me nutrit admoto ubere,
Fraudátque natos lacte, ne deſit mihi.
C. Tamen illa eſt potior quæ te peperit. *A. Non ita eſt.*
Unde illa ſcivit niger an albus naſcerer?
Age purrò ſciſſet: quum crearet maſculus,
Beneficium magnum ſanè natali dedit,
Ut expectarem lanium in horas ſingulas.
Cujus poteſtas nulla in gignendo fuit.
Cur hac ſit potior, quæ jacentis miſerita eſt,
Dulcemque ſponte præſtat benevolentiam?
Facit parentes bonitas, non neceſſitas.
¶ His demonſtrare voluit auctor verſibus
Obſiſtere homines legibus, meritis capi.

Balan.]

Balan.] Salm. palanti. fruſtrà. *Hæc*] Schef. *heic.* i. eſt, hoc loco. rectè. *Segreg.*] A grege capellarum ſemotas. *Illam*] Ovem. *Igno.*] Schef. ex ignoto, & temerè conceptum. *ignotum* tibi, quià neſciebas quid ſibi vellet; & quis futurus eſſet eventus. *Prolap.*] Utero. *Illam*] Subaud. *quæro capellam. Deſit*] Nim. *lac. Sciſſet*] Sciviſſet. Elliptica eſt oratio. ſininetiam finge, vel fac ſi ſciviſſet, Grant ſhe had known. *Beneficium natali*] Salmaſ. ut conſtet verſus, legit. *nate.* Gudius, *ſine natali*, vel, *ſine vitali*, conjicit. Si quidem pedem tetraſyllabum in principio admittere licuit, verſus optimè ſe haberet; ſupra verò, quare non admittendus ſit, dixi. Salmaſianam itaque amplector emendationem, niſi quis *ſat* loco *ſane* maluerit. *Natali*] Alludit ad morem dona mittendi natali die. *Poteſ.*] Non poteſt enim non gignere, poſtquàm ſemel partum concepit. Schef. *Hâc*] Capellâ. Gudius hunc locum ità refingit. *Cujus poteſtas nulla in gignendo fuit, cur hæc? ſit potior quæ jacentis miſerita eſt.* Eſt & Burmanni conjectura, non illa quidem contemnenda, qui ſic legit & exponit. Canis quærit, *Cujus poteſtas nulla in gignendo fuit, cur hâc ſit potior?* reſpondet agnus. *quod jacentis miſerita eſt. Neceſ.*] Naturæ. V. Grono. obſerv. *Meritis*] Benemeritis, beneficiis duci in amorem.

FAB. XVI.

Humanitas, & gratior, & tutior.

CICADA & NOCTUA.

HUmanitati qui ſe non accommodat,
Plerumque pœnas appetit ſuperbiæ.
¶ Cicada acerbum noctuæ convicium
Faciebat, ſolitæ victum in tenebris quærere,
Cavóque ramo capere ſomnum interdiu.
Rogata eſt, ut taceret: multò validiùs
Clamare cœpit. Rurſus admotâ prece,
Accenſa magis eſt. Noctua ut vidit ſibi
Nullum eſſe auxilium, & verba contemni ſua,
Hac eſt adgreſſa garrulam fallaciâ:

Dor-

Dormire quia me non ſinunt cantus tui,
Sonare Citharâ quos putes Apollinis,
Potare eſt animus nectar, quod Pallas mihi
Nuper donavit: ſi non faſtidis, veni;
Una bibamus. Illa quæ ardebat ſiti, 15
Simul cognovit vocem laudari ſuam,
Cupidè advolavit. Noctua egreſſa cavo
Trepidantem conſectata eſt, & letho dedit.
Sic viva quod negarat, tribuit mortua.

Human.] Hoc loco *Humanitas*, Dea eſt illa, cui quicunque litavit, benevolum ſe præſtat, & candidum mortalibus. qui autem non accommodat, nec humanitati ſe morigerum præbet, plerunque pœnas ſibi accerſit ob ſuperbiam. *Appe.*] In ſe deducit. *Noctuæ*] Pendet ab adjectivo *acerbum*. *Convi.*] Clamorem. *Roga.*] Cicada. *Admo.*] Elegantèr. velut de machinâ, ad ſignificandum ardorem & ſtudium precantis. Schef. *Accenſa*] Irritata ad cantandum. S. *Aux.*] Contra clamorem cicadæ. S. *Sonare*] Heinſius, *Sonari*. *Citharâ*] Buchnerus *e citharâ* conjicit. alii *citharam*. *Quos*] Schef. *quis*, & verba parentheſi includenda cenſet. malè. locus facillimus, nec ullo modo ſollicitandus, *quos* cantus aliquis jure *putet ſonare citharâ Apollinis*: *credas innare revulſas Cycladas*. Virg. i. e. quivis credat. & ſexcenta hujuſmodi. *Pallas*] Noctua enim eſt avis Palladis. *Faſtidis*] If you are not nice. *Advol.*] Ad noctuam. *Trepid.*] Præ metu fugitantem. *Conſec.*] overtook. *Sic viva quod, &c.*] Sic quam quietem viva cicada negaverat noctuæ, morte ſuâ tribuit.

FAB.

FAB. XVII.

Fructu non foliis arborem æstima.

ARBORES IN DEORUM TUTELA.

OLim quas vellent esse in tutela sua
Divi legerunt arbores. Quercus Jovi,
Et myrtus Veneri placuit, Phœbo laurea,
Pinus Cybebæ, populus celsa Herculi.
Minerva admirans, quare steriles sumerent,
Interrogavit. Causam dixit Jupiter:
Honore fructum ne videamur vendere.
At me hercule narrabit quod quis voluerit.
Oliva nobis propter fructum est gratior.
Tunc sic Deorum genitor atq; hominum sator:
O nata, meritò sapiens dicere omnibus:
Nisi utile est quod facimus, stulta est gloria.
¶ Nihil agere quod non prosit, fabella admonet.

Pinus] Pinum sacram fuisse Magnæ Matri, apparet ex Arnob. l. 5. *Quid enim* sibi vult illa pinus? quam semper statis diebus in Deûm Matris intromittis sanctuarium. *Cybebe*] Olim. Cybelæ. malè. secunda enim semper corripitur, ut Gudius doctissimè demonstrat. MS. Rem. cæterique scriptum habent Cybebe. quidni itaque vetus lectio MSS. stet. Sed plura Gudius ad ultimam fabulam hujus libri tertii. *Honore*] Faber legit, *Honorem fructu.* Nec sane video, quid insit sensus alteri lectioni, utcunque eam defendat Schefferus. *ne videamur honorem* tutelæ nostræ, eligendo frugiferas, non tam dare, quam *vendere* pro *fructu* nobis inde percipiendo. *Narrabit*] Piget recensere varias ad hunc locum doctorum conjecturas, ità nihili sunt. Tu modo lege *narrârit* loco *narrabit*, nec quicquam ultra quæres. *Genitor.*] MS. *gentium* unde *ingentium* Gudius. opinor *gentium* rectè se habere: exprimere enim voluit φῦλον ἀνθρώπων. *Dicere*] Præsentis est temporis.

FAB.

FAB. XVIII.

Tuis contentus ne concupiſcas aliena.

PAVO ad JUNONEM.

PAvo ad Junonem venit, indignè ferens
Cantus luſcinii quod ſibi non tribuerit:
Illum eſſe cunctis avibus admirabilem,
Se derideri, ſimul ac vocem miſerit.
Tunc conſolandi gratiâ, dixit Dea:
Sed forma vincis, vincis magnitudine,
Nitor ſmaragdi collo præfulget tuo,
Pictiſque plumis gemmeam caudam explicas.
P. *Quò mi*, inquit, *mutam ſpeciem ſi vincor ſono?*
J. *Fatorum arbitrio partes ſunt vobis datæ:*
Tibi forma, vires aquilæ, luſcinio melos,
Augurium corvo, læva cornici omina.
Omneſque propriis ſunt contentæ vocibus.
¶ Noli adfectare quod tibi non eſt datum,
Deluſa ne ſpes ad querelam recidat.

Luſcinii] Legitur Luſcinus, Luſcinius, & Luſcinia. *Illum*] Subaud. dicens, illum eſſe, &c. *Avibus*] V. C. Pith. *auribus*. quod præſtat. *Gratia*] MS. gratiam duxit. lege. gratiâ induxit dea. i. e. per inductionem intulit. nimirum obducens ex abrupto, *ſed formâ vincis*, &c. Gudius. Sed affectatæ hæc eruditionis, & dura videntur. *Nitor ſma.*] Nitor qualis eſt in Smaragdo. Gudius monet legendum cum libris veteribus, *Zmaragdi*. *Præſul.*] Fulget circa collum. *Pictis*] Et pictis plumis, quaſi totidem gemmis, conſitam caudam expandis. *Quo*] i. e. quo fine. *Speciem*] Sub. dediſti. Sic Horat. *Quo mihi* fortunam, ſi non conceditur uti? i. e. Quo mihi *Dii conceſſere* fortunam? *Fato*] Litera *I* quæ præponitur τῷ *fatorum* ſignificat Junonem jam Pavoni reſpondere. *Partes*]

Partes] Desumta è Scenâ locutio: in quâ alteri primæ, alteri secundæ partes adsignantur. Prasch. sua cuique vestrûm pars data est. *Forma*] Data est & ità in sequentibus, pro numero nominativi, verbum subauditur. *Læva*] Felicia. Cicero de Divin. l. 2. *à dextrâ corvus, à sinistra cornix facit rata.* Sch. *Omnes quæ*] Omnesque. Heinsius. *Recid.*] Scribendum *reccidat* metro postulante.

FAB. XIX.

Multi homines nomine, non re.

ÆSOPUS ad GARRULUM.

ÆSopus domino solus cùm esset familia,
Parare cœnam jussus est maturiùs.
Ignem ergo quærens, aliquot lustravit domos.
Tandemque invenit ubi lucernam accenderet.
Tum circumeunti fuerat quod iter longius,
Effecit brevius: namque rectà per forum
Cœpit redire: & quidam è turba garrulus:
Æsope, medio sole quid cum lumine?
Hominem quæro (inquit) & abit festinans domum.
¶ Hoc si molestus ille ad animum rettulit,
Sensit profectò se hominem non visum seni,
Intempestivè qui occupato adluserit.

Fami.] Cum Æsopus solus esset domino tota famulorum cohors. Dominus non habuit aliam familiam, alios servos, præter Æsopum. Proper. *Tu mihi sola domus, tu Cynthia sola parentes. In solis tu mihi turba locis* Tibul. Demost. πάντα ἐκεῖνος ἦν αὐτοῖς, &c. Gudius. *Matu.*] Solitò, subintel. *Lustr.*] Lustrat. περιέρχεται, Gloss. *Tum circùm.*] Ordo verborum hic. *tum effecit iter brevius, quod iter fuerat* paullo *longius* illi *circumeunti. Rectà*] Subaud. viâ. *Quidam*] Sub. dixit. *Medio*] Meridie. *Quid*] Sc. agis. *Abit*] Nimirum, Æsopus. *Hoc*] Dictum Æsopi. *Ad ani.*] Animo considerandum proposuit. examinavit. *Visum*] Sub. esse. *Adluse.*] Jocari voluerit.

FAB. XX.

Miſerrimus, qui in vita miſer, poſt mortem miſerior.

ASINUS & GALLI.

QUI natus eſt infelix, non vitam modò
Triſtem decurrit, verùm poſt obitum quoque,
Perſequitur illum dura fati miſeria.
¶ Galli Cybebes circùm quæſtus ducere
Aſinum ſolebant bajulantem ſarcinas.
Is quum labore & plagis eſſet mortuus,
Detracta pelle ſibi fecerunt tympana.
Rogati mox à quodam, *delicio ſuo*
Quidnam feciſſent, hoc locuti ſunt modo:
Putabat ſe poſt mortem ſecurum fore,
Ecce aliæ plagæ congeruntur mortuo.

Dura fati miſ.] Durum & miſerum fatum uſque inſequitur illum etiàm mortuum. *Galli*] Sacerdotes caſtrati. ſic dicti à Gallo fluvio Phrygiæ. *Cybebes*] Olim malè *Cybeles* legebatur. corripitur enim ſecundâ in *Cybeles*. Vide Gudium doctè de his vocibus diſſerentem. *Circum quæs.*] *Circum in quæſtus*. reponit Gudius. τὸ *in* excidit propter ſimilitudinem antecedentis *m*. idem error L. 11. Fab. 8. *quoniam dignos adjuvat*. pro *indignos*. Eſt autem *circum in quæſtus ducere*, eleganti tineſi, pro *circumducere ad quæſtus* faciendos. Gudius. Gronovius pater præfert *circum cætus*, id eſt, oppida, fora, conciliabula. *Tymp.*] Quibus ſolennitèr utebantur. Catullus de Aty. *Cepit manibus leve tympanum. & comitata tympano Atys*, &c. *Delicio*] Aſino nempe. Delicium autem vocatur aſinus, in Copâ inter cataleƈta Virgilii —— *veſtrum delicium eſt aſinus*. propriè uſurpatur de pueris & puellis elegantibus, Gudius. *Securum*] Omnium moleſtiarum vacuum, & immunem.

PHÆ-

PHÆDRI FABULARUM.

LIBER IV.

PROLOGUS.

JOculare tibi videtur : & ſanè leve,
Dum nihil habemus majus, calamo ludimus.
Sed diligenter intuere has nænias,
Quantam ſub illis utilitatem reperies ?
Non ſemper ea ſunt quæ videntur, decipit
Frons prima multos : rara mens intelligit
Quod interiore condidit cura angulo.
Hoc ne locutus ſine mercede exiſtimer,
Fabellam adjiciam de muſtela & muribus.

Jocul.] Hoc nimirum ſcriptionis genus videtur tibi ludicrum quiddam : & ut verum fateor hæc levia noſtro calamo per lusum excidunt, nihil majoris momenti, quod faciam habentis. Videtur innuere ſe more ruſticorum, finito penſo, calamo leve quid ludere; ut enim illi calamo levem aliquam næniam ſonant, ità ego animi causâ minuta hæc ſcripsito. *Leve*] Ità priores Editi. mutavit Rigaltius, qui *bene* prætulit nullâ authoritate nixus. Sch. *Sub illis*] MS. *ſubtilis*, malè. *Non ſemper*]

Res non ſunt ſemper tales, quales videntur. *Frons*] Species. **appearance.** *Rara*] Non obvia uniuſcujuſque mens, ſed perſpicax, qualis ſolet eſſe rara. Sch. forſan ſimplicius & verius. paucæ mentes, paucorum ingenia. *Condidit cura*] Quòd ego ſtudiosè ſub his fabellis repoſtum volui. *Mercede*] Gratis, **without proof.** Si quis eam, quam profiteor, fabulis ſubeſſe eruditionem negaverit, age experiatur vires, & oſtendat, quid hæc ſibi fabella velit. Et ſanè huic prologo elegantiſſimè intexuit Phædrus προμύθιον ſequentis fabulæ: quot enim mures perierunt ſpecie farinæ decepti, priuſquam rara mens, ſagax ille mus deprehendit muſtelam, quæ in obſcuro loco ſe abjecerat, curâque condiderat? licet igitur hi verſus *non ſemper ea ſunt, quæ videntur*, &c. fabellis quibuſvis conveniant; hîc tamen ſequentem unicè reſpiciunt; atque adeò quoniam hoc omnes hucuſque latuit interpretes, jactantius Phædri dictum non irritum fuiſſe arguunt, ſe nempe non locutum eſſe hoc ſine mercede.

FAB. I.

Aſtutus aſtu non capitur.

MUSTELA & MURES.

MUſtela quum annis & ſenectâ debilis,
Mures veloces non valeret adſequi,
Involvit ſe farinâ, & obſcuro loco
Abjecit negligenter. Mus eſcam putans,
Adſiluit, & compreſſus occubuit neci:
Alter ſimiliter; deinde periit tertius.
Aliquot ſecutis, venit & retorridus,
Qui ſæpe laqueos & muſcipulam effugerat,
Procúlque inſidias cernens hoſtis callidi:
Sic valeas, inquit, *ut farina es quæ jaces.*

Adſequi] Sequendo accedere, vel capere. *Involv.*] Volvit ſe in farinâ. *Abjecit*] Scil. *ſe*, eleganter, velut rem vilem, & ab alio abjectam. *Eſcam put.*] Putans *muſtelam eſſe* eſcam. *Compreſ.*] MS. *compreſus*. undè nonnulli *comprenſus* malunt.

Ali-

Aliquot ſecutis] Hunc verſum delendum cenſet Praſchius, ut ex priori natum, & loco τῦ *periit* reponit *venit*. Urſinus corrigit. *aliquot venit ſepultis recte territus*. tu nihil muta. *Retor.*] Notatur vetulus, rugoſus, quomodò *retorridas plantas* macilentas, ſcabras, & in rugas contractas. ſunt qui colorem muſtelæ ſignificari volunt, Bzindle-colour'd. *Muſcip.*] *Muſcipulum* neutrius generis. ſæpius *muſcipula*, æ. invenitur. *Sic val.*] Series verborum hæc eſt. *Sic valeas tu, quæ jacès*, (ità negligenter) *ut farina es* (illa, nimirum, quam ſimulas) i.e. planè non valeas, ſicut nec farina es, quam eſſe te ſimulas. Plautus. Aului 4. 10. *Ità te amabit Jupiter, ut tu neſcis.* at res per ſe conſtat. *Faces*] Aliquis, *neces*, conjecit. fruſtrà.

FAB. II.

Spernit ſuperbus quæ nequit aſſequi.

VULPES & UVA.

FAme coacta Vulpis, altâ in vineâ
Uvam adpetebat ſummis ſaliens viribus:
Quam tangere ut non potuit, diſcedens ait:
Nondum matura eſt, nolo acerbam ſumere.
¶ Qui facere quæ non poſſunt, verbis elevant,
Adſcribere hoc debebunt exemplum ſibi.

Vulpis] Antiquè. pro *vulpes*. *Alta*] Placet Schefferi conjectura, *altam* legentis. *Eſt*] Malo, *es*. *Acerb.*] Immaturam. *Sume.*] Edere. *Elevant*] Undervalue, ſlight. levia & vilia eſſe contendunt. *Adſcri.*] Idem eſt, quod accipere velut ex debito, & ſuum facere. verbum ex re nummulariâ deſumptum. ſolebant enim creditores ſolutam ſibi apud menſarium ſummam jubere tranſcribi in ſuas tabulas, Schef. *Debebunt*] Will be oblig'd.

FAB. III.

Vindictæ cupidus ſibi malum arcerſit.

EQUUS & APER.

EQuus ſedare ſolitus quo fuerat ſitim,
Dum ſeſe Aper volutat, turbavit vadum.
Hinc orta lis eſt. Sonipes iratus fero,
Auxilium petiit hominis, quem dorſo levans
Rediit ad hoſtem : jactis hunc telis eques
Poſtquam interfecit, ſic locutus traditur,
H. *Lætor tuliſſe auxilium me precibus tuis ;*
Nam prædam cepi, & didici quàm ſis utilis.
Atque ita coëgit frænos invitum pati.
Tum mœſtus ille : E. *Parvæ vindictam rei*
Dum quæro demens, ſervitutem repperi.
¶ Hæc iracundos admonebit fabula,
Impunè potius lædi, quàm dedi alteri.

Equus] Hæc fabula Æſopi non eſt, ſed Steſichori, quâ olim Phalarin illum immanitate nobilem tyrannum deſtrinxit. Fab. *Quo*] Ordo verborum hic eſt. *Aper, dum ſe volutat, turbavit vadum, quo equus ſolitus fuerat ſedare ſitim. quo*, pro *in quo. Sonip.*] Equus. *Jactis*] Fruſtrà Rigaltius *latus* refingit. nam apud Tacitum legiſſe memini, *teliſque non in vanum jactis & jacere ſagittas*. Gronov. *Precib.*] Tibi precanti. *Prædam*] Aprum. *Invitum*] Equum nempe, qui noluit lubens vadum turbatum pati. *Repp.*] Eleganter opponitur τῷ *quæro*. *Potius*] Ellipt. pro *potius eſſe*, i. e. melius lædi impune & ſine ullâ in lædentem vindictâ, quàm, &c. *Admon.*] will ſerve to admoniſh.

FAB. IV.

Homines non numerandi, ſed ponderandi.

ÆSOPUS INTERPRES TESTAMENTI.

PLus eſſe in uno ſæpè, quàm in turbâ, boni,
Narratione poſteris tradam brevi.
¶ Quidam decedens tres reliquit filias,
Unam formoſam, & oculis venantem viros:
At alteram lanificam & frugi ruſticam:
Devotam vino tertiam, & turpiſſimam.
Harum autem matrem fecit hæredem ſenex
Sub conditione, *totam ut fortunam tribus*
Æqualiter diſtribuat, ſed tali modo,
Ne data poſſideant aut fruantur: tum ſimul
Habere res deſierint quas acceperint,
Centena matri conferant ſeſtertia.
Athenas rumor implet: mater ſedula
Juriſperitos conſulit: nemo expedit
Quo pacto non poſſideant, quod fuerit datum,
Fructúmve capiant: deinde, quæ tulerint nihil,
Quanam ratione conferant pecuniam.
Poſtquam conſumta eſt temporis longi mora,
Nec teſtamenti potuit ſenſus colligi,
Fidem advocavit, jure neglecto, parens:
Seponit mœchæ veſtem, mundum muliebrem,
Lavationem argenteam, eunuchos glabros:
Lanificæ agellos, pecora, villam, operarios,
Boves, jumenta, & inſtrumentum ruſticum:
Potrici, plenam antiquis apothecam cadis,
Domum politam, & delicatos hortulos.
Sic deſtinata dare quum vellet ſingulis,
Et adprobaret populus, qui illas noverat,

Æſopus mediâ ſubitò in turbâ conſtitit:
Æ. O ſi maneret condito ſenſus patri,
Quàm graviter ferret, quòd voluntatem ſuam
Interpretari non potuiſſent Attici!
Rogatus deinde, ſolvit errorem omnium.
Domum & ornamenta, cum venuſtis hortulis,
Et vina vetera date lanificæ ruſticæ:
Veſtem, uniones, pediſſequos, & cætera
Illi adſignate, vitam quæ luxu trahit:
Agros, vites, & pecora cum paſtoribus
Donate mœchæ: Nulla poterit perpeti
Ut moribus quid teneat alienum ſuis.
Deformis cultum vendet, ut vinum paret;
Agros abjiciet mœcha, ut ornatum paret;
At illa gaudens pecore, & lanæ dedita,
Quacunque ſummâ tradet luxuriæ domum:
Sic nulla poſſidebit quod fuerit datum,
Et dictam matri conferent pecuniam,
Ex pretio rerum, quas vendiderint ſingulæ.
¶ Ita quod multorum fugit imprudentiam,
Unius hominis repperit ſolertia.

Uno] Homine. *Intus.*] Schefferus *in* delendum cenſet. *Boni*] Sapientiæ utilis. *Brevi*] Forte *gravi*, i. e. ſeriâ. neque enim hæc narratio brevis. Gudius. *Deced.*] Vitâ. moriens lege naturali. *Venan.*] Captantem, inſidiantem. *Alteram*] Secundam. *Ruſticam*] Simplicem, quales ruſticæ, artiumque rudem, quibus urbanæ & elegantiores viris inſidiantur. *Devot.*] Prorsùs deditam. *Turpiſſ.*] Maximè deformem. *Fortu.*] Bona hæreditaria, fortunas. *Fruan*] Subaud. *datis*. nullus enim hîc Archaiſmus. præcedens enim *data* pendet a verbo *poſſideat*. *Tum*] Deinde. *Simul*] Simul ac. *Centena*] Unaquæq; filia centum. *Cent. Seſt.*] Duos mille & quingentos coronatos. *Rumor*] De teſtamento. *Exped.*] Explicat. *Fructumve*] *Fructumve* non *capiant*. repetenda enim eſt *non* ex priori verſu. *Tulerint nihil*] *Nihil* fructus *percèperint*, nihil fænoris. eâ enim conditione data erant bona, ut ne poſſideant, neve fructum capiant è bonis datis. *Quâ*] Quâ computandi viâ. *Conferant*] Singulæ ſolvant. *Pecuni*] Quæ tamen teſtamento nulla fuit legata. hinc ille nodus, & difficultas

cultas in ſenſu teſtamenti colligendo. *Fidem advoc.*] Poſtquam juriſperiti nihil profuiſſent, fide ſuâ & integritate pro advocato uſa eſt. *Neglecto jure*] Summo jure non obſervato. vel juriſperitis non ultra adhibitis. *Mæc.*] *Oculis venanti viros*, ante dixerat. *Mundum*] Ornatum. *Lavat.*] Vaſa omnigena lotioni inſervientia. *Glabros*] Molles. at Gudius ab Eunuchis ſeparandos judicat. glabri enim erant pueri ob ætatem depiles; quos *delicatos* vel *delicias* vocabant. *Pueri læves* apud Martial. *Agell.*] Grounds. *Pec.*] Oves, agnos, capellas. minora ſignificantur. *Boves*] Kine. *Jumen.*] Oneribus ferendis deſtinata, & majora. quales muli, aſini, Tauri, Equi. *Antiq.*] Adeoque majoris pretii. *Apothe.*] Vault. *Polit.*] Idem quod poſtea, *domum & ornamenta. Delic.*] Mox *venuſtos* vocat. quod idem eſt. *Sic deſti.*] Hoc modo ſecum in animo diſpoſita & deſignata. *Adprob.*] *Deſignationem, diviſionem* ſubaudi. *Condi.*] Sepulto. *Volunt.*] Quid velit. mentem ſuam. alii, teſtamentum, voluntatem ultimam. malè nî fallor. *Solvit*] Eſt temporis præteriti, ob præcedens *conſtitit*. *Union.*] Hi inter mundum muliebrem numerandi. *Et cæt.*] Supra Gudius glabros ab Eunuchis diſjungi voluit, quod ipſum rectè fieri a Gudio demonſtrant, opinor, hæc verba *& cætera*. quis enim *& cætera* de unâ tantum re omiſsâ, dicere ſuſtineret? *Luxu*] Ebrietate, compotationibus. *Vites*] MS. Rem. *Utiles*. unde Gudius, *villas*. ſane reſpondet concinnius iis, quæ præceſſerant. *agellos, pecora, villam*. & rectè porro notavit T vitiose pro I, & I perperam pro T reperiri in eodem codice. *Perpeti*] Diu pati. *Quid alien.*] Quicquam quod non convenit. *Abjici*] Vili pretio vendet. *Paret.*] Gronov. *jetat.* recepta, fateor, lectio diſplicet; non tamen habeo, quod reponam, aptius. *Quâ*] Viliſſimo vel pretio. *Tra.*] Transferet in alienas manus. *Luxuriæ dom*] Ad luxuriam inſtructæ & quaſi conſecratæ. *Dictam*] Teſtamento conſtitutam. *Mult. imprud.*] Multos imprudentes. *Unius ſolert.*] Unus homo ſolers latentem invenit teſtamenti ſenſum, qui non potuit deprehendi a multis imprudentibus.

FAB.

FAB. V.

Feriunt ſummos fulmina montes.

PUGNA MURIUM & MUSTELARUM.

QUum victi Mures Muſtelarum exercitû
(Hiſtoria quorum in tabernis pingitur.)
Fugerent, & arctos circum trepidarent cavos,
Ægrè recepti, tamen evaſerunt necem.
Duces eorum, ut qui capitibus cornua
Suis ligarant, ut conſpicuum in prælio
Haberent ſignum quod ſequerentur milites,
Hæsêre in portis, ſuntque capti ab hoſtibus;
Quos immolatos victor avidis dentibus
Capacis alvi merſit tartareo ſpecu.
¶ Quemcumque populum triſtis eventus premit,
Periclitatur magnitudo principum:
Minuta plebes facili præſidio latet.

Exerci.] Tota hæc fabula grandem ſpiritum, & majeſtatem tragicam ſpirat, non, ut Faber, duo tantùm poſtremi verſus. quid enim grandius, quàm *Exercitû, Duces, ſignum, portis*, &c? majora hæc proculdubio, quàm quæ muribus ſeriò convenire poſſunt. obſervandum eſt *exercitû* tertii eſſe caſûs: pendet enim a participio *victi*. *Cavos*] Horat. L. 1. Ep. 7. *Macra cavum repetes arctum*. *Trepid.*] Ultro citroque pavidi curſitarent. Scuttle. *Recepti*] Scil. *cavis*. *Signum*] Notam, quâ duces a gregariis diſcernerent. Sic enim ſolebant, ut docet Veget. L. 2. c. 13, & 16. *Immol.*] Solebant nempe victimas poſt victoriam offerre Diis. Schef. *Capacis*] Grandius; ut augeret riſûm in humili hâc re. Fab. *Magnit.*] Magni Principes. ſic loqui amat Phædrus, ut cuivis legenti obvium eſt. *Facili*] Quiâ facile præſidium aliquod invenit. Schef.

FAB.

FAB. VI.

Stultus niſi quod ipſe facit, nil rectum putat.

PHÆDRUS IN FABULARUM ÆSOPIARUM CENSORES.

TU qui naſute ſcripta deſtringis mea,
Et hoc jocorum legere faſtidis genus,
Parvâ libellum ſuſtine patientiâ,
Severitatem frontis dum placo tuæ,
Et in cothurnis prodit Æſopus novis.
Utinam nec unquam Pelii nemoris jugo
Pinus bipenni concidiſſet Theſſalâ,
Nec ad profeſſæ mortis audacem viam
Fabricaſſet Argus opere Palladio ratem,
Inhoſpitalis prima quæ Ponti ſinus
Patefecit, in perniciem Graiûm & Barbarûm.
Namque & ſuperbi luget Æetæ domus,
Et regna Peliæ ſcelere Medeæ jacent,
Quæ ſævum ingenium variis involvens modis,
Illic per artus fratris explicuit fugam,
Hîc cæde Patris Peliadum infecit manus.
Quid tibi videtur? *Hoc quoque inſulſum eſt,* ais,
Falſoque dictum; longè quia vetuſtior
Ægeâ Minos claſſe perdomuit freta,
Juſtoque vindicavit exemplo impetum.
Quid ergo poſſum facere tibi, lector Cato,
Si nec fabellæ te juvant, nec fabulæ?
Noli moleſtus eſſe omnino litteris,
Majorem exhibeant nè tibi moleſtiam.
Hoc illis dictum eſt, ſi qui ſtulti nauſeant:
Et ut putentur ſapere, cœlum vituperant.

Naſu.] Ordo verborum: *O naſute qui*, &c. *Naſutus* autem eſt, qui ſagaciùs aliis ſe putat hominum errores vitiaque odorari. Schefferus. Non malè tamen *naſutè* pro adverbio ſumitur. ſic ſanè melius ſervatur naturalis verborum ordo. *Deſt.*] Carpis naſo adunco, acri cenſurâ corripis. *Faſtid.*] Præ faſtu legere non dignaris. *Suſtine*] Utcunque odioſum tamen patienter ſuſtine, nec è manibus abjice. Urſinus corrigit *parum libellam ſuſtine.* *Placo ſever.*] **Smooth the roughneſs.** dum te acrem cenſorem mitem reddo. *Et in*] Meurſius. *en! in:* fruſtrà. ſic enim claudicat oratio. *Cothur. novis*] Tragico habitu, qualis Æſopo fuit inuſitatus. Tragicus enim ſermo a leni fabularum ſermone longiſſimè abeſt. *Cothurnus* autem erat calceamenti genus, quo Tragœdiarum actores utebantur. *Nec unquam*] *Nec* pro *non.* ut in *nec opinans.* *Pelii*] Malè olim *Pelei*; *utinam ne in nemore Pelio.* Ennius. penultima enim in *Pelei* adjectivè ſumpto produceretur. *Pelii ne.*] Sylvæ in Pelio Theſſaliæ monte ſitæ. *Profeſ.*] Manifeſtæ. nota paſſivè. Senec. Med. *Profeſſa produnt odia.* Ovid. 3. Amor. 14. *Solaque famoſam culpa profeſſa facit.* *Argus*] Fabri nomen, qui navem Argô, ope Palladis adjutus, fabricavit. *Opere*] Ipſa enim Pallas arbores dejeciſſe fingitur. *Inhoſpi.*] Proprie, ἄξεινος olim appellabatur, qui deinde Euxinus, boni ominis causâ. *Sinus*] **Bay.** *Graiûm*] Graiorum, & Barbarorum. Barbaros autem vocat, qui in Colchide habitabant. *Super.*] Magni, potentis. *Luget*] Propter hanc expeditionem. Ætas enim amiſerat aureum vellus, filiam Medeam, & filium Abſyrtum. *Ætæ*] Patris Medeæ. *Peliæ*] Regis Theſſaliæ, per *regna* autem Peliæ, &c. videtur Phædrus nihil aliud velle, quam regem Peliam ſcelere Medeæ interfectum incuiſſe, quod ex ſequentibus patet, *Hîc cæde patris*, &c. *Sæv. ingen.*] **Her bloody mind.** *Involvens*] Tegens. *Modis*] Heinſius. *dolis.* *Illic*] In Colchide. *Fratris*] Abſyrti. ut enim patrem inſequentem moraretur, Abſyrtum fratrem membratim diſcerpſit, & elabendi ſibi viam aperuit. *Hîc*] In Theſſaliâ. *Peliadum*] Filiarum Peliæ. perſuaſit enim ipſis, ut patrem Peliam necarent, & in vaſe aquæ pleno coquendum imponerent, fore enim, ut hoc pacto revireſceret, exutâ ſenectute. *Inſulſum*] Sine ſale. **inſipid.** *Exemplo*] Supplicio. *Impetum*] Piratarum incurſum. *impetus* autèm ponitur pro *impetentibus.* MS. *Imperium.* *Cato*] Severus, qualis Cato. *Fabulæ*] Tragœdiæ. Si nec minora ſcripta, qualia fabellæ Æſopiæ, nec majora, qualia Tragica argumenta, quorum ſpecimen nunc propoſui, te juvant. Sch. *Exhib.*] Salm. *exhibeam.* *Si ſi ſtulti nauſ.*] *Si qui* præ ſtultitiâ *nauſeant*, non quod nauſeæ ſubſit

ſubſit causâ. MS. *ſtultitiam.* unde nonnulli legunt. *Hoc illis dictum eſt, qui ſtultitiâ,* &c. *Cælum*] Proverbialiter dictum. *cælum,* i. e. Deos, ut Momus olim, carpunt & vituperant.

FAB. VII.

Maledico maledicens pejus audiet.

VIPERA & LIMA.

MOrdaciorem qui improbo dente adpetit,
Hoc argumento ſe deſcribi ſentiat.
¶ In officinam fabri venit Vipera.
Hæc quum tentaret, ſi qua res eſſet cibi;
Limam momordit: illa contra contumax,
Quid me, inquit, *ſtulta dente captas lædere,*
Omne adsiievi ferrum quæ conrodere?

Improbo] Audaci, itemque impari. **preſumptuous.** *Deſcri.*] Rectè in præſenti ponitur. jam enim res agitur. *Tent.*] Peculiaris vox accuratè quærentibus. *Res cibi*] Id eſt cibus, χρῆμα τροφῆς. nil crebrius, præſertim apud Atticos. χρῆμα πάντες. Ariſtoph. paſſim. *Stulta*] Caſu vocativo. *Omne*] genus ferri ferrum duriſſimum.

FAB.

FAB. VIII.

Improbi ne pereant, perdunt.

VULPES & HIRCUS.

HOmo in periclum ſimul ac venit callidus,
Reperire effugium alterius quærit malo.
¶ Quum decidiſſet Vulpis in puteum inſcia,
Et altiore clauderetur margine;
Devenit Hircus ſitiens in eundem locum,
Simul rogavit, *eſſet an dulcis liquor,*
Et copioſus? Illa fraudem moliens;
Deſcende, amice: tanta bonitas eſt aquæ,
Voluptas ut ſatiari non poſſit mea.
Immiſit ſe barbatus: tum Vulpecula
Evaſit puteo, nixa celſis cornibus:
Hircumque clauſo liquit hærentem vado.

Homo in peri] MS. Rhemenſis, optimæ notæ, lectionem ſecutus ſum, monente Gudio. editi aliter. *Homo ſimul ac venit in magnum periculum, effugium reperire.* *Effugium*] *m* non elliditur. quæ licentia Phædro frequens. *Altiore*] Nimis alto. *Simul*] *Et ſimul.* *Moliens*] *Molior* plerunque difficultatem & niſum innuit, qui tamen nullus eſt in hâc re. ſtruens, parans. *Illa*] Vulpes ſubaud. reſpondet. *Immi.*] In puteum. *Barbat.*] Elegans eſt, animalibus ab eâ parte corporis, quâ maximè dignoſcuntur, nomen imponere. Sic *Auritulus* pro *Aſino.* *bidens* pro *ove.* *ſonipes* pro *equo.* Gudius. *Nixa*] Enixa hirci cornibus. taking riſe from. *Vado*] In aquâ clausâ.

FAB.

FAB. IX.

PERA.

PEras impoſuit Jupiter nobis duas:
Propriis repletam vitiis poſt tergum dedit,
Alienis ante pectus ſuſpendit gravem.
¶ Hac re videre noſtra mala non poſſumus:
Alii ſimul delinquunt, cenſores ſumus.

Replet.] Notatu hoc dignum eſt, Phædrum dicere, peram *propriis* quidèm *vitiis repletam* eſſe, non tamèn *gravem*; peram autèm alteram, *alienis gravem*, quamvis repletam non eſſe tacitus innuat. *Hac re*] Hâc ex re, hâc de cauſa. *Videre*, &c.] Noſtra flagitia ne videre quidèm poſſumus, at ſimul ac alii leviter peccant, & officio quovis modo deſunt, acres illico & ſeveri reprehenſores ſumus.

FAB. X.

Antecedentem ſceleſtum non deſerit pede pœna claudo.

FUR ARAM COMPILANS.

LUcernam fur accendit ex arâ Jovis,
Ipſumque compilavit ad lumen ſuum;
Onuſtus qui ſacrilegio quum diſcederet,
Repente vocem ſancta miſit religio:
Malorum quamvis iſta fuerint munera,
Mihique inviſa, ut non offendar ſubripi;
Tamen, ſceleſte, ſpiritu culpam lues,
Olim quum adſcriptus venerit pœnæ dies.
Sed ne ignis noſter facinori præluceat,
Per quem verendos excolit pietas Deos,
Veto eſſe tale luminis commercium.
Ita hodie nec lucernam de flamma Deûm,
Nec de lucerna fas eſt accendi ſacrum.
¶ Quot res contineat hoc argumentum utiles,
Non explicabit alius quàm qui repperit.
Significat primò, ſæpe quos ipſe alueris,
Tibi inveniri maximè contrarios.
Secundò oſtendit, ſcelera non irâ Deûm,
Fatorum dicto ſed puniri tempore.
Noviſſimè interdicit ne cum malefico
Uſum bonus conſ[illegible]ciet ullius rei.

Arâ] In arâ perpetuus ignis, l. 1. fab. 28. Vulpes ex arâ rapuit ardentem facem. Gudius. *Ipſumque*] Sc. Jovem Deum autèm pro Dei ſtatuâ ponit Phædrus. alii intelligunt fanum Jovis. minùs rectè. *Suum*] Proprium. quiâ ex arâ Jovis accenſum erat. *Qui ſacri.*] Aut extrudendum eſt illud *qui*, aut poſt *ſacrilegio* inſerendum; neque enim alitèr conſtabit verſus.

verſus. Sacrilegium autem hîc ponitur non pro ſcelere, ſed ipſis rebus ſacris, quas fur adeò liberaliter ſubripuerat, ut & oneri ſibi eſſent. *Sancta Religio*] i. e. ſacra imago. ad imitationem Græcorum, apud quos σέβασμα pari modo pro ſtatuâ poſitum invenitur. *Iſta*] Quæ tu nimirum furto abſtuliſti. *Mihique*] Et mihi adeò invila, ut non offendar ea ſubripi jam a te &c. *Spiritu*] Vitâ. alibi. *miſerum torques ſpiritum*. *Adſcrip.*] Definitus, deſtinatus. *Facin.*] i. e. facinoroſis, ſceleſtis lucem præbeat. *Pietas*] i e. pii homines deos colunt jure colendos. *Lumi.*] Sacri nempe & communis. ſeu profani. *Commer.*] Intercourſe. *Flammâ Deûm*] Ut Fab. 23. l. 4. *exta Deûm*, i. e. diis ſacra exta. *Sacrum*] Sacrificium, victimam. ſcilicet non ex culinâ, ſed e cœlo petebant ignem, quo in hoc negotio utebantur. Sch. *Explicabit*] Inſolenter ſatis. at Schefferus ſic exponit. non neceſſe erit, ut explicet alius, quiâ ipſe, qui excogitavi, nunc facturus ſum. *Repp.*] Hujus iraque fabulæ auctor eſt Phædrus. *Alueris*] Foveris, ad honores promoveris. S. *Inven.*] Ex improviſo fieri tibi graviſſimos hoſtes. *Dicto*] Conſtituto. *Interdicit ne bonus conſociet*] i. e. Jubet bonum non conſociare, &c.

FAB. XI.

Opes irritamenta malorum.

HERCULES & PLUTUS.

OPes inviſæ meritò ſunt forti viro,
Quia dives arca veram laudem intercipit.
¶ Cœlo receptus propter virtutem Hercules,
Quum gratulantes perſalutaſſet Deos,
Veniente Pluto, qui Fortunæ eſt filius,
Avertit oculos: cauſam quæſivit Pater:
H. *Odi*, inquit, *illum, quia malis amicus eſt,*
Simulque objecto cuncta corrumpit lucro.

Dives arca &c.] Duplex hujus ſententiæ vis eſt. quià divites laudem veræ virtuti debitam & deſtinatam ſibi arripiunt, & in ipſo itinere intercipiunt. vel, quià divitiæ veram virtutem intercipiunt, nec ſinunt ulteriùs creſcere, corrumpendo nimirùm bonorum animos. *Laus* autem pro *virtute* poni apud optimos Auctores non inſolens eſt. *Cælo*] In cœlum. *Gratulan.*] **Bidding him welcome.** *Perſalut.*] Ordine omnes ſalutâſſet. *Pluto*] Ablativus pendet ex verbo *avertit*. *Pater*] Jupiter. Herculis nempe pater. *Malis*] Qui jam mali ſunt. *Objecto &c.*] Sed & omnia, objectâ lucri ſpe, quaſi offâ cani, corrumpit, pravaque, quantumvis antehac bona, reddit.

FAB. XII.

Sinceritas laudanda.

LEO REGNANS.

UTilius homini nihil eſt quàm rectè loqui.
Probanda cunctis eſt quidem ſententia:
Sed ad perniciem ſolet agi ſinceritas.
¶ Quum ſe ferarum regem feciſſet Leo,
Et æquitatis vellet famam conſequi,
A priſtinâ deflexit conſuetudine:
Atque inter illas tenui contentus cibo,
Sancta incorruptâ jura reddebat fide.

Reliqui verſus hujuſce Fabulæ periere.

Utilius] Ex mente Philoſophorum loquitur Phædrus, quibus omne utile eſt honeſtum, honeſtum autem utile. *utilius* itaq; hîc valet idem quod, honeſtius, dignius viro bono. Si enim *utilius* communi ſenſu, pro eo quod conducit ad vitæ felicitatem, capiatur, non poteſt verum eſſe, ſinceritatem plerunque ad perniciem agi. *Quidem*] Conjungenda eſt voci *probanda*. vis verborum autem hæc eſt. Sententia, ſcilicet præmiſſa, digna quidem eſt quæ probetur, periculoſum tamen ex illius præſcripto

ſcripto vivere, & animi ſenſa nunquam non ſimpliciter & palam habere; ſinceritas enim illa ſibi plerumque exitium accerſit. *Æquitatis*] Jus omnibus ſine ſtudio partium adminiſtrandi. *Deflexit*] Mutavit priſtinum feritatis morem. *Sancta*] Sancita & ſtabilita inter illas. *Reddebat*] Adminiſtrabat.

POſtquam lavare cœpit penis tentia
A fictione veretri linguam mulieris;
Adfinitatem traxit inde obſcœnitas.

Lav.] MS. *labare*. *Penis*] Pœnitentia. *A fict.*] Al. *affixione*. Salm. *affrictione*.

FAB. XIII.

ROgavit alter tribadas & molles mares
Quæ ratio procreaſſet: expoſuit ſenex.
Idem Prometheus, autor vulgi fictilis,
Qui ſimul offendit ad naturam frangitur;
Naturæ partes, veſte quas celat pudor,
Cùm ſeparatim toto finxiſſet die,
Aptare mox ut poſſet corporibus ſuis;
Ad cœnam eſt invitatus ſubito à Libero:
Ubi inrigatus multo venas nectare
Serò domum eſt reverſus titubanti pede.
Tum ſemiſomno corde, & errore ebrio
Adplicuit virginale generi maſculo,
Et maſculina membra adplicuit feminis:
Ita nunc libido pravo fruitur gaudio.

Triba.] Quæ apud alias fœminas virorum officio funguntur. *Molles*] Pathicos. qui viris loco fœminarum ſunt. *Senex*] Æſopus. *Fict.*] E luto ficti. *Qui*] Nempe vulgus. *Libero*] Baccho. *Inrig. venas*] Virg. *inſtatum venas Iaccho*. *Err.*] Præ ebrietate errans.

FAB. XIV.

Pares non habitus, ſed virtus facit.

CAPELLÆ & HIRCI.

BArbam capellæ quum impetraſſent ab Jove,
Hirci mœrentes indignari cœperunt,
Quod dignitatem feminæ æquaſſent ſuam.
Sinite, inquit, *illas gloriâ vana frui,*
Et uſurpare veſtri ornatum muneris:
Pares dum non ſint veſtræ fortitudini.
¶ Hoc argumentum monet ut ſuſtineas tibi
Habitu eſſe ſimiles, qui ſint virtute impares.

Cæperunt] Secundâ brevi. ità MS. olim *cæperant*. *Dignitatem*] Barbæ dignitatem æqualem haberent. *Vanâ*] Barba enim in ſe nihil dignitatis habet; conjuncta autèm cum egregiis animi dotibus reverentiam conciliat. *Ornatum mun.*] Uti ornamento, quod veſtro muneri proprium eſt. Anglice, **Badg of your Office.** *Fortitudini*] MS. *fortitudine*. proximè verum. editi. fortitudinis. *Eſſe*] *Eos eſſe*. *Impares*] Inferiores.

FAB.

FAB. XV.

In ſecundis time, in adverſis ſpera.

GUBERNATOR & NAUTÆ.

QUum de fortunis quidam quereretur ſuis,
Æſopus finxit conſolandi gratiâ.
¶ Vexatâ ſævis navi tempeſtatibus,
Inter vectorum lacrymas & mortis metum,
Faciem ad ſerenam ſubitò mutatur dies,
Ferri ſecundis tuta cœpit flatibus,
Nimiâque nautas hilaritate extollere.
Factus periclo tum gubernator ſophus:
G. *Parcè gaudere oportet, & ſenſim queri:*
Totam quia vitam miſcet dolor & gaudium.

Finxit] Subaud. hanc fabulam. Guietus legit, *finxit hoc ſolandi* &c. i. e. hoc argumentum. *Navi vex.*] Huc illuc raptatâ. al. *navis.* *Inter*] Intereà dum illi, qui nave vehebantur, flerent, mortemque timerent, ecce ſubito dies mutatur &c. *Mutatur d.*] Ritterſh. *mutato die.* Schop. *mutat ut d.* & Cuperus. Heinſius, *ut ſubito mutatur dies.* *Ferri*] Hic videtur vim habere compoſiti, *efferri*: navis enim jam *tuta cœpit efferri ſecundis flatibus*, ſimulque *nautas* ipſos *nimiâ hilaritate extollere.* quæ verba ſic intellecta ſequenti ὑπωθίῳ facilem viam muniunt. *Gubern.*] Rector navis. *Periclo*] Experientiâ. *Sophus*] Philoſophus. ſubaud. inquit. *Senſim*] Moderatè. *Miſcet*] Checker.

FAB. XVI.

Nimia verecundia inverecundum facit.

CANUM LEGATI ad JOVEM.

CAnes legatos olim misêre ad Jovem,
Melioris vitæ tempus oratum ſuæ,
Ut ſeſe eriperent hominum contumeliis,
Furfuribus ſibi conſperſum quòd panem darent,
Fimoque turpi maximam explerent famem.
Profecti ſunt legati non celeri pede,
Dum naribus ſcrutantur eſcam in ſtercore.
Citati non reſpondent: vix tandem invenit
Eos Mercurius, & turbatos adtrahit.
Tum verò vultum magni ut viderunt Jovis,
Totam timentes concacarunt regiam.
Propulſi verò fuſtibus, vadunt foras:
Vetat dimitti magnus illos Jupiter.
Mirati ſibi legatos non revertier,
Turpe æſtimantes aliquid commiſſum à ſuis,
Poſt aliquod tempus alios adſcribi jubent.
Rumor legatos ſuperiores prodidit:
Timentes rurſus aliquid ne ſimile accidat,
Odore canibus anum, ſed multo, replent;
Mandata dant; legati mittuntur: ſtatim
Adeunt: rogantes aditum, continuo impetrant.
Conſedit genitor tum Deorum maximus,
Quaſſatque fulmen: tremere cœpere omnia:
Canes (confuſus ſubitò quòd fuerat fragor)
Repente odorem mixtum cum merdis cacant.
Reclamant omnes vindicandam injuriam.
Sic eſt locutus ante pœnam Jupiter:

Non

Non eſt legatos regis non dimittere,
Nec eſt difficile pœnas culpæ imponere:
Non veto dimitti, verùm cruciari fame,
Ne ventrem continere non poſſint ſuum:
Sed hoc feretis pro judicio præmium.
Illi autem qui miſerunt vos tam futiles
Nunquam carebunt hominis contumeliâ.
Ita nunc legatos expectant & poſteri;
Novumque venire qui videt, culum olfacit.

Tempus] Corrigit Urſinus. *meliora vitæ tempora oratum.* potuit ſanè *ora* in *tempora* excidere ob ſequens *ora* in principio *vũ oratum.* *Erip.*] MS. *ariperent.* Gudius. *eriperent.* *Furfur. conſp.*] Sordidum, aceroſum. *Citati*] Voce Præconis Mercurii. *Turbatos*] Territos, quià negligentes fuiſſent officii, & citanti Mercurio non reſpondiſſent. *Mirati*] Canes, qui domi manſerant. *Adſcribi*] Alios Canes adjungi prioribus, utque legatos ſuffici. *Rumor*] Quià hîc æſtuant docti, locum prolixiùs explicare libet. dum parant novos legatos mittere, interea *Rumor legatos ſuperiores prodidit*, eorumque turpitudinem palàm fecit; quapropter cæteri canes, *timentes nequid ſimile rurſus accidat, anum canibus* legationem obituris *odore multo replent* &c. *Odore*] Spices. *Adeunt*] Schef. *abeunt.* *Canes*] MS. *canis.* antiquè pro *canes.* *Con.*] MS. *confuſi.* unde Gudius, *canes confuſi, ſubito quòd fuerat fragor,* &c. Gronov. conjicit, *canes (confuſos ſubitus fecerat fragor).* quæ lectio mirè convenit cum hujus fabulæ ſtylo. omnia enim abrupta, hiulca, curta. *Omnes*] Divi, qui aderant. *Non eſt leg.*] Mens hujus loci hæc eſt. quod legatos modò dimittendos non cenſui, id quidèm non jam placet, neque enim *regis eſt legatos non dimittere, nec* tamen ideò *difficile eſt pœnas culpæ imponere*: adeoque *non veto dimitti, verùm cruciari fame* volo, *ne non poſſint ventrem continere ſuum.* *Sed hoc fer.*] Quid hoc ſibi velit, non capio. *Futiles*] Ventris incontinentes. *futilis* enim eſt, qui commiſſa non retinet.

FAB. XVII.

Malo qui bene facit, pejorem facit.

HOMO & COLUBRA.

QUI fert malis auxilium, post tempus dolet.
¶ Gelu rigentem quidam Colubram sustulit,
Sinúque fovit, contra se ipse misericors.
Namque ut refecta est necuit hominem protinus.
Hanc alia quum rogaret causam facinoris;
Respondit: *Ne quis discat prodesse improbis.*

Post temp.] Brevi post tempore pœnitet illum facti, qui malos adjuvat. *Colub.*] Vulgo *colubrum* vocamus. *Contra se*] In suam perniciem. *Ut*] ubi primum. *Refec.*] Recreata, eleganter de paulo ante pene mortuâ. *Necuit*] Salmas. *nocuit.* ex MS Remensi. cum accusativo autem ab aliis auctoribus usurpari probat. Gudius *necuit* retinendum censet; nam alioqui dixisset Phædrus, *hanc ille* (homo nim. quem nocuerat) *eum rogaret*, nunc autem subjungit, *hanc alia.* quasi homo mortuus fuisset. *Respon.*] Illa rana, quæ malum dederat. *Ne quis*] Feci, respondit rana, ne quis in posterùm discat, vel, ut quis discat non &c.

FAB.

FAB. XVIII.

Avarus auri cuſtos, non dominus.

VULPES & DRACO.

VUlpis cubile fodiens, dum terram eruit,
Agitque plures altiùs cuniculos,
Pervenit ad Draconis ſpeluncam ultimam,
Cuſtodiebat qui theſauros abditos.
Hunc ſimul aſpexit; V. *Oro ut imprudentiæ*
Des primum veniam, deinde ſi pulchrè vides
Quàm non conveniens aurum ſit vitæ meæ,
Reſpondeas clementer, quem fructum capis
Hoc ex labore, quodve tantum eſt præmium,
Ut careas ſomno & ævum in tenebris exigas?
D. *Nullum*, inquit ille: *verùm hoc a ſummo mihi*
Jove adtributum eſt. V. *Ergo nec ſumis tibi,*
Nec ulli donas quicquam? D. *Sic fatis placet.*
V. *Nolo iraſcaris, liberè ſi dixero:*
Diis eſt iratis natus qui eſt ſimilis tibi.
Abiturus illuc quò priores abierunt,
Quid mente cæcâ miſerum torques ſpiritum?
Tibi dico, avare, gaudium hæredis tui,
Qui thure ſuperos, ipſum te fraudas cibo,
Qui triſtis audis muſicum citharæ ſonum;
Quem tibiarum macerat jucunditas;
Obſoniorum pretia cui gemitum exprimunt;
Qui dum quadrantes aggeras patrimonio,
Cœlum fatigas ſordido perjurio;
Qui circumcidis omnem impenſam funeris,
Libitina ne quid de tuo faciat lucrum.

Altius] Solito. *Cunic.*] Burrows. *Imprud.*] Mihi imprudenti, neque enim ſciens huc veni, aut te moleſtandi animo. *Deinde ſi*] Secundò ſiquidem rectè vides. *Reſpond.*] Subaud. *oro ut*. *Nullum*] Subaud. *eſt præmium Diis iratis natus*] Infelix. boru under an ill Planet. *Abit.*] Tu, qui *abiturus* es in eum locum, *quo* omnes priores &c. *Mente*] Conſilio. *Spir.*] Vitam. *Fuc.*] Jucundus tibiarum ſonus macilentum reddit. *Cui*] A quo. *Quadrantes*] Minimos nummos. *Agg.*] Modi ſubjunctivi. ab *aggero*, terriæ conjugationis. *Sordido*] Ob rem vilem, ſordidamque. ſolent enim avari etiàm minimæ pecuniolæ causâ pejerare. *Circumcidis*] pare off, retrench. *Libitina*] Funerum Præſes. *Tuo*] Re tuâ, bonis tuis. *Lucrum*] Ritterſh. *lucri*.

FAB. XIX.

Inventa perficere non inglorium.

PHÆDRUS DE FABULIS.

QUid judicare cogitet Livor modò,
Licet diſſimulet, pulcrè tamen intelligo.
Quicquid putabit eſſe dignum memoriæ,
Æſopi dicet: ſi quid minùs adriſerit,
A me contendet fictum quovis pignore.
Quem volo refelli jam nunc reſponſo meo:
Sive hoc ineptum, ſive laudandum eſt opus,
Invenit ille, noſtra perfecit manus.
Sed exequamur cœptum propoſiti ordinem.

Cogitet] MS. *cogitur*. malè. *conetur*. Gudius. quid invidi, me defuncto, judicare de meis ſcriptis in animo habeant, jam, licet me vivo diſſimulent, benè tamen novi. *Æſopi*] Dicet *id eſſe* Æſopi. *Adriſ.*] Placuerit. *Contendet*] Fidenter aſſeverabit quovis pignore depoſito *id* fictum *eſſe* a me. *Quem*] Quem Livorem, quos invidos falſi manifeſtò coargui hoc meo reſponſo volo. *Ineptum*] Nugatorium. *Ille*] Æſopus. ità in

in prologo libri primi. *Cæptum propoſiti ordinem*] MS. *propoſitum.* unde Gudius mavult, *cæpto propoſitum ordine.* leviori mutatione poſſit legi *cæpti propoſitum ordinem.*

FAB. XX.

Veras divitias eripit nemo.

NAUFRAGIUM SIMONIDIS.

HOmo doctus in ſe ſemper divitias habet.
Simonides, qui ſcripſit egregium melos,
Quò paupertatem ſuſtineret faciliùs,
Circumire cœpit urbes Aſiæ nobiles,
Mercede acceptâ laudem victorum canens.
Hoc genere quæſtûs poſtquam locuples factus eſt,
Venire in patriam voluit curſu pelagio.
(Erat autem natus, ut aiunt, in Ceo inſulâ)
Aſcendit navem, quam tempeſtas horrida
Simul & vetuſtas medio diſſolvit mari.
Hi zonas, illi res pretioſas colligunt,
Subſidium vitæ. Quidam curioſior:
Simonide, tu ex opibus nihil ſumis tuis?
S. *Mecum*, inquit, *mea ſunt cuncta.* Tunc pauci enatant,
Quia plures onere degravati perierant.
Prædones adſunt, rapiunt quod quiſque extulit,
Nudos relinquunt. Forte Clazomenæ propè
Antiqua fuit urbs, quam petierunt naufragi.
Hic litterarum quidam ſtudio deditus,
Simonidis qui ſæpè verſus legerat,
Erátquè abſentis admirator maximus,
Sermone ab ipſo cognitum, cupidiſſimè
Ad ſe recepit, veſte, nummis, familiâ
Hominem exornavit. Cæteri tabulam ſuam
Portant, rogantes victum; quos caſu obvius

Simo-

Simonides, ut vidit: *Dixi*, inquit, *mea*
Mecum esse cuncta, vos quod rapuistis, perit.

Melos] Carmina lyrica. *Quo pau.*] Ut se in paupertate aleret. *Urbes*] *Cœpit ire circum urbes.* *Accepta*] Heinsius legit *pactâ*, quià patet non accepisse mercedem nisi versibus jam confectis. Sch. *Victo*] Qui in ludis Olympicis vicerant. *Pelag. cur.*] Navigando, by a Voyage. ut *cursus pelagius* dicitur, ita *cursus æquoreus* passim apud Poëtas. *Vetustas*] Crazinesse. *Dis*] Propriè de navibus, quià & *contexi* dicuntur. *Zonas*] Purses *Curios.*] Aliis curiosior inquit. *Enat.*] E mari natant. *Extulit*] E nave secum tulit. *Clazo.*] urbs Ioniæ maritima. *Cogni.*] *Cupidissime recepit* ad domum suam Simonidem cognitum ab ipso sermone solo. *Familiâ*] Servis. Retinue. *Tabulam*] Naufragii imaginem in tabulâ depictam. *Portant*] MS. *poriant*, undè *portant*. rectè. non *porgunt*, ut Salmasius. *Obvius*] Malo. *obvios.* *Rap.*] E navi festinanter collegistis.

FAB. XXI.

Magna ne jactes, sed præstes.

MONS PARTURIENS.

MOns parturibat, gemitus immanes ciens,
Erátque in terris maxima expectatio:
At ille murem peperit. Hoc scriptum est tibi
Qui magna quum minaris, extricas nihil.

Partu.] Dolore partûs laborabat. *Ciens*] Fetching. *Imm.*] Ingentes admodùm. *Min.*] Jactanter polliceris te facturum. *Extri.*] Absolvis, expedis.

FAB.

FAB. XXII.

Vera gloria fictam obſcurat.

FORMICA & MUSCA.

FOrmica & Muſca contendebant acriter,
Quæ pluris eſſet: Muſca ſic cœpit prior.
M. *Conferre noſtris tu potes te laudibus?*
Ubi immolatur, exta prægusto Deûm.
Moror inter aras, templa perluſtro omnia,
In capite regis ſedeo, quum viſum eſt mihi,
Et matronarum caſta delibo oſcula;
Laboro nihil, atque optimis rebus fruor.
Quid horum ſimile tibi contingit ruſtica?
F. *Eſt glorioſus ſanè convictus Deûm,*
Sed illi qui invitatur, non qui inviſus eſt.
Reges commemoras & matronarum oſcula:
Ego granum in hyemem quum ſtudiosè congero,
Te circa murum video paſci ſtercore:
Aras frequentas, nempe abigeris quò venis:
Nihil laboras, ideo quum opus eſt nil habes:
Superba jactas tegere quod debet pudor.
Æſtate me laceſſis; quum bruma eſt, ſiles:
Mori contractam quum te cogunt frigora,
Me copioſa recipit incolumem domus.
Satis profectò rettudi ſuperbiam.

¶ Fabella talis hominum diſcernit notas
Eorum, qui ſe falſis ornant laudibus,
Et quorum virtus exhibet ſolidum decus.

Quæ] Utra pluris pretii esset. *Cæpit*] Loqui. *Tu pot.*] Tune audes comparare te meis meritis & honoribus. *Immol.*] Subaud. *ab* hominibus. *Præg.*] Prior gusto. *Exta Deûm*] Victimarum diis sacrarum. *Oscula*] Lips. parva ora, diminut. ab ore. *Optimis*] Delicatissimis, lautissimis. *Rust.*] O rustica, quæ rure vivis. *Sed*] *Sed* glorioſus *illi qui invitatur, non* ei *qui* diis *invisus* & exosus est. nota *invitatur* & *invisus*; sæpe enim Phædrus sic amat ludere. *Quo*] In quemcunque locum. *Superba*] MS. Pithæanus & Remensis, *super etiam*. insuper etiam jactas. Gudius conjicit, *stupor etiam jactas*. neque enim liberalis, sed stupidi est ingenii, qui talia jactat. Catull. *talis iste meus stupor nihil videt, nihil audit.* *Contr.*] shrivel'd up. Heinsius, *contactam*. *Copio.*] Omni rerum copiâ instructa. *Talis*] Hæc vel hujusmodi fabella. *Discer.*] distinguishes the Characters.

FAB. XXIII.

Deum colenti stat sua merces.

SIMONIDES à DIIS SERVATUS.

QUantùm valerent inter homines literæ
Dixi superiùs: quantus nunc illic honos
A superis sit tributus, tradam memoriæ.
Simonides idem ille, de quo rettuli,
Victoris laudem cuidam pyctæ ut scriberet
Certo condixit pretio, secretum petît:
Exigua quum frænaret materia impetum,
Usus poëtæ, ut moris est, licentiâ,
Atque interposuit gemina Ledæ sidera,
Auctoritatem similis referens gloriæ.
Opus adprobavit: sed mercedis tertiam
Accepit partem. Quum reliquam poscoret:
Illi (inquit) *reddent, quorum sunt laudes duæ.*
Verùm ne iratè dimissum te sentiam,
Ad cœnam mihi promitte; cognatos volo

Hodie

Hodie invitare, quorum es in numero mihi.
Fraudatus quamvis & dolens injuriâ,
Ne malè dimiſſam gratiam corrumperet,
Promiſit. Rediit horâ dictâ; recubuit.
Splendebat hilare poculis convivium,
Magno apparatu læta reſonabat domus;
Repente duo quum juvenes ſparſi pulvere,
Sudore multo diffluentes corpora,
Humanam ſupra formam, cuidam ſervulo
Mandant, ut ad ſe provocet Simonidem:
Illius intereſſe nè faciat moram.
Homo perturbatus excitat Simonidem.
Unum promôrat vix pedem triclinio,
Ruina camaræ ſubitò oppreſſit cæteros;
Nec ulli juvenes ſunt reperti ad januam.
Ut eſt vulgatus ordo narratæ rei,
Omnes ſcierunt, numinum præſentiam
Vati dediſſe vitam, mercedis loco.

Quantum] Subaud. valorem vel pretium. *Illis*] Litteris. *Memor.*] Poſteritati. *Victoris lau.*] Græci feliciùs uno verbo exprimunt, ὀπνικιον. carmen in laudem illius, qui vicerat. *Pyctæ*] πύκλης. pycta. pugil victor. πύκλης enim Græcorum latiùs patet quam Latinorum *Pugil.* utraque vox ſignificat primo eum qui ſe pugilatu exercet. deinde Græci eum etiam πύκλην vocant, qui pugilatu vicit: quod Latinis *pugil* nunquam ſignificat; niſi victoriæ notâ additâ. frequens eſt eo ſenſu in veteribus inſcriptionibus, πύκλης, ὃς πύκλης. ità Gudius recte. adeoque non audiendi ſunt, qui loco *victoris* reponunt *victori*, ut cum *pyctæ* cohæreat. *Condixit*] agreed. *Secre.*] Locum. *Carmina ſeceſſum ſcribentis & otia quærunt.* Gudius, *Decretum* legit. decreta enim fiebant de victoribus, ex illo ergo decreto Simonides materiam carmini quærebat. *Mat. exig.*] Argumentum anguſtum, & tenue. *Impetum*] Ingenii poetici. *Poetæ*] Gudius *poetici* ſublato *ut*. *Moris*] Pendet ab *ingenium* ſubintellecto. *Gem.*] Ledæ natos, Caſtorem & Polluccm, geminos. qui in ſidera converſi erant: *Auctor.*] A priſcis temporibus ducens repetenſque exemplum inſigne ſimilis gloriæ: ipſi enim fuerunt victores. *Approb.*] Simonides pyctæ approbavit; opus ità abſolutum dedit, ut ipſe Pycta non habe-

haberet, quod improbaret. *Reliquam*] Gudiùs, Heinſius, *reliquum.* quod præſtat. niſi mercedem ſubintelligi mavis. *Laudes*] Gudius *laudis duæ.* i. e. laudationis duæ partes. *Nè*] MS. *ut ne.* mens autem loci hæc eſt. ne, ſi minùs promiſeris, cognoſcam te diſcedere a me iratum, age promitte mihi &c. *Quorum*] Ego te inter cognatos meos numero. ità loquitur ex conſuetudine veteri, quâ blandientes *patrem* aliquem aut *fratrem* appellabant. *Malè dim.*] Ne dirumperet amicitiam iratè abire juſſam, & aſperiùs recuſatam. Gronov. autèm legit *ne malè commiſſam gratiam dirump.* ac exponit. *amicitiam tenui filopendentem & vix cohærentem prorſus diſſuerct. male commiſſam,* ut Horat. Ep. 3. *an malè ſarta gratia nequicquam coit, & reſcinditur. Dictâ*] Conſtitutâ. *Recubuit*] Convivæ enim accumbentes cibum capiebant. *Splend.*] Erat magnificum & ſplendidum. *Hil. poc.*] Factum hilare & lætum liberiori potatione. *Reſon.*] Rang again. *Diffluo.*] Utrinque fluentes. ea enim eſt vis ꝟꝺ *di* in compotitis. *Corpora* autem per ſynecdochen. *quoad corpora. Servulo*] Qui tamen ſervulus poſteà vocatur *homo. Provocet*] Vocet e triclinio, ſic *promôrat*, pro *moverat ex. Illius inter.*] Subaud. dicentes, vel adjicientes hoc, nimirum illius intereſſe &c. *Perturb.*] Conſpectu formæ tam auguſtæ. *Exci.*] Evocat, *cito* enim idem eſt quod *voco. Promôrat*] Promoverat Set out. *Ut eſt vulg.*] Ubi primùm ſeries rei a me jam narratæ in vulgus manavit. nimirum ut, ab ipſo Simonide evocato ſtatim delapſa eſt camara in cæteros, nec tamen ulli reperti ſunt juvenes ad januam, quos modò viderat ſervulus. *Scier.*] Intellexerunt. pro certo habuerunt. *Num. præſ.*] Caſtôris & Pollucis immediatam providentiam. *Vati*] Poëtæ Simonidæ. *Mercedis*] Quam pugil noluerat ſolvere.

FAB.

FAB. XXV.

Multùm auxiliatur qui citò.

EPILOGUS ad EUTYCHUM.

SUperſunt mihi quæ ſcribam, ſed parco ſciens :
Primum, eſſe ne tibi videar moleſtior,
Diſtringit quem multarum rerum varietas :
Dein ſi quis eadem fortè conari velit,
Habere ut poſſit aliquid operis reſidui :
Quamvis materiæ tanta abundet copia,
Labori faber ut deſit, non fabro labor.
Brevitatis noſtræ præmium ut reddas peto,
Quod es pollicitus. Exhibe vocis fidem :
Nam vita morti propior eſt quotidie :
Et hôc minus tui veniet ad me muneris,
Quò plus conſumet temporis dilatio.
Si citò rem perages, uſus fiet longior :
Fruar diutiùs, ſi celeriùs cepero.
Languentis ævi dum ſunt aliquæ reliquiæ,
Auxilio locus eſt : olim Senio debilem
Fruſtra adjuvare bonitas nitetur tua,
Quum jam deſierit eſſe beneficio utilis,
Et mors vicina flagitabit debitum.
Stultum admovere tibi preces ſexcenties,
Proclivis ultrò quum ſit miſericordia.
Sæpe impetravit veniam confeſſus reus,
Quantò innocenti juſtiùs debet dari ?
Tuæ ſunt partes, fueruut aliorum priùs,
Dein ſimili gyro venient aliorum vices.
Decerne quod religio, quod patitur fides,
Et gratulari me fac judicio tuo.
Excedit animus quem propoſuit terminum :

Sed difficulter continetur ſpiritus,
Integritatis qui ſinceræ conſcius
A noxiorum premitur inſolentiis.
Qui ſint requires: apparebunt tempore.
Ego quondam legi quam puer ſententiam,
Palam mutire plebeio periculum eſt,
Dum ſanitas conſtabit, pulcrè meminero.

Supers.] Adhuc ſunt mihi ea, quæ poſſim ſcribere, ſed certo conſilio parco ſcribere. *Diſt.*] Undequaque conſtrictum tenet. *Reſidui*] Relicti. *Mat.*] V. C. Pithæ. *naturæ. Labori Fab.*] Ut potiùs artifex deficiat opus, quam opus deficiat artificem. *Brevit.*] *Brevitati.* Salmaſ. *Exh.*] Præſta ipſo opere; fidem verbis obligatam dudum re comproba. *Minus tui*] Ad fulciendum verſum, *tui* inſerendum monuit Faber. vocem *uſu* excidiſſe putat Gudius, a duabus ultimis litteris τῦ *minus* & primâ τῦ *venict* abſorptam. *Quo plus*] Sc. muneris. alii, *temporis.* quod præſtat. expende modò ſequentia, patebit. *Cep.*] Accepero. al. *cæpero*, i. e. *frui cæpero. Olim*] Hereafter. *Debil.*] Phædrum. *Beneficio utilis*] Uterq; MS. Remenſ. & Pith. *beneficio utilius.* ſcribe, *beneficio utilis*, i. e. cum jam Phædrus ſenio debilis beneficio tuo uti frui non ampliùs poſſit. Gud. *Debitum*] Morti enim omnes debemur. *Stultum*] Subaud. *eſt. Sexcen.*] Ità ſcripſi ex Gudii conjecturâ, cui codices MS. mirè favebant. ſic enim Remenſis: *Preceſexes.* nec longè Pithæanus: *Precepſexis.* unde Pithæus *preces exiſtimat.* natum autem illud monſtrum *ſexis* ex compendio ſcribendi SEXC. ſive SEXIS. utroque enim modo in vetuſtiſſimis membranis SEXCENTIES reperitur ſcriptum. *Sexcenties* autem pro *pluries* etiam pueris notum eſt. Gudius. *Confeſſus*] Suam culpam confeſſus. neq; enim paſſivè ſumitur pro *manifeſtus.* ſic enim nullum conficeret ſenſum. *Reus* enim nullibi invenitur apud bonos authores pro *conſcius*, *nocens*: tantum denotat *eum, qui accuſatur*, conſcius ſit necne. *Debet*] Venia. *Tuæ ſunt &c.*] Cod. MS. *tuæ ſunt partes, fuerunt aliorum, dein ſimili gyro*, &c. adeóque eam lectionem cum Gudio prætuli. *partes* autem locutio eſt petita a Scenicis, quorum cuique ſuæ ſunt partes datæ. at quodnam erat Eutychi officium? ut innocentem protegerer, Phædroque noxiorum inſolentiis oppreſſo maturè ſuccurreret. *Vices*] Me ſublevandi. *Decerne*] Fer eam ſententiam, quam ſalvo juramento boni judicis, & ſalvâ fide boni viri ferre potes. *Gratul. me ſac*] MS. *gratulari me tatare.* hinc Gudius, *& gratari me patere.*

tere. Heinſius, *me gratulari patere.* Pithæus ex conjecturâ edidit *fac.* mens autèm hæc eſt. fac me gaudere & mihi ipſi gratulari ob tam faventem tuam in meâ causâ ſententiam. Scheſ. tamen, ut verum dicam, neutra lectio placet. *Fac* a codicibus longiùs abeſt ; *patere* diſplicet ob præcedens *patitur.* conjeci, *ut gratuler me ſtare judicio tuo.* i. e. ut mihi gratuler me tuo judicio ſtare & innocentem eſſe. *Excedit.*] Cedit extra terminum, quem ſibi propoſuit. *Contin.*] Cohibetur, & intra fines debitos tenetur. *Spir.*] Animus. *Sinceræ*] Mallem ſcribere *ſincere,* ac ad *conſcius* referre, ut ſit verè conſcius. Sch. Heinſius, *ſibi veræ.* at quorſum hæc mutatio? fac enim iſtud *ſinceræ* eſſe ſupervacuum, quod tamen non eſt, nonne πλεονασμῶν omnia ſunt plena: porrò autem, eſt & fucata integritas, ut fucata virtus, & ficta pietas. *Noxi.*] Diſchitvous. *Qui ſint*] Iſti noxii. *Ego quam*] Ordo verborum. *ego, dum ſanitas* mentis mihi *conſtabit,* i. e. dum ſanâ mente ero præditus, *pulchre meminero ſententiam* illam, *quam puer quondam legi* apud Ennium. *Palàm mut.*] Apertè murmurare in homine plebeio & paupere piaculum eſt, res eſt quæ expiatione egeat. *Pericul.*] Melius *piaculum,* iſtud enim eſt Enniano.

LIBER V.

PROLOGUS ad PARTICULONEM.

QUum deſtinaſſem terminum operi ſtatuere,
In hoc, ut aliis eſſet materiæ ſatis,
Conſilium tacito corde damnavi *meum*.
Nam ſi quis talis etiam eſt tituli *artifex*,
Quo pacto divinabit quidnam omiſerim,
Ut illud ipſum cupiam famæ tradere:
Sua cuique quum ſit animi cogitatio,
Colorque privus. Ergo non levitas mihi,
Sed certa ratio cauſam ſcribendi dedit.
Quare, Particulo, quoniam caperis fabulis,
Quas Æſopeas non Æſopi nomino,
(Quaſi paucas ille oſtendit, ego plures diſſero,
Uſus vetuſto genere, ſed rebus novis,)
Quartum libellum dum vacive perleges,
Hunc obtrectare ſi volet malignitas,
Imitari dum non poſſit, obtrectet licet.
Mihi parta laus eſt, quod tu, quod ſimiles tui
Veſtras in chartas verba transfertis mea,
Dignumque longâ judicatis memoriâ.
Inlitteratum plauſum ne deſidero.

Deſtin.] In Epilogo proximè præmiſſo. *Superſunt mihi quæ ſcribam, ſed parco ſciens.* *Statu.*] Repoſui hanc vocem pro *habere* ex conjecturâ Gronovii, Gudii, &c. quià alioqui metrum claudicat. *In hoc*] In hunc finem, eâ de causâ. *Tacito cor.*] Ipſe mecum damnavi. *Meum*] MS. codex hîc loci in hoc & ſequenti verſu mutilus erat. Ritterſhuſius reſtituit *meum*, ſenſu ſuadente. *Nam ſi quis*] Cod. MS. hunc locum ſic exhibet. NAMSIQUISTALISETIAMESTUDILI .... hinc Gudius (cæterorum enim conjecturas, *tituli artifex*, *avidus eſt*, & *appetens*, nihili eſſe cenſeo) conjecit legendum, *nam ſi quis talis etiam eſt ſtudii diligens*. *ſtudî* pro *ſtudii*; *di* autem

rem in *dili* a priore *di* absorptum. Vera itaque lectio STUDI. DILIgens. quatuor postremis literis, ut dixi, fato simili cum superioris versiculi ultimis, deperditis. quantumvis hoc arrideat, tamen nolo lectorem & amici mei conjecturâ fraudare, quæ ad MS. libri literas, quæ quidem relictæ sunt, propiùs accedit. *Nam si quis talis etiam est studioli amans. amans* excidit, ut in versu priore *meum. m* in *etiam* non eliditur. *studili* autem & *studioli* quantulum a se invicem discrepant? sed locum hunc, quia paulò obscurior, fusiùs explicare libet. sic igitur Phædrus. repudiavi consilium, quod prius intenderam, neq; id injuriâ. nam finge fore ut quispiam alius talis studioli, quale meum est, sit amans: finge quoque me vehementer velle ut ipse illud quod omiserim famæ traderet, *i. e.* literis mandaret: quo pacto tamen divinare poterit quid dictum, quidve indictum voluerim? quandoquidem sua cuique sit animi cogitatio, colorq; privus & peculiaris. fieri igitur potest ut ipse, (quantumvis parcam plura scribere, eo fine ut aliquid habeat operis reliqui) ne cogitet quidem de eo quod omiserim. *Privus*] MS. *prior*. unde Faber *privus*. nesciebant enim exscriptores quid esset *color privus*, ideóque *priùs* reposuerunt. alii autem, qui sibi doctiores visi sunt, illos correxerunt, & structura saltèm rationem habendam existimantes, rescripserunt, *colorque prior*. *color* autèm *privus* est agendi ratio. ἰδιότια peculiaris & privata. Vid. Senec. Epist. 52. Freinshemius *calor* præponit, *calor* nimirum ille poeticus. alii, loco *prius*, *proprius* substituunt, neque hoc male, nihil tamen ad Fabri correctionem. doctius enim verbum ansam indoctis errandi dedit. *Levi*] Animi inconstantia. *Caperis*] Delectaris. *Æsopeas*] *Æsopias*, malè. tertia enim τῦ *Æsopias* syllaba brevis est. alterius autem longa; ab Αισώπειος Æsopéus, ut a πλατεῖα platéa; & sexcenta hujusmodi. *Quasi.*] Hos duos versus parentheti includendos curavi; ità enim res postulat. *quasi* autèm natum est ex præcedentis versiculi capite, ut rectè Gudius; qui versum quoque sic refingit, ne claudicet. *paucas ostendit ille, ego* &c. quâ tamen transpositione nihil opus est, versus enim bene se habet, nullâque ex parte laborat. *Paucas | ille os | tendit e | go plu | res dif | sero | Ostend.*] Invenit. *Genere*] Scribendi. *Æsopi genus*. supra. *Quartum*] Quem modò finierat. *Vacive*] MS. *variè* nullo sensu, utcunque Gudius, *ut floſculos apicula libans, latè & variè perleges*, explicari posse censet. *vacivè*, vacuus a negotiis. suprà. *vaces oportet, Eutyche, a negotiis.* *Malignit.*] Pro *maligni*. sic *livor*. *si livor obtrectare curam*, &c. *Inliter.*] Olim, in literarum, quod natum est manifestò, ex vetere scribendi modo τῦ *inliteratum* pro eo quod nunc est illiteratum. hic primus error auctor fuit pejoribus. corruptâ enim jam & divisâ voce *inliteratum*, loci quoque nova facta est sententia,

& ab Auctoris mente alieniſſima. Ne itaque convertendum erat in *ire*, tum verò Phædrum ipſum agnoſcimus: at nihil nequius. perpende modò vim emphaticam vocis *tu* & *ſimiles tui*, ſeriem orationis, Phædri animum doctorum laudes ambientem, illiteratorum plauſum ne quidem deſiderantem, nihil certius invenies. quin & *deſidero* non idem eſt quod *cupio*, ſed *egeo*, *abeſſe* queror. I want.

FAB. I.

Nihil ad honorem famâ ingenii aptius.

DEMETRIUS & MENANDER.

Æ Sopi nomen ſicubi interpoſuero,
Cui reddidi jampridem, quidquid debui,
Auctoritatis eſſe ſcito gratia:
Ut quidam artifices noſtro faciunt ſæculo,
Qui pretium operibus majus inveniunt, novo
Si marmori adſcripſerunt Praxitelem ſuo,
Detrito Myronem argento: fabulæ exaudiant
Adeò fugatæ. Plus vetuſtis nam favet
Invidia mordax, quàm bonis præſentibus.
Sed jam ad fabellam talis exempli feror.
¶ Demetrius, qui dictus eſt Phalereus,
Athenas occupavit imperio improbo.
Ut mos eſt vulgi, paſſim & certatim ruunt:
Feliciter, ſubclamant; ipſi principes
Iliam oſculantur, quâ ſunt oppreſſi manum,
Tacitè gementes triſtem fortunæ vicem.
Quin etiam reſides & ſequentes otium,
Ne defuiſſe noceat, reptant ultimi;
In queis Menander, nobilis comœdiis,
(Quas, ipſum ignorans, legerat Demetrius,
Et admiratus fuerat ingenium viri)
Unguento delibutus, veſtitu adfluens,

Ve-

Veniebat greſſu delicato & languido.
Hunc ubi tyrannus vidit extremo agmine:
Effœminatus quid hic in conſpectu meo
Audet venire? reſponderunt proximi:
Hic eſt Menander ſcriptor: mutatus ſtatim,
Compellat hominem blandè, dextramque arripit.

Sicubi interp.] Siquando inſeruero, & nomine Æſopi uſus fuero. *Quicquid*] Fabularum. *Eſſe*] Pendet ab *id* ſubaudito. *id* autem eſt, eam interpoſitionem Æſopi nominis eſſe a me factam, ut major inde mihi naſceretur auctoritas. *Oper.*] Picturis, & ſtatuis. **Pieces.** *Inven.*] Parant. *Novo*] Melius, *novis*. *Marm.*] Marmoreis ſtatuis. *Prax.*] Praxitelis nomen. ſtatuarius autem ille celebris. *Suo*] A ſe polito, novo. *Myronem*] Myronis nomen. *Argenteo*] Statuis argenteis. *Fabulæ exaud.*] Piget infelices doctorum conjecturas ad hunc locum recenſere; nemo enim non manum ulceri admovit, nemo tamen ſanavit. quæ ſpeciem aliquam habent, accipe. Gronovius legit, *trito Myronem argento: fabulæ exeant item fucatæ.* i. e. edantur, vel prodeant ſimpliciter fuco nominis Æſopi adornatæ. Gudius, *Myronem argento: fabulæ exempla audiat adeo fugatæ. Detrito* ut gloſſema τῷ *novo* extrudit. *exempla audiat* petitum eſt a compendio ſcribendi *exm* pro *exemplum*, *exo* pro *exemplo*. quod multis locis in membranis vetuſtis oſtendi poteſt. quod exſcriptores non animadvertentes *exa audiant*, mutarunt in *exaudiant*. *fugatæ* a noſtris temporibus remotæ explicat, ſeque hoc loco belle defunctum putat. *Vetuſtis*] Vetuſtis, quantumvis malis. *Bon. præſen.*] Præſentibus utcunque bonis. *Talis exemp.*] Qualis, quæſo? neque enim mihi omnino videtur fabula cum proœmio convenire; plures credo verſus excidiſſe, quàm vulgò putatur. *Phalereus*] Per dicœreſin ultimæ ſyllabæ. pro Phalereus, Φαληρεὺς. Hoadl. *Imp. imp.*] **Usurpation.** *Certat.*] Quis curſu prior eſſet certantes. *Felic.*] Solennis bonè precantium formula. *Vicem*] Mutationem. *Reſides*] Nil publice agentes. **Men of retirement.** Philoſophos & literis deditos intelligit. *Def.*] Nempe expectato officio. ponitur autem vice nominativi ante *noceat*. *ne abfuiſſe noceat* ſibi. *Rept.*] Alii *repunt*. MS. *repetunt*. nullo ſenſu. *reptant* autem mire convenit cum eo quod præceſſerat *reſides* & *ſequentes otium*. *In queis*] Inter quos. *Ipſum*] Hominem. vultum hominis. *Delib.*] Madidus, perfuſus. *Affl.*] Habens veſtem ad pedes fluentem & demiſſam. nonnulli volunt, *effluens*, *ac fluens*, alii *fluens*.

Delic.] Quali molles incedunt. *Effæm.*] Vetus lectio fuit, *Quinam Cinædus ille.* *In conſ.*] In conſpectum. *Comp.*] Hîc verſus non eſt Phædri.

FAB. II.

Ventoſa lingua: pedes fugaces.

VIATORES & LATRO.

VIam *expediti pariter carpebant duo;*
Imbellis alter, alter at promptus manu.
Occurrit illis Latro, & intentans necem
Aurum popoſcit: Audax confeſtim irruens
Vim vi repellit, ac ferro incautum occupat,
Et vindicavit ſeſe forti dexterâ.
Latrone occiſo, timidus accurrit comes,
Stringitque gladium, dein rejectâ penulâ:
Cedo, inquit, *illum; jam curabo ſentiat*
Quos adtentarit. Tunc qui depugnaverat:
Vellem iſtis verbis ſaltem adjuviſſes modò,
Conſtantior fuiſſem vera exiſtimans:
Nunc conde ferrum, & linguam pariter futilem,
Ut poſſis alios ignorantes fallere:
Ego, qui ſum expertus quantis fugias viribus,
Scio quod virtuti non ſit credendum tuæ.
¶ Illi adſignari debet hæc narratio,
Qui re ſecundâ fortis eſt, dubiâ fugax.

Viam] Quinque verſus ſequentes non ſunt Phædri. *Penulâ*] Veſte peculiari eorum, qui faciebant iter. *Rejec.*] Ne brachia impedirentur. *Cedo*] Da mihi. *Attent*] Aggreſſus ſit. *Depug.*] Ex pugnâ victor fuerat. *Verb. ſal*] Si non re, ſaltem verbis. *Conſt.*] Animoſior. *Ignor.*] Te & tuam timiditatem. *Viribus*] Lepidè dictum. acrem fortemque eſſe fugitorem innuit. *Scio quod*] MS. *quid.* hinc Gudius conjicit. *Scio quid virtuti nunc ſit* &c. Gronov. *Scio quam.* Vide omnino Perizonium ad Sanctii Minervam, p. 363.

FAB.

FAB. III.

Sponte peccanti nullus eſt veniæ locus.

CALVUS & MUSCA.

CAlvi momordit Muſca nudatum caput;
Quam opprimere captans, alapam ſibi duxit gravem:
Tunc illa irridens: Punctum volucris parvulæ
Voluiſti morte ulciſci: quid facies tibi,
Injuriæ qui addideris contumeliam?
Reſpondit: *Mecum facilè redeo in gratiam,*
Quia non fuiſſe mentem lædendi ſcio:
Sed te contempti generis animal improbum,
Quæ delectaris bibere humanum ſanguineu,
Optem necare, vel majore incommodo.
¶ Hoc argumentum veniam magè dari docet,
Qui caſu peccat, quàm qui conſilio eſt nocens:
Illum eſſe quavis pœnâ dignum judico.

Nudat.] Tegmine nudatum. *Captans*] Studens. **aiming, offering.** *Duxit*] Dedit, impegit. *Irrid.*] Subaud. *eum dixit.* *Punctum*] Quartæ declinationis. punctus, ûs. punctionem. *Volucris*] **fly.** *Qui addi.*] Salmaſius refinxit. MS. *quià dederis.* patior facilè injuriam, ſi eſt vacua a contumeliâ. Gud. *Fuiſſe*] *Mihi* mentem lædendi *meipſum.* *Impro.*] **Saiwcy.** *Optem*] Velim necare etiamſi majus paterer malum, quam quod nuper ex alapâ ſenſi.

FAB.

FAB. IV.

Feliciter ſapit, qui alieno periculo ſapit.

HOMO & ASINUS.

QUidam immolaſſet verrem quum ſancto Herculi
Cui pro ſalute votum debebat ſua,
Aſello juſſit reliquias poni hordei.
Quas aſpernatus ille, ſic locutus eſt:
Tuum libenter prorſus adpeterem cibum
Niſi qui nutritus illo eſt, jugulatus foret.
¶ Hujus reſpectu fabulæ deterritus
Periculoſum ſemper vitavi lucrum.
Sed dicis: *Qui rapuêre divitias, habent.*
Numeremus, agedum, qui deprenſi perierint.
Majorem turbam punitorum reperies.
Paucis temeritas eſt bono, multis malo.

Verrem] Aper Herculi, in memoriam apri Erymanthei ab eo occiſi, immolari ſolebat. *Sancto*] Deo. *Votum*] Illum *votum*. participium enim eſt, & cum *verrem* congruit. quem anteà voverat. *Poni*] Pro compoſito, *apponi*. ſuperius, *nido poſuit pullis*, & *poſuiſſe ſorbitionem*. *Hordei*] Quo ſaginatus erat Verres. *Prorſus*] Admodùm, perquàm libenter. *Adpeter.*] Vall to. *Illo*] Hordeo. *Reſpectu*] Intuitu, animum ad hanc fabulam advertendo. *Rapuêre*] Per rapinam & vim paravêre. *Habent*] Poſſident, & fruuntur raptis. *Deprenſi*] Nim. inter rapiendum. ἐπ' αὐτοφώρῳ λαμβάνεις. *Punito.*] Genitivus participii *punitus*. pœnâ meritâ affectorum. *Teme.*] Ea nempe temeritas, quoquo modo rapiendi divitias. *Bono.*] Commodo. *Malo*] Incommodo.

FAB.

FAB. V.

Præjudicata opinio judicium obruit.

SCURRA & RUSTICUS.

PRavo favore labi mortales ſolent,
Et, pro judicio dum ſtant erroris ſui,
Ad pœnitendum rebus manifeſtis agi.
¶ Facturus ludos quidam dives nobilis,
Propoſito cunctos invitavit præmio,
Quam quiſque poſſet, ut novitatem oſtenderet.
Venêre artifices laudis ad certamina,
Quos inter Scurra, notus urbano ſale,
Habere dixit ſe genus ſpectaculi,
Quod in theatro nunquam prolatum foret.
Diſperſus rumor civitatem concitat:
Paulò antè vacua turbam deficiunt loca.
In ſcenâ verò poſtquam ſolus conſtitit,
Sine apparatu, nullis adjutoribus,
Silentium ipſa fecit expectatio.
Ille in ſinum repentè demiſit caput,
Et ſic porcelli vocem eſt imitatus ſuâ,
Verum ut ſubeſſe pallio contenderent,
Et excuti juberent: quo facto ſimul
Nihil eſt repertum, multis onerant laudibus,
Hominemque plauſu proſequuntur maximo.
Hoc vidit fieri Ruſticus: *Non me hercule*
Me vincet, inquit: *& ſtatim profeſſus eſt*
Idem facturum meliùs ſe poſtridie.
Fit turba major: jam favor mentes tenet,
Et deriſuri, non ſpectaturi ſedent.
Uterque prodit. Scurra digrunnit prior,
Moverque plauſus, & clamores ſuſcitat.

Tunc

Tunc ſimulans ſeſe veſtimentis Ruſticus
Porcellum obtegere, (quod faciebat ſcilicet,
Sed in priore quia nil compererant, latens)
Pervellit aurem vero quem celaverat,
Et cum dolore vocem naturæ exprimit.
Adclamat populus: *Scurram multò ſimiliùs*
Imitatum, & cogit Ruſticum trudi foras.
At ille profert ipſum porcellum è ſinu,
Turpemque aperto pignore errorem probans,
En, hic declarat, quales ſitis judices.
Adhuc ſuperſunt multa quæ poſſim loqui,
Et copioſa abundat rerum varietas:
Sed temperatæ ſuaves ſunt argutiæ;
Immodicæ offendunt. Quare, vir ſanctiſſime
Particulo, chartis nomen victurum meis,
Latinis dum manebit pretium literis,
Si non ingenium, certè brevitatem adproba;
Quæ commendari tantò debet juſtiùs,
Quantò Poëtæ ſunt moleſti validiùs.

Pravo] Per pravum & cæcum favorem, **thro' corrupt partiality.** *Pro jud.—ſtant*] Voluit dicere *pro errore dum ſtant judicii ſui*; i. e. *pro erroneo judicio ſuo. ſtare pro judicio*, i. e. tueri ac defendere judicium ſuum, ut *ſtare pro aliquo*, pro defendere aliquem. verbum forenſe. Gud. Salmaſius legit. præjudicio; quod ipſum non diſplicet. Græcè dicitur ὑμένειν προκείμενα. *Pœni.*] Ad mutandum ſententiam, **to recant.** *Rebus man.*] Cum res ipſæ ſe produnt, nec ultra datur favori & præjudiciis locus. *rebus manifeſtis* opponitur incertis opinionibus. *Agi*] Impelli, adigi. *Nob.*] Schef. legit *nobiles*, non obvios & quotidianos, ſed celebres. concinnius illud quidèm, & *nobilis* ipſum poteſt ſtare, ſic enim veteres *omnis* pro *omnes* ponere ſolebant. *Quam*] Ordo verborum. *ut quiſque oſtenderet* novitatem, quam poſſet. *Laudis ad cert.*] Ubi certatur, uter utri arte prior fuerit, laudemque reportaverit. *Scurra*] **Buffoon.** qui autèm Romæ fuerunt. vide Gronov. de pecun. Vet. p. 318. *Urb.*] Lepidis jocis, & dicteriis. *Foret*] Inſolens de re præteritâ loquendi modus. *Civ.*] Cives convocat in theatrum. *Turb. def.*] Non capiunt vel continent turbam ſpectatorum. *Adj.*] **Prompters.** qui voce aut

aut aliàs mimos juvant. *Exp.*] Nimirùm illius quod facturus erat. *Suâ*] Voce. verum porcellum. Heinsius, *verrem*. malè. *Contend.*] Sc. spectatores fidenter asseverarent, & quovis pignore certarent. *Exc.*] Sc. pallium. *Simul*] *Simul ac*. *Laud.*] Vetus Cod. Pith. *lancibus*. quod Gudius & Heinsius probant. *Lances* enim & *pateræ* solennia Histrionum munera; non autèm a populo, sed a ludorum editoribus data, inquit Schefferus. simplicior sane lectio magis placet. tu verò Lector, ut lubet. *Favor*] **Prejudice in favour of the Buffoon.** *Tenet*] A liberè judicando impedit. vel. totas possidet. *Et deri.*] Rusticum. MS. Rem. *& derisuros non spectaturos sit &*. unde Salmas. *& derisuros n.s. stitit*. Heinsius, *ut derisuros n.s. scias*. forte *citat* vel *ciet*. i. e. convocat, ut ante; favor mentes tenet, & in theatrum convocat eos, animo potiùs deridendi rusticum, quam spectandi patiènter. *Digr.*] Malo *degrunnit*, in sinum capite demisso grunnit. *Plau.*]Spectatorum. *Facie.*] Tegebat reverâ. *Comp.*] Spectatores. *Latens*] **being undiscover'd.** *Vero*] Porcello. Hîc quoque Heinsius legit, *verri*. *Vocem nat.*] Naturalem porcelli vocem. *Aper. pig.*] Manifesto argumento. *Hic*] Nempe porcellus. *Loqui*] Scribere. *supersunt mihi quæ scribam*, supra dixerat. *Rerum*] Materiæ. sic in fine quarti libri. *materiæ tanta abundet copia*. *Temp. arg.*] **Moderate Wit.** *Offend.*] Sunt molestæ legentis palato, vel gustui. *Sanctiss.*] Integerrime. *Latin.*] Dum Latinæ literæ in pretio & honore erunt. *Certè*] Saltem. *Quæ*] *Quæ* brevitas mea *debet tanto* majori cum jure *commendari*, *quanto Poetæ* plerumque *sunt molestiores* & magis odiosi in suis operibus prolixè recitandis.

FAB.

FAB. VI.

Non omnia omnibus congruunt.

DUO CALVI.

INvenit Calvus fortè in trivio pectinem :
Acceſſit alter æquè defectus pilis :
Heia, inquit, *in commune, quodcumque eſt lucri.*
Oſtendit ille prædam, & adjecit ſimul :
Superîm voluntas favit, ſed fato invido
Carbonem, ut aiunt, pro theſauro invenimus.
¶ Quem ſpes deluſit, huic querela convenit.

Acceſſ.] Ad eum venit. *Def.*] Deſtitutus. quem pili defecerant, i. e. reliquerant. *Comm.*] Repoſui *in*, & *eſt* a Rigaltio intruſum (aberat enim a MS) ablegavi. *in commune* breviter pro *confer in commune*. Gronov. Gudius. *Lucri*] Id græcè Ἔρμαιον dicitur. *Præd.*] Pectinem. *Adj.*] Subaud. *hæc verba*. *Favit*] In eo, quod aliquid invenimus. *Invido*] Maligno. invidia autèm ſemper aliquid de bonis detrahere amat. *Huic*] *Hæc* Schefferus.

FAB.

FAB. VII.

Stulta ſuperbia ridetur ab omnibus.

PRINCEPS TIBICEN.

UBI vanus animus aurâ captus frivolâ
Arripuit inſolentem ſibi fiduciam,
Facilè ad deriſum ſtulta levitas ducitur.
¶ Princeps tibicen notior paulò fuit,
Operam Bathyllo ſolitus in ſcenâ dare.
Is forte ludis (non ſatis memini quibus)
Dum pegma rapitur, concidit caſu gravi
Nec opinans, & ſiniſtram fregit tibiam,
Duas quum dextras maluiſſet perdere.
Inter manus ſublatus, & multùm gemens
Domum refertur. Aliquot menſes tranſeunt,
Ad ſanitatem dum venit curatio.
Ut ſpectatorum mos eſt, & lepidum genus,
Deſiderari cœpit, cujus flatibus
Solebat excitari ſaltantis vigor.
Erat facturus ludos quidam nobilis,
Et incipiebat Princeps ingredier: eum
Adducit pretio, precibus, ut tantummodo
Ipſo ludorum oſtenderet ſeſe die.
Qui ſimul advenit, rumor de tibicine
Fremit in theatro: quidam affirmant mortuum,
Quidam in conſpectum proditurum ſine morâ.
Aulæo miſſo, devolutis tonitrubus,
Dii ſunt locuti more tranſlatitio.
Tunc chorus ignotum modò reducto canticum
Impoſuit, cujus hæc fuit ſententia:
Lætare incolumis Roma ſalvo Principe.

In

In plausus consurrectum est, jactat basia
Tibicen, gratulari fautores putat.
Equester ordo stultum errorem intelligit,
Magnoque risu canticum repeti jubet:
Iteratur illud; homo meus se in pulpito
Totum prosternit; plaudit inludens eques;
Rogare populus hunc coronam existimat.
Ut verò cuneis notuit res omnibus,
Princeps ligato crure niveâ fasciâ,
Niveisque tunicis, niveis etiam calceis,
Superbiens honore divinæ domûs,
Ab universis capite est protrusus foras.

Ubi van.] Ubi animus nimius sui æstimator, falsâ favoris specie deceptus simul & delectatus, assumpsit sibi præproperè arrogantem confidentiam, lèvis ille stultus facilè in contemtum ducitur. *Princeps*] Nomen tibicinis. *Notior*] Aliis. quia solebat operam Bathyllo dare. *Operam d.*] Inflare tibias, ad quas Bathyllus mimus saltaret. Vixit autem Bathyllus tempore Augusti. *Pegma*] Machina artificiosa pro diversitate argumenti adornata. mobilis autem erat, & in omnes partes versatilis. *Nec opi.*] Incautus, imprudens. *nec* pro *non*. *Dextras*] Tibias. ludit in voce *tibiæ*. fregit tibiam sive crus sinistrum, sed maluisset duas dextras tibias (quibus in scenâ utebatur) frangere. quam unicam illam sinistram. de dextris tibiis adi Terentii didascalias & ibi interpretes. *Inter*] Sic Liv. l. 3. de Q. Cæsone. *inter manus domum ablatus*. *Ut spec.*] *Ut spectatorum mos est*, utque *lepidum* sunt *genus*, tibicen *cœpit desiderari, cujus flatibus*, &c. *Salt.*] Bathylli. *Aulæo*] Cum dimitteretur aulæum, post quod stabant actores. *Devol.*] Ideò *devolutis*, quia fiebant tonitrua saxis dejectis post scenam, magno cum fragore. *Transl.*] Consueto, solito. vid. Salmas. ad Solinum. *Tunc chorus*] *Tunc chorus ignotum more ducto canticum*. Sic MS. unde Gudius *modò reducto*. mens autèm loci hæc est. tunc chorus ignotum nempe tibicini modò in theatrum reducto canticum fefellit eum, per Principem se designari credentem, cum de imperatore, non de tibicine sermo esset. *Lætare*] Respicit morem acclamandi principibus. ità Romæ acceptis de recuperatâ Germanici valutudine nunciis exclamatum est: *Salva Roma, salva Patria*, salvus est Germanicus. Gud. *Principe*] Tiberio. cum sublatus esset Sejanus conjurator. *Conjur.*] Notandum est, omnes qui sedentes

dentes ludis & recitationibus intererant, quoties plaudendum erat, ſurrexiſſe. Gud. *Jactat*] Ori admotâ manu ſpargit in vulgus, gratiæ agendæ causâ. Sch. *Grat.*] Sibi ſano, & in theatrum reducto. *Iter.*] Iterùm canitur. *Homo meus*] My Spark. *Homo* de miſero & fatuo comicè dictum eſt. *Pulp.*] Ubi canere fabulamq; agere ſolebant perſonæ. *Eques*] Equites, equeſter ordo. *Coronam*] Præmium certaminis in illo ludo. *Cuneus*] Populo in cuneis ſedenti. *Faſcia*] Candidâ faſciâ. qui color inter regales habitus eſt. *Honore divi.*] Auguſtæ, Cæſareæ. Superbus factus honore non ipſi, ſed Cæſari deſtinato. *Protruſus*] Præceps extruſus.

FAB. VIII.

Fugit irreparabile tempus.

OCCASIO DEPICTA.

CUrſu volucri pendens, in novaculâ,
Calvus, comosâ fronte, nudo corpore,
Quem ſi occuparis, teneas; elapſum ſemel
Non ipſe poſſit Jupiter reprehendere:
Occaſionem rerum ſignificat brevem.
¶ Effectus impediret ne ſegnis mora,
Finxêre antiqui talem effigiem temporis.

Curſu vol.] Alatis pedibus. *Pendens*] Suſpenſus, leviter inſiſtens. *Occup.*] Ceperis a parte anteriore, fronte nimirum comosâ. *Ipſe*] Quantumvis omnipotens. *Repreh.*] Revocare. *Brevem*] Brevem eſſe. *Eff.*] Succeſs. *Temporis*] Occaſionis. καιρῦ.

FAB. IX.

Ne ſus Minervam.

TAURUS & VITULUS.

ANguſto in aditu Taurus luctans cornibus,
Quum vix intrare poſſit ad præſepia,
Monſtrabat Vitulus quo ſe pacto plecteret:

Tace, inquit, *antè hoc novi quàm tu natus es.*
Qui doctiorem emendat, ſibi dici putet.

Plecteret] Flecteret, twinc. *Emendat*] Corrigere in ſe recipit. *Putet*] Hoc ſibi dici putet, nempe, *Tace, ante hoc novi quàm tu natus es.*

FAB. X.

Omnia fert ætas.

VENATOR & CANIS.

ADverſus omnes fortis veloces feras
Canis quum domino ſemper feciſſet ſatis,
Languere cepit annis ingravantibus.
Aliquando objectus hiſpidi pugnæ ſuis,
Adripuit aurem : ſed carioſis dentibus
Prædam demiſit. Hic tum Venator dolens,
Canem objurgabat : cui ſenex contra latrans :
Non te deſtituit animus, ſed vires meæ.
Quod fuimus lauda, ſi jam damnas quòd ſumus.
¶ Hoc cur, Philete, ſcripſerim pulchrè vides.

Veloces] Heinſius legit *& velox*. Nam ſic MS. *fortes & valoces*. *Feciſſet ſatis*] Placuiſſet. *Ingr.*] Eum graviter prementibus. gravi annorum pondere. *Objectus*] Non tantum commiſſus in pugnâ, ut interpretes, ſed ut viribus inferior, & ab hoſte qui malum jure timeret, objectus. ἐκπος'Θ. *Hiſpidi*] Setoſi. *Carioſis*] Carie adeſis. *Demi.*] Malè olim *dimiſit*. *Dolens*] Prædam dimiſſam. *Senex latrans*] Canis vetulus reſpondit. *latrans* autem pro *latrator* ponitur, ut *venans* pro *venator*. *Non te deſt.*] Idem eſt mihi erga te, qui olim, animus, ſed vires meæ tua juſſa detrectant. *Laud.*] MSS. om. *quod fuimus laudas jam damnas quod ſumus*. hinc Gudius felici conjecturâ verſum claudicantem ſanavit, *ſi* inſerto, cujus vocis prior litera præcedenti *lauda* adhæſerat, altera vero a ſequente *i* abſorpta erat. alii *nos*, *non*, *nunc* pro lubitu inſerunt. *Vides*] Excuſatum ſe vult Phileto, quod non eâ ſcribat alacritate ſenex, quâ fecit olim, cum adhuc ætate viribuſq; eſſet integris. Schef.

APPENDIX FABULARUM,

Olim à MARQUARDO GUDIO

E Manuſcripto veteri deſcriptarum; nunc autem in lucem editarum.

FAB. I.

MILUUS ÆGROTANS.

[1] MUltos cum menſes ægrotaſſet Miluus,
Nec jam videret eſſe vitæ ſpem ſuæ;
Matrem rogabat, [2] ſancta circumiret [3] loca,
Et [4] pro ſalute [5] vota faceret maxima.
Faciam, [6] inquit, fili; ſed [7] opem ne non impetrem,
Vehementer vereor; tu, qui delubra omnia
Vaſtando, cuncta polluiſti altaria,
Sacrificiis nullis parcens, nunc quid vis [8] rogem?

[1] *Multos*] Non abſimilis extat fabula apud Æſopum de Corvo ægrotante. [2] *Sancta*] Ut ſancta. [3] *Loca*] Templa, aras &c. Sic in periculis conſtituti ſolebant etiam privatorum domos circumire. [4] *Pro ſalute*] Ut ſalutem recuperaret. lib. 3. fab. 2. *pro vita rogant.* [5] *Vota faceret*] Voveret diis multa, ſi filius ſuus à morbo liberaretur. [6] *Inquit*] Mater. [7] *Opem ne non*] Me non impetraturam, quod peto. [8] *Rogem*] Ut pro te Deos rogem.

FAB. II.

LEPORES VITÆ PERTÆSI.

QUI [1] ſuſtinere non poteſt ſuum malum,
Alios [2] inſpiciat, & diſcat [3] tolerantiam.
¶ [4] Aliquando in ſilvis ſtrepitu magno [5] conciti
Lepores clamant, ſe propter [6] aſſiduos metus
[7] Finire velle vitam. Sic quendam ad lacum
Venerunt, miſeri quo ſe [8] præcipites darent.
Adventu quorum poſtquam ranæ territæ
Virides in [9] algas miſerè fugientes ruunt:
[10] Heu, inquit [11] unus, ſunt & alii, quos timor
Vexat [12] malorum. Ferte vitam ut cæteri.

[1] *Suſtinere*] Ferre. Ter. Andr. 5. 4. *Non tu tuum malum æquo animo feres?* Sed hoc modo & ſupra lib. 1. fab. 2. locutus eſt Phædrus: *Hoc ſuſtinete, majus ne veniat malum.* Ubi & dixit *perferre malum.* [2] *Inſpiciat*] Aliorum hominum inſpiciat vitam. Sic Ter. Adelph. *Inſpicere in vitas omnium jubeo.* [3] *Tolerantiam*] Suſtinere ſuum malum. [4] *Aliquando*] Quodam tempore. [5] *Conciti*] Perturbati, metu perculſi. [6] *Aſſiduos*] In quibus viverent ob inſidias venatorum. [7] *Finire*] *Finire vitam* eſt mori. Sic Nepos Pauſan. cap. ult. *ubi vitam finierat:* niſi quod illic legi volunt *poſuerat.* Eſt tamen & Plinii *finire vitam*; & Ovidii in Triſt. *Quilibet hanc ſævo vitam mihi finiatenſe.* [8] *Præcipites darent*] Præcipitarent Ter. Andr. 3. 4. *Utinam mihi eſſet aliquid hic, quo nunc me præcipitem darem!* [9] *Algas*] Ulvas. Nam *algam* volunt eſſe maris, *ulvam* ſtagnorum. [10] *Heu*] *Heu quanta nobis inſtat pernicies, ait.* lib. 1. fab. 30. [11] *Unus*] Leporum. [12] *Malorum*] Sic initio, *ſuſtinere ſuum malum.*

FAB.

FAB. III.

VULPIS & JUPITER.

NAturam turpem nulla [1] fortuna [2] obtegit.
¶ [3] Humanam in ſpeciem cum [4] vertiſſet Jupiter
Vulpem, [5] regali [6] pellex ut ſedit throno,
Scarabeum vidit prorepentem ex angulo;
Notamque ad [7] prædam celeri [8] proſiluit gradu.
[9] Superi riſere, [10] magnus erubuit pater,
Repudiatam [11] turpemque pellicem expulit;
[12] His proſequutus: Vive quo digna es modo.
Quæ noſtris uti [13] meritis [14] dignè non potes.

[1] *Fortuna*] Dignitas, honor. [2] *Obtegit*] Obtegere poteſt. [3] *Humanam*] In hominis formam. [4] *Vertiſſet*] Mutaſſet. [5] *Regali*] Regis. cum Jupiter eam collocaſſet in ſolio regali. *Rex* autem à Poëtis Græcis & Latinis vocatur Jupiter, ut Juno *Regina*. [6] *Pellex*] Nam in humanam ſpeciem verſa, & jam regina facta, & ſic Jovi dilecta, pellex erat Junonis. de pellicibus, quas Jupiter adamavit, ubique Ovid. in Metam. [7] *Prædam*] Qua ſcilicet ſolebat delectari, cum adhuc vulpis eſſet. [8] *Proſiluit*] De throno proſiluit *veloci ſaltu*, ut eſt lib. 3. fab. 2. [9] *Superi*] Dii. [10] *Magnus*] Jupiter. Nam *magnus* ejus eſt cognomentum. Vid. lib. 4. fab. 17. [11] *Turpemque*] Quia rem turpem commiſiſſet. nam repudiari ſolitæ olim uxores ob rem pudendam. [12] *His*] Hæc verba adjiciens. Attendat ad hujus formulæ variationem adoleſcentia. L. 1. f. 5. *Sic eſt locutus*. Fab. 10. *Dixiſſe fertur*. F. 12. *Vocem hanc edidiſſe dicitur*. F. 14. *Hæc edidit*. F. 27. *Fertur locutus*. L. 3. f. 5. *Sic proſequutus*. Fab. 20. *Hoc locutus eſt modo*. [13] *Meritis*] Beneficiis, quibus te proſequimur. [14] *Dignè*] Uti decebat.

FAB. IV.

LEO & MUS.

NE quis [1] minores [2] lædat, fabula hæc monet.
¶ Leone in ſilva dormiente, [3] ruſtici
Luxuriabant mures, & unus ex iis
Super cubantem caſu quodam tranſiit.
Expergefactus miſerum Leo [4] celeri impetu
Arripuit; ille [5] veniam ſibi dari rogat,
Crimen fatetur, [6] peccatum imprudentiæ.
Hoc [7] Rex ulciſci [8] glorioſum non putans,
Ignovit & [9] dimiſit. [10] Poſt paucos dies
Leo dum [11] vagatur noctu, in [12] foveam decidit.
[13] Captum ut ſe agnovit laqueis, voce maximâ
[14] Rugire cœpit; cujus immanem ad ſonum
Mus ſubito accurrens: [15] non eſt quod timeas, ait,
Beneficio [16] magno gratiam reddam parem.
Mox omnes [17] artus, artuum & ligamina
[18] Luſtrare cœpit, [19] cognitoſque dentibus
Nervos rodendo [20] laxat [21] ingenia artuum.
Sic captum Mus Leonem ſilvis reddidit.

[1] *Minores*] Qui ſunt minores quam ipſe eſt. [2] *Lædat*] Injuria afficiat. [3] *Ruſtici*] *Ruſtici* idem eſt Ciceroni, quod *agrarii* vel *agreſtes*. [4] *Celeri*] Sic præced. fabula *celeri gradu*. [5] *Veniam*] *Sibi ignoſci*; ut mox ſequitur. [6] *Peccatum*] Dicens ſe peccaſſe per imprudentiam. [7] *Rex*] Leo, qui Rex dicitur ferarum. Vid. lib. 4. fab. 12. [8] *Glorioſum*] Non convenire cum gloria magnanimi leonis. [9] *Dimiſit*] Murem. [10] *Poſt*] *Paucis diebus interpoſitis*, lib. 3. fab. 2. [11] *Vagatur*] Huc illuc diſcurrit. [12] *Foveam*] Vid. lib. 3. fab. 2. [13] *Captum*] Imitatur more ſuo Virgilium, qui Georg. 1. *Tam laqueis captare feras*. [14] *Rugire*] Rugire, vox leonum. [15] *Non eſt quod timeas*] *Timere abſiſte*, ut ſupra lib. 3. fab. 2. [16] *Magno*] Quod

Quod mihi nuper præſtitiſti. *Solet à deſpectis par referri gratia*, lib. 3. fab. 2. [17] *Artus*] Nodos & juncturas. Sic articuli ſunt noduli, parvulæ juncturæ. Sic apud Plinium *articuli ſegetum*, pro nodis. Eleganter autem Phædrus nervis conjunxit artus. Quemadmodum enim in humani corporis fabrica inciſis nervis laxantur artus: ita in laqueis è nervo ferino contextis, artus ſive nodi, quibus feræ mirifico quodam artificio conſtringuntur, laxantur, ſi nervos ſeces. [18] *Luſtrare*] Diligenter inſpicere, ubi facillime poſſent divelli. [19] *Cognitoſque*] Inventoſque. [20] *Laxat*] Solvit. [21] *Ingenia*] Artificioſum & ingenioſum apparatum nodorum concurrentium, quibus ſtatim implicabatur fera, atque in latentes illos gladios incidebat. Sic Plinius dixit in epiſt. *ingenium cœnæ*, pro *artificioſo apparatu convivii*.

FAB. V.

†HOMO & ARBORES.

PEreunt ſuis auxilium [1] qui dant hoſtibus.
¶ Facta [2] bipenni [3] quidam ab arboribus petit,
Manubrium ut darent, [4] è ligno, quod foret
[5] Firmum: juſſerunt omnes [6] oleaſtrum dari.
Accepit munus, factumque [7] aptans manubrium
[8] Cœpit ſecuri magna [9] excidere [10] robora.
[11] Dumque eligebat quæ vellet, ſic Fraxino
Dixiſſe fertur Quercus, [12] Merito cædimur,

† *Homo*] Hanc fabulam, quam Marquardus Gudius in notis ſuis ad hunc auctorem nobis exhibuit, operæ pretium duximus adjicere prioribus, in uſum ſtudioſæ Juventutis. Nulla enim majore deſiderio expetita eſt unquam; faciebat ſcilicet ad explicationem loci in Prologo lib. 1.

Quod arbores loquantur, non tantùm feræ.

[1] *Qui dant*] Sic lib. 1. fab. 21. *Conſilia qui dant prava.* Et lib. 4. fab. 18. *Qui fert malis auxilium, poſt tempus dolet. Auxilium dare* eſt Virgilii Æneid. lib. 2. v. 691. *Da deinde auxilium, pater, atque hæc omina firma.* [2] *Bipenni*] Securi

ſic dicta, quia ab utraque parte habet aciem. 3 *Quidam*] Hac particula ſolet in fabulis uti Phædrus. Lib. 2. fab. 3. *Laceratus quidam morſu vehementis canis.* Lib. 3. fab. 4. *Pendere ad lanium quidam vidit ſimium.* Lib 3. fab. 5. *Æſopo quidam petulans lapidem impegerat.* Lib. 3. fab. 8. *Habebat quidam filiam turpiſſimam.* Lib. 3. fab. 14. *Puerorum in turba quidam ludentem Atticus.* Lib. 4. fab. 4. *Quidam decedens tres reliquit filias.* Lib. 4. fab. 18. *Gelu rigentem quidam colubram ſuſtulit.* Lib. 5. fab. 4. *Quidam immolaſſet verrem quum ſancto Herculi.* Et fab. 5. *Facturus ludos quidam dives*, &c. Sic enim, ut ante dictum eſt, loquebantur de ignotis. 4 *E ligno*] Sic Plautus dicit, *è ferro fabricatum eſt.* Virg. *Lorica ex ære.* 5 *Firmum*] *Firmum* proprie dicitur de ligno duriſſimo ad imitationem Virgilii lib. 2. Æneid, *Firma cavavit robora*, id eſt, dura, quæ Plinius vocat inflexibilia. 6 *Oleaſtrum*] Lignum *ex oleaſtro*, id eſt, olea ſylveſtri. Synecdoche. 7 *Aptans*] Nempe *ſecuri. Aptare facta manubria* eſt & apud Columellam lib. XI. *Aptare trabes* ap. Virg. 1. Æn. 8 *Cæpit*] Hanc loquendi formulam ſummopere in deliciis habuit Phædrus, quod paſſim in his fabulis videre eſt. Quod ut pateat adoleſcentiæ, indicabimus loca, quæ animi gratia collegimus, & quorum verba adſcriberemus, niſi prohiberet multitudo. Sed lector ipſe inquirat & colligat. Sunt ea Libri 1. fab. 2. ubi bis occurrit: Fab. 3, 6, 8, 12, 13, 14, 19, 20, 25, 28, 31. Libr. 2. fab. 2, 5, 8. Libr. 3. fab. 19. Libr. 4. fab. 13, 15, 16, 17, 21, 23. Libr. 5. fab. 6 & 9. deinde & in Appendice, Fab. 4. *Rugire cæpit.* 9 *Excidere*] *Securi cædere* eſt ap. Ovidium. *Cædere arbores* ap. Virgil. *Qui robur illic cecidit* ap. Ciceronem. 10 *Robora*] Duriſſimas quercus, cæteraſque arbores. 11 *Dumque*] Dum eligeret quæ vellet robora truncare vel excidere. 12 *Merito cædimur*] Sic lib. 1. fab. 31, *De relicuis tunc una, merito plectimur.*

INDEX

INDEX VOCABULARUM.

Prior numerus Fabulæ Librum. Alter Fabulam. Tertius vero Fabulæ cujuſque Verſum denotat.

A

A Catena, 3. 7. 16
A cœna, 2. 8. 20
A crocodilis, 1. 25. 4
A deſpectis, 3. 2. 1
à divo Auguſto, 3. 10. 39
à feminis, 2. 2. 1
à furibus, 3. 7. 10
à Jove, 1. 2. 11
à liberto, 3. 10. 11
à me, 4. 20. 5
à negotiis, 3. prolog. 2
à noxiorum inſolentiis, 4. 25. 32
à priſtina conſuetudine, 4. 12. 6
à quo, 1. 3. 11
à quodam, 3. 20. 8
à radicibus, 3. 10. 49
à ſuis, 4. 17. 16
à ſummo Jove, 4. 19. 11
à Superis, 1. 17. 9
à te, 1. 1. 8
Ab alia, 1. 30. 4
ab alio, 1. 4. 4
ab aquila, 1. 9. 3
ab ara, 1. 28. 8
ab aſtris, 2. 6. 12
ab homine, 1. 22. 1
ab hoſtibus, 4. 5. 7
ab humeris, 2. 5. 12
ab illis, 1. 30. 6
ab improbis, 1. 8. 1
ab omni injuria, 1. 8. 1
ab ipſo, 4. 21. 22
ab ove, 1. 17. 2
ab univerſis, 5. 7. 44
abdidiſſet, 2. 6. 5
abditos, 4. 19. 4
abeſto, 3. prolog. 61
abit, 3. 19. 9
abeunt, 3. 2. 7
abierunt, 4. 19. 16
abiturus, 4. 19. 16
abire, 1. 16. 5 | 1. 8. 3 | 3. 7. 25
abjiciet, 4. 4. 42
abjecit, 4. 1. 4
abigeris, 4. 23. 15
abriperent, 4. 17
abſentis, 4. 21. 21
abſiſtite, 3. 2. 18
abſolvar, 3. 9. 4
abſtuleris, 1. 8. 12
abſtulit, 1. 5. 11
abundat, 5. 5. 41
abundet, 3. 25. 6
accedit, 2. 8. 22
Accedit ad lectem, 3. 10. 26
acceſſit alter, 5. 6. 2
acceſſit, 2. 6. 2
accendit, 4. 10. 1
accenderet, 3. 19. 4
accenſa magis eſt, 3. 16. 8
accendi, 4. 10. 13
accidat, 4. 17. 19
accipere, 3. 5. 5
accipias, 2. prolog. 11

acci-

accipimus. 1. 26. 11
accipies, 3. 5. 7
accipiens. 3. 8. 8
accipite. 3. 13. 9
acceperint. 4. 4. 11
accepit, 4. 22. 12
accepta, 4. 21. 5
acceſſum, 2. 1. 10
acer, 3. 7. 18
acerbam, 4. 2. 4
acerbum, 3. 16. 3
accidere, 3. prolog. 25
accipiter, 1. 9. 6
accommodat, 3. 16. 1
accurrit, 5. 2. 7
accuſator, 3. prolog. 42
accuſatores, 3. 10. 34
acquiſivit, 1. 14. 4
acriter, 4. 21. 1
acuatque, 2. prolog. 4
Ad animum, 3. 19. 10
ad aures, 2. 9. 12
ad Centumviros, 3. 10. 35
ad certamina, 5. 7. 5
ad cœnam, 1. 26. 3
ad cœnam promitte 4. 24. 15
ad cogitandum, 3. 14. 13
ad conſulendos, 3. 3. 6
ad cubile, 2. 4. 12
ad deriſum, 5. 7. 3
ad eum, 1. 21. 5
ad fabellam, 5. 1. 9
ad faciem, 4. 16. 5
ad fallaciam, 1. 31. 5
ad fontem, 1. 12. 3
ad forum, 3. 13. 3
ad hoſtem, 4. 3. 5
ad januam, 4. 22. 30
ad illos, 1. 14. 17
ad imam, 2. 4. 3
ad Junonem, 3. 18. 1
ad Jovem, 1. 2. 22
ad lanium, 3. 4. 1
ad lectum, 3. 10. 16
ad legendum, 3. prolog. 63
ad lumen, 4. 10. 2
ad me, 4. 23. 11
ad meos hauſtus, 1. 1. 8
ad necem, 2. 8. 6
ad nidum, 2. 4. 6
ad noſtrum caput, 1. 30. 11
ad patrem, 3. 8. 9
ad perniciem, 1. 20. 2
ad perniciem multos, 3. 5. 1
ad pœnitendum, 5. 5. 3
ad præſepe, 2. 8. 22
ad præſepia, 5. 9. 2
ad proprium genus, 1. 3. 10
ad querelam, 3. 18. 15
ad regem, 3. prolog. 29
ad rivum, 1. 1. 1
ad ſanitatem, 5. 7. 12
ad ſe, 3. prolog. 47
ad ſe recepit, 4. 21. 23
ad ſidera, 1. 6. 4
ad ſpeluncam, 4. 19. 3
ad ſplendorem, 3. 12. 5
ad ſtudium, 3. prolog. 10
ad villam, 3. 10. 19
adclamat, 5. 5. 34
addideris, 5. 3. 5
addidit, 1. 14. 13
adducit, 5. 7. 18
adeo, 1. 4. 7 | 5. 1. 8
adfectare, 3. 18. 14
adfert, 2. 8. 11
adfertur, 3. 7. 21
adlata, 3. 10. 29
adficietur, 1. 5. 10
adficiuntur, 1. 11. 10
adfluens, 5. 1. 20
adgreſſa eſt, 3. 16. 10
adhuc, 3. 1. 2
adhuc ſuperſunt, 5. 5. 5
adjiciam, 4. prolog. 10
adjecit, 3. 10. 15
adeunt, 4. 17. 22
adeptus, 1. 31. 11
adjutoribus, 5. 5. 14
aditum, 4. 17. 22
aditu, 5. 9. 1
adjuvare, 4. 23. 19
adjuvaret, 3. 10. 40
adjuvat, 1. 8. 2
adjuviſſes, 5. 2. 11
adluſerit, 3. 19. 12
admirabilem, 3. 18. 3
admirator, 4. 21. 21
admirans, 3. 17. 5
admiratus fuerat, 5. 1. 20
admonere, 3. 10. 54
admonet, 3. 17. 13
admonuit, 1. 11. 4
admonebit, 4. 3. 12
admovere preces, 4. 25. 20
admovit preces, 1. 19. 6
admota prece, 3. 16. 7
admoto ubere, 3. 15. 7

ad-

adnatant, 1. 2. 19
adpetit, 1. 4. 1
adpetit dente, 4. 7. 1
adpetebat, 4. 2. 2
adpeterem, 5. 4 5
adproba, 5. 5. 46
adprobaret, 4. 4. 28
adprobavit, 4. 24. 11
adripuit aurem, 5. 10. 5
adriſerit, 4. 20. 4
adſcribere, 4. 2. 6
adſcribi, 4. 16. 17
adſcripſerunt, 5. 1. 6
adſcriptus, 4. 10. 8
adſequi, 4. 1. 2
adſequar, 3. 9. 3
adſignari, 5. 2. 17
adſignate, 4. 4. 37
adſilit, 2. 5. 20
adſiluit, 4. 1. 5
adſuevi, 4. 7. 7
adſuevit, 1. 16. 5
adſuetam, 3. prolog. 15
adſunt, 4. 21. 16
adtentarit, 5. 2. 10
adtrahit, 4. 17. 9
adtributum eſt, 4. 19. 12
advenit, 5. 7. 20
advenerit, 1. 16. 7
adverſo, 2. 8. 16
adverſus, 5. 10. 1
advocavit fidem, 4. 4. 20
advocata, 1. 14. 13
advolant, 2. 7. 7
advolavit, 3. 16. 17
adultam, 3. 10. 23
adulteram, 3. 3. 9
adulterum, 3. 10. 16
ædes, 3. 9. 2
Æetæ, 4. 6. 12
Ægæa, 4. 6. 19
ægre, 4. 5. 3
æmulatio, 2. 9. 7
æquaſſent, 4. 15. 3
æqualiter, 4. 4. 9
æquitatis, 4. 14. 5
æque, 5. 6. 2
æquo animo, 1. 26. 12
Æquis, 1. 2. 1
Æſopeas, 5. prolog. 11
Æſopus, 1. 2. 9 | 13. 3 | 1. 6. 2 | 2. 2. 4 | 3. 19. 1
Æſopus auctor, 1. prolog. 1
Æſopi, 4. 20. 4
Æſopi fabula, 1. 10. 3
Æſope, 3. 19. 8
Æſopi genus, 2. Prolog. 1
Æſopi nomen. 5. 1. 1
Æſopi ſtylo, 3. Prolog. 30
Æſopi, 2. 9. 1
Æſopo quidam, 3. 5. 2
Æſopum, 3. 14. 2
Æſopus ibi, 3. 3. 14
æſtate, 4. 23. 18
æſtimo, 3. 4. 5
æſtimantes, 4. 17. 16
æſtuantem, 2. 5. 16
ætatem, 3. 10. 24
ætatis, 2. 2. 3
æterna in baſi, 2. 19. 2
æternam famam, 3. Prolog. 54.
ævum, 4. 19. 10
ævum ſollicitum, 1. 31. 7
ævi, 4. 25. 15
Affectus, 3. Prolog. 37
affliguntur, 1. 11. 10
affirmat, 3. 3. 9
affirmant, 5. 7. 21
affirmavit, 1. 17. 5
afflictis. 1. 2. 28
agellos, 4. 4. 23
agere, 3. 17. 13
agere gratias, 2. 8. 15
age, 3. 7. 25
agedum, 5. 4. 10
age porro, 3. 15. 11
agit, 4. 19. 2
agens, 2. 5. 3
agendo, ibid.
agi, 4. 12. 3
agi ad pœnitendum 5. 5. 3
aggeras, 4. 19. 23
aggravant, 3. 3. 13
aggreſſa eſt, 3. 16. 10
agmine, 5. 1. 23
agnoſcit, 2. 5. 19
agnoſcere, 1. 22. 10
agnus, 1. 1. 1
agno. 3. 15. 1
agnos, 3. 3. 5
agreſtes, 3. 2. 3
agros, 4. 4. 38. & 42
ais, 4. 6. 17
ait, 1. 2. 30, &c.
aiunt, 5. 6. 6
alacer, 2. 5. 22
alapam. 5. 3. 2
alapæ, 2. 5. 22
albus, 3. 15. 10
alueris, 4. 10. 16
ales, 1. 13. 8
alienum, 1. 4. 1
alienum moribus, 4. 4. 40
alienis, 1. 3. 1
aliquando, 3. 14. 12
aliquis, 3. Prolog. 52
aliquæ, 3. Prolog. 8
aliquid, 4. 17. 16, 19

INDEX

aliquot, 5. 7. 11
aliquot domus, 3. 19. 3
aliquot ſecutis, 4. 1. 7
alius, 3. Prolog. 42. 43
alium, 1. 2. 22
alio, 1. 4. 4
alii, 3. 2. 3, 4
alii ſimul, 4. 9. 5
aliorum, 4. 25. 25
aliorum vices, 4. 25. 26
alios, 1. 29. 2
alios fallere, 5. 2. 14
aliis, 1. 9. 1
aliis, 2. 5. 4
aliamque. 1. 4. 4
aliæ plagæ, 3. 30. 11
aliud quicquam, 2 Prolog. 2
allicit, 2. 3. 7
alligant, 3. 7. 18
alta, 2. 8. 25
alta quercu, 3. 13. 1
alta in vinea, 4. 2. 1
alter, 2. 7. 3
alter occuparat. 2. 9. 5
alterius, 3. 10. 55
alterius periculo. 4. 8. 2
alteri, 3. 3, 13
alteram, 4. 4. 5
alticinctis, 2. 5. 11
altiore, 4. 8. 4
altis, 2. 6. 12
altius, 4. 19. 2
alvos, 3. 13. 9.
alveolo, 2. 5. 15
alvi, 4. 5. 9
ament, 2. 2. 2
amentur, 2. 2. 2
amanti, 3. 10. 16
ambæ. 2. 2. 5
ambitio, 3. 10. 56
ambos, 3. 8. 13
amicus, 4. 11. 7
amici, 3. 9. 1
amice, 3. 7. 17 | 4. 8. 8
amicis, 3. Prolog. 13 | 3. 9. 7
amittit, 1. 4. 1 | 1. 10. 2
amiſi, 2. 7. 12
amiſit, 1. 21. 1
amiſſi, 3. 11. 3
amplexus, 3. 8. 12
Amphoram, 3. 1. 1
An, 1. 23. 4, &c.
Anacharſis, 3. Prolog. 53.
angulo, 4. Prolog. 7
anguſtam, 3. 9. 6
anguſto, 5. 9. 1
anhelans, 2. 5. 3
animadvertit, 2. 8. 13
anima, 3. 1. 5
animal, 5. 3. 8
animus, 5. 7. 1 | 3. 7. 25 | 3. Prolog. 3 | 2. 9. 13
animi, 5. Prolog. 7 | 3 Prolog. 48
animum, 1. 11. 15 | 3. Prolog. 14
animo, 3. 14. 12 | 1. 26. 12
animos, 2. 2. 5
annos, 2 | 2. 4
annis, 1. 21. 3 | 4. 1. 1 | 5. 10. 3
ante, 1. 1. 10 | 4. 9. 3 | 4. 17. 28
antehac, 3. 1. 6
antequam, 5. 9. 4
antidotum, 1. 14. 3
antidoto, 1. 14. 8
antiqua, 4. 21. 18
antiqui, 5. 8. 7
antiquis, 4. 4. 25
anus, 2. 2. 9 | 3. 1. 1
anum, 4. 17. 20
aper, 1. 21. 5 | 2. 4. 22 | 1. 29. 9 | 4. 3. 2
aprum, 2. 4. 9
apro, 1. 29. 9
apertum eſt, 3. 13. 14
aperto, 5. 5. 37
apes, 3. 13. 1
apibus, 3. 13. 12
apothecam, 4. 4. 25
Apollo, 3. Prolog. 58
Apollinis, 3. 16. 12
apparatu, 5. 5. 14 | 4. 24. 21
apparebunt, 4. 25. 33
aquâ, 1. 14. 7
aquæ, 4. 8. 8
aquam, 1. 1. 6
aquilâ, 1. 9. 3
Aquila, 1. 28. 3. 11 | 2. 4. 1. 15. 21
Aquilæ, 3. 18. 11
Arâ, 1. 28. 8 | 4. 10. 1
aras, 4. 23. 5
aranea, 2. 8. 23
arborem. 1. 28. 9
arbore. 1. 13. 4
arbores. 1. Prolog. 6 | 3. 17. 2
arbitrio. 3. 18. 10
arca. 4. 11. 2
arcem. 1. 2. 5
arctos. 4. 5. 2
arcum. 3. 14. 5. 10
Ardelionum. 2. 2. 1
ardebat. 3. 16. 15
ardentem. 1. 28. 8
arguis. 3. 11. 6
arguebat. 1. 10. 4
argento. 5. 1. 7
argenteam. 4. 5. 22

argu-

argumentum. 4. 15. 7
argumento. 4. 7. 2
Argus. 4. 7. 9
argutiæ. 5. 5. 3
arida. 1. 6. 8
arripuit. 5. 6. 2
artis, 1. 14. 11
artium. 3. Prolog. 20
arte. 2. 9. 13
artifices. 5. 5. 7
Artus. 4. 6. 15
aſcendit. 4. 21. 9
aſellus. 1. 29. 4
aſellum. 1. 15. 4
aſello. 5. 4. 3
aſello comite. 1. 11. 3
Aſiæ. 4. 21. 4
aſinus. 1. 21. 8
aſino. 1. 15. 6
aſinum. 1. 11. 11
aſpero. 1. 2. 24
aſperam. 3. 7. 12
aſpernatus. 5. 4. 4
aſſem. 3. 5. 3
aſpexit. 3. 10. 29
aſpicit. 3. 7. 15
aſtris. 2. 6. 12
At, 1. 15. 7. & alibi
Athenæ. 1. 2. 1
Athenas. 4. 4. 13
atque, 1. 2. 13. & alibi.
atque ita. 2. 5. 11
atrienſibus.
attende, 2. Prolog. 14
attendere. 2. 5. 6
atteſtatur. 1. 10. 3
Attieus. 3. 14. 1
Attici. 2. 9. 1
attingere. 1. 4. 7
avare. 4. 19. 4
avaris. 1. 27. 1
auctor. 3. 15. 18.
auctor Æſopus, 1. Prolog. 1
auctoris, 2. Prolog. 7
auctores, 3. Prolog. 57
auctoritatis. 5. 1. 3
auctoritate. 4. 24. 10
audaciam. 3. 5. 9
audacter. 2. 1. 9
audacem. 4. 6. 8
audet. 5. 1. 25
audebat, 3. Prolog. 36
audis. 4. 19. 20
audierat. 2. 3. 3
avertit. 4. 11. 6
avertendum. 3. 3. 8
aufer. 3. 6. 8
augurium. 3. 18. 12
Auguſto. 3. 10. 39
avi. 3. 18. 3
avibus. 1. 4. 5
aviditas. 1. 3. 8
aviditas dives. 2. 1. 12
avida. 2. 1. 4
avidis. 1. 13. 11
aulæo. 5. 7. 23
aura. 5. 7. 1
auras. 2. 6. 7
auris. 3. 10. 51
aurem. 2. Prolog. 6
aurem pervellit, 5. 5. 32
aures. 2. 9. 12
auribus, 3. Prolog. 7
auritulus. 1. 11. 6
aurum. 1. 27. 7 | 4. 19. 7
aut, 3. 10. 57. & alibi
autem. 3. 3. 9
auxilium. 3. 16. 9
auxilium me. 3. 3. 7
auxilium petit. 3. 3. 4
auxilio. 4. 25. 16
auxilia. 1. 31. 2

B

BAjulantem, 3. 20. 5
balanti. 3. 15. 1
barbam. 4. 15. 1
barbatus. 4. 4. 10
barbarûm. 4. 6. 11
baſi. 2. 19. 2
baſia. 5. 7. 28
Bathyllo. 5. 7. 5
beneficio. 4. 25. 18
beneficium vanum. 1. 22. 8
benevolentiam, 3. 15. 16
benignitas. 1. 23. 7
beſtias. 1. 11. 8
bibere. 1. 14. 9
bibere in Nilo. 1. 25. 3
bibamus. 3. 16. 15
bibiſſet. 1. 12. 3
bibenti. 1. 1. 6
Bidens. 1. 17. 8
bilinguis. 2. 4. 25
binas. 1. 15. 7
bipenni. 4. 6. 7
bis. 1. 8. 2
bis mori. 1. 21. 12
blanditiæ. 1. 19. 1
bona. 3. 10. 37
bonam. 3. 1. 5
bonas, 2. Prolog. 11
boni. 3. 4. 1 | 2. 5. 20
bonis. 1. 3. 1
bonis præſentibus, 5. 1. 8
bono. 5. 4. 12
bonum. 1. 2. 29
bonus. 4. 10. 21
bonitas. 4. 25. 17
bonitas aquæ. 4. 8. 8
bos. 2. 8. 5
bovem. 1. 24. 8

bove. 1. 24. 5
boves. 2. 8. 21
Bobus. 2. 8. 15
bovili. 2. 8. 4
breve. 1. 19. 6
brevem. 5. 8. 5
brevi. 3. 4. 2
brevi docebo, 3. Prolog. 35
brevitas, 2. Prolog. 12
brevitatis. 4. 25. 8
brevitatem. 5. 5. 46
brevitate. 3. 10. 60
breviter. 3. 7. 1
brevius. 3. 19. 6
bruma. 4. 23. 18
Bubulcus. 2. 8. 11

C

CAcant, 4. 17. 25
Cadis. 4. 5. 25
cæcâ. 4. 19. 17
cæco. 2. 8. 3
cædem. 2. 7. 8
cæde. 1. 11. 11
cæde patris. 4. 6. 16
Cæo. 4. 21. 18
Cæsar. 2. 5. 19
Cæsar Tiberius. 2. 5. 7
calamitas. 1. 3. 16
calamitatem, 3. Prolog. 41
calamo. 4. Prolog. 2
calceandos. 1. 14. 16
calceis. 5. 7. 42
callidi. 4. 1. 9
callidus. 4. 8. 1
calumniæ. 3. 10. 42
calumniamque, 3. Prolog. 38
calumniator. 1. 17. 2
calumniari, 1. Prolog. 5
calvus. 2. 2. 8
calvus fortè. 5. 6. 1
calvus. 5. 8. 2
calvi. 5. 3. 1
calcibus. 1. 21. 9
cameræ. 4. 24. 29
Campum. 1. 12. 8
candore noto, 3. Prol. 64
canens. 4. 21. 5
canis. 1. 4. 2
canis. 1. 17. 2
canis. 1. 25. 5
canis parturiens. 1. 19. 3
canis vehementis. 2. 3. 1
cani. 1. 23. 3
canem. 5. 10. 7
canes. 1. 25. 3
canes elusit. 1. 12. 9
canes currentes. 1. 25. 3
canum. 1. 12. 11
canibus. 2. 3. 5
canibus anum. 4. 17. 19
capacis. 4. 5. 9
canticum. 5. 7. 25. 26
cantus luscinii, 3. 18. 2
cantus. 3. 16. 11
cantu saxa, 3. Prolog. 59
canos. 2. 2. 10
capella. 1. 5. 3
capella barbam. 4. 15. 1
capellas, 3. 15. 1
capere, 3. 16. 5
capis. 4. 19. 18
capiat, 2. Prolog. 10
capiant. 4. 5. 1
caperis, 5. Prolog. 10
capi, 1. 15. 6
capi cibo. 1. 23. 4
capi meritis. 3. 15. 19
captus. 5. 7. 1
capti. 4. 6. 8
captas. 4. 7. 6
captant. 1. 29. 1
captans. 5. 3. 2
capillos. 2. 2. 7
caput. 1. 2. 17
caput. 1. 8. 11
caput ita, 1. 3. 11
caput. 3. 3. 7
caput. 5. 3. 1
capite. 4. 25. 6
capite est protrusus. 5. 7. 44
capite humano. 3. 3. 5
capita. 1. 14. 13
capitibus. 4. 6. 5
carbonem. 5. 6. 6
caret, 1. 20. 1
careas. 4. 19. 10
carebunt. 4. 17. 34
carioſis. 5. 10. 5
carminis, 3. Prol. 3
carnis meæ. 1. 25. 9
carnem. 1. 4. 2
carperent. 1. 28. 4
carpere. 2. 9. 17
carpens. 3. 8. 9
caseum. 1. 13. 3
caseum emisit ore, 1. 13. 10
Cassandræ. 3. 10. 4
casus. 2. 7. 10
casu. 4. 21. 26
casu gravi 1. 21. 2
casu, 5. 7. 7
casu peccat, 5. 3. 12
castæ mulieris, 3. 10 14
casta oscula, 4. 23. 8
catenâ. 3. 7. 13
cathedra, 3. 8. 4

Cato, 4. 7. 21
catulos. 1. 19. 7
catulos Vulpinos, 1. 28. 3
catulis. 2. 4. 24
caudam. 3. 18. 8
cavere, 1. 9. 1
cavernam, 2. 4. 2
cauſa, 3. Prolog. 6
cauſa ſed, 3. 3. 2
cauſa mali. 3. 10. 44
causâ meâ. 1. 22. 4
cauſam. 1. 6. 6
cauſam intelligit, 3. 14. 8
cauſam dixit, 3. 17. 6
cauſam jurgii, 1. 1. 4
cauſam ſcribendi, 5. Prolog. 9
cauſam tuentes, 3. 10. 38
cauſis, 1. 1. 15
cautis, 1. 25. 10
cavo. 2. 4. 17 | 3. 16, 17
cavo ramo, 3. 16. 5
cavos. 4. 6. 3
cedo. 5. 2. 9
cedo invidiæ, 3. 9. 4
cedam loco, 1. 19. 10
celaverat, 5. 5. 32
celans, 2. 2. 4
celebres nuptias, 1. 6. 1
celeri, 4. 17. 6
celerius, 4. 25. 14
celeritate pennæ, 1. 31. 4
celeriter, 1. 13. 10
celſa populus, 3. 17. 4
celſa arbore, 1. 13. 4
celsâ cervice, 2. 7. 4
celſis cornibus, 4. 8. 11
Cenſores, 4. 9. 5
centena, 4. 5. 12
centum, 2. 8. 18
centumviros. 3. 10. 35
cepi prædam, 4. 4. 8
ceperat animos. 2. 2. 5
cepero. 4. 25. 14
cepiſſent. 1. 5. 5
Ceris. 3. 13. 9
cerebrum. 1. 7. 2
cernens. 4. 1. 9
certamina. 5. 5. 7
certarent. 1. 30. 5
certatim. 1. 2. 19
certatim ruunt. 5. 1. 3
certa ratio. 5. Prolog. 9
certæ. 2. 5. 22
certo pretio. 4. 24. 6
certumque. 3. 10. 43
certis menſibus. 3. 15. 5
certè. 1. 21. 12
certè quo. 3. Prolog. 32
certè brevitatem. 5. 5. 46
cervice. 2. 7. 4
cervus. 1. 12. 3 | 1. 16. 3
cervi. 2. 8. 25
cervum. 1. 1. 5
ceſſarunt. 1. 9. 5
ceteri. 4. 21. 24
ceteros. 4. 24. 29
cetera. 4. 5. 36
charitatem. 3. 8. 13
chartas. 5. Prolog. 18
chartis. 5. 5. 44
chorus. 5. 7. 25
chorum. 3. Prolog. 20
Cybelæ. 3. 17. 4
Cybeles. 4. 1. 4
cibus. 3. 12. 6
cibi. 1. 27. 7
cibi res. 4. 7. 4
cibum. 1. 4. 6
cibum appeterem. 5. 4. 5
cibo. 1. 23. 4
cibo intrito. 1. 26. 7
cibo veſcatur. 2. 6. 31
cibo largo, 3. 7. 14
cibo tenui. 4. 12. 7
cicada. 3. 16. 3
ciconia. 1. 26. 6
ciconiam. 1. 26. 3
ciens. 4. 22. 1
ciens gemitus, 1. 18. 3
cinis. 3. 9. 4
circa, 4. 23. 14
circumcidis, 4. 19. 25
circumdedit, 1. 28. 9
circumire. 4. 21. 4
circum. 3. 19. 5 | 4. 1. 4 | 4. 6. 3
cirris, 2. 5. 13
citatus. 1. 17. 4
citati. 4. 17. 8
cithara. 3. 16. 12
citharæ. 4. 19. 20
cives. 1. 2. 30
civitatem. 1. 2. 2 | 5. 5. 11
civium. 1. 15. 1
cito. 3. 4. 10 | 4. 25. 13
citius. 3. 6. 2
clamque. 3. 10. 19
clamere. 3. 16. 7
clamitantem. 1. 9. 7
clamare. 1. 15. 5
clamorem. 1. 6. 4. 11. 7
clamores. 5. 5. 28
clarum. 2. 7. 5

claſſe.

INDEX

classe. 4. 7. 19
Clazomenæ. 4. 21. 17
clauderetur. 4. 8. 4
clauso. 4. 8. 12
clementer. 4. 19. 8
Clitellas. 1. 15. 8, 10
cœlum. 4. 19. 24 | 4. 6. 26
cœlo. 4. 11. 3
cœnâ. 2. 8. 20
cœnam. 1. 26. 3 | 3. 19. 2 | 4. 22. 15
cœpit. 1. 2. 25 | 1. 3. 10 | 1. 8. 5 | 2. 8. 15 | 4. 26. 6 | 4. 21. 4 | 4. 23. 3 | 3. 16. 7 | 2. 15. 14
cœpit desiderari. 5. 7. 14
cœpit flagitare. 1. 19. 9
cœpit fugere. 1. 12. 8
cœpit lacerari. 1. 12. 11
cœpit languere. 5. 10. 3
cœpit redire. 3. 19. 7
cœpit vesci. 1. 31. 11
cœpere. 2. 2
cœpere. 4. 17. 23
cœpere bibere. 1. 10. 5
cœperant. 4. 15. 2
cœpissent. 1. 2. 8
cœpisset bibere. 1. 25. 5
cœpisset facere. 1. 14. 2
cœptum ordinem. 4. 20. 9
cœtum. 3. Prolog. 23
cogitas. 3. Prol. 16
cogitavi plura. 3. Prolog. 36
cogitet. 4. 20. 1
cogitandum. 3. 14. 13
cogitatio animi. 5. Prolog. 7
coacta fame. 4. 3. 1
coëgit. 4. 4. 9
cogit. 5. 5. 35
cogitque. 1. 6. 8
cogor ferre. 1. 21. 12
cogunt. 4. 23. 20
cognatos. 4. 24. 15
cognovi. 3. 4. 7
cognovit. 3. 16. 16
cognoveris. 4. 10. 58
cognitum. 4. 21. 22
colligunt. 4. 21. 11
colligi sensus. 4. 5. 19
collocarunt. 2. 9. 2
collum. 3. 6. 3
collum lagenæ. 1. 26. 10
colli. 1. 8. 8
collo. 2. 7. 5 | 3. 18. 7
color. 3. 13. 6
colorque. 4. Prol. 8
colubram. 4. 18. 2
columbæ. 3. 31. 3
comes. 2. 7. 6
comes. 5. 2. 7
comite asello. 1. 11. 3
come officium. 2. 5. 15
comesse. 1. 10. 4
commemoras. 4. 23. 13
commendasse. 1. 17. 3
commendatur. Prolog. 7
commendari. 5. 5. 47
commendatio. 2. Prolog. 13
commercium. 4. 10. 11
comminuta. 2. 6. 13
commiserit. 1. 14. 16
commiseris. 2. 8. 7
commissum. 4. 17. 15
communem. 1. 7. 4
commune. 5. 6. 3
commune omnium. 3. Prolog. 47
commutando. 1. 15. 1
comœdiis. 5. P. 9
comosa fronte. 5. 8. 2
compererant. 5. 5. 31
compulsi sitis. 1. 1. 2
compescerent. 1. 3. 12
compilavit. 4. 10. 2
complevit. 2. 4. 16
comprehensus. 3. 5. 10
compressus. 4. 2. 5
compungam. 3. 4. 3
conari. 4. 25. 4
concacarunt. 4. 17. 11
concidisset. 4. 6. 7
concidit. 5. 7. 7
concinnet mali. 2. 4. 24
concione advocata. 1. 14. 13
concipit. 3. 15. 4
conceptus trivio. 1. 27. 11
conceptum. 1. 18. 7
concitat civitatem. 5. 5. 10
concitant periculum. 1. 29. 3
concito gradu. 3. 2. 11
concupisti. 1. 27. 16
concurrit populus. 3. 14. 8
concursant. 3. 10. 24

con-

concurſans. 2. 5. 2
condidit, 4. Prol. 7
condidit ſeſe. 2. 4. 17
condidit ſe bovili. 2. 8. 4
conde ferrum. 5. 2. 13
condere famam. 3. Prolog. 53
condita. 2. 6. 6
conditio. 3. 7. 7
conditio placet, 3. 13. 12
conditione. 4. 5. 8
conditio patri. 4. 5. 30
conducit pretio. 4. 24. 6
conferre. 4. 23. 4
conferent pecuniam 4. 5. 46
conferant. 4. 5. 12
conferant pecuniam 4. 5. 17
confido. 1. 18. 6
confectus macie. 3. 7. 2
confectus morbo, 1. 14. 5
confeſſus. 1. 14. 5
confeſſus reus, 5. Prolog. 22
confodit. 1. 21. 7
confuſus fragor, 4. 17. 24
congero. 4. 23. 14
congerunt. 3. 2. 3
co jugem. 3. 3. 9 | 3. 10. 9
conrodere. 4. 7. 6
conſcientiam, 3. Prolog. 48
conſcientiam laudis 2. 9. 11
conſcius. 5. 25. 30
conſectata eſt, 3. 16. 18
conſequi. 4. 12. 5
conſidera. 3. 8. 1
conſiliator maleficus. 2. 6. 2
conſilium. 1. 31. 5 | 5. Prolog. 3.
conſilium dare. 1. 9. 1
conſilium ſtultum, 1. 20. 1
conſilio. 5. 3. 12
conſilio monet, 1. Prolog. 4
conſilia prava. 1. 25. 1
conſedit. 4. 17. 22
conſociet uſum. 4. 10. 21
conſolandi. 3. 18. 5
conſpargere. 2. 5. 14
conſperſum. 4. 17. 4
conſpexit. 1. 17. 8 | 1. 24. 2
conſpicatus. 2. 8. 25
conſpectum. 5. 7. 22
conſpectu. 1. 16. 6 | 5. 1. 15
conſpicuum. 4. 6. 6
conſpiratis. 1. 2. 4
conſtabit. 4. 25. 35
conſtitit. 4. 5. 29 | 5. 5. 13
conſtantior. 5. 2. 7
conſuetudine. 4. 12. 6
conſulit. 4. 4. 14
conſulendos. 3. 3. 6
conſumet. 4. 25. 12
conſumptus. 1. 27. 7
conſumpta eſt. 4. 5. 19
conſumpto. 1. 19. 8
conſumpti. 2. 4. 23
conſurrectum eſt. 5. 7. 27
contemplit, 1. 28. 7
contempſeris. 1. 12. 1
contemptum. 2. 7. 10
contempti generis. 5. 3. 8
contemnens. 1. 3. 6
contemni. 3. 16. 9
contendebant. 4. 23. 2
contendet. 4. 20. 5
contenderet. 1. 17. 3
contenderent. 5. 5. 18
contentus. 1. 3. 18 | 4. 12. 7
contentæ. 3. 18. 13
conterritus. 1. 13. 7
contexit. 1. 11. 4
continet frenis. 2. 6. 7
contineat. 4. 10. 14
continere. 4. 17. 32
continetur, 2. Prolog. 1
continetur, 4. 25. 30
contingit. 4. 23. 10
contingerent. 1. 20. 6
continuo. 1. 6. 2 | 4. 17. 21
contra. 1. 1. 6 | 1. 2. 28 | 3. 2. 4 | 4. 7. 5 | 5. 10. 7
contra potentes. 2. 6. 1
contra ſe. 4. 18. 3
contractam. 4. 23. 20
contrarios. 4. 10. 17
contubernium fortuitum. 2. 4. 4
contumax. 4. 7. 5
contumelia. 1. 2. 21 | 1. 29. 2 | 4. 17. 34
contumeliam. 1. 3. 15 | 3. 8. 8 | 5. 3. 5

INDEX

contumeliis. 4. 17. 3
convenit. 5. 6. 7
conveniens. 4. 19. 7
conveniens avaris. 1. 27. 1
convocata familia, 2. 8. 26
convicium acerbum 3. 16. 3
convicio. 1. 6. 5
convictus Deûm. 4. 23. 11
convivam. 1. 26. 9
convivium, 5. Prol. 20
copia. 4. 25. 6
copioſus. 4. 8. 7
copioſa domus. 4. 23. 21
copioſa varietas. 5. 5. 41
coram pluribus. 2. 4. 4
corde durato. 2. 9. 18
corde eraſerim. 5. Prol. 21
corde tacito. 5. Prolog. 3
corium. 1. 20. 3
cornea domo. 2. 6. 5
cornix. 2. 6. 7
cornici. 3. 18. 12
cornua, 2. 8. 25 | 4. 6. 5
cornua ramoſa. 1. 11. 5
cornibus. 1. 13. 10 | 1. 21. 7 | 4. 9. 11 | 5. 9. 1
coronam. 5. 7. 34
corpus. 1. 18. 4 | 2. 6. 5 | 3. 13. 6
corpus hoſtile. 1. 21. 9
orporis. 1. 5. 5 | 3. 7. 5
corporis amiſſi. 3. 11. 4
corpori, 3. Prol. 14
corpore. 1. 13. 7
corpore nudo. 5. 8. 2
corpora. 4. 24. 23
corrigatur. 2. Prol. 3
corripere. 1. 2. 25
correptum. 1. 1. 13
corrumpit. 4. 11. 8
corrumpas. 3. 8. 15
corrumperet. 4. 24. 18
corruptos boves. 2. 8. 21
corticem duram. 2. 6. 12
corve. 1. 13. 6
corvus. 1. 23. 3
corvi ſtupor. 1. 13. 3
corvo. 3. 18. 12
Cothurnis. 4. 6. 5
creatis regem. 1 31. 8
crearit. 1. 6. 9
crearer. 3. 15. 11
credat. 3. 10. 51
credo. 1. 10. 10
credis. 3. Prol. 25
credens. 1. 8. 8
credentes. 1. 31. 10
credendum virtuti, 5. 2. 10
creditum. 3. 10. 4
creditum eſt. 3. 10. 3
credulitas ſtulta. 2. 4. 26
credere. 3. 10. 1 | 1. 14. 15
crepuſculo. 3. 7. 20
criminis. 2. 9. 19 | 3. 10. 41
crimine. 3. 10. 18
crimine furti. 1. 10. 4
crimina. 3. 10. 47
criminatur. 3. 8. 10
crocodilus. 1. 25. 6
crocodilis. 1. 25. 4
cruciari. 4. 17. 31
crudelis. 1. 2. 7
cruore. 2. 3. 2
crure ligato. 5. 7. 36
crurumque. 1. 12. 6
cruce. 3. 5. 10
cubiculum. 3. 10. 21
cubiculo. 3. 10. 30
cubile. 1. 19. 9 | 4. 19. 1
cubile fetoſæ ſuis. 2. 4. 12
cucurrit. 3. 8. 9
cujus, 2. Prol. 13. & alibi
cui, 1. 14. 16. & alibi
cuique, 5. Prolog. 7
cuidam. 3. 3. 4. & alibi
culpa mea, 1. 23. 8
culpæ. 4. 17. 29
culpæ prœmium. 2. 3. 6
culpæ proximam, 1. 20. 5
culpam lues. 4. 10. 7
cultrix. 2. 5. 3
cultum vendet. 4. 5. 41
culum. 4. 17. 36
cum. 1. 2. 1. & alibi
cuneis. 5. 7. 35
cuniculos. 4. 19. 2
cuncta. 3. 8. 8
cuncti. 2. 9. 3
cunctas. 1. 2. 18
cunctos. 5. 5. 5
cunctis. 3. 18. 3
cupimus. 2. 8. 17

cupiam

cupiam, 5 Prolog. 6
cupiditas. 1. 27. 5
cupidus. 3. 12. 4
cupidum. 1. 25. 9
cupidis. 2. 1. 1
cupide. 3. 16. 17
cupidiſſime. 4. 21. 22
cur, 1. 1. 5. & alibi
curâ, 2. Prolog. 8 | 3. 3. 13
curam. 2. 9. 10
curam. 3. 3. 13
curam habendi, 3. Prolog. 22
curam impendas, 3. Prolog. 12
curabo. 5. 2. 9
curatio. 5. 7. 12
curioſior. 4. 21. 12
currit. 3. 3. 6
cucurrit. 3. 8. 9
cucurreris. 2. 8. 6
currens. 1. 25. 5
currentes. 1. 25. 3
currendum. 3. 6. 5
curſu. 5. 8. 2 | 1. 12. 8
curſu pelagi. 4. 21. 7
cuſtodit. 1. 27. 7
cuſtodiebat. 4. 19. 4
cuſtos. 3. 7. 9 | 1. 24. 6
cutem. 1. 24. 6
cybebæ. 3. 17. 4 | 3. 20. 4

D

Damnas. 5. 10. 9
damnavi, 5. Prolog. 3
damnandam. 3. 10. 46
damnanda. 3. 10. 47
damnata. 1. 17. 6
damnum. 3. 11. 3 | 3. 2. 16
damno. 1. 28. 10
dapem. 2. 6. 15
dapem largam. 2. 4. 24
Dardaniæ, 3. Prolog. 29
dare. 4. 5. 27
dare conſilium. 1. 9. 1
dare operam. 5. 7. 5
dare verba. 3. 3. 15
dare veller. 4. 4. 27
dat, 3. 7. 22
dat pœnas. 1. 13. 2
dant. 1. 2. 27
dant conſilia. 1. 25. 1
dant mandata. 4. 17 21
da uxores. 3. 3. 17
dare. 4. 4. 35
darem. 2. 1. 5
darent. 4. 17. 4
daret. 2. 1. 10
dari. 4. 25. 24 | 3. 14. 12
dari veniam. 5. 3. 11
datur. 1. 17. 9
datus. 1. 2. 23
data occaſione, 2. 8. 9
datæ. 3. 18. 10
data. 4. 4. 10
datum. 4. 4. 15. 45
datum eſt. 3. 18. 14
De, 1. 16. 6. & alibi
Dea. 3. 18. 5
debet, 1. 26. 12. & alibi
debent. 1. 28. 1
debebat. 1. 17. 7
debebat votum. 5. 4. 2
debui. 5. 1. 2
debebunt. 4. 2. 6
debeas, 2. Prol. 14
debetur. 2. 1. 8
debetur gloria, 3. Prol. 62
debent dari. 3. 14. 12
deberi. 1. 17. 5
debilis. 4. 1. 1
debilem. 4. 25. 16
debitum ſc. naturæ, 4. 25. 19
decedens. 4. 4. 3
decem. 1. 17. 5
decerne. 4. 25. 27
decidit. 3. 2. 2
decidérant. 1. 3. 5
decidiſſet. 4. 8. 3
decipit, 4. Prolog. 5
decepit dolo. 1. 31. 6
deceptus. 1. 13. 12
decepta. 1. 4. 5
declarat. 5. 5. 39
decus patriæ, 3. Prolog. 56
decus ſolidum. 4. 23. 24
decoris. 1. 13. 7
decurrit. 1. 1. 8
decurrit. 4. 1. 2
dedecus. 1. 21. 11
dederat. 1. 3. 14
dederis. 5. 3. 5
dediſſem. 1. 22. 5
dediſſe. 4. 24. 33
dederit. 2. 2. 18
dederint. 2. 2. 18
dederint. 3. 2. 18
dedicans, 3. Prolog. 31
dedi. 4. 3. 13
dedit. 1. 22. 9 | 3. 5. 3 | 3. 15. 12 | 3. 16. 18 | 4. 9. 2 | 5. Prol. 9
deditus. 4. 21. 19
dedita. 4. 4. 43

deductus. 2. 1. 5
deducta eſt. 3. 13. 3
deficiunt. 5. 5. 12
defectus annis, 1. 21. 3
defectus pilis. 5. 6. 2
deflexit. 4. 24. 6
defluentes. 4. 24. 23
deformis. 4. 4. 41
defuiſſe. 5. 1. 17
degere. 1. 3. 2
degerent. 1. 30. 6
degravati, 4. 21. 15
dehinc, 1. 13. 5
dejectum. 2. 1. 1
dein, 1. 14. 7, & alibi
dein invicem. 3. 7. 3
deinde. 1. 3. 6, & alibi
deinde quia. 1. 8. 3
delectet, 2. Prol. 10
delectaris. 5. 3. 9
delibo. 4. 23. 7
delibutus. 5. 1. 21
delicato. 5. 1. 22
delicatos. 4. 4. 26
delicio ſuo. 3. 20. 8
delictum. 3. 11. 6
deligens, 3. Prol. 41
delinirem, 3. Prol. 45
delinquunt. 4. 9. 5
delirum. 3. 14. 3
deluſit. 5. 6. 7
deluſa. 3. 18. 15
demens. 4. 3. 11
dementiæ. 1. 14. 14
Demetrius. 5. 1. 19
Demetrius Phalereus, 5. 1. 10
demitir. 5. 5. 16
demiſit ore cibum. 1. 4. 6
demonſtrare. 3. 15. 18
demum. 1. 12. 13, & alibi
demum ingemuit, 1. 13. 12
denique, 3. Prol. 43
dente aſpero. 1. 2. 24
dente improbo. 4. 7. 1
dente lædere. 4. 7. 6
dentibus avidis. 1. 13. 11
dentibus. 4. 5. 8 | 5. 10. 5
dentibus fulmineis. 1. 21. 5
Deorum. 1. 2. 13 | 3. 17. 10 | 4. 17. 23
dependentibus. 2. 5. 13
deperditus inopia, 1. 14. 1
deploras, 1. 9. 10
deponeret fœtum, 1. 19. 4
deponeret onus. 1. 18. 5
deprehenſi. 5. 4. 10
deprimit. 3. 10. 36
depreſſum. 1. 20. 3
depugnaverat. 5. 2. 10
derepit. 2. 4. 12
deridetur. 2. 5. 17
deridentur. 1. 25. 2
deridendus. 3. 14. 4
derideri. 3. 6. 10
derideri ſimul. 3. 18 4
deriſuri. 5. 5. 26
deriſor. 3. 14. 4
deriſui. 1. 11. 2
deriſum. 5. 7. 3
des, 3. Prol. 14
deſcende. 4. 8. 8
deſcribi. 4. 7. 2
deſeram. 3. Prol. 56
deſertus. 1. 21. 3
deſidet. 2. 4. 21
deſideras 3. Prol. 1
deſiderat, 1. 8. 1
deſidero ine 5. Prol. 20
deſiderari. 5. 7. 14
deſierit 4. 25. 18
deſierint 4. 4. 11
deſpexeram 1. 12. 11
deſpexerat, 1. 3. 12
deſpectis. 3. 2. 1
deſtinaſſem 5. Prol. 1
deſtinata. 4. 4. 27
deſtituit 5. 10. 8
diſtringit 4. 25. 3
diſtringunt. 4. 29. 2
diſtricta 2. 5. 13
deſunt ſtramenta. 2. 8. 23
deſunt mihi 3. 11. 5
deſit mihi. 3. 15. 8
deſit. 4. 25. 7
devolutis 5. 7. 23
deterritus. 5. 4. 7
detracta pelle, 3. 20. 7
detrirum 3. 7. 16
devenit 4. 8. 5
devocat 1. 20. 2
devores 1. 22. 7
devorent 2 3. 5
devoratum 1. 8. 4
devoram 4. 4. 6
Deos 4. 11. 4
Deos Manes 1. 27. 4
Deos verendos, 4. 10. 10
Deûm 4. 10. 12, 18 | 4. 23. 11
Deus 1. 2. 28
dextera 5. 2. 5
dextras. 5. 7. 9

dice-

dicebant 3. 13. 2
dicis, 5. 4. 9
dico tibi 4. 18. 19
dic, 3. 7. 17
dicam 3. 1. 5
dices 3. Prol. 8
dicet 3. 1. 7 | 4. 20. 4
diceret 1. 30. 4
dicere, 3. Prol. 36 | 3. 17. 11
dici, 1. 27. 2 | 5. 9. 5
dicitur 1. 26. 3
dicitur 3. 3. 2
dicta hora, 4 24. 19
dictam 4. 5. 46
dictum 3. 4. 5
dictum falso 4. 6. 18
dictum est 1. 7. 3
dictum in se, 1. 22. 10
dicto, 4. 10. 19
dicta 3. 11. 2
dictus 5. 1. 1
dictorum, 2. Prol. 10
didici 4 3. 8
dies 1. 18. 7
dies muratur, 4. 16. 5
dies advenerit, 1. 16. 7
dies pœnæ 4. 10. 8
diei 2. 8. 5
die, 2. 4. 20
die ludorum, 5. 7. 19
diebus 3. 2. 12
difficile 4. 17. 30
difficulter 4. 25. 30
dignum, 3. Prol. 44
dignumque, 5. Prol. 19
dignum memoriæ, 4. 20. 3
dignum pœna, 5. 3. 13
dignum præmium, 3. 5. 7
dignitatem 4 15. 3
dignitatem pristinam 1. 21. 1
digrunnit 5. 5. 27
Dii, 5. 7. 24
Diis iratis 4. 19. 15
dilatio 4. 25. 12
diligens, 2. Prol. 4
diligentius 3. 10. 23
diligenter, 4. Prol. 3
diligeret 3. 10. 9
dimisit 5. 10. 6
dimittere 4. 17. 29
dimittuntur 4. 17. 20
dimitti 4. 17. 3
dimissam 4. 24. 18
dimissum 4. 24. 14
diripiunt 2. 7. 9
discederet 4. 10. 3
discedens 4. 2. 3
discimus 2. 2. 2
discat 4. 18. 6
discernit 4. 23. 22
dispulit tenebras 3. 10. 42
dispersus rumor, 5. 5. 11
disserо, 5. Prol. 12
dissident 1. 30. 1
dissident variis 3. 3. 12
dissidens 3. 10. 56
dissimulet 4. 20. 2
dissolutos mores 1. 2. 12
dissolvit 4. 21. 10
distribuat 4. 4. 9
distringis 4. 6. 1
distringunt 1. 31. 2
diversum 1. 30. 7
dives aviditas 3. 1. 12
dives arca 4. 11. 2
dives nobilis 5. 5. 4
dives onere 2. 7. 4
dives & potens 3. 5. 6
divi, 3. 17. 2
divinabit, 5. Prol. 5
divisit 2. 6. 15
diviso 2. 1. 9
divinæ domus 5. 7. 43
divitiarum 1. 27. 5
divitias 4. 21. 1 | 5. 4. 9
diu, 3. 14. 7
diutius 4. 25. 14 | 1. 2. 16
divo Augusto 3. 10. 39
dixerunt 1. 34 8
dixero 4. 19. 14
dixerim 1. 14. 17
dixi 4. 21. 26 | 4. 24. 2
dixit 3. 17. 6 | 5. 5. 9
dixisse 1. 10. 8
docet 5. 3. 11
docebo, 3. Prol. 35
docili 1. 28. 2
doctus 4. 21. 1
doctus labor 2. 9. 15
docto labori, 3. Prol. 27
doctiorem 5. 9. 5
documentum 2. 4. 25
dolet 4. 18. 1
dolens 5. 10. 6
dolens injuria 4. 24. 17
doliturum 3. 10. 16
dolone 3. 6. 3
dolor, 4. 16. 10
dolorem 1. 28. 10
dolorem, 3. Prolog. 45
dolorem vindicet, 3. 10. 28.

dolore 5. 5. 33 | 1. 8. 5
doloſa 2. 4. 17
doloſa vulpes 1. 13. 11
dolum 1. 16. 4
dolo 1. 31. 6
dolos 1. 25. 7
dolos irritos 1. 23. 2
domuit, 3. Prol. 59
domeſticæ, 3. Prol. 12
domini re, 1. 15. 2
domini mores 1. 23. 6
dominum 2. 8. 28
domino 5. 10. 2 | 2. 5. 14
dominus 2. 8. 20 | 2. 5. 20
domus 3. 10. 17
domus aliquot 3. 19. 3
domus Æetæ 4. 6. 12
domus copioſa 4. 23. 20
domus divinæ 5. 7. 43
domum 1. 22. 3
domum 3. 7. 10
domum 3. 2. 7
domum 3. 9. 6
domino par, 3. 7. 8
domini caput 3. 3. 7
domino cum 3. 19. 18
domum luxuriæ 4. 4. 44
domum politam 4. 4. 26
domo cornea 2. 6. 5
domum abit 3. 19. 9
domum refertur 5. 7. 11
donas 4. 19. 13
donationis 2. 5. 22
donavit 3. 16. 14
donate 4. 4. 39
donec 2. 9. 19
dormientem 3. 10. 30
dormire 3. 10. 22
dormire 3. 16. 11
dorſo levans 4. 3. 4
draconis 4. 19. 3
dubitatis 1. 14. 15
dubium 3. 13. 7
dubiâ 5. 2. 16
ducitis ævum 1. 31. 7
ducere 1. 19. 7
ducere aſinum, 3. 3. 4
ducere 1. 6. 3
ducitur 5. 7. 3
ducis 2. 5. 21
duces 4. 5. 4
dulce, 3. Prol. 26
dulcis 4. 8. 6 | 3. 7. 1
dulcemque 3. 8. 13
dulcem benevolentiam 3. 15. 16
dulci mora, 3. Prol. 60
dum, 4. 25. 15. & alibi pluries
dummodo 3. 9. 4
duo 2. 7. 1 | 4. 24. 22
duæ laudes 4. 24. 13
duas 5. 7. 9 | 4. 9. 1
duabus impar, 2. 6. 17
duabus partibus 3. 13. 5
duplex, 1. Pro. 3
durato corde 2. 9. 18
dura miſeria 3. 20. 3
duram 2. 6. 12
duro 1. 30. 10
duxit 5. 3. 2

E

ECavo 1. 2. 17
E ſinu 5. 5. 36
E ſtagno 1. 2. 17
E turba 3. 19. 7
Ea ſunt, 4. Prol. 5
eam 3. 3. 5
eadem 3. 7. 7
ebibere 1. 20. 5
ecce 3. 20. 11
edidiſſe 1. 12. 12
edentem 1. 9. 3
educatus 1. 27. 11
effectus 5. 8. 6
effectu 1. 20. 1
effecit 3. 19. 7
effeminatus 5. 1. 24
effigiem 1. 12. 4
effigiem temporis, 5. 8. 7
effodiens 1. 27. 3
effugerat 4. 1. 8
effugere necem 1. 27. 2
effugeret 2. 8. 2
effugium 4. 8. 2
effundit 3. 15. 6
egiſti 2. 5. 24
ego, 1. Prolog. 2. & alibi
egreſſa 3. 16. 17
egregium 2. 1. 11
egregium melos 4. 21. 2
ejus 1. 19. 4
ejuſdem 2. 2. 4
elapſum 5. 8. 3
elegantia 2. 2. 4
elevant verbis 4. 2. 5
elevem 3. 10. 7
eluſit, 3. Prol. 38
eluſit canes 1. 12. 9
emendat 5. 9. 5
emendare 2. 5. 5

eminens 2. 7. 4
emisit 1. 13. 10
emori 1. 6. 8
emunctæ 3. 3. 14
en, 3. 11. 4
enatant 4. 21. 14
enim. 3. Prol. 50
enimvero 2. 5. 20
enixa, 3. Pro. 18
eo, 5. 4. 6
eorum 4. 5. 4 | 4. 23. 25
eos 4. 17. 9
epotam 3. 1. 1
eques 5. 7. 38 | 4. 3. 5
equester 5. 7. 30
equidem 2. 7. 11 11. 1. 11
equus 4. 3. 1
eraserim, 3. Prol. 22
eram 1. 1. 11
erat 2. 5. 13 | 5. 7. 16. & alibi
ergo 1. 15. 9 | 3. 19. 3. & alibi
eripiunt 1. 3. 8
eriperet 1. 28. 11
eripiet 2. 9. 11
eripere 1. 4. 5
erit, 3. Prol. 47
erit 3. 10. 58
erit utilis 3. 14. 11
erras 3. 15. 2
errabit, 3. Prol. 46
error 3. 10. 41
error mortalium, 2. Prol. 3
erroris 5. 5. 2
errorem 4. 4. 33 | 5. 5. 37 | 5. 7. 30
eruit 4. 19. 1
erumpam 2. 8. 9
escam 4. 1. 4
escam carperent, 1. 28. 4
esca se replevit, 2. 4. 19
es, 5. 9. 4 | 3. 6. 2
es farina 4. 1. 10
es in numero 4. 24. 16
es pollicitus 4. 25. 9
est, 1. 27. 8 | & alibi pluries
esse, 1. 10. 5 | 1. 14. 14 | 1. 15. 3 | 1. 27. 1 | 2. 3. 6 | & alibi
esses expertus 1. 3. 15
esset, 1. 24. 5. & 8 | 2. 9. 6. & alibi
esset mortuus 3. 19. 20
esuriens 1. 26. 6. & 1. Prolog. 4. & alibi quam pluries
etiam 1. 10. 2 | 3. 10. 54. & alibi
etiamsi. 5. 7. 42
evagata 2. 4. 8
evasit 4. 8. 11
evaserunt 4. 5. 3
evellerat 2. 2. 9
eventus 4. 5. 10
evertit 2. 4. 5
evertisset 3. 10. 50
evertere 2. 4. 9
eum 1. 21. 5
eundem 1. 1. 1 | 2. 1. 5 | 4. 8. 5
eunt 2. 8. 12
evocat 1. 2. 18 | 1. 1. 11
eunuchos. 3. 11. 1
eunuchus glabros 4. 4. 22
Eutyche, 3. Prol. 2
ex, 2. 7. 7
ex Ara Jovis, 4. 10. 1
ex illis 3. 3. 12
ex insidiis 2. 7. 7
ex labore 4. 19. 9
ex opibus 4. 21. 13
ex pretio 4. 4. 47
ex sapore 3. 13. 10
exaggerare, 3. Prol. 26
exarabo, 3. Prol. 30
exaudiant 5. 1. 7
excedit 4. 25. 29
excipiunt 2. 8. 10
excepit 1. 12. 9
exciperet 1. 11. 6
excitat 4. 24. 27
excitatus 2. 8. 1
excitari 5. 7. 15
excolic 4. 10. 10
excusatum, 3. Prol 49
excuti 5. 5. 19
exercere 1. 31. 12
exemplum 1. 3. 3 4. 2. 6
exemplum egregium, 2. 1. 11
exempli 5. 1. 9
exempli 4. 6. 20
exempla 1. 26. 12
exemplis, 2. Prol. 1
exemplis discimus, 2. 2. 2
exequamur 4. 20. 9
exercet 3. 6. 11
exercitu 4. 5. 1
exerit 1. 12. 2
exhibet 4. 23. 24
exhibe 4. 25. 9
exhibeant, 4. Prol. 24
exigas 4. 19. 10.
exigua materia 4. 24. 7
exieris 2. 4. 14
existimo 3. 10. 48
existimat 5. 7. 39

exiſtimer, 4. Prol. 9
exiſtimans 5. 2. 12
exitium 1. 31. 2
exitium fatale 2. 9. 18
exitus 1. 11. 9
exorans 1. 19. 6
exornavit 1. 3. 6 | 4. 21. 24
expectarem 3. 15. 13
expectant 4. 17. 36
expectantes 4. 17. 35
expectatio 4. 22. 2 | 5. 5. 15
expedit 4. 4. 14
expedi 3. 14. 6
expedire 1. 16. 2
expers 1. 11. 1
experiundi 1. 14. 6
expertus 1. 3. 15
expertus ſum 5. 2. 15
experit 1. 16. 2
expiari 3. 3. 11
explerent 4. 17. 5
explicas 3. 18. 8
explicuit 4. 6. 15
explicabit 4. 10, 15
exploranda 3. 10. 5
explorato 1. 2. 18
exponam 3. 10. 2
exprimit 5. 5. 33
exprimunt 4. 19. 22
exſpirans 1. 21. 10
exta Deûm 4. 23. 4
exterritus 3. 3. 5
extollere 4. 16. 7
extraherent 1. 8. 6
extractum 1. 20. 44
extremum 1. 21. 4
extremo agmine 5. 1. 23
extricas 4. 22. 4
extudit 1. 21. 9
exſulit 2. 9. 16 | 4. 11. 16
exurit 1. 6. 7

F

FAbella 1. 5. 2 | 1. 15. 3 | 1. 26. 2 | 2. 5. 5 | 3. 3. 3 | 3. 17. 13
Fabellam 1. 2. 9 | 5. 1. 9
Fabellam adjiciam, 4. Prol. 10
Fabellæ 4. 6. 22
Fabellas, 3. Prol. 37
Faber 4. 25. 7
Fabri 4. 7. 3
Fabro 4. 25. 7
Fabricaſſet 4. 6. 9
Fabula 1. 1. 14 | 4. 3. 12 | 2. 8. 27 | 3. 6. 10
Fabula Æſopi 1. 10. 3
Fabulam 3. 13. 16
Fabulæ 4. 6. 22 | 5. 1. 7
Fabularum, 3. Prol. 34
Fabulas 2. 9. 13
Fabulis, 1. Prol. 7 | 5. Prol. 10
Fabuloſa 3. 10. 7
facit 3. 15. 17
facimus 3. 17. 12
faciunt 5. 1. 4
faciebat 5. 5. 30
faciebat convicium, 3. 16. 4
facias 1. 23. 8
faciat moram 4. 24. 26
facies 5. 3 4
fac, 4. 25. 28
facerem 1. 25. 7
faciendum 2. 6. 9
facere 1. 1. 7 | 4. 1. 5 | 1. 29. 9
facere generoſum impetum 1. 29. 9
facere medicinam 1. 14. 2
faceres 1. 22. 4
factum eſt 3, 10. 18
factum 1. 14. 12
facturum 5. 5. 24
facturus 5. 5. 4
factus 4. 21. 6
factus eſt 2. 2. 8
factus ſophus 4. 16. 8
factis 1. 5. 6
faciem 3. 8. 16
faciem ſerenam 4. 16. 6
facie 3. 4. 7 | 3. 8. 3
facile 1. 19. 5 | 5. 3. 6 | 5. 7. 3
facilis 1. 29. 10
facili 4. 5. 2
facilius 1. 20. 4 | 3. 7. 13
facinoris 3. 10. 32 | 4. 18. 5
facinori 4. 10. 9
factionum 1. 2. 4
facto 5. 5. 19
facem 1. 28. 8
falerna 3. 1. 3
fallacia 3. 16. 10
fallaciam 1. 31. 5
fallit 1. 11. 2
fallere 5. 2. 14
falleris 1. 23. 6
falſo crimine 3. 10. 18
falſo dictum 4. 6. 18
falſo nomine 1. 14. 3
falſo teſtimonio 1. 17. 6
fallis laudibus, 4. 23. 24
famæ tradere, 5. Prol. 6

famam 3. 9. 3
famam 1. 14. 4
famam æternam, 3. prol. 54
famam domus, 3. 10. 17
fame 1. 26. 9 | 3. 7. 6 | 4. 17. 31
fame 4. 2. 1
fame conſumptus, 1. 27. 8
famem 4. 17. 5
familia 3. 10. 24 | 3. 19. 1 | 2. 8. 26
farina 4. 1. 3, 10
fas eſt 4. 10. 13
faſcia nivea 5. 7. 41
faſtidioſe, 3. prolog. 24
faſtidis 3. 16. 14 | 4. 6. 2
faſtidit 3. 7. 23
fatale 2. 9. 18
faterer, 3. prol. 44
fatigas 4. 19. 24
fati miſeria 3. 20. 3
fato invido 5. 6. 5
fata 1. 9. 10
fatorum 3. 18. 10
fatorum dicto tempore 4. 10. 19
fatis placet,
fauce 1. 1. 3
favet 5. 1. 7
favit 5. 6. 5
faverit 2. 9. 8
favor 5. 5. 25
favore 5. 5. 11
fautores 5. 7. 29
favi 3. 13. 10
favos 1. 13. 1
feci viam, 3. prol. 39
feciſti 1. 1. 5
feciſti tantum corporis 3. 7. 5
fecit 1. 8. 9
fecit hæredem, 4. 4. 7
fecit medicinam, 1. 7. 9
fecit ſilentium 5. 5. 15
fecerunt 4. 1. 16
fecerat nidum 2. 4. 1
fecerant favos, 3. 14. 1
fecerim 3. 14. 6
fecerit 3. 13. 14
feciſſet ſatis, 5. 10. 2
feciſſet ſe regem, 4. 12. 5
feciſſent 4. 1. 9
feciſſe 3. 10. 12
fefellit 3. 5. 9
felicitas 2. 9. 14
Feliciter 5. 1. 4
feliſque 2. 4. 24
Feles 2. 4. 2 | 2. 4. 4
feminæ 4. 15. 3 | 3. 10. 34
feminarum 3. 8. 11
feminis 2. 2. 1
feneſtra 1. 13. 3
feram 2. 9. 17
feræ, 3. 2. 15 | 3 prol. 2
ferarum 4. 12. 4
feras 1. 11. 5
feras domuit, 3 Prolog. 58
feras veloces 2. 10. 1
ferebat 2. 7. 2
ferens indigne, 3. 18. 1
feretis præmium, 4. 17. 28
feriæ, 3 Prol. 8
feror ad fabellam, 5. 1. 10
ferret 1. 4. 2
ferret graviter, 4. 5. 31
ferre 1. 2. 29
ferre cogor 1. 21. 12
ferri ſecundis flatibus, 4. 16. 6
ferrum 4. 7. 7 | 5. 2. 8
ferro 3. 10. 33
ferro tonſitant, 2. 7. 8
fert auxilium, 4. 18. 1
fertur 1. 10. 8 | 3. 3. 2
fertur locutus, 1. 27. 9
ferum, 1. 13. 9 | 1. 21. 8
feroque, 2. 1. 8
fero, id eſt, Apro. 4. 4. 3
ferus 2. 8. 14
feſſus cæde, 1. 11. 11
feſtinans, 3. 19. 9
fæce Falerna, 3. 1. 1
fictum, 4. 20. 5
fictas arte, 2. 9. 15
fictis cauſis, 1. 1. 15
fictis fabulis, 1 Prolog. 7
fictis jocis, 3 Prol. 37
fidelis 1. 5. 1
fides 3. 9. 1 | 4. 25. 26
fidem 3, 13. 17
fidem advocavit, 4. 5. 20
fidem amittit, 1. 10. 2
fidem jurisjurandi, 3. 10. 40
fidem vocis, 4. 25. 9
fide 4. 12. 8
fiduciam 5. 7. 2
fiet 4. 25. 13
fieri 5. 25. 22
filiam 3. 8. 2
filias 4. 5. 3

filius Fortunæ, 4. 11. 5
filium, 3. 8. 3 | 3. 8. 10
filio, 3. 10. 6
finiri, 1. 18. 7
finxit, 4. 16. 2
finxere 5. 8. 7
fimoque 4. 17. 5
firmiores 1. 19. 7
fiſcos 2. 7. 2
fit, 5. 5. 25
flagello 3. 6. 6
flagitabit 4. 25. 19
flagitaret 1. 8. 10
flagitare 1. 19. 18
flagitiis 3. 10. 14
flamma Deâm, 4. 10. 12
flammis 1. 28. 9
flatibus, 5. 7. 14 | 4. 16. 6
flebiles 1. 8. 3
fleret 2. 7. 10
flerent 1. 2. 6
fletus 1. 9. 3
flexibus 2. 5. 16
florerent 1. 2. 1
flumen 1. 4. 2
flumine 1. 25. 2
fluvio 1. 20. 3
fodiens 4. 18. 1
fodere 2. 4. 8
fœdere 1. 31. 8
fœcunda, 3 Prol. 19
fœtum 2. 4. 3 | 1. 19. 4
foras 4. 17. 12
foras 2. 4. 22 | 5. 7. 39
foras trudi, 5. 5. 33
foret 1. 13. 8
fore 4. 1. 10
forma 3. 18. 11
formâ favi, 3. 13. 11
formâ vincis, 3. 18. 6
formam 3. 8. 15 | 4. 24. 24
formica 4. 23. 2
formoſum 3. 8. 6
formoſam 4. 5. 4
formoſo 1. 3. 7
formoſos 3. 4. 6
forſan 2. 4. 7
fortaſſe, 3 Prol. 8
fortè, 1. 2. 17, & alibi
fortis, 1. 5. 8, & alibi
forti, 4. 11. 1 | 5. 2. 1
fortes 1. 21. 10
fortior 3. 7. 6
fortius, 3 Prol. 14
fortiter 3. 10. 37
fortitudinis 4. 15. 6
fortuna 1. 7. 4
fortunæ 3. 11. 6
fortunæ filius, 4. 11. 5
fortunæ vicem, 5. 1. 6
fortunam, 2. 9. 19 | 4. 5. 8
fortunis 4. 16. 1
fortuitum 2. 4. 4
forum, 3. 13. 3 | 3. 19. 6
fontem 1. 12. 3 | 3. 10. 43
fovea 1. 17. 8 | 3. 2. 10
foveam 3. 2. 2
fovit 4. 18. 3
fragor 4. 17. 24
frater 1. 29. 5
fratris 3. 8. 7 | 4. 6. 16
fraudas 4. 20. 4
fraudat lacte 3. 15. 8
fraudatus 4. 24. 17
fraudator 1. 16. 1
fraudis 1. 17. 9
fraudem 4. 8. 7
fraude 1. 10. 1
fraudibus 3. 10. 53
fregit 5. 7. 8.
fremit 5. 7. 21
frenaret 4. 24. 7
frenos 4. 4. 9
frenumque 1. 2. 3
frenis 3. 6. 8
frequentas 4. 23. 16
freta Ægea 4. 6. 20
frigora 4. 23. 20
frivolâ 5. 7. 1
frivolam 3. 6. 8
frondis 2. 8. 22
frondem 2. 8. 11
frons prima, 4 Prol. 6
frontis 4. 6. 4
frontem 1. 21. 9
fronte 5. 8. 2
fructum 3. 13. 15 | 3. 17. 7 | 4. 19. 8
fructus 3. 17. 9
fructumve 4. 5. 16
frugi 4. 5. 5
fruor 4. 23. 9
fruere 3. 7. 26
fruar 4. 25. 14
fruaris 1. 22. 6
fruantur 4 5. 10
frui 4. 15. 4
fruſtra 1. 2. 25, & alibi
frutice 1. 11. 4
fuci 3. 13. 2 | 13. 17
fuerat 1. 2. 23
fuere 1. 5. 4
fuerit, 2 Prol. 5
fuerint 4. 10. 5
fuerunt 4. 25. 24
fugam 4. 6. 16
fugantque 1. 3. 9
fugatæ, 5 Prol. 8
fugax 5. 2. 18
fugio 3. 9. 3

fugit 4. 5. 4, 8
fugias 5. 2. 10
fugerent 4. 6. 3
fugiſſent 1. 31. 3
fugientes 1. 11. 6
fugere 1. 12. 8 | 1. 15. 6 | 1. 16. 6
fugiſſem 1. 11. 15
fugitant 1. 2. 27
fuit 3. 5. 8
fuimus 5. 10. 9
fuiſſem 5. 2. 7
fuiſſes 1. 3. 13
fuiſſet 1. 29. 4
fuiſſe 3. 1. 6
fulmen 4. 17. 23
fulmineis 1. 21. 5
fundaſſet ſibi 3. 9. 2
funditus 2. 2. 10
funeſto 3. 10. 50
funeris 4. 20. 10
fur 4. 10. 1
fur nocturnus, 1. 23. 3
furis 1. 6. 1
furibus 3. 7. 10
furentis 3. 10. 25
furfuribus 4. 17. 4
furor 1. 30. 11
furtum 1. 2. 28
furti crimine, 1. 10. 4
fuſa 1. 14. 7
fuſtes 3. 2. 3
fuſtibus 4. 17. 12
futilem 5. 2. 8
futiles 4. 17. 33
futorum 1. 6. 9

G

GAlli Cybeles, 4. 1. 4
Gallinaceus 3. 12. 1
garrulus 3. 19. 7
garrulam 3. 16. 10
gaudeo 2. 7. 11
gaudent 1. 13. 1
gaudens 2. 8. 14
gaudens pecore, 4. 5. 43
gaudere 4. 16. 9
gaudio 2. 5. 22
gaudium 4. 16. 10
gaudium hæredis, 4. 20. 3
gelu 1. 18. 2
gemas, 3 Prol. 61
gemens 5. 7. 10
gementes 5. 1. 6
gemina 4. 24. 9
gemitum 4. 20. 7
gemitus 1. 18. 3 | 4. 22. 1
gemmeam 3. 18. 8
generoſum 1. 29. 9
genitor 3. 17. 10 | 4. 17. 22
gens, 3 Prol. 56
genuſque 1. 11. 15
genus Æſopi, 2 Prolog. 1
genus diverſum, 1. 30. 7
genus fabularum, 3 Prol. 33
genus inerme, 1. 31. 6
genus jocorum, 4. 6. 2
genus lepidum 5. 7. 13
genus pavidum, 1. 2. 16
genus proprium, 1. 3. 10
genus ſpectaculi, 5. 5. 9
genus vitæ, 3 Prol. 15
genus utrumque, 3. 13. 4
generis contempti, 5. 3. 8
genere 4. 21. 6
generi 2. 9. 4
genere quæſtus, 4. 21. 6
genere vetuſto, 3. Prol. 13
geris corpore, 1. 13. 7
gienendo 3. 15. 14
glabros 4. 5. 22
gladium 5. 2. 3
gladio 5. 10. 23
gloria 3. 17. 12
gloria ſolennis, 3. Prol. 61
gloria vana, 4. 15. 4
gloriæ 4. 24. 10
gloriam, 1. 7. 3 | 1. 11. 1 | 2. 9. 4
gloriantis 3. 8. 7
gloriari 1. 3. 1
glorioſus, 4. 23. 11
graculus 1. 3. 4, 9
Græciæ 2. 9. 9
Græciæ literatæ, 3. Prol. 54
gradu, 1. 7. 6 | 3. 2. 11
Graium, 4. 6. 11
granum, 4. 23. 14
gratia, 1. 14. 6 | & alibi
gratiam, 2 Prol. 12. & alibi
gratiæ 3. 10. 57
gratias agere, 2. 8. 15
gratis anhelans, 2. 5. 3
gratulantes, 4. 11. 4
gratulari 4. 25. 27
gratus eſt, 1. 23. 1
gratum eſſet, 1. 22. 5
gratior 3. 19. 9
gravati 2. 7. 1

grave 1. 2. 7
gravem 4. 9. 3
gravem alapam, 5. 3. 2
gravem rem, 3 Prol. 51
gravi casu 1. 21. 2
gravi contumelia, 1. 29. 2
gravi morbo, 1. 14. 5
gravi pondere, 2. 6. 17
graves 1. 9. 3
graviter ferat, 4. 5. 31
gressu delicato, 5. 1. 13
gregis 1. 30. 5
grege 2. 4. 14
gregi pavonum, 1. 3. 7
gruis 1. 8. 7
gubernator 4. 16. 8
gulæque 1. 8. 8
gustare, 1. 26. 6
gyro, 4. 25. 25

H

HAbeo, 3. 5. 4
Habes 4. 23. 17
Habet, 1. . 2, & alibi
habemus, 4 Prol. 2
habent, 5. 4. 9
habent insidias, 1. 19. 1
habebat, 3. 8. 2
habebit, 2. 9. 9
habebunt, 3 Prol. 31
haberes, 1. 13. 8
haberent, 4. 6. 9
habueris 3. 14. 10
habuerint, 1. 12. 15
habenti, 3. 3. 4
habendi, 3 Prol. 21
habere, 4. 25. 5, & alibi
habere documentum, 2. 4. 26
habitu 1. 3. 2
habitu similes, 4. 15. 8
hac, 3. 6. 10, & alibi
hac re, 1. 13. 13
hæc, 1. 1. 14, & alibi pluries
hæsere 4. 6. 8
hæreret 1. 8. 4
hæredis, 4. 20. 3
hæredem 3. 10. 12
hærentem 4. 8. 12
hæredem fecit, 4. 5. 7
hanc, 1. 3. 16, & alibi
hancce, 1. 1. 2
harum 4. 5. 7
Hariolo, 3. 3. 1
Hariolos, 3. 3. 6
has nænias, 4 prol. 3
haud, 3. 2. 16
haustus, 1. 1. 8
hem, 5. 6. 3
Hercle, 1. 1. 12
Hercules, 4. 11. 3
Herculi, 3. 17. 4
Herculi sancto, 5. 4. 1
heu, 1. 30. 3
heus, 1. 23. 5, & alibi
hi, 1. 5. 5, & alibi
hic, 1. 11. 6, & alibi
hilare convivium, 4. 21. 20
hilaritate, 4. 16. 7
hinc, 1. 2. 4 | 3 Prolog. 60
Hippolytus, 3. 10. 3
hircus 4. 8. 5
hircumque, 4. 8. 12
hirci, 4. 15. 2
his, 3. 7. 4 | 3. 15. 18
hispidi suis, 5. 10. 4
historia 4. 5. 2
hoc, 1. 2. 16, & alibi pluries
hodie, 4. 10. 12 | 4. 24. 16
hominis, 4. 4. 4 | 4. 5. 49 | 4. 17. 34
hominis mali, 1. 19. 1
hominisque, 3. 3. 18
homini, 2. 1. 10 | 2. 2. 7, & alibi
homini improbo, 1. 31. 1
hominem, 2. 5. 18 | 3. 19. 11, & alibi
hominemque, 5. 5. 21
hominem quæro, 3. 19. 9
homine, 1. 22. 1
homines, 1. 1. 14, & alibi
hominum, 4. 17. 3 | 4. 23. 22
hominum mores, 3. prol. 50
hominum tenuitas, 2. 7. 12
hominumque, 2. 8. 7
hominum Sator, 3. 17. 10
hominibus, 1. 25. 1
homo, 4. 8. 1 | 4. 24. 27
homo bilinguis, 2. 4. 25
homo doctus, 4. 21. 1
homo meus, 5. 7. 32
honos, 4. 24. 2
honoris viam, 2. 9. 3
honori, 3 Prol. 30
honorem 1. 7. 3
honore 3. 17. 7

horæ momentum, 3 Prol. 5
hora dicta, 4. 24. 19
horas ſingulas, 3. 15. 13
hordeum 2. 7. 9
hordei, 5. 14. 3
hordeo, 2. 7. 3
horrendo, 1. 11. 10
horrida, 4. 21. 9
hortatus, 1. 18. 4
hortulos, 4. 5. 26
hortulis, 4. 4. 34
horum, 3. 13. 12 | 4. 23. 10
hos, 4. 1. 10
hoſpitium 2. 8. 16
hoſtia 3. 3. 11
hoſtile, 1. 21. 8
hoſtis, 3. 2. 19
hoſtis callidi, 4. 2. 9
hoſti, 1. 28. 10
hoſtem 4. 3. 5
hoſtium 1. 15. 5
hoſtibus 4. 6. 8
hujus 3. 4. 7
huic, 1. 26. 8, & alibi
humanitati 3. 16. 1
humanum 5. 3. 9
humanam 4. 24. 24
humano 3. 3. 5
humana oſſa, 1. 27. 3
humeris 2. 5. 12
humiles 1. 28. 1 | 1. 30. 1
humiles nati, 1. 27. 2
humum 2. 5. 15
humo 1. 18. 3
hunc, 1. 13. 5, & alibi
Hydrum, 1. 2. 24
hyemem 4. 23. 11

J

JAces, 1. 27. 9 | 3. 12. 3
Jacent, 4. 6. 13
jacebat humo, 1. 18. 3
jacuit 1. 24. 10
jaceret 1. 2. 16 | 1. 21. 4
jaceret morbo confectus, 1. 14. 5
jacentis 3. 15. 15
jacentem 1. 17. 8
jacere 3. 1. 1
jactis telis 4. 3. 5
jactas 4. 23. 18
jactat, 3. 8. 6
jactat baſia 5. 7. 28
jactat fruſta 3. 7. 22
jactant meritum, 1. 22. 12
jactans gloriam, 1. 11. 1
jactans officium, 2. 5. 15
jactans tintinnabulum, 2. 7. 5
jam, 1. 8. 7, & alibi
jam nunc 4. 20. 7
jampridem, 5 Prol. 2
januam 4. 24. 30
januam intravit, 3. 10. 20
ibant, 2. 7. 1
ibi mirans, 1. 12. 5
ibi, 1. 20. 6
ibi ſtans 3. 3. 14
icto fœdere 1. 31. 8
ictu, 1. 21. 6
id, 1. 15. 3
id demum 3. 11. 7
id quod 3. 10. 15
idem 5. 5. 24
idem ille 4. 24. 4
idemque 3. 8. 3
ideo 2. 8. 11
igitur, 1. 2. 28, & alibi
ignavo 1. 29. 11
ignavis 1. 21. 2
ignis 4. 10. 9
ignem 3. 19. 3
ignorans 5. 1. 10
ignorantes 5. 2. 9
ignotum 3. 15. 5
ignoto 1. 14. 2
ignotos failit, 1. 11. 2
Ilium, 3. 10. 4
ille, 1. 1. 9, & alibi pluries
ille ſtultus 1. 3. 9
illa, 1. 9. 5, & alibi
illud, 1. 8. 6, & alibi
illius, 1. 14. 8 | 3. Prolog. 38
illius intereſſe, 4. 24. 26
illum, 1. 11. 4, & alibi
illam, 1. 3. 13, & alibi
illo 1. 18. 6
illi, 1. 3. 8, & alibi
illæ 1. 2. 19
illorum 1. 30. 11
illos 1. 1. 14, & alibi
illas 4. 5. 28
illis, 1. 2. 13, & alibi
illic 4. 6. 15
illuc 4. 20. 1
imam 2. 4. 3
imbreſque 3. 7. 12
imitatus eſt 5. 5. 17
imitatum 5. 5. 33
imitari 1. 24. 1 | 5 Prolog. 16
imma es 4. 22. 1
immiſcuit ſe, 1. 3. 7
immiſit ſe, 4. 8. 10
immodica 5. 6. 4

immolaſſet 5. 4. 1
immolatos 4. 6. 9
immolatur 4. 23. 5
impar duabus 2. 6. 17
impares 4. 15. 8
impediret 5. 7. 6
impeditus 1. 12. 10
impendas curam, 3 Prolog. 11
impenſam funeris, 4. 20. 10
imperium 1. 31. 12
Imperio 5. 1. 2
impetrant 4. 17. 21
impetravit 1. 19. 5 | 4. 25. 22
impetraſſet 4. 15. 1
impetus, 3 Prol. 60
impetum 4. 6. 20 | 4. 24. 7
impetum iræ 3. 10. 25
impetum generoſum 1. 19. 9
impetu 1. 16. 6 | 3. 2. 14 | 1. 12. 10
impinge 3. 5. 7
impegerat 3. 5. 2
implet 4. 5. 13
impleam 3. 9. 6
impletur 3. 7. 24
implicuiſſet 3. 10. 41
impoſuit 4. 9. 1
impoſiturum,
imponere 4. 17. 29
importaret 2. 8. 6
improbum 2. 1. 6
improbum animal, 5. 3. 8
improbam 1. 22. 9
improbo 3. 11. 1
improbo dente, 4. 7. 1
improbo homini, 3. 31. 1
improbo imperio, 5. 1. 2
improbo ſponſore, 1. 16. 1
improba 1. 1. 3
improborum 2. 2. 7
improbis 1. 8. 1 | 4. 18. 6
improbitas 1. 5. 11
imprudens 3. 2. 2 | 3. 13. 9
imprudentibus 1. 22. 12
imprudentiæ, 4. 19. 5
imprudentiam 4. 5. 48
impudenti, 1. 3. 8
impudentem 3. 5. 9
impudentia 1. 14. 18
impugnantur, 3. 10. 53
impune abire, 1. 7. 3
impune lædi, 1. 21. 9 | 4. 4. 13
imputare, 1. 22. 8
in, 1. 12. 4 | 5. 6. 3, & alibi pluries
inane 1. 22. 12
inani 1. 3. 4
incenſus 3. 10. 18
incipit, 1. 6. 2 | 1. 28. 5
incipiebat 5. 5. 17
incitatus 1. 1. 4
incola 1. 6. 6
incolumis 5. 7. 27
incolume 1. 8. 12
incolumem 4. 23. 21
incolumes 1. 28. 12
incommodo 5. 3. 10
inconveniens 3. 13. 6
incorrupta 4. 12. 8
increpans 3. 6. 1
incubuit ferro 3. 10. 33
incubuerim, 3 Prol. 23
inde 4. 4. 18
indicat 1. 15. 3
indignans 1. 29. 5
indignata 1. 24. 9
indignari 4. 25. 2
indigno 3. 12. 3
indignos 2. 8. 2
indigne ferens, 3. 18. 1
indigne tuli, 1. 21. 10
induxi, 3 Prolog. 63
inducta verbis 2. 6. 14
induſtria, 2 Prol. 4
inedia 2. 4. 23
ineptum 4. 20. 7
inerme 1. 31. 6
inerti, 3 Prolog. 56
inertes 1. 3. 26
inertes fuci, 3. 13. 2
infelix, 2. 8. 6 | 3. 20. 1
infelicem 1. 12. 13
inflavit 1. 24. 4
inflare 1. 24. 10
inferior 1. 1. 3
infeſtis taurus, 1. 21. 7
infundite 3. 3. 9
ingemuit 1. 13. 12
ingenium 1. 13. 13 | 3 Prol. 4. & alibi
ingenio, 3 Prol. 54
ingentem 2. 9. 1
ingrata 1. 8. 11
ingravantibus 5. 10. 3
ingredier 5. 7. 17
inhoſpitalis 4. 6. 10
injecta eſt 1. 27. 5
initio 1. 18. 7
injuria 1. 31. 9 | 4. 24. 17

injuriæ 5. 3. 5
injuriæ patiens ovis, 1. 5. 3
injuriam 4. 17. 27
injuriam veterem 1, 21. 6
injuſta nece 1. 1. 13
inlicere pretio 1. 8. 6
inlidat 2. 6. 12
inliteratum, 5 Prol. 20
inludens 5. 7. 28
innocentis 3. 10. 38
innocenti 4. 25. 24
innocentes 1. 1. 15
innotuit 1. 10. 1
innoxius 2. 1. 4
inops 1. 24. 1
inopia deperditus 1. 14. 1
inquinaſſent 1. 2. 21
inquinari 1. 29. 11
inquis, 3 Prolog. 4
inquit 1. 8. 11 | 1. 22. 2, & alibi pluries
inridebas 1. 9. 9
inridens 5. 3. 3
inſcia 4. 8. 3
inſectatus eſt 3. 11. 3
inſecuta 3. 2. 7
inſerens 1. 26. 8
inſidias 1. 19. 1 | 4. 1. 9
inſidiis 2. 7. 7
inſidioſum 2. 4. 9
inſignis 1. 11. 14
inſigni 3. 8. 3
inſilit 1. 2. 20
inſitivos 3. 4. 10
inſolens 1. 11. 12
inſolentem 5. 7. 2
inſolentiam 3. 6. 8
inſolentiis 4. 25. 32
inſontem 3. 10. 36
inſpexerunt 3. 8. 5
inſtat 1. 30. 3
inſtantem 1. 22. 1 | 2. 8. 2
inſtante 1. 18. 2
inſtrumentum 4. 4. 24
inſuetâ 1. 11. 5
inſuetis 1 2. 8
inſula 4. 21. 8
inſulſum eſt 4. 6. 17
inſultare 1. 21. 11
integritatis teſtes 3. 11. 5
intelligo 1. 12. 13 | 4. 20. 2
intelligit 2. 5. 19 | 4 Prol. 6. 5. 7. 30
intelligunt 3. 12. 8
intempeſtive 3. 19. 12
intendit cutem 1. 24. 6
inter 3. 4. 2 | 5. 5. 8
inter aras 4. 23. 5
inter cædem 2. 7. 8
inter capellas 3. 15. 1
inter hæc 2. 8. 20
inter homines 4. 24. 1
inter illas 4. 14, 7
inter manus 5. 7. 10
intercipit 4. 11. 2
interdicit 4. 10. 20
interdiu 3. 16. 5
intereſſe 4. 24. 26
interficit 1. 9. 7
interfecit 4. 3. 6
interiore 4 Prol. 7
interpoſuit 4. 24. 9
interpoſuero 5. 1. 1
interponere. 2 Prolog. 9
interpoſitis 3. 2. 12
interpretari 4. 4. 32
interrogavit 1. 24 5
interrogata 1. 30. 4
intervenit 2. 1. 2
intrare. 3 Prol. 17 | 5. 9. 2
intravit 3. 10. 21
intrito 1. 26. 7
intuere. 4 Prol. 3
intuens 1. 30. 2
intulit 1. 1. 4
invenit 4. 17. 8 | 4. 20. 8
invenit exitium. 1. 31. 2
invenit tandem 3. 19. 4
invenit 1. 27. 4 | 5. 6. 1
invenimus 5. 6. 6
inveniunt 5. 1. 5
inveni 3. 12. 6
inveniri 1. 12. 2 | 4. 10. 17
inventuri 3. 2. 8
inventum, 3 Prol. 34
invicem 2. 2. 6 | 3. 7. 3 | 3. 8. 9
invidia 1. 24. 3 | 3. 9. 7 | 5. 1. 8
invidiæ 3. 9. 4
invido 5. 6. 5
inviſus eſt 4. 23. 11
inviſa 4. 10. 6
inviſæ 4. 11. 1
invitavit 5. 5. 5
invitaſſe 1. 26. 4
invitare 4. 24. 16
invitatur 4. 23. 11
invita, 3 Prol. 23
invitum 4. 3. 9
involvit ſe, 4. 1. 3
involvens 4. 6. 14
inutilis 1. 2. 23
jocans 3. 4. 3
jocari, 1 Prol. 7
joculare, 4 Prol. 1
jocus eſt 1. 21. 2
jocorum 4 6. 2

jocos 3. 8. 7
jocata eſt 2. 5. 21
jove, 1. 2. 11 | 4. 15. 1 | 4. 19. 12
jovem, 1. 2. 22, 27 | 4. 17. 1
jovi, 3 Prolog. 19
jovis, 4. 10. 1 | 4. 17. 10
jocis, 3 Prolog. 38
ipſe, 4. 10. 16 | 4. 18. 3 | 5. 8. 4
ipſa, 1. 26. 9 | 5. 5. 15
ipſi, 5. 5. 14
ipſum, 4. 19. 19 | 5 Prolog. 6 | 5. 5. 36 | 5. 1. 19
ipſam, 3 Prolog. 51
ipſo, 1. 28. 7 | 4. 21. 22 | 5. 7. 19
ipſos 3. 2. 13
irâ, 4. 24. 14
irâ Deûm, 4. 10. 18
iræ, 3. 10. 25
iram 1. 29. 10
iracundos, 4. 3. 12
iraſcitur 3. 8. 6
iraſcaris 4. 19. 14
iratus 4. 3. 3
irato 3. 2. 14
iratis 4. 19. 15
irritos 1. 23. 2
is, 1. 15. 5 | 5. 7. 6
iſta, 1. 25. 7
iſtum 3. 6. 5
iſtam, 2 Prolog. 12 | 3. 8. 16
iſtis, 5. 2. 11
ita, 1. 30. 11, & alibi
ita locutus, 1. 22. 9
ita nunc 4. 17. 36
irridens, 5. 3. 3
itaque 1. 27. 7
iter, 3. 10. 19
iter longius, 3. 9. 5
iteratur 5. 7. 32
jubet, 1. 11. 12 | 5. 7. 31
jubent 4. 17. 16
juberent 5. 5. 19
jucundum, 3. 1. 3
jucunditas, 4. 19. 21
juſſus eſt, 3. 19. 2
judex, 3 Prolog. 43
judex ſedit, 1. 10. 6
judice 3. 13. 3
judices, 3. 10. 3 5. 5. 38
judico 5. 3. 13
judicatis, 5 Prol. 19
judicet 3. 10. 6
judicare 4. 20. 1
judicium, 3 Prol. 64
judicio, 4. 17. 33 | 4. 25. 28 | 5. 5. 2
jugulatus 5. 4. 6
jugum 3. 6. 6
jugo Pelii Nemoris 4. 6. 6
jugo, 3 Prolog. 8
jumenta 4. 4. 24
junonem 3. 18. 1
jupiter, 3. 17. 6 | 4. 17. 13 | 5. 8. 4
jurgium 3. 11. 2
jurgii 1. 1. 4
jure 4. 4. 20
jure ſimili 1. 26. 2
jura, 4. 14. 8
jurisjurandi, 3. 10. 40
jurejurando, 1. 8. 7
juriſperitos, 4. 4. 14
juſſerat 3. 10. 22
juſſit, 1. 14. 9 | 5. 4. 3
juſto, 4. 6. 20
juſtius, 4. 25. 24 | 5. 5. 47
juvant 4. 6. 22
juvencum, 2. 1. 1
juvenis, 2. 2. 4
juvenes, 4. 24. 21. 30

L

LAbi, 5. 5. 1
labor, 2. 9. 15 | 4. 25. 7
laboris, 2. 8. 24
labori, 4. 25. 7
labori, 2. 9. 8
labore, 3. 7. 24 | 3. 20. 6 | 4 19. 9
laboro 4. 23. 8
laboras 4. 23. 16 | 1. 22. 6
laborant 1. 30. 1
laborem 3. 11. 4
lacte 3. 15. 8
lachrymas, 4. 16. 4
lacerat, 1. 1. 13
laceratus 2. 3. 1
lacerari, 1. 12. 11
laceſſis me, 4. 23. 19
lacus, 1. 6. 7
lædi, 2. 6. 6 | 4. 3. 13
læſit, 1. 18. 1
læderet, 3. 2. 5
læierit, 1. 26. 1
læſerant, 3. 2. 19
lædendi, 5. 3. 7
læſura 3. 8. 9
lædere, 4. 7. 6
læſus, 2. 7. 12
lædi, 1. 21. 9 | 4. 4. 13
lætor, 4. 4. 7
lætabor, 3 Prol. 31
lætare, 5. 7. 27
læta, 4. 24. 21
læva, 3. 18. 12
lagonæ, 1. 26. 10
lagonam 1. 26. 8
lambe, 1. 25. 6
lamberet, 1. 26. 10

lanæ

lanæ, 4. 5. 43
languentis 4. 25. 15
larguere 5. 10. 3.
languido 5. 1. 23
languidas 3. 2. 9
lanificæ 4. 5. 23, 37
lanificam 4. 5. 5
laniger 1. 1. 6
lanius 3. 4. 3
lanium 3. 4. 1
lapidem 3. 5. 2, 7
laqueos 4. 2. 8
largo 3. 7. 14
largam 2. 4. 24
large, 2. 6. 15
laſſabis 2. 6. 10
latè, 3. 1. 3
latet 4. 6. 13
latens 5. 5. 31
latenti 2. 8. 5
latibula 1. 30. 9
latibulis 2. 8. 1
Latinis 5. 5. 6
Latium 2. 9. 8
latrem 1. 23. 6
latrans 5. 10. 7
latro 1. 1 4
latrone 5. 2. 7
latrones 2. 7. 7
latior 1. 24. 5
lavationem 4. 5. 22
laudabile 2. 1. 13
lauda, 5. 10. 9
laudas, 3. 7. 26
laudat 1. 12. 5
laudâram 1. 12. 15
laudandum 4. 20. 7
laudatis 1. 12. 1
laudari 1. 13. 1
laus, 5 Prol. 17
laudis, 5. 5. 7 | 2. 9. 11
laudem, 4. 11. 2 | 4. 12. 5
laude invita, 3 Prol. 22
laudes duæ, 4. 24. 13
laudibus 4. 23. 4 | 5. 5. 20
laurea, 3. 17. 3
laxaris 3. 14. 11
lector, 2 Prolog. 11 | 4. 6. 22
lectum 3. 10. 26
lecto 1. 18. 4
Ledæ 4. 24. 9
legati 4. 17. 6
legatos 4. 17. 1, 13, 16, 27, 34
legibus 1. 2. 1
legi 4. 25. 33
legerunt 3. 17. 2
leges, 3 Prol. 10. 31
legerat 4. 21. 20
legendum, 3 Prolog. 63
legere, 3 Prol. 1 | 4. 6. 2
legere capillos, 2. 2. 7
lentus 1. 15. 7
lento 3. 6. 6
leo, 1. 5. 6, 7 | 1. 11. 3 | 1. 21. 4
leonis 1. 11. 10
leone 1. 5. 4
lepidum 5. 7. 13
lepus 1. 9. 8
leporem 1. 9. 4
leto 1. 22. 9
levans 4. 4. 4
leve, 4 Prol. 1
levem 1. 19. 1
levi 1. 12. 8
levitas, 5 Prolog. 8 | 5. 7. 3
legem 3. 13. 5
legibus 1. 2. 1 | 3. 16. 19
libeat 1. 3. 1
libuerit, 2 Prol. 9
libelli, 1 Prol. 3
libellum 4. 6. 3 | 5 Prol. 14
libellos, 3 Prol. 1
libenter 1. 18. 1 | 5. 4. 5
liberat 3. 2. 10
liberalis 1. 23. 1
liber 3. 7. 27
liber animus, 3 Prolog. 3
liberras 1. 2. 2
librum, 3 Prol. 29
liberos 1. 6. 9 | 3. 3. 10
liberis 1. 2. 10
libertus 3. 10. 44
liberto 3. 10. 11
Libitina 4. 19. 26
licentia 1. 2. 3 | 3. 7. 25 | 4. 24. 8
licet, 4. 20. 2 | 5 Prolog. 16
ligarant 4. 2. 6
ligato crure 5. 7. 36
lignumque 1. 2. 20
ligneo, 2. 5. 14
limam 4. 7. 5
limaſſet 3. 10. 4
limen, 3 Prol. 16
liminis 6. 7. 1. 9
limo 1. 2. 16
linguam 1. 23. 5 | 5. 2. 13
linoque, 3 Prol. 57
linteo 2. 5. 12
liquit 4. 8. 12
liquidam 1. 26. 5
liquor 1. 1. 8
liquore 1. 12. 4
lis 3. 13. 3
lis eſt orta 4. 4. 3
literæ 4. 24. 1
literarum ſtudio, 4. 21. 19
literis 4. 6. 23 | 5. 5. 6

literatæ, 3 Prol. 54
litigabat 3. 11. 1
livor 2. 9. 10 | 3 Prol. 60 | 4. 20. 1
locat 1. 15. 1
locuples 4. 20. 6
locupletes 1. 27. 2
locus eſt auxilio, 4. 25. 16
locus narrandi, 2 Prolog. 5
locum, 1. 18. 1 | 1. 19. 5 | 2. 1. 7 | 2. 4. 16 | 4. 8. 5
loco, 1. 14. 2 | 1. 18. 6 | 1. 19. 10 | 1. 28. 7 | 3. 12. 3
loco mercedis 4. 24. 33
loco obſcuro 4. 2. 3
loca 5. 5. 12
longe 1. 1. 3
longe vetuſtior 4. 6. 8
longa, 5 Prol. 19
longa mora 4. 4. 18
longior 4. 27. 13
longius iter, 3. 19. 5
longitudinem 1. 8. 8
loquitur 1. 9. 6
loquantur, 1 Prolog. 6
locutus 1. 5. 6 | 1. 22. 9. & alibi
locutus eſt 5. 4. 4
locuta 2. 5. 22
locutam 1. 26. 11
locuti 3. 20. 9 | 5. 7. 24
loqui 1. 13. 5 | 4. 12. 1 | 5. 5. 1
lora 3. 6. 7
lubitum 3. 15. 4
lucerna 3. 10. 29 | 4. 10. 18
lucernam 4. 10. 12
lucernam accenderet 3. 19. 4
lucrum 1. 23. 8
lucrum dulce, 3 Prol. 26
lucrum periculoſum 4. 4. 8
lucrum facias 1. 23. 8
lucri 5. 6. 3
lucro 4. 11. 8
luctans 5. 9. 1
luctus 1. 12. 15
luctum 1. 28. 6
Luculli 2. 5. 9
ludimus, 4 Prol. 2
ludentem 3. 14. 1
ludentes 3. 8. 5
ludorum 5. 7. 19
ludos 5. 5. 41 | 5. 7. 16
ludis 5. 7. 6
lues 4. 10. 7
luat 3. 10. 44
luere 1. 18. 1
luget 4. 6. 12
lumen 3. 10. 24
lumen ſuum 4. 10. 2
luminis 4. 10. 12
lumine 3. 19. 8
lupus 1. 1. 1, 2 | 1. 10. 4 | 1. 18. 4, & alibi
lupi 1. 8. 4
lupum 1. 19. 8
lupe 1. 1. 7
lupo 1. 8. 9
lupo ſponſore 1. 16. 4
luſcinii 3. 18. 3
luſcinio 3. 18. 11
luſtravit 3. 19. 3
luſus 3. 14. 12
lucem 2. 9. 16
luce 3. 7. 19
luxuriæ domum, 4. 5. 46
luxu vitam trahit, 4. 5. 39
lympharum 1. 4. 3

M

MAcerat, 4. 19. 21
macie confectus 3. 7. 2
mage 5. 3. 11
magis 3. 4. 5 | 3. 16. 8
magiſtræ 2. 6. 15
magnitudo principum 4. 5. 12
magnitudinis 1. 24. 3
magnitudine 3. 18. 6
magnus Jupiter, 4. 17. 13
magnum 3. 15. 12
magni Jovis 4. 17. 10
magno 2. 4. 13 | 2. 8. 19
magno apparatu, 4. 24. 21
magno clamore, 1. 2. 11
magno dolore 1. 8. 5
magnoque riſu 5. 7. 31
magnaque invidia, 3. 7. 10
magna 4. 23. 5
magnæ 2. 7. 14
magnas opes, 3 Prolog. 24
major 1. 24. 8 | 5. 5. 25
majori 3. 3. 11

majore 3. 3. 12 | 5. 3. 10
majore niſu 1. 24. 10
majores 2. 5. 24
majorem 5. 4. 11
majorem moleſtiam 4. 6. 24
majus 1. 2. 31 | 4 Prol. 2
majus pretium, 5. 1. 5
majeſtas 2. 5. 22
maledixiſti 1. 1. 10
maledixit 1. 1. 12
maleficus 2. 6. 2
malefeii 1. 17. 1
malefico 2. 3. 2 | 4. 10. 20
maligna 3. 10. 36
malignitas, 5 Prol. 15
malitia 2. 4. 5
maluiſſet 5. 7. 9
malus 1. 14. 1
mali 1. 19. 1
malum 1. 2. 31 | 1. 7. 6
malum perferre, 1. 2. 30
malum finiri 1. 18. 7
mali, 2. 4. 25 | 3. 10. 44
malo 4. 8. 2 | 5. 4. 12
malo adficietur, 1. 5. 10
mala 1. 9. 9 | 4. 10. 4
malam dare 1. 16. 2
malorum 4. 10. 5
malis, 3 Prol. 43. & alibi
male 4. 24. 18
male multatus 1. 3. 9
manebit 5. 5. 6
maneret 4. 5. 41
mandant 4. 27. 19 | 4. 24. 21
mandata 1. 2. 27
Manes Deos 1. 24. 4
manifeſtis 5. 5. 3
manus 4. 6. 1 | 4. 20. 8 | 5. 7. 10
manum 5. 1. 5
manu 2. 5. 9
manibus, 3 Prol. 6
mare 2. 5. 10
mari 4. 21. 10
margaritam 3. 12. 2
margine 4. 8. 4
maritus 3. 10. 9
marmori 5. 1. 6
maſculus 3. 15. 11
mater 1. 28. 5 | 3 Prol. 17 | 3. 15. 2
mater ſedula 4. 4. 13
matris 3. 8. 4
matri, 4. 4. 12 | 4. 4. 46
matrem 4. 4. 7
materia exigua 4. 24. 7
materiæ 4. 25. 6 | 5 Prolog 2
materiam, 1 Prol. 1
matronarum 4. 23. 8
matronarum oſcula 4. 23. 13
matura eſt 4. 2. 4
maturius 3. 19. 2
maximus 4. 17. 21
maxima 4. 22. 2
maximum 3. 12. 5
maximam 4. 17. 5
maximo 5. 5. 21
maxime 3. 10. 15
maxime contrarios, 4. 10. 17
me, 1. 5. 9. & alibi pluries
mea refert 1. 14. 9
meas 1. 15. 10
mecum 2. 5. 24. & alibi
Medeæ 4. 6. 13
medicinam facere, 1. 4. 3
medicinam fecit 1. 8. 9
medicum 1. 14. 11
medio mari, 4. 21. 10
medio ſole 3. 19. 8
mediæ 2. 2. 3
media 2. 4. 2
media in turba 4. 5. 29
media via 3. 14. 5
mehercule 1. 25. 8 | 3. 5. 4 | 5. 5. 22
melior 3. 5. 3
melioris vitæ 4. 17. 2
meliores 2. 9. 17
melius 1. 17. 5 | 5. 5. 24
melos 4. 21. 2
melos luſcinio 3. 18. 11
memini 3. 2. 17 | 4. 25. 35 | 5. 7. 6
meminerit, 1 Prolog. 7
memoria 3. 10. 8 | 5 Prol. 24
memoriæ 4. 20. 3
memoriæ tradam 4. 24. 3
Menander nobilis comœdus 5. 1. 9
Menander ſcriptor 5. 1. 18
mendaces 1. 17. 1
mendacium 3. 10. 48
mens eſt. 3 Prol. 49

INDEX

mens rara. 4 Prol. 6
mentem 3. 3. 7
mente 4. 19. 17
mentes 5. 5. 25
menſa 3. 7. 21
menſes 1. 1. 10
menſibus 3. 15. 5
menſibus peractis, 1. 18. 2
mentitus 3. 10. 13
mentiri 1. 29. 6
merces 3. 4. 2
merces fraudis, 1. 17. 9
mercedis 4. 24. 11
mercedis loco 4. 24. 33
mercedem 1. 8. 12
mercede, 4 Prol. 8 | 4. 21. 5
mercurius 4. 17. 9
mercurio 1. 2. 27
merdis 4. 17. 26
merſit 4. 5. 9
merſum 1. 2. 16
meritum 1. 22. 12
meriti 1. 8. 1
merito 1. 4. 1 | 3. 6. 10. & alibi
meritis, 3 Prol. 30
meruit 3. 11. 7
metuens 2. 4. 21
metuere 1. 28. 1
metus 1. 2. 26
metum 4. 26. 4
metu 1. 11. 15
meus 3. 7. 24
meus homo 5. 7. 32
mea 3. 3. 3. & alibi
mea cauſa 1. 22. 4
mea culpa 1. 23. 8
meæ carnis 1. 25. 9
meæ vitæ 4. 19. 7
meæ vocis 1. 11. 13
meæ turbæ 1. 19. 9
mei, 3 Prol. 5
meum 1. 5. 2
meam 1. 23. 5 | 3 Prol. 40
meo 2. 9. 8. & alibi
meæ vires 5. 10. 8
meos 1. 1. 8
meis 5. 5. 5
mi, 3. 18. 9
mihi 1. 1. 10. & alibi pluries
mihique 4. 10. 6
milites 4. 5. 7
milvio 1. 31. 10
milvium 1. 31. 3
minas 3. 6. 11
minaris 4. 22. 5
Minerva 3. 17. 5
minime 1. 18. 6
Minos 4. 6. 19
minus 4. 20. 4 | 4. 25. 11
minuta 4. 5. 12
miraculo 1. 11. 8
mirans 1. 12. 5
mirati 4. 17. 10
miſcet 4. 16. 10
miſcuit 1. 2. 2
miſcens 1. 28. 10
miſcere 1. 14. 8
miſit 2. 3. 2
mixtum 4. 17. 24
miſenenſem 2. 5. 8
miſeræ 2. 4. 7
miſeræ ſibi 1. 28. 6
miſerum 4. 19. 17
miſeras 1. 6. 8
miſeria 3. 20. 3
miſericors 4. 18. 3
miſericordia 4. 25 21
miſerandam 3. 10. 46
miſerita eſt 3. 15. 15
miſeriti 3. 2. 4
miſit 1. 2. 24
miſit vocem 4. 10. 4
miſêre 1. 2. 22
miſêre legatos, 4. 17. 1
miſêre panem 3. 2. 6
miſerunt 4. 17. 32
miſiſſet 1. 23. 3
miſerit 3. 18. 4
miſſum 1. 2. 14
miſſo aulæo 5. 7. 23
Mnemoſyne, 3 Prol. 18
modeſtiæ 2. 1. 10
modeſtis 2. 1. 2
modium 1. 16. 3
modò 1. 9. 9. & alibi
modo ſimili 1. 24. 7
modis 4. 6. 14
mœcha 4. 5. 44
mœchæ 4. 5. 41 | 4. 5. 21
mœrens 1. 3. 10 | 3. 3. 6
mœrentes 4. 15. 2
mœſtus 4. 3. 10
moleſtus ille 3. 19. 10
moleſtus eſſe, 4. 9. 23
moleſta 2. 5. 4
moleſtior 4. 25. 2
moleſti 5. 5. 9
moleſtis 1. 22. 3
moleſtiam 4. 9. 24
moliens 4. 8. 7
momentum, 3 Prolog. 5
monet 4. 15. 7
monet conſilio, 1 Prolog. 4
monent 1. 19. 2
monitus fuit 3. 5. 8
monitus præcepto, 3. 8. 1
monitis 2. 6. 14
mons 4. 22. 1

monte 2. 5. 9
monſtrabat 5. 9. 3
monſtrabo 3. 5. 5
monſtraro 2. 6. 9
monſtro 3. 3. 5
mora 5. 7. 22 | 5. 8. 6 | 4. 5. 18
moram 4. 24. 26
morâ, 3 Prol. 59
morbo 1. 14. 5
mordax 5. 1 9.
mordaciorem 4. 7. 1
momordit 4. 7. 1
moriens 1. 12. 12
mortuus eſſet 3. 20. 6
mortua 3. 16. 19
mortuo 3. 20. 11
mortuum 5. 7. 21
mortuam 3. 2. 8
mori 1. 21. 12
moror 4. 23. 6
mors 4. 25. 19
mortis 1. 9. 8
mortis metum, 4. 16. 4
mortis periculo, 1. 28. 11
mortis profeſſæ, 4. 6. 8
mortis timore 1. 14. 10
morti 4. 25. 10
mortem 3. 9. 3 | 3. 20. 10
morte 5. 3. 4
morſu 2. 3. 1
morſibus 1. 12. 11
mortales 1. 20. 2
mortalium, 2 Prol. 3 | 3. 10. 56
mos 5. 1. 3 | 5. 7. 13
moris 4. 24. 8
morem, 2 Prol. 8
more 5. 7. 14, 25
mores 1. 2. 12
mores domini 1. 15. 2
mores hominum, 3 Prol. 50
moribus 3. 8. 16
moribus alienum, 4. 6. 42
motu 1. 2. 15
movet riſum, 1 Prolog. 3
movetque 5. 5. 28
movit, 3 Prol. 58
moveor 3. 6. 4
mox, 1. 21. 7 | 3. 20. 8
mulier 1. 18. 2
mulieris 3. 10. 14
mulierem 3. 10. 34
mulierum 2. 2. 8
muliebrem 4. 5. 21
multandum 1. 26. 2
multatus 1. 3. 9
multo 2. 5. 24 | 2. 7. 3 | 3. 12. 6 | 4. 24. 23
multò ſimilius 5. 5. 54 | 3. 16. 6
multa 2. 4. 23 | 3. 3. 12 | 3. 10. 13 | 2. 5. 3
multorum 4. 5. 50
multarum 4. 25. 3
multos 3. 4. 7 | 3. 5. 1 | 4 Prol. 6
multis 5. 4. 12 | 5. 5. 20
multum 2. 5. 24 | 3. 10. 5
multum falleris, 1. 23. 6
multum gemens, 5. 7. 10
multum prius 3. 10 5
mulum 2. 7. 8
mulam 3. 6. 1
muli 2. 7. 1
mundum 4. 5. 21
munitus 2. 6. 1
muneris 4. 15. 5
munere 2. 6. 16
munera 4. 10. 5
murum 4. 23. 15
mus, 4. 1. 4
murem 4. 22. 3
mures 4. 6. 1
mures veloces 4. 1. 2
muribus 1. 22. 3
muſa, 3 Prolog. 7
muſarum, 3 Prol. 16
muſca 3. 6. 1 | 4. 23. 2 | 4. 23. 3
muſcipula 4. 1. 8
muſicum 4. 19. 19
muſtela 1. 22. 1 | 4. 1. 1
muſtelarum 4. 6. 1
mutant 1. 15. 2
mutandum, 3 Prol. 15
mutatur 4. 16. 5
mutatus 5. 1. 17
mutire 4. 25. 34
mutam 3. 18. 9
Myronem 5. 1. 7
myrtus 3. 17. 3

N

NActa, 2. 4. 2
Nænias, 3 Prolog. 10 | 4 Prolog. 3
nam, 2. 2. 9. & alibi
naris 3. 3. 14
naribus, 3. 1. 4 | 4. 17. 7
narratio, 1. 12. 2 | 5. 7. 17
narratione 4. 5. 2
narro 3. 12. 8
narrabo 3. 10. 8

narrabit 3. 17. 8
narrandi, 2 Prol. 15
narrare 1. 6. 2
narratæ 4. 24. 31
naſcerer 3. 15. 10
natus 1. 1. 11 | 3 Prolog. 20 | 3. 8. 6 | 4. 19. 15
natus es 5. 9. 4
natus eſt 3. 20. 1
nati 1. 27. 2
paſute 4. 6. 1
nata 3. 7. 6
natali 3. 15. 12
natans 1. 4. 2
natio 2. 5. 1
natum 3. 10. 22
nato 3. 10. 45
nati tui 2. 4. 13
natos 1. 24. 4 | 1. 8. 12
natura 1. 3. 14 | 2. 3. 16
natura ſiniſtra 2. 9. 16
naturæ 5. 5. 33
naturæ dedecus 1. 21. 11
naturæ munere 2. 6. 16
naturæ onus 1. 18. 5
naufragi 4. 21. 18
navis 4. 16. 3
navem 4. 21. 9
nauſeant 4. 7. 25
nautas 4. 16. 7
ne, 1. 2. 31. & alibi pluries | 5 Prol. 20
Neapolim 2. 5. 7
nec, 1. 5. 7. & alibi pluries
neceſſitas 3. 15. 17
necat 3. 2. 13
neci, 4. 1. 5
necuit 4. 18. 4
necare 5. 3. 10
nectar 3. 16. 13
negas 1. 10. 10
negabat 1. 10. 5
negavit 1. 15. 9
negarunt 1. 24. 6
negarat 3. 16. 19
negare 2. 1. 1
negligunt 2. 7. 9
neglecto 4. 4. 20
negligenter 4. 1. 4
negotiis, 3 Prol. 2
nemo 1. 14. 16. & alibi
nempe 2. 2. 2 | 4. 23. 16
nemoris 1. 30. 8
nemori cultrix 2. 4. 3
nemoris Pelii jugo, 4. 6. 6
nemorolis 2. 8. 2
neſcit, 2 Prol. 13
neſcio quid 2. 5. 19
nequicquam 2. 5. 24 | 2 6. 10
nequitia 2. 6. 3
nequitiæ 3. 8. 15
necem 1. 2. 25 | 1. 31. 4 | 2. 8. 2, 6 | 4. 6. 3
necem inſtantem, 1. 22. 1
nece 2. 6. 17
nece injuſta 1. 1. 13
nidum 4. 4. 1, 6
nidoque 1. 28. 4
nihil 3. 10. 28 | 3. 17. 8. & alibi pluries.
nihilominus, 3 Prol. 48
niger 3. 15. 10
nigros 2. 2. 10
nil, 1. 15. 2. & alibi
Nilo 1. 25. 5
nimiam 1. 12. 6
nimiaque 4. 16. 7
nimia brevitate, 3. 10. 60
niſi, 1. 11. 14. & alibi
niſu 1. 24. 7
nites 3. 7. 4
nitetur 4. 25. 17
nixa 4. 8. 11
nitor 1. 13. 6
nitor ſmaragdi, 3. 18. 7
nives 3. 7. 11
nivea 5. 7. 36
niveis 5. 7. 37
nobilis 5. 7. 16
nobilis comœdiis, 5. 1. 9
nobilis dives 5. 5. 4
nobilem 1. 14. 12
nobili 3. 1. 2
nobiles 4. 21. 4
noceat 5. 1. 8
nocens eſt 5. 3. 12
nocendum 1. 26. 1
nocivum 1. 29. 3
noctu 2. 4. 18 | 3. 7. 10
noctua 3. 16. 8, 17
noctuæ 3. 16. 3
nocturnus 1. 23. 3
nolo 1. 29. 11 | 3. 7. 27 | 4. 3. 4
noluiſtis 1. 2. 29
noli 1. 22. 8 | 1. 25. 7 | 7. 3. 4 | 4. 9. 23
noli adfectare 3. 18. 14
nomen 1. 15. 2 | 1. 16. 1
nomen Æſopi 5. 1. 1
nomen amici 3. 9. 1
nomine 1. 14. 3
nomine auctoris, 2 Prol. 7

nomino, 5 Prol. 11
nominor 1. 5. 7
non, 1 Prolog. 6. & alibi pluries.
nondum 4. 3. 4
nos, 1 Prolog. 7
nobis 1. 3. 3 | 1. 30. 3. & alibi
noſter 4. 10. 9
noſtra 1. 9. 9 | 4. 9. 4. & alibi
noſtrum 1. 30. 11
noſtrum ſtudium, 2. 9. 12
noſtræ 4. 25. 8
noſtram 2. 4. 10
noſtro 1. 8. 11
noſtro ſeculo 5. 1. 4
noſtris 1. 3. 13 | 4. 23. 4
noſſem 1. 11. 14
noſſet 3. 13. 4
notam 1. 3. 11
notas 4. 23. 37
notis 1. 11. 2
notare, 3 Prol. 49
noteſcet 3. 3. 3
notuit 5. 7. 35
notus 3. 10. 58 | 5 5. 8
nota 1. 9. 5
noto, 3 Prol. 63
notæ 2. 5. 16
notior 5. 7. 4
notos 1. 11. 9
novacula 5. 8. 1
novercæ 3. 10. 3
noverat 4. 5. 28
noverit 3. 1. 7
novies, 3 Prol. 19
novitatem 5. 5. 6
novum 4. 17. 35
novo 1. 11. 8 | 5. 1. 5
novi 5. 9. 4
novos 1. 11. 9
novis 4. 6. 5
novis rebus, 5 Prolog. 13
noviſſime 1. 24. 9 | 3. 14. 9 | 4. 10. 20
nox, 3. 2. 7 | 3. 7. 19
noctis 2. 8. 10
noxiorum 4. 25. 31
nucibus 3. 14. 2
nudabit, 3 Prol. 47
nudatum 5. 3. 1
nudo 5. 8. 2
nudos 4. 21. 17
nulla 1. 13. 8 | 3. 15. 14. & alibi
nullum 4. 19. 11 | 3. 16. 9
nulli 1. 26. 1
nullo modo, 1. 26. 5
nullis 5. 5. 14
num 1. 15. 7
numinum 4. 24. 32
numeret, 3 Prol. 56
numerémus 5. 4. 10
numero 4. 24, 16
nummos 2. 7. 9
nummis 4. 21. 23
nunc, 1. 6. 7, & alibi
nunquam 1. 4. 5 | 3. 3. 15, & alibi
nuper, 4. 16. 14 | 2. 8. 21
nuptias 1. 6. 1
nutrit 3. 15. 7
nutritus 5. 4. 6

O

O Canis 1. 27. 9
ô me infelicem, 1. 12. 13
ô nata 3. 17. 11
ô quanta ſpecies, 1. 7. 2
ô qui, 1. 13. 6
ô ſi, 4. 5. 30
ô ſuavis anima, 3. 1. 5
objectus 5. 10. 4
objecto, 1. 23. 4 | 4. 11. 8
obiit, 3. 10. 3
obitum 3. 20. 2
objurgabat 1. 9. 4
objurgabat canem, 5. 10. 7
oblectent, 3 Prol. 32
oblitus 1. 27. 7
obnoxia, 3 Prol. 34
obnoxiæ 2. 7. 14
obſcœna 3. 11. 2
obſiſtere 3. 16. 19
obſcuro, 4. 2. 3
obtegere 5. 5. 30
obteret 1. 30. 10
obtrectet, 5 Prol. 16
obtrectare, 2. 9. 10 | 5 Prol. 15
obvius 1. 29. 4 | 4. 21. 25
occaſionem 5. 8. 5
occaſione 2. 8. 9
cœpit 1. 13. 5
occidi 2. 8. 26
occidit 2. 6. 17
occiſo 5. 2. 7
occubuit 4. 2. 5
occupat 1. 2. 5
occupavit 5. 1. 2
occuparat 2. 9. 5
occupaveris 5. 8. 3
occupata 2. 5. 2
occupato 3. 19. 12
occurrit 2. 9. 15 | 3. 7. 3
oculos 4. 11. 6
oculos centum, 2. 8. 18
oculis 4. 4 4
odi, 4. 11. 7
odio, 3. 10. 57
odioſiſſima 2. 5. 4

odorem, 3. 1. 3 | 4. 17. 24
odore 4. 17. 18
offendimus 3. 10. 60
offendunt 5. 5. 4
offendar, 4. 10. 6
offerre, 2. 1. 2
officinam 4. 7. 3
officium 1. 29. 6 | 3. 7. 8
officium come, 2. 5. 15
officii mei, 3 Prol. 5
offuſo, 2. 4. 11
olfacit 4. 17. 35
olim, 3. 2. 2. & alibi
oliva 3. 17. 9
omina læva, 3. 18. 12
omiſerim, 5 Prol. 5
omnino, 1. 2. 8 | 4. 9. 23
omne, 4. 7. 7
omnem 2. 9. 14 | 4. 19. 25
omni, 1. 2. 21 | 1. 31. 9
omni cura, 3 Prol. 8
omni vigilia, 3 Prolog. 25
omnes, 1. 6. 7. & alibi
omnia 4. 17. 22 | 4. 22. 6
omnium 4. 5. 33
omnibus 3. 17. 11 | 5. 7. 35
onerant laudibus, 5. 5. 20
onerant ſaxis 3. 2. 4
onus, 1. 2. 8
onus ignotum, 3. 15. 5
onus naturæ 1. 18. 5
onere degravari, 4. 21. 15
onere dives 2. 7. 4
onuſtus 4. 10. 3
opera, 2. 5. 23 | 2. 5. 24
opera vocis meæ, 1. 11. 13
operæ (pretium, 2. 5. 6
operam 5. 7. 5
operam perdunt, 1. 25. 2
operarios 4. 5. 23
opes, 1. 7. 14 | 3 Prol. 24 | 4. 11. 1
opes regales 1. 27. 10
opibus 4. 21. 13
opimam prædam, 2. 8. 8
opinans 5. 7. 8
opinione, 3. 10. 55
opinum 1. 9. 6
oporter, 2 Prol. 2 | 4. 16. 9
oppetit 3. 16. 2
oppido 3. 10. 19
opponat 2. 9. 9
opportuno 2. 8. 4
opprimunt 1. 1. 15
oppreſſit 4. 24. 29
opprimat 2. 4. 10
opprimere 5. 3. 2
oppreſſum 1. 9. 3
oppreſſi 5. 1. 5
oppugnant 2. 6. 3
opſonia 3. 4. 2
opſoniorum 4. 19. 22
optem 5. 3. 10
optimos 3. 4. 7
optimis rebus 4. 23. 23
opus 4. 20. 7
opus infundite, 3. 13. 9
opus adprobavit 4. 24. 11
operis, 5 Prol. 1
operis reſidui 4. 25. 5
opere 4. 9. 9
operibus 5. 1. 5
opus eſt 4. 23. 31
oro 4. 19. 5
oratum 4. 17. 2
orare 1. 28. 5
orbam 3. 10. 45
ordo 5. 7. 30
ordinem 4. 20. 9
ordo vulgatus 4. 24. 31
orta 4. 3. 3
ornamenta 4. 5. 36
ornant ſe, 3. 23. 38
ornatum 4. 5. 44 | 4. 15. 5
Orpheo, 3 Prol. 57
ore 1. 4. 6 | 1. 8. 11
ore emiſit 1. 13. 10
os, 1 Prol. 3 | 1. 8. 4
oſſa 3. 7. 21
oſſa humana 1. 27. 3
oſculantur 5. 1. 5
oſcula 3. 8. 12 | 4. 23. 22
oſcula matronarum 4. 23. 27
oſtendit 3. 15. 3 | 4. 10. 18 | 5. 6. 4
oſtendamus 1. 9. 2
oſtenderet 5. 5. 6
oſtenderet ſeſe 5. 7. 19
oſtenderit, 5 Prol. 12
oſtendere, 3 Prol. 50
oſtendere vocem 1. 13. 9
oſtentum 3. 3. 16
otioſum 3. 7. 14
otium 5. 1. 7
otium des corpori, 3 Prol. 13
otio 2. 5. 2

ovis 1. 17. 6
ovis patiens injuriæ, 1. 5. 3
ove, 1. 17. 2
ovem 1. 16. 3
oves 3. 3. 4
oveſque 3. 15. 3

P

PActam, 3. 8. 17
pacto 2. 6. 6. & alibi
pactum 1. 8. 10
palam 4. 25. 33
Pallas 3. 16. 13
palladio 4. 6. 9
pallio 5. 5. 18
paludis 1. 30. 9
palude 1. 30. 2
paludibus 1. 11. 10
panis 3. 7. 21
panem 1. 17. 3, & alibi
Panthera 3. 2. 2
par eſſe 1. 19. 10
par color 3. 13. 6
par gratia 3. 2. 1
par officium 3. 7. 8
pares, 2. 2. 7 | 4. 15. 6
parco ſciens 4. 25. 1
pepercerant 3. 2. 10
parcas mihi 1. 22. 2
parcite 2. 8. 8
parcè 4. 16. 9
paruit 2. 6. 18
parens, 3 Prolog. 57 | 4. 5. 20
parentes 3. 16. 17
pareret 4. 22. 3
peperit, 3 Prol. 19 | 3. 15. 9 | 4. 22. 3
pepererunt 3. 3. 4
pepererat 2. 4. 2
pariter 5. 2. 13
paret ornatum 4. 5. 44
paret vinum 4. 5. 43
parta, 5 Prolog. 17
pararet 3. 10. 10
parare 3. 19. 2
paratur 2. 4. 7
paratus 3. 7. 11
parata 2. 4, 15
pars 2. 1. 10
partem 2. 24. 12
partem poſtulans, 2. 1. 4
parte 2. 6. 11
partes, 2 Prolog. 11 | 3. 18. 10
partes tuæ, 4. 25. 24
partibus, 1. 2. 4 | 3. 13. 5
partibus factis, 1. 5. 6
particulo, 5 Prolog. 10 | 5. 5. 5
partiens 3. 8. 13
parturibat 4. 22. 1
parturiens 1. 19. 3
partu 1. 18. 2
parum 4. 6. 3
parum eſt 2. 8. 22
parva 1. 15. 3
parvum 1. 2. 14
parvæ rei 4. 3. 10
parvo 5. 5. 1
parvas 3. 9. 2
parvulæ 5. 3. 3
paſcebat 1. 15. 3
paſtum 2. 4. 14
paſci, 4. 23. 39
paſſer 1. 9. 4
paſſim 5. 1. 3
paſtores 3. 2. 13
paſtoribus 3. 3. 17 | 4. 5. 40
patefecit 4. 6. 11
patena 1. 26. 4
patet 1. 28. 2
patere 2. 9. 3
pater 1. 1. 12
pater Deorum 1. 2. 15
patris 4. 6. 16
patri, 4. 5. 32
paterfamilias 3. 10. 48
patientia 4. 6. 3
patior 3. 7. 11
patitur 4. 25. 2
patiens 1. 5. 3
pati 1. 3. 11 | 1. 26. 12 | 4. 4. 9
patrimonio, 4. 19. 23
patriæ, 3 Prol. 55
patriam 4. 21. 7
patroni 3. 10. 37
pauci 4. 21. 14
paucos 1. 17. 7
paucas, 5 Prolog. 12
paucis 1. 9. 2 | 3. 2. 12 | 5. 4. 12
paventes 1. 11. 9
pavidum 1. 2. 15
paulo 5. 7. 4, 12
pavo 3. 18. 1
pavoni, 1. 13. 5 | 1. 3. 8
pavonum 1. 3. 7
pavorem 2. 4. 20
pauper 2. 1. 14
pauperes 1. 15. 2
paupertatem 4. 21. 3
peccat 1. 8. 2 | 5. 3. 12
peccant 3. 10. 52, 53
peccet 3. 13. 8
pectinem 5. 6. 1

pectus 3. 10. 27 | 4. 9. 3
pectore, 3 Prol. 9
pecunia 2. 7. 2
pecuniam 4. 5. 17, 48
peeus 3. 2. 13
pecore 4. 5. 45
pecora 3. 3. 4 | 4. 5. 23, 40
pedes 1. 9. 5
pediſſequos 4. 5. 38
pegma 5. 7. 7
Pelagi 4. 21. 7
Pelii 4. 6. 6
Pellæ 4. 6. 12
Peliadum 4. 6. 16
pellem 1. 24. 4
pelle 4. 1. 7
Peluſio 2. 5. 12
penderet 1. 27. 6
pendens 5. 8. 1
pendere 3. 4. 1
penitus, 3 Prol. 21
pennæ 1. 31. 4
pennarum 1. 13. 6
pennas 1. 3. 5. 8
penula 5. 2. 8
per artus fratris, 4. 6. 15
per auras 2. 6. 7
per campum 1. 12. 8
per flumen 1. 4. 2
per forum 3. 19. 6
per fabellas, 2 Prolog. 2
per quem 4. 10. 10
perte, 2. 1. 5
peras 4. 9. 1
perages 4. 25. 13
peractis menſibus, 1. 18. 2
perdunt 1. 25. 2
perdidiſſe 1. 10. 9
perdere 5. 7. 9
perdomuit 4. 9. 19
perductus, 3 Prolog. 28
peregrinam 1. 26. 11
pereo 3. 7. 6
perferri 1. 4. 4
perit 1. 24. 1 | 4. 2. 6
perit opera 2. 5. 23
periit 4. 21. 27
periere 1. 20. 6
pereat, 3 Prolog. 5
perierant 4. 21. 15
perierint 5. 4. 10
perituræ 3. 2. 5
perfecit 4. 20. 8
periclitatur 4. 5. 11
periculum 3. 3. 8 | 4. 8. 1 | 1. 29. 3 | 4. 25. 34
periculo, 2. 4. 13 | 2. 7. 14 | 2. 8. 19 | 4. 16. 8
periculo mortis, 1. 28. 11
periculoſum eſt, 3. 10. 1
periculoſum lucrum 5. 4. 8
periculoſam 1. 8. 9
peritus 3. 3. 1
peritis 1. 23. 2
perjurio 4. 19. 24
perleges, 5 Prolog. 14
perluſtro 4. 22. 6
permotus 1. 6. 5
pernicies, 1. 30. 39 | 2. 4. 6
perniciem 1. 20. 2
pernicitas 1. 9. 4
peroraſſent 1. 10. 7
perpaſto 3. 7. 2
perpeti 4. 5. 41
perſalutaſſet 4. 11. 4
perſcrutatus 3. 10. 47
perſequitur 3. 20. 3
perſecuta 1. 28. 5
perſolvit 3. 5. 1
perſonam 1. 7. 1
perſtes, 3 Prol. 14
perſuaſus 3. 5. 8
perſuaſa eſt, 1. 8. 7
pertinet 1. 30. 11
pertineat 3. 1. 7
pertinere 1. 14. 17 | 3. 3. 7
pertraxerunt 3. 10. 35
perturbatus 4. 4. 27
perturbatis 2. 4. 11
pervellit 5. 5. 32
pervenit, 2. 9. 12 4. 19. 3
pedem 2. 1. 8 | 4. 4. 28
pede, 1. 30. 10 | 2 4. 18 | 4. 17. 6
pedes, 1. 14. 16 | 1. 9. 5
peſſimos, 3. 4. 6
peto, 3 Prol. 63 | 4. 25. 8
petis, 1. 10. 9
petit, 2. 8. 3 | 4. 24. 6
petunt 1. 11. 9
petebat 1. 4. 7
petiit 4. 3. 4
petivit 2. 1. 12
petierunt, 2. 1. 11 | 4. 21. 18
petiere, 3. 10. 39
peteret, 1. 17. 2
petierant 1. 20. 6
petierint 2. 1. 2 | 3. 2. 19
petens, 3. 10. 21
petens Neapolim, 2. 5. 7

petivit 2. 1. 12
petulans 3. 5. 2
petulans jurgium, 3. 11. 2
petulans turba, 1. 2. 20
Phœbo, 3. 17. 3
Phædri, 2 Prol. 1
Phalereus 5. 1. 1
Philete, 4. 10. 10
Phryx, 3 Prol. 52
Pierio, 3 Prol. 17
pietas 4. 10. 10
pignore, 4. 20. 5 | 5. 5. 37
pilis, 5. 6. 2
pictis, 3. 18. 8
pingi, 2. 2. 8
pingitur 4. 5. 2
pinus 3. 17. 4 | 4. 6. 7
Pisistratus 1. 2. 5
placet, ibid.
placet fatis, 4. 19. 13
placuit 3. 17. 3
placidus, 2. 1. 9
placido, 2. 7. 6
placo 4. 6. 4
plagæ, 4. 1. 11
plagis, 4. 1. 6
plane, 3. 7. 26 | 3. 13. 7
plano, 2. 4. 10
plaudit, 5. 7. 33
plausum, 5 Prol. 20
plausu, 5. 5. 21
plausus, 5. 5. 28 | 5. 7. 28
plebes 4. 2. 12
plebeio 4. 25. 34
plecteret 5. 9. 1
plectimur, 1. 31. 13
plenam, 4. 5. 35 | 1. 26. 8
plerumque 1. 26. 8 | 3. 16. 2
plumis 3. 18. 8
plurimum 2. 8. 28
plus, 3. 5. 4 | 4. 4. 1 | 1. 5. 8
plus temporis, 4. 25. 12
plus valeo, 1. 5. 9
plures, 2. 3. 7 | 2. 9. 9 | 4. 19. 2 | 4. 21. 15 | 5 Prol. 12
plura, 3 Prol. 39 | 3. 10. 14
pluribus 2. 3. 4 | 3. 10. 59
pluris 4. 23. 3
Pluto 4. 11. 5
poculis 4. 24. 20
pœnæ 4. 10. 8
pœnam, 4. 17. 26 | 3. 10. 32
pœna dignum 3. 3. 13
pœnas 4. 17. 28
pœnas dat, 1. 13. 2
pœnas luat, 3. 10. 44
pœnas luere, 1. 17. 1
pœnas oppetit, 3. 16. 2
pœnas penderet, 1. 27. 6
pœnas persolvit, 3. 5. 10
pœnitendum 5. 5. 3
pœnitentia 1. 13. 2
Poëtæ, 5. 5. 9 | 4. 24. 8
polivi, 1 Prolog. 2
politam 4. 5. 36
pollicitus 4. 5. 26
pollui, 3. 10. 17
ponderet 3. 10. 55
pondere 2. 6. 10
ponis 3. 9. 5
poni, 5. 4. 3
ponti, 4. 6. 10
poposcit 1. 4. 7
populus, 3. 14. 7 | 4. 5. 30 | 5. 5. 34 | 5. 7. 34
populum, 4. 5. 10
populus celsa 3. 17. 4
porcelli, 5. 5. 17
porcellum, 5. 5. 3 | 5. 5. 36
porcellos, 2. 4. 15
porrigunt, 4. 21. 25
porro, 3 Prolog. 38 | 3. 15. 11
portis, 4. 5. 7
portat, 3. 15. 5
portem 1. 15. 10
poscceret, 4. 24. 12
posita 2. 5. 9
positæ 3. 14. 8
posito, 1. 14. 9 | 1. 2. 19
posse, 1. 18. 6 | 3. 3. 11
posset, 1. 19. 7. & alibi
possent, 1. 15. 6 | 1. 20. 4
possideat 3. 10. 37
possideant, 4. 5. 10 | 4. 5. 15
possidebit 4. 5. 47
possis, 3. 5. 5 | 5. 2. 14
possint 4. 17. 31
possit, 3. 13. 14, & alibi
possum 1. 1. 7
possunt 3. 9. 17 | 4. 2. 5
possumus 4. 9. 4
post mortem 3. 20. 10
post obitum, 3. 20. 2

poſt paucos dies, 1. 17. 7
poſt tempus, 4. 18. 1
poſt tergum 4. 9. 2
poſteri, 3 Prol. 32
poſteros 4 17. 34
poſteris 4. 4. 2
poſtquam 1. 2. 11. & alibi
poſtridie 3. 2. 8 | 5. 5. 24
poſtulas 1. 8. 12
poſtularunt 3. 10. 34
poſtulans 2. 1. 2
poſuit 1. 26. 8 | 1. 28. 4 | 3. 14. 5
poſuerat 2. 4. 3
poſuere 2. 9. 1
poſuiſſe 1. 26. 5
porare 3. 16. 13
potens 3. 5. 6
potentem 1. 24. 1
potente 1. 5. 1
potentes 1. 30. 1
poterit 4. 4. 39
potes 3. 7. 8 | 3. 12. 7 | 4. 23. 3
poteſt 1. 27. 1 | 2. 4. 26
poteſtas 3. 15. 14
potior 3. 12. 6 | 3. 15. 9. 15
potius 1. 3. 2 | 4. 3. 13
potrici 4. 4. 25
potueris 1. 19. 10
potuerit 1. 26. 6
potuiſſent 4. 4. 32
potuit 3. 3. 15 | 4. 2. 3 | 4. 4. 19
præbuerunt 2. 4. 24
præcepto 3. 8. 1
præcludit 1. 2. 26
præcludere 1. 23. 5
præcurrit 2. 5. 18
prædam 1. 5. 11 | 2. 6. 8 | 2. 8. 27 | 5. 6. 4 | 5. 10. 6
prædator 2. 1. 2
prædones 4. 21. 16
præfulget 3. 18. 7
prægusto 4. 23. 4
prælio 4. 5. 5
præluceat 4. 10. 9
præmetuens 1. 16. 4
præmium 1. 8. 10 | 2. 3. 6 | 3. 5. 7 | 4. 17. 33 | 4. 19. 9 | 4. 25. 8
præmio 1. 14. 9 | 5. 5. 5 | 5. 14. 9
præponens, 3 Prolog. 27
præſentiam 5. 24 32
præſentibus 5. 1. 8
præſepe 2. 8. 22
præſepia 5. 9. 2
præſidio 4. 5. 12
præſtat 3. 15. 16
præſtem 1. 31 9
præſtes, 3 Prolog. 15
præſtiterint 2. 8. 16
præſtare 3. 7. 8
præſtatur 3. 4. 4
præter 1. 15. 2
præteriſſem 3. 13. 16
prævalet 1. 13. 14
prato 1. 24. 2
prava 1. 25. 1
prave 3. 10. 6
Praxitelem 5. 1. 6
prece 3. 16. 7
preces 1. 19. 6
precibus 5. 7. 18 | 4. 3. 7
premit 4. 5. 10
premere 1. 11. 12
premitur 4. 25. 32
prenſa 1. 22. 1
pretium 1. 8. 1 | 5. 1. 5 | 5. 5. 45
pretium eſt operæ, 2. 5. 6
pretii 3. 12. 4
pretio 1. 8. 6 | 4. 4. 47, & alibi
pretia 4. 19. 12
pretioſas 4. 21. 11
primus 2. 9. 5
prima 3. 6. 5 | 4. 6. 10 | 4 Prol. 6
primum 4. 19. 6 | 4. 25. 2
primam 1. 5. 7
primo 3. 10. 31 | 4. 10. 16
primum 3. 3. 3
princeps, 5. 7. 17 | 5. 7. 41
princeps tibicen, 5. 7. 4
principes 5. 7. 27 | 5. 1. 13
principum 4. 5. 11
principatu 1. 30. 5
prior 1. 26. 4 | 4. 23. 2 | 5. 5. 27
prior ales, 1. 13. 8
priore 5. 5. 31
priores 4. 19. 16
prius 1. 3. 12 | 3. 10. 5 | 4. 25. 24
priſtinum 1. 2. 3
priſtinam 1. 21. 1
priſtina 4. 12. 6
privata 1. 22. 11
privatam, 3. 10. 45
privus, 5 Prol. 8
pro judicio 5. 5. 2
pro quo 1. 8. 10
pro re domini, 1. 23. 6
pro ſalute 5. 4. 2
pro theſauro, 5. 6. 6

pro vita 3. 2. 16
probans 5. 5. 37
probatur 1. 13. 13
probanda 4. 12. 2
procax 1. 2. 2
procedunt 3. 7. 15
proclivis 4. 25. 21
procul 4. 1. 9
proculcatas, 1. 30. 10
procurare 3. 3. 16
prodeſſe 3. 12. 7 | 4. 18. 6
prodit, 4. 6. 5 | 5. 5. 27
prodit foras, 2. 4. 22
prodidit 1. 3. 3 | 4. 17. 18
proditurum, 5. 7. 22
profuerint, 1. 12. 14
progeniem 2. 4. 10
progredi, 3. 6. 2
profectò, 3. 19. 11 | 4. 24. 21
profert 5. 5. 36
prolatum 5. 5. 10
profecti 4. 17. 6
profeſſus eſt, 5. 5. 23
profeſſæ 4. 6. 8
profeſſum, 3 Prol. 52
profugerit 1. 30. 8
prolapſam 3. 15. 6
prolem 2. 4. 19
proloquar 3. 7. 1
promiſit 4. 24. 19
promitte 4. 24. 13
promiſſa 2. 6. 11
promôrat, 4. 24. 28
prope 4. 21. 17
propulſi 4. 17. 12
properat, 3. 2. 11
propior 4. 25. 10
propior eſt, ibid.
propoſuit 3. 13. 5 | 4. 25. 29
propoſito, 5. 5. 5
propoſitum, 1. 5. 2 | 2. Prol. 6 | 3 Prol. 16
propoſiti, 4. 20. 9
proprium, 1. 4. 1
proprium genus, 1. 3. 10
proprios, 3 Prolog. 36
propriis, 3. 18. 3 | 4. 9. 2
propriis viribus, 3 Prol. 36
propter illos, 1. 1. 14
propter fructum, 3. 17. 9
propter virtutem, 4. 11. 3
propter volans, 2. 6. 7
propterea, 3. 10. 59
prorſus, 2. 1. 11 | 5. 4. 5
proſequuntur, 5. 5. 21
proſecutus 3. 5. 4
proſpectat 2. 5. 10
proſpicit, 2. 4. 20 | 2. 5. 10
proſternit ſe, 5. 7. 38
proſit, 3. 17. 13
protinus, 4. 18. 4
protruſus 5. 7. 44
provocet, 4. 24. 25
provolat, 3. 2. 12
proximum 3. 10. 12
proximam, 2. 8. 3
proximam culpæ, 1. 10. 5
proximi 5. 1. 16
prudenti, 1 Prolog. 4
prudentia, 1. 14. 11
pudeat 2. 9. 19
pudor 2. 1. 12
puella 2. 2. 9
puer, 4. 25. 34
puero, 3. 10. 13
puerorum, 3. 14. 1
pueriliter, 3. 8. 5
pugnæ, 5. 10. 4
pugnam 1. 3. 2
pulchra juvenis, 2. 2. 4
pulchra facie, 3. 8. 3
pulchre, 1. 10. 10 | 4. 19. 6 | 4. 20. 2
pulcherrime, 3. 13. 4
pullus 3. 12. 1
pullis, 1. 28. 4
pulmentarium, 3. 7. 23
pulpito, 5. 7. 37
pulverem, 2. 5. 17
pulvere, 4. 24. 22
pulſus, 1. 30. 8
puniri, 4. 10. 19
punitorum, 5. 4. 11
punctum, 5. 3. 3
puram, 3. 10. 10
purgo, 1. 22. 3
putas 1. 15. 8
putat 5. 7. 29
putatis, 1. 14. 14
putabat, 3. 20. 10
putavit, 2. 5. 19
putabit 4. 20. 3
putes, 3. 10. 52
putet, 5. 9. 5
putaret, 2. 2. 7

putans

putans 1. 4. 4 | 4. 1. 4
putans eſcam, 4. 1. 4
putavit, 2. 5. 20
putentur, 4. 6. 26
puteum, 4. 8. 3
puteo, 4. 8. 11
pyctæ, 4. 24. 5

Q

QUA, 1. 12. 20. & alibi
qua res, 4. 7. 4
qua viſum eſt, 3. 7. 20
quadrantes, 4. 19. 23
quæro, 3. 19. 9
quæro vindictam, 4. 3. 11
quærit, 1. 6. 5 | 1. 29. 6 | 3 Prol. 25 | 4. 8. 2
quærit eſcam, 3. 12. 2
quærunt, 3. 10. 24
quæſivit, 1. 24. 7 | 3. 4. 3 | 4. 11. 6
quærens ignem, 3. 18. 3
quærere victum, 3. 16. 4
quæritur, 2 Prol. 2
quæſo, 1. 4. 7, & alibi
quæſtionis, 3. 14. 8
quæſtus, 3. 20. 4
quæſtus genere, 4. 21. 6
quæſtus ſtultitiæ, 1. 14. 18
qualis, 1. 11. 13
quale, 3. 4. 4
qualem, 3. 1. 5
quales, 5. 5. 38
quam, 1 Prol. 1. & alibi pluries.
quamlibet, 1. 25. 6
quamvis, 1. 28. 1. & alibi
quando, 3. 4. 6
quandoquidem, 3. 10. 52
quantus, 4. 24. 2
quanta, 1. 7. 2 | 1. 30. 3
quanta res, 3. 12. 3
quantæ, 1. 14. 14
quantam, 4 Prol. 4
quantis, 5. 2. 15
quantò, 5. 5. 9
quantò facilius, 3. 7. 13
quantò juſtius, 4. 25. 23
quantùm, 1. 13. 13 | 2. 4. 25 | 1. 13. 7 | 2. 8. 24 | 1. 12. 15 | 4. 24. 1
quapropter, 3. 6. 8 | 3. 13. 15
quare, 1. 31. 7 | 3. 17. 5 | 5 Prol. 10 | 5. 5. 4
quartum, 5 Prolog. 14
quartam, 1. 5. 10
quas, 1. 19. 2. & alibi
quaſi, 3. 2. 8 | 5 Prol. 12
quaſſat, 4. 17. 22
queis, 5. 1. 11
quem, 1. 4. 6. & alibi
quendam, 2. 2. 3
Quercus 3. 17. 2
Quercum, 3. 4. 9
Quereu, 3. 13. 1
Quercu ſublimi, 2. 4. 1
querela, 5. 6. 7
querela, 1. 9. 10
querelæ, 1. 6. 6
querelam, 2. 9. 14 | 3. 18. 15
quereris, 1. 1. 7
quereretur, 4. 16. 1
queri, 1. 2. 8 | 4. 16. 9
queſtuque 1. 9. 7
qui, 1. 1. 15, & alibi quam pluries
qui poſſum, 1. 1. 7
quis, 1 Prol. 5. & alibi
quæ, 1. 3. 5, & alibi quam pluries
quod, 1 Prol. 3. & alibi pluries
quodve, 4. 19. 9
quid, 3 Prol. 24. & alibi
quo, 1. 3. 11, & alibi
qua, 1. 12. 10. & alibi
qui ſint, 4. 25. 32
quorum, 1. 14. 18, & alibi
quos, 1, 3. 12, & alibi
quibus, 1. 7. 3 | 5. 7. 6
quis, 1 Prol. 5. & alibi
quia, 1. 2. 7
quicquam 1. 8. 14 | 3. 12. 7 | 4. 19. 13
quidquid, 2. 6. 3 | 4. 20. 3 | 2. 1. 2

quicunque, 1. 10. 1 | 1. 21. 1 | 2 Prolog. 5
quodcunque, 3 prol. 27
quemcunque, 4. 5. 10
quacunque, 4. 5. 46
quidam, 1. 3. 12. & alibi
quædam, 1. 6. 6. & alibi
quodam, 1. 24. 2, & alibi
quosdam 3. 10. 60
quidem 2. 8. 17 | 4. 12. 2
quidnam, 1. 6. 9, & alibi
quieſcam 3. 7. 19
quieto 2. 7. 6
quietis 2. 8. 15
quin etiam 5. 1. 7
quippe, 1. 28. 7 | 3. 2. 5
quidnam 3. 4. 3
quanam 4, 5. 17
quinam 5. 1. 15
quiſque, 1. 26. 12. & alibi
quovis pignore, 4. 20. 5
quævis, 5. 3. 13
quò, 4. 19. 16, & alibi
quò mi, 3. 18. 9
quò pertineat, 3. 1. 7
quò venis, 4. 23. 30
quòd 4. 5. 33 | 5. 2. 16
quod ſi, 2. 9. 8 | 3 Prol. 41 | 3. 10. 47
quondam, 1. 6. 3 | 1. 28. 3 | 4. 25. 33
quoniam, 1. 2. 7, & alibi
quotidie, 2. 4. 8, & alibi
quoque, 1. 2. 30. & alibi
quot, 4. 10. 14

R

RAdicibus, 3. 10. 49
ramo, 3. 16. 5
ramis, 2. 4. 21
ramoſa, 1. 12. 5
rana, 1. 24. 2 | 1. 30. 2
ranæ, 1. 1. 10 | 1. 6. 4
rapit, 1. 9. 6
rapiunt, 4. 21. 16
rapuiſti, 3. 6. 8
rapuit, 1. 13. 11
rapuiſtis, 4. 21. 27
rapuere 5. 4. 9
rapiet ad ſe, 3 Prolog 46
rapere 1. 16. 5
rapitur 5. 7. 7
rapiantur 1. 25. 3
raptum 1. 13. 3
rapinam 2. 4. 22
raptor 1. 31. 5
rara 3. 9. 1
rara mens, 4 prol. 6
ratio, 5 prol. 9
ratem 4. 6. 9
recidat 3. 18. 15
recipit 4. 23. 35
recipit ad ſe, 4. 21. 23
reciperet 1. 18. 4
recipior, 3 Prolog. 23
receptus cœlo, 4. 11. 3
recepti, 4. 5. 3
reclamant, 4. 17. 25
recolit, 1. 18. 1
rectâ 3. 10. 21
rectâ per forum, 3. 19. 6
recte 4. 12. 1
recubuit 4. 24. 19
recuſant, 3. 2. 18 | 3. 13. 12
recuſaſſent 3. 13. 17
reddebat 4. 12. 8
reddidi 5. 1. 2
reddent 4. 24. 13
reddas, 3 Prolog. 12
reddas judicium, 3 Prol. 64
reddas præmium 4. 25. 8
redeo 5. 3. 6
redit 2. 8. 17
redeunt 2. 8. 12
rediit, 4. 3. 5 | 5. 24 19
redeat tibi, 3. 14. 13
rediſſes 3. 12. 5
redire 1. 3. 10 | 3. 19. 7
reducit 5. 7. 18
refelli 4. 20. 6
refert 1. 15. 9
referens 4. 24. 10
refertur 5. 7. 11
referri 3. 2. 1
refecit 3. 2. 9
refecta eſt 4. 18. 4

regales 1. 27. 10
regiam 4. 17. 11
regnare 3. 7. 27
regnum 1. 31. 11
regno 1. 30. 8
Rege 1, 2. 18
Regem 1. 2. 11 | 1. 2. 22
Reges, 3 Prolog. 28
Regis 4. 17. 27
regebat 2. 2. 4
Regna 4. 6. 13
rejecit 2. 1. 4
rejecta 5. 2. 8
relaxes, 3 Prolog. 13
religio 3. 13. 8 | 4. 25. 26
religio ſancta, 4. 10. 4
religioni 1. 27. 6
relinquunt 4. 21. 17
reliquit 4. 4. 3
reliquerat, 3 Prol. 39
reliquàm 4. 24. 12
reliquas 3. 4. 2
relicuis 1. 31. 13
reliquiæ 3. 1. 6 | 4. 25. 15
reliquias 5. 4. 3
reliquiis 1. 22. 6
remediis, 3 Prolog. 44
remedium 2. 3. 3
rependet, 3 Prolog. 12
repentè 1. 23. 1 | 2. 2. 8. & alibi
repentè liberalis, 1. 23. 1
reperit 3. 10. 43 | 3. 12. 2 | 4. 5. 51 | 4. 10. 15
reperi ſervitutem, 4. 3. 11
repperit, 1 Prolog. 1
reperies 5. 4. 11
reperies utilitatem, 4 Prol. 4
reperire 4. 8. 2
repertum 5. 5. 20
reperti ſunt 4. 24. 30
repetunt 5. 1. 8
repeti 5. 7. 31
replent 4. 17. 18
replevit 2. 4. 19
repletam 4. 11. 2
repoſcenti 1. 19. 5
repræſentavit 3. 10. 32
reprehendere 5. 7. 4
repreſſit 1. 29. 10
repudiat 1. 29. 5
repulſam 1. 3. 16
repulſus 1. 1. 9 | 1. 3. 11
reputavi 5. 4. 8
requiris 4. 25. 32
requirit 1. 31. 2
requiram 1. 16. 7
res 1. 27. 1 | 3. 12. 3 | 3. 13. 7 | 4. 4. 11 | 4. 10. 14 | 5. 7. 35
res cibi 4. 7. 4
rei 3. 10. 2 | 4. 10. 21
rei domeſticæ, 3. Prol. 11
rei narratæ, 4. 24. 31
rei parvæ 4. 3. 10
rem 1. 16. 2
rem feminarum 3. 8. 11
rem gravem, 3 Prolog. 51
remque intelligit 2. 5. 18
re, 1. 13. 13 | 1. 23. 6 | 2 Prol. 7
rerum 4. 5. 49 | 4. 25. 3 | 5. 8. 5
rerum varietas. 5. 5. 2
res 4. 21. 11
rebus 4. 23. 23 | 5. 5. 3
rebus novis, 5 Prol. 13
rebus ſuis 3. 8. 28
reſides 3. 1. 7
reſidens 1. 13. 4
reſidui 4. 25. 5
reſonabat 4. 24. 21
reſpectu 5. 4. 7
reſpiciens. 3. 10. 28
reſpondent 4. 27. 8
reſpondit 1. 1. 11 | 1. 22. 4 | 5. 3. 6 | 2. 8. 17 | 3. 3. 7 | 4. 6. 4 | 4. 18. 6
reſponderunt 5. 1. 16
reſpondeas 4. 19. 8
reſponſo 4. 20. 6
reſtitit 1. 12. 3 | 3. 14. 2
reſtiterunt 3. 7. 4
reſtituo 3. 13. 15
retorridus 4. 1. 7
retenſum 3. 14. 5
retentis 1. 12. 10
retro 2. 1. 6
retudi 4. 23. 36
retuli 4. 24. 4
retulit 1. 1. 9 | 2 1. 6
retulit ad animum, 3. 9. 10

reculit, 2. 1. 8
revertor, 3. 2. 21
revertier 4. 17. 14
revocaſſet 1. 26. 7
reus, 4. 25. 22
reum 5. 7. 17
rex 1. 14. 6. 13
ridet 1. 1. 13
ridicule 3. 4. 5
rigentem 4. 18. 2
riſum 1. 29. 1
riſum movet, 1 Prolog. 3
riſu, 5. 7. 31
rivum 1. 1. 1
rogant, 3. 2. 16
rogabat 1. 16. 3
rogavit 4. 8. 6
rogaret 4. 18. 5
rogaſſet 1. 19. 3
rogantes 1. 1. 22 | 4. 17. 20 | 4. 21. 25
rogare 5. 7. 34
rogatus 4. 5. 35
rogata eſt 3. 16. 6
rogati 3. 20. 8
Roma 5. 7. 27
Romæ 2. 5. 1
Romamque, 3. 10. 35
roſtrum 1. 26. 8
roſtris 1. 3. 9
rudis 2. 2. 3
rugoſam 1. 24. 4
ruina 4. 24. 29
ruinam 2. 4. 21
ruit 2. 6. 3 | 3. 10. 4
ruunt 5. 1. 3
rumor 4. 5. 13 | 4. 17. 16 | 5. 5. 11 | 5. 7. 20
roſuri 1. 22. 7
rumpes 3. 14. 10
rupto 1. 24. 10
rupti 1. 20. 5
rurſus, 1. 24. 6, & alibi
ruſticus 5. 5. 22, 29
ruſtica 4. 22. 24
ruſticæ 4. 5. 37
ruſticum 5. 5. 35
ruſticam 4. 5. 5
ruſtice 3. 3. 16
ruſtici 2. 8. 12
ruſticum 4. 5. 24

S

SAccos, 2. 7. 3
ſacrilegio, 4. 10. 3
ſacrum 4. 10. 13
ſecutis 4. 1. 7
ſæpe, 1. 12. 2, & alibi
ſævit 3. 2. 14
ſævum 4. 6. 14
ſævis, 1. 12. 11 | 4. 16. 3 | 1. 31. 12
ſale, 5. 5. 8
ſaliens 4. 2. 2
ſaltantis 5. 7. 15
ſaltem 5. 2. 11
ſaltu 3. 2. 10
ſaltibus 1. 5. 4
ſalve 1. 29. 5
ſalutantes 3. 7. 3
ſalute 5. 4. 2
ſalvum 2. 8. 17
ſalvo 5. 7. 27
ſancta, 3 Prol. 19
ſancta religio 4. 10. 4
ſancto 5. 4. 1
ſanctæ 1. 27. 6
ſanctamque 3. 10. 30
ſancta, 4. 12. 8
ſanctiſſime, 5. 5. 43
ſane, 3. 15. 12. & alibi
ſanguinis, 1. 28. 10
ſanguinem 5. 3. 9
ſanguine 1. 29. 11
ſanitas 4. 25. 36
ſanitatem 5. 7. 12
ſapiens 3. 14. 6 | 3. 17. 11
ſapientia 1. 13. 14
ſaperet, 3. 4. 3
ſapere 4. 6. 26
ſapor 3. 4. 4
ſapore 3. 13. 10
ſarcinam 3. 15. 6
ſarcinas, 3. 20. 5
ſarcinis 2. 7. 3
ſatiatur 1. 26. 9
ſatiari 4. 8. 9
ſatiari cibo, 3. 7. 14
ſatis, 2. 6. 1 | 4. 23. 21
ſatis feciſſet 5. 10. 2
ſator 3. 17. 10
ſaxo 3. 2. 17
ſaxa, 3 Prolog. 59
ſaxis 3. 2. 4
ſcandit 2. 4. 6
ſceleſte 4. 10. 7
ſceleſta 2. 4. 5
ſcelere 3. 10. 50
ſcelera 4. 10. 18
ſcena 5. 5. 13 | 5. 7. 5
ſchola, 3 Prolog. 21
ſcilicet 5. 5. 30
ſcio, 3. 6. 9 | 5. 3. 7
ſcivit 3. 15. 10
ſcierunt 4. 24. 32
ſcito 5. 1. 3
ſcirem 1. 25. 8
ſcirent 2. 9. 3
ſciſſet 3. 15. 11
ſcierint 2. 3. 6
ſciens 4. 25. 1
ſcopulum 2. 6. 11

ſcribam 4. 25. 1
ſcripſit 4. 21. 2
ſcriberet 4. 24. 5
ſcripſerim 5. 10. 10
ſcribendi, 5 Prolog. 9
ſcriptum eſt 4. 22. 3
ſcriptor 5. 1. 26
ſcripta 1. 1. 14 | 4. 6. 1
ſcrutatur 2. 8. 24
ſcrutantur 4. 17. 7
ſcurra, 5. 5. 8 | 5. 5. 27
ſcurram 5. 5. 34
ſcyphum 1. 14. 7
ſcytha, 3 Prol. 53
ſe, 1. 3. 6. & alibi
ſeſe, 1. 24. 10. & alibi
ſecretum, 3. 10. 11 | 4. 24. 6 | 4. 4. 6
ſecreta 1. 30. 9
ſeculo 5. 1. 4
ſecunda re, 5. 2. 18
ſecundum 4. 10. 18
ſecundam 1. 5. 8
ſecundis 4. 16. 6
ſecundo 4. 10. 28
ſecutus 3. 10. 59
ſecutis 4. 1. 7
ſecurius 1. 9. 9
ſecurum 3. 20. 10
ſecuri 3. 2. 7
ſed, 1. 20. 2. & alibi pluries
ſedeo, 4. 23. 6
ſedent 5. 5. 26
ſedit 1. 10. 6 | 3. 6. 1
ſedens 3. 6. 5
ſedans 2. 5. 18
ſedare 4. 3. 1
ſede 1. 6. 8
ſedibus 1. 3. 13
ſeductus, 3. 10. 11
ſedula 4. 4. 13
ſegnis 5. 8. 6
ſegregatas 3. 15. 3
Sejano, 3 Prol. 42
ſella, 3. 6. 5
ſemel, 1. 10. 10
ſemianimus 1. 9. 8
ſemita, 3 Prol. 39
ſemper, 1. 13. 14. & alibi
ſeuariis, 1 Prol. 2
ſenex 1. 15. 4, 9 | 3. 3. 14 | 3. 14. 4 | 4. 4. 7
ſenex latrans 5. 10. 7
ſenis, 2 Prol. 8
ſeni, 3. 19. 11
ſenecta 4. 1. 1
ſenio 4. 25. 16
ſenſim 4. 16. 9
ſenſus, 2 Prol. 10
ſenſus teſtamenti, 4. 4. 19 | 4. 4. 30
ſenſum 1. 7. 4
ſenſibus 2. 4. 11
ſententia 3. 10. 6
ſententiam 4. 25. 34
ſententiam duxiſſe, 1. 10. 8
ſententiam ſuſtulit, 3. 13. 13
ſententiis 3. 3. 12
ſentit 2. 8. 14 | 2. 9. 13 | 3. 10. 27
ſentiebat 3. 10. 15
ſenſit 3. 14. 3 | 3. 19. 11
ſentiam 4. 24. 14
ſentiat, 3 Prol. 3 | 4. 7. 2 | 5. 2. 9
ſentiret 1. 3. 16
ſenſerat 3. 10. 31
ſeparata 1. 30. 7
ſeponit 4. 4. 21
ſequitur 2. 7. 6
ſequetur 1. 5. 9
ſequerentur 4. 5. 6
ſequentes 5. 1. 16
ſerâ 1. 23. 2
ſerenam 4. 16. 5
ſermone 4. 21. 22
ſervit 1. 22. 11
ſerviam, 1. 15. 10
ſervabo, 2 Prol. 8
ſervet, 2 Prol. 6
ſervans 3. 10. 23
ſervumque 2. 9. 2
ſervulo 4. 24. 24
ſervitus, 3 Prol. 35
ſervitutem 1. 2. 6
ſervitutem reperi 4. 3. 11
ſeſtertia, 4. 4. 12
ſetoſæ 2. 4. 12
ſeveritatem 4. 6. 4
ſex, 1. 1. 10
ſexcenties 4. 25. 20
ſi, 1 Prol. 5. & alibi
ſic, 1. 5. 6. & alibi pluries
ſicubi 5. 24. 32
Siculum 2. 5. 10
ſidera 1. 6. 4
ſidera Ledæ 4. 24. 9
ſignificat 2. 8. 27 | 4. 10. 16 | 5. 8. 5
ſignificari 3. 3. 10
ſignum 4. 5. 5
ſiles 4. 23. 18
ſilentium 5. 5. 15
ſilentio 3. 13. 16
ſilva 1. 12. 9
ſilvas 2. 1. 10
ſilvis 3. 7. 12
ſim, 3. 7. 27
ſimilis 4. 19. 15
ſimile 4. 23. 9
ſimilis gloriæ 4. 24. 10
ſimili, 1. 9. 10 | 1. 11. 15 | 1. 24. 7 | 1. 26. 2

ſimili gyro, 2.25.26
ſimili querela, 1. 9. 10
ſimiles habitu, 4. 15. 7
ſimiles tui, 5 Prol. 17
ſimiliter 3. 5. 6
ſimilius 5. 5. 34
ſimius 1. 10. 6
ſimium 3. 4. 1
Simonides 4. 21. 2, 26 | 4. 24. 4
Simonidis 4. 21. 20
Simonidem 4. 24. 25, 27
Simonide 4. 21. 13
ſimplices 3. 10. 54
ſimpliciter 3. 7. 7
ſimul 1. 11. 4, & alibi
ſimulacrum, 1. 4. 3
ſimulat 5. 5. 29
ſimulavit 3. 10. 19
ſimulans 1. 14. 7 | 2. 4. 20 | 5. 5. 29
ſin, 2. 9. 15 | 3 Prolog. 31
ſincerum, 3 Prol. 63
ſinceræ 4. 25. 31
ſinceritas 4. 12. 3
ſine apparatu 5. 5. 14
ſine labore, 3. 7. 14
ſine mercede, 4 Prolog. 8
ſine mora 5. 7. 24
ſine virtute 3. 6. 11
ſingulæ 2. 8. 24
ſingula 4. 4. 47
ſingulos, 1. 8. 5 | 3 Prol. 50
ſingulas 1. 2. 25 | 1. 31. 11
ſingulas horas, 3. 15. 13
ſingulis 4. 4. 27
ſiniſtra 2. 9. 16
ſiniſtram 5. 7. 8
ſinunt 3. 16. 11
ſinite 4. 15. 4
ſinon, 3 Prol. 27
ſinus, 4. 6. 10
ſinum 5. 5. 16
ſinu 4. 18. 3 | 5. 5. 36
ſinuque 4. 18. 3
ſitiens 4. 8. 5
ſitim 4. 3. 1
ſiti 1. 2. 2 | 3. 16. 15
ſint 3. 1. 6
ſive 4. 21. 7
ſis, 3. 7. 9
ſit, 2. 6. 9. & alibi
ſitis 5. 5. 38
ſylva 1. 12. 9
ſylvas 2. 1. 12
ſylvis 3. 7. 12
Smaragdi 3. 18. 7
ſocii 1. 5. 4
ſocietas 1. 5. 1
Socrates 3. 9. 2
ſol, 1. 6. 3
ſolem 1. 4. 3
ſole 3. 19. 8
ſolatium 1. 9. 8
ſolennis, 3 Prol. 62
ſolet 3. 2. 1 | 3. 9. 5
ſolent, 1. 17. 1 | 5. 5. 1
ſolebat 5. 7. 15
ſolebant 3. 20. 5
ſoleres 2. 1. 3
ſolitus 4. 3. 1 | 5. 7. 5
ſolitæ 3. 16. 4
ſolertia 4. 4. 49
ſolertiæ 1. 28. 2
ſolidum 4. 23. 24
ſollicitum 1. 31. 7
ſolvit, 1. 2. 3 | 1. 17. 7 | 4. 4. 33
ſolutus 3. 7. 20
ſoluto, 3 Prol. 10
ſolus, 2. 9. 6 | 3. 19. 1 | 5. 5. 13
ſola 1. 5. 11
ſomnum 3. 16. 5
ſomno, 3. 10. 31 | 4. 19. 10
ſomno inerti, 3 Prolog. 56
ſonare 3. 16. 12
ſonipes 4. 3. 3
ſonum Citharæ, 4. 19. 20
ſonoque 1. 2. 15
ſono vincor 3. 18. 9
ſophus, 3. 14. 9 | 4. 16. 8
ſopita 3. 10. 31
ſorbitionem 1. 26. 5
ſordido, 4. 19. 24
ſpacium 2. 8. 10
ſpargeret 3. 1. 3
ſparſi 4. 24. 22
ſpecies 1. 7. 2
ſpeciem 3. 18. 9
ſpectaculi 5. 5. 9
ſpectatorum 5. 7. 13
ſpectaturi, 5. 5. 26
ſpeculum 3. 8. 4
ſpeculo 1. 4. 3
ſpecu 4. 5. 9
ſpeluncam 4. 19. 3
ſpernat 3. 10. 51
ſperante, 3. 10. 12
ſpes, 3. 5. 9
ſpes deluſa, 3. 18. 15
ſpiritus 4. 25. 30
ſpiritum, 1. 21. 4 | 3. 8. 7 | 3. 2. 6 | 4. 19. 17
ſpiritu 4. 10. 7
ſplendebat 4. 24. 20
ſplendorem, 3. 11. 5
ſpoliatus 2. 7. 10

ſpoliari 2. 2. 1
ſponſu 1. 16. 1
ſponſore 1. 16. 4
ſponte 3. 15. 16
ſpumantibus 3. 6. 7
ſtagni 1. 6. 6
ſtagno 1. 2. 17
ſtant 3. 10. 37
ſtant pro judicio, 5. 5. 2
ſtabat 1. 1. 2 | 2. 1. 1
ſtans, 3. 3. 14
ſtatim 3. 10. 51
ſtatuam, 2. 9. 1 | 4. 17. 19 | 5. 1. 17 | 5. 5. 23
ſtatuere, 5 Prol. 1
ſtercore, 1. 27. 11 | 4. 17. 7
ſteriles 3. 17. 5
ſterquilinio 3. 12. 1
ſtramenta, 2. 8. 23
ſtrigandum 3. 6. 9
ſtringitque 5. 2. 8
ſtrinxerat 3. 10. 33
ſtrophis 1. 14. 4
ſtudent 1. 27. 2
ſtudium 2. 9. 12 | 3 Prol. 10
ſtudii 2. 9. 6
ſtudio 4. 21. 19
ſtudioſe 4. 23. 13
ſtudui 2. 9. 6
ſtultus 1. 13. 9
ſtultum 1. 20. 1 | 4. 25. 20 | 5. 7. 30
ſtulte, 3 Prol. 48 | 3. 15. 2
ſtulti 1. 29. 6 | 4. 6. 25
ſtultis 1. 23. 1
ſtulta, 2. 4. 25 | 3. 17. 12 | 4. 7. 6 | 5. 7. 3
ſtultitiam 4. 9. 25
ſtultitiæ 1. 14. 18
ſtupor 1. 13. 12
ſtupore 1. 14. 12
ſtuproque 3. 10. 17
ſtylo, 3 Prol. 30
ſuadet 2. 6. 11
ſuadebat 1. 15. 6
ſuavis, 3. 1. 5
ſuffici 3. 10. 12
ſuaves 5. 5. 42
ſub conditione, 4. 4. 8
ſub illis, 4 Prol. 4
ſub tecto 3. 7. 13
ſub clamant 5. 1. 13
ſubdolis 1. 13. 1
ſubeſſe 5. 5. 18
ſubjecti 1. 19. 2
ſubinde 2. 8. 12
ſubita, 1. 23. 7
ſubito, 1. 2. 14 | 1. 12. 7 | 1. 11. 7
ſubitò, 1. 27. 10 | 2. 7. 7 | 4. 5. 31 | 4. 16. 5 | 4. 17. 23 | 4. 24. 35
ſubitum, 1. 11. 7
ſublatus, 5. 7. 10
ſublime 2. 6. 7
ſublimi, 2. 4. 1
ſublimes 1. 28. 1
ſubmovet, 2. 9. 14
ſubripi 4. 10. 6
ſubſcribit 3. 10. 57
ſubſedit 3. 10. 20
ſubſidium 4. 21. 12
ſubtiliter 3. 10. 45
ſucceſſus 2. 3. 7 | 3. 5. 1
ſuccumbit, 3. 14. 9
ſuccurrat 1. 2. 28
ſudore 4. 24. 23
ſubripuiſſe, 1. 10. 10
ſua, 5 Prol. 7
ſuâ, 3 Prol. 45 | 3. 7. 21 | 3. 17. 1 | 5. 4. 2 | 5. 5. 17
ſua exempla, 1. 26. 12 | 3. 16. 9
ſuæ 4. 17. 2
ſuam, 1. 10. 7 | 1. 12. 4 | 2. 4. 19 | 2. 5. 8 | 3. 16. 16 | 4. 5. 33 | 4. 15. 3 | 4. 21. 24
ſui, 2. 9. 19 | 5. 5. 2
ſuis 2. 4. 23 | 4. 5. 42 | 4. 16. 1 | 2. 8. 28 | 4. 5. 5 | 4. 17. 15 | 3. 13. 2
ſum, 1. 5. 8 | 2. 7. 12 | 3 Prol. 54 | 3. 7. 6 | 3. 10. 59
ſum paratus, 3. 7. 11
ſum expertus, 5. 2. 15
ſumus, 4. 9. 5 | 5. 10. 9
ſunt, 1. 22. 7 | 2. 4. 13, 23 | 3. 18. 10, 13 | 4 Prolog. 5 | 4. 11. 1 | 4. 15. 8 | 4. 21. 14 | 4. 24. 13 | 25. 1. 15
ſumma, 4. 4. 44
ſummo, 2. 5. 9 | 4. 19. 11
ſummis 4. 2. 2
ſumis 4. 19. 12
ſumerent 3. 17. 5
ſumere, 2. 1. 3 | 4. 2. 4
ſuo, 1. 3. 2 | 3. 10. 11
ſuos, 1. 3. 6 | 1. 24. 4 | 1. 28. 11 | 3 Prol. 56 | 2. 7. 10
ſuper 1. 27. 8
ſuper juvencum 2. 1. 1
ſuper obſcœna dicta 3. 11. 2

ſuper ſcopulum, 2. 6. 11
ſuperbi 4. 6. 12
ſuperba 4. 23. 17
ſuperbia 1. 3. 4
ſuperbiæ 3. 16. 2
ſuperbiam 4 23. 21
ſuperbiens 5. 7. 43
ſuperûm 5. 6. 5
ſuperos 4. 19. 19
ſuperis, 1. 17. 9 | 4. 24. 3
ſuperior 1. 1. 2
ſuperiores 4. 17. 18
ſuperius 4. 24. 2
ſuperſunt, 4. 25. 1 | 5. 5. 40
ſuperfuit 2. 9. 6
ſupplex 1. 28. 12 | 2. 8. 8
ſupplici 1. 22. 5
ſuppoſitum 3. 8. 4
ſupra formam 4. 24. 24
ſupra lignum 1. 2. 20
ſus, 2. 4. 3
ſuis, 5. 10. 4
ſuis ſetoſæ, 2. 4. 12
ſuſcitat 5. 5. 28
ſuſpendit 4. 9. 3
ſuſpenſo 2. 4. 18
ſuſpicio, 3. 10. 36
ſuſpicione, 3 Prol. 46
ſuſtinet, 3. 8. 7
ſuſtinuit 1. 3. 11
ſuſtine, 4. 6. 3
ſuſtinere 1. 2. 31
ſuſtineas 4. 15. 7
ſuſtineret 4. 21. 3 | 3. 2. 6
ſuſtinens 3. 10. 25
ſuſtinete 1. 2. 31
ſuſtulit, 1. 3. 5 | 1. 28. 3 | 2. 6. 4 | 3. 13. 13 | 4. 18. 2
ſuſtulere, 1. 6. 4
ſutor 1. 14. 1
ſuum, 2 Prol. 6, & alibi

T

TAbulam, 4. 21. 24
tabernis, 4. 5. 2
tace, 5. 9. 4
taceret, 3. 16. 6
tacito, 5 Prol. 3
tacite 1. 2. 17
talis, 3. 4. 4 | 4. 23. 3
talis vir, 3. 9. 5
tale, 2. 3. 6 | 4. 10. 11
talis exempli, 5. 1. 10
talis tituli, 5 Prol. 4
talem, 1. 2. 9. & alibi
tali, 1. 21. 5
tali modo 4. 4. 9
tales reliquiæ, 3. 1. 6
tam, 3. 9. 5 | 4. 17. 32
tamen, 2. 5. 5 | 2. 9. 11 | 3 Prolog. 23 | 3. 10. 51 | 3. 15. 9 | 4. 5. 3 | 4. 10. 7 | 4. 20. 2
tandem, 1. 8. 7 | 4. 17. 8 | 3. 19. 4
tanti, 2. 5. 21 | 3 Prolog. 4
tanto juſtius 5. 5. 8
tanto melior 3. 5. 3
tantum, 1 Prol. 6 | 4. 19. 9
tantùm, id eſt, ſolùm 3. 2. 16
tantummodo, 5. 7. 19
tanta bonitas, 4. 8. 8
tanta copia, 4. 25. 6
tantæ 1. 24. 3
tantis, 3 Prol. 44
tangere, 4. 2. 3
tacta, 1. 24. 3
tangi, 3 Prolog. 6
tarda, 3. 6. 2
tartareo, 4. 5. 9
taurus, 1. 21. 7 | 5. 9. 1
tautorum, 1. 30. 2
te, 1. 1. 8. & alibi
tecto, 2. 8. 7 | 3. 7. 13
tegere. 4. 23. 17
telis, 4. 3 5
temeritas, 5. 4. 12
temone, 3. 6. 1
temperat 3. 6. 6
temperatæ, 5. 5. 42
tempeſtas 4. 21. 9
tempeſtatibus, 4. 16. 3
templa 4. 23. 5
tempus, 1. 19. 6 | 4. 17. 2 | 4. 18. 1
temporis, 4. 4 18 | 4. 25. 12 | 5. 8. 7 | 4. 5. 18
tempore 2. 8. 16. | 4. 10. 19
tempora, 3 Prol. 3
tendit, 1. 23. 2
tenſum 3. 14. 10
tenebras, 3. 10. 42
tenebris, 3. 10. 26 | 3. 16. 4 | 4. 19. 10
tenet, 5. 5. 25
tenebat 1. 4. 6
tenuit, 3 Prol. 60
teneas 5. 8. 3
teneat, 4. 5. 42

INDEX

tenero, 2. 4. 14
tentat, 3. 10. 2
tentaret, 4. 7. 4
tentans 1. 23. 4
tenui, 4. 12. 7
tenuitas, 2. 7. 13
tenuitatem, 1. 12. 6
tergore, 2. 1. 9
tergum 4. 9. 2
terminum 4. 25. 28
terminum operis, 5 Prol. 1
terram, 2. 4. 8
terram fodere, 2. 4. 8
terris, 4. 22. 2
terruit, 1. 2. 15
terreret, 1. 11. 5
territus 1. 15. 5
terrore 2. 4. 11
tertius 4. 1. 6
tertia, 1. 5. 9
tertium, 3 Prol. 30
tertiam, 4. 4. 6
tertiam partem, 4. 24. 11
teſta, 3. 1. 2
teſtamenti, 4. 4. 19
teſtatur, 1. 5. 2
teſtimonio, 1. 17. 6
teſtis, 1. 17. 4 | 3 Prol. 43
teſtis citatus, 1. 17. 4 | 3 Prol. 43
teſtes, 3. 11. 5
teſtudinem 3. 6. 4
tetigerit, 3. 8. 11 | 1. 5. 10
theatro 5. 5. 10
theſaurum 1. 27. 3
theſauro, 5. 6. 6
theſauros, 4. 19. 4
Theſſala, 4. 6. 7
Threiſſa gens, 3 Prol. 56
thure, 4. 19. 19
Tiberius Cæſar, 2. 5. 7
tibi, 1. 22. 3. & alibi
tibiam, 5. 7. 8
tibiarum, 4. 19. 21
tibicen 5. 7. 29
tibicine, 5. 7. 29
tigillum, 1. 2. 14
timeo, 3. 6. 5
timeas, 2. 1. 7
timens, 1. 1. 6
timentes, 3. 2. 15 | 4. 17. 11 | 4. 17. 18
timere, 3. 2. 18
timidus, 1. 15. 4
timidus comes, 5. 2. 7
timore, 1. 2. 19 | 1. 14. 10 | 2. 4. 16 | 2. 8. 3
tinctum, 2. 3. 2
tintinnabulum, 2. 7. 5
tituli, 5 Prol. 4
togamque, 3. 10. 10
tollo, 1. 5. 7
tollit, 1. 11. 7 | 2. 8. 27
tolle, 2. 1. 9
tollere, 2. 8. 23
tonanti, 3 Prol. 19
tonſum, 2. 10. 27
tonitrubus, 5. 7. 23
torques, 4. 19. 17
torquet, 1. 26. 9
torquet ſe, 3. 14. 7
totum, 5. 7. 33
totam, 1. 5. 11 | 1. 28. 9 | 4. 4. 8 | 4. 16. 10 | 4. 17. 11
toto, 2. 4. 20
toto die, 2. 4. 20
totis, 3. 1. 4
totis viribus, 1. 11. 7
toxicum, 1. 14. 8
tradunt ſeſe, 1. 31. 10
tradidit 1. 28. 12
tradam, 4. 4. 2 | 4. 23. 3
tradet, 4. 4. 44
tradere famæ, 5 Prol. 6
traditur 4. 3. 6
traditum eſt, 1. 25. 4
tragicam perſonam 1. 7. 1
trahit 4. 4. 37
traxit, 3. 1. 4
trahens 1. 21. 4 | 3. 7. 12
tranſit 2. 8. 13
tranſeunt, 5. 7. 1
transfertis, 5 Prol. 18
tranſtulit, 3 Prol. 37
tranſigit, 3. 10. 27
tranſlatio, 5. 7. 24
tremere, 4. 17. 24
trepidarent 4. 5. 2
trepidantem, 3. 16. 18
trepide 2. 5. 2
tres 4. 4. 3
tribus 4. 4. 8
tribuit 1. 7. 4 | 3. 16. 19
tribueris 1. 5. 8
tribuerit 3. 18. 2
tributus 4. 24. 3
tribui 2. 9. 4
triclinio 4. 24. 28
triſtis, 4. 19. 20
triſtis eventus, 4. 5. 10
triſtem 1. 3. 11
triſtem fortunæ vicem, 5. 1. 6

triſtem ſervitutem, 1. 2. 6
triſtem vitam, 3. 20. 2
triſti, 2. 6. 17
tritici, 1. 16. 3
trivio, 1. 27. 11 | 5. 6. 1
trucidat 3. 2. 13
trudi 5. 5. 35
truſitant 2. 7. 8
tu, 1. 10. 9 | 4. 6. 1
tua, 1. 3. 16 | 1. 9. 10
tuæ, 2. 1. 8 | 4. 6. 4 | 5. 2. 16
tuæ partes, 4. 25. 24
tuarum, 1. 13. 6
tuas 2. 9. 12
tuearis, 3. 7. 10
tuentes, 3. 10. 38
tugurio, 1. 19. 4
tui 3. 12. 4 | 4. 19. 18
tui, 3. 16. 11 | 5 Prol. 17
tuis, 3 Prol. 38 | 3. 3. 3. 17 | 3. 6. 4 | 4. 3. 7 | 4. 21. 13
tuli 1. 21. 10
tulerint, 4. 4. 16
tuliſſe 4. 3. 7
tum, 1. 3. 12. & alibi
tumens 1. 3. 4
tumentes 2. 7. 2
tunc, 1. 1. 3 | 3. 18. 5
tunica, 2. 5. 12
tunicis 5. 7. 42
tuo, 3. 18. 7 | 4. 25. 27
turba, 3. 19. 7 | 4. 4. 1 | 4. 4. 29
turba petulans 1. 2. 20
turbæ meæ, 1. 19. 9
turbam 5. 4. 11
turbat, 1. 11. 8
turbavit 4. 3. 2
turbatos, 4. 17. 9
turbulentam 1. 1. 5
turpe 3. 11. 7 | 4. 17. 15
turpem, 5. 5. 37
turpes, 1. 13. 2
turpi, 3. 4. 7 | 3. 10. 17 | 4. 17. 5
turpiſſimam 3. 8. 2 | 4. 4. 6
turpiter 1. 25. 2
Tuſcum mare, 2. 5. 10
tutela 3. 17. 1
tutandum, 1. 31. 1
tuta, 1. 28. 7 | 2. 6. 16 | 2. 7. 13 | 4. 16. 6
tutas, 1. 31. 9
tuto 2. 4. 17
tuus 1. 1. 12
tuum, 1. 11. 4
tympana 3. 20. 7
tyrannus, 1. 2. 5 | 5. 1. 14

V

VAcca, 1. 5. 3
vaces, 3 Prol. 2
vaces uxori, 3 Prolog. 13
vacua, 5. 5. 12
vadunt, 4. 17. 12
vadum, 4. 3. 2
vado, 4. 8. 12
vadis, 1. 2. 14
vagor, 3. 7. 20
vagantes, 1. 2. 10
valeo, 1. 5. 9
valet, 1. 13. 13
valeas, 4. 1. 10
valeret, 4. 1. 2
valerent, 4. 24. 1
validius, 1. 24. 9 | 3. 11. 4 | 3. 16. 6
vanus, 5. 7. 1
vana 4. 15. 4
vanum, 1. 22. 8
vano, 1. 9. 7
vanas, 3. 6. 11
variis, 4. 6. 14 | 3. 3. 12
varietas, 2 prol. 10 | 4. 25. 3 | 5. 5. 2
variè, 5 prol. 14
vaſtans, 3. 2. 14
vaſti, 1. 5. 5
vati, 4. 24. 33
ubere, 3. 15. 7
ubi, 3. 19. 4 | 1. 16. 7
ubi pro cum, 1. 30. 1 | 2. 4. 19 | 5. 7. 1 | 4. 22. 5 | 5. 1. 14
ubi pro quando, 3. 6. 9
vectorum 4. 16. 4
vehementis, 2. 3. 1
vel, 5. 3. 10
velim, 2 Prolog. 11 | 3 Prolog. 49
velir, 1. 29. 6
vellem, 5. 2. 11
vellet, 1. 6. 3 | 1. 11. 3 | 1. 13. 4 | 1. 22. 2 | 1. 29. 9 | 4. 4. 27
vellent 3. 17. 1
velle 1. 6. 3
veloci, 3. 2. 10
veloces, 4 1. 2 | 5. 10. 2
velocior 3. 3. 2
venantem 4. 4. 4
venantum, 1. 12. 7
venari, 1. 11. 3

INDEX

venator 5. 10. 6
venatorum 2. 8. 2
vendet, 4. 4. 41
vendiderunt 4. 4. 47
vendere 3. 17. 7
venditaret 1. 14. 3
veneunt 2. 5. 22
veniam, 4. 19. 6 | 4. 25. 13 | 5. 3. 11
venis, 4. 23. 15
venit 1. 21. 5 | 2. 6. 7 | 3. 5. 6 | 3. 18. 1 | 4. 1. 7 | 4. 7. 3
veniebat, 5. 1. 22
venêre 5. 5. 7
veniet 1. 30. 9
veniet ad me, 4. 25. 11
venient, 3 Prol. 8 | 4. 25. 26
veni, 3. 7. 15
veniat, 1. 2. 31
venerant 1. 1. 1
veniſſet 2. 5. 8
venerit, 2. 8. 18 | 3. 7. 19 | 3. 13. 7 | 4. 10. 8
veniente 4. 11. 5
venire 4. 17. 37 | 4. 21. 7 | 5. 21. 24
ventitare 3. 10. 16
venter 3. 7. 24
ventrem 4. 17. 32
Veneri, 3 17. 3
venuſtis 4. 4. 34
verba, 5 prol. 18 | 3. 16. 8 | 3. 3. 15
verbis 1. 11. 2 | 2. 6. 14 | 3. 6. 4 | 5. 2. 11 | 2. 13. 1
verboſa, 2 Prol. 13
verboſis 1. 14. 4
verendos 4. 10. 10
vereri, 1. 25. 7
veritas 3. 10. 5
vera 5. 5. 32
verò, 2. 6. 2. & alibi
veritatis, 1. 1. 9 | 3. 10. 43
verrem 5. 4. 1
verſatur 2. 8. 19
verſus 4. 21. 2
verſus ſubjecti, 1. 19. 2 | 3. 15. 18
verſibus ſenariis, 1 Prol. 2
vertit, 1. 31. 5
vertetur 2. 8. 19
verùm 1. 10. 2 | 1. 14. 12 | 3 Prol. 50 | 4. 17. 30 | 4. 19. 11
verum 1. 15. 3. & alibi
veram 4. 11. 2
vera 2. 5. 6
vera 5. 2. 12
veris 3. 9. 7
veſcatur 2. 6. 13
veſci 1. 31. 11
veſpa 3. 13. 3
veſtimentis 5. 5. 29
veſtem 4. 4. 2
veſte 4. 21. 23
veſtitu 5. 2. 21
veſtra 1. 14. 15
veſtrum 1. 2. 29
veſtri 4. 15. 5
veſtræ 4. 15. 6
veſtras, 5 Prol. 18
vetо, 4. 10. 11 | 4. 17. 31
vetat 4. 17. 13
veterem 1. 21. 6
vetera 4. 5. 37
vetuſto, 5 Prol. 13
vetuſtis 5. 1. 97
vetuſtior 4. 6. 18
vetuſtas 4. 21. 16
vetuſtate 3. 10. 7
vexata 4. 16. 3
vi, 1. 2. 12
via. 3. 14. 5
viam. 3 Prol. 15
viam honoris 2. 9. 3
viator 2. 1. 5
vicem, 3 Prol. 15
vicem fortunæ 5. 1. 15
vices 2. 8. 10, 4. 25. 26
vicina mors 4. 25. 19
vicini 1. 6. 1
victima 3. 3. 8
victi 4. 5. 1
victor 3. 14. 9 | 4. 5. 8
victoris 4. 24. 5
victorem 1. 15. 8
victorum 4. 21. 5
victum 3. 16. 4 | 4. 21. 25
victurum 5. 5. 5
victus 1. 8. 5
video 4. 23. 14
vides 2. 4. 8 | 4. 19. 6 | 5. 10. 10
videt 2. 8. 11 | 4. 17 37
vidit 1. 4. 3 | 1. 6. 1 | 1. 13. 5 | 1. 21. 8 | 3. 4. 1 | 3. 16. 8
viderunt 1. 20. 3 | 4. 17. 10
videre 1. 16. 2 | 2. 8. 28
vide 3. 6. 3
viderat 1. 7. 1 | 2. 8. 21
vidiſſet 3. 12. 4 | 3. 14. 2
videre 3. 2. 3
videre mala 1. 16. 2
videor 3. 7. 18
videris 1. 10. 9
videtur 1. 11. 13 | 4 Prol. 1 | 4. 16. 17

viden-

videntur, 4 Prol. 5
videar 4. 25. 2
videamur 3. 17. 7
videri, 2. 2. 5
vigilia, 3 Prolog 26
vigilem 3. 7. 19
vigilare 1. 23. 8
vigor 5. 7. 15
vile hordeum 2. 7. 9
viles, 3 Prolog. 11
villam, 2. 5. 8 | 2. 8. 3 | 3. 10. 19 | 4. 4. 23
villicus, 2. 8. 13
vincis 3. 18. 6
vincet 5. 3. 23
vincas moribus, 3. 8. 16
vincor 3. 18. 9
vindicavit 1. 21. 6 | 4. 6. 20 | 5. 2. 6
vindicet 3. 10. 28
vindicandam 4. 17. 27
vindicta 1. 28. 2 | 1. 29. 10
vindictam, 4. 3. 10
vinea 4. 2. 2
vinum 4. 4. 41
vino devotam 4. 4. 6
vina vetera 4. 4. 35
violavit 1. 27. 4
vipera 4. 7. 3
vir, 1. 18. 4 | 3. 9. 6
vir natus 3. 8. 11
viri, 5. 2. 20
viro forti 4. 11. 1
viros 2. 2. 1
viros venantem oculis, 4. 4. 4
virtus, 4. 23. 39
virtutis, 1. 11. 1
virtuti, 2. 9. 4 | 5. 2. 16
virtutem 4. 11. 3
virtute 1. 13. 14 | 3. 6. 11
vis, 1. 23. 5 | 3. 6. 2 | 4. 15. 2
vis & nequitia 2. 6. 3
vim, 3 Prol. 3
vi compescerent, 1. 2. 12
vires, 3. 2 9 | 4. 18. 11 | 5. 10. 8
viribus, 1. 1. 9 | 1. 11. 7 | 1. 21. 3 | 4. 2. 2 | 5. 2. 15
viridia 2. 5. 14
visum est, 3. 7. 20 | 4. 23. 6
visum seni 3. 19. 11
viso 2. 1. 6
vita 2. 8. 19 | 3. 2. 16
vitæ, 3 Prol. 16 | 4. 17. 2
vitæ 4. 19. 7
vitæ subsidium, 4. 21. 12
vitam, 3 Prolog. 23 | 5. 1 | 3. 7. 12 | 3. 20. 1 | 4 4. 36
vitiis 4. 9. 2
vites 4. 4. 38
vitemus 1. 19. 2
vitassent 1. 31. 4
vitans rapinam, 2. 4. 22
vitavi, 5. 4. 8
vitulus 5. 9. 3
vituperat 1. 12. 6
vituperant 4. 6. 26
viva, 3. 16. 29
vivos 2. 3. 5
vivere 3 7. 13.
vix, 4. 17. 8
ulciscī 5. 3. 4
ulla 1. 14. 11
ullius, 4. 10. 21
ulli, 4. 19. 13
ullo pacto, 2. 6. 6
ultimam 4. 19. 3
ultimi 5. 1. 17
ultro, 2. 8. 6 | 3. 7. 12. & alibi
una bibamus, 3. 16. 15
unde, 3. 7. 17. & alibi
unguento, 5. 1. 21
unguibus, 1. 31. 12 | 2. 6. 8
uniones 4. 5. 38
universis, 5. 7. 44
unquam, 4. 6. 16
unus, 1. 6. 7 | 2. 5. 11 | 2. 8. 17
una, 1. 2. 17 | 3. 16. 15
unum 3. 11. 4 | 4. 24. 28
unius 4. 4. 49
unam 4. 4. 4
uno 4. 4. 1
volans, 2. 6. 7
volo, 2. 5. 5 | 3. 8. 14 | 4. 24. 15
volunt 2. 2. 5
volebat, 3 Prol. 36
voluisti, 2. 8. 5 | 5. 3. 4
voluit, 3. 15. 18 | 4. 21. 7
voles 3. 14. 11
volet, 5 Prol. 15
voluerit, 1 Prol. 5 | 2. 9. 10 | 3. 17. 8
voluisses 1. 3. 14
volucris 2. 4. 6
volucris parvulæ, 5. 3. 31
volucrem 1. 26. 11
volucri 5. 8. 1
voluntas 5. 6. 5
voluntatem 4. 4. 31
voluptas 4. 8. 8

volu-

INDEX

volutat ſeſe, 4. 3. 2
vos, 4. 17. 34. & alibi
vobis, 3. 18. 10
votum
vocis, 1. 11. 13
vocis fidem, 4. 25. 9
vocam 1. 12. 12 | 1. 13. 8 | 3. 16. 16 | 3. 18. 4. & alibi
vocent, 3 Prol. 10
voce 1. 11. 5
vocibus, 1. 12. 7 | 3. 18. 13
urbano 5. 5. 8
votum 5. 4. 2
urbs 4. 21. 18
urbis 1. 14. 6
urbes 4. 21. 4
uſurpare 4. 15. 5
uſus, 4. 25. 13
uſus eſt, 4. 24. 8 | 5 Prolog. 13
uſum 4. 10. 21
uſu 3. 3. 1
ut, 1. 11. 5 | 6. 14. 1, 10 | 1. 22. 6 | 1. 27. 6 | 1. 28. 4, 11 | 2 Prol. 3 | 10. 2. 1, 12 | 2. 4. 10 | 2. 6. 11 | 2. 8. 2 | 2. 9. 3 | 3 Prol. 3, 5 | 3. 2. 6 | 3. 8. 16 | 3. 13. 10 | 4. 4. 8, 42, 43, 44 | 4. 5. 5 | 4. 9. 26 | 4. 10. 6 | 4. 17. 3 | 4. 19. 5, 10 | 5. 5. 6 | 5. 7. 19
ut pro quam, 1. 12. 14 | 1. 21. 8 | 2. 5. 19 | 3 Prolog. 27 | 3. 2. 9 | 5. 1. 4 | 4. 1. 10 | 5. 1. 3 | 5. 7. 13 | 4. 2. 3 | 4. 18. 4 | 3. 7. 4 | 3. 10. 27 | 3. 16. 8 | 4. 21. 26 | 4. 17. 10
uti, 3. 8. 14
utcunque 2. 2. 1
uterque 1. 10. 7 | 5 5. 27
utrumque 3. 8. 12 | 3. 13. 4
utriuſque 3. 10. 2
utilis 3. 14. 11 | 4. 3. 8
utilis, 4. 25. 18
utile eſt 3. 17. 12
utiles 4. 10. 14
utilius 4. 12. 1
utiliora 1. 12. 1
utilitas 1. 22. 11
utilitatem, 4 Prol. 4
utinam 4. 6. 6
uvam 4. 2. 2
vulgare 3. 9. 1
vulgatus 4. 24. 31
vulgo 3. 3. 2
vulgi, 1. 14. 12 | 5. 2. 12
vulneris 2. 3. 3
vulnere 2. 7. 12
vulpes 1. 7. 1 | 1. 13. 5 | 1. 26. 3
vulpes doloſa 4. 8. 3
vulpis 4. 2. 1 | 4. 19. 1
vulpi 1. 28. 12
vulpem 1. 10. 4 | 1. 26. 7
vulpecula 4. 8. 10
vulpinos 1. 28. 3
vult, 1. 13. 9 | 1. 24. 1, 9 | 2. 4. 9
vulturius 1. 27. 8
vultum 4. 17. 10
vultu 1. 13. 7
uxoris 3. 10. 18, 21
uxori voces, 3 Prol. 12
uxorem 1. 6. 3
uxorem ſanctam, 3. 10. 30
uxores 3. 3. 17
Xiſtum 2. 5. 17
Zonas 4. 21. 11

SCOTTISH MUSEUM 65 JUN

FINIS.

OMISSA.

FAB. 17. Lib. 3. *Honore fructum*] Cum, quæ ad hunc locum vides, annotaveram; amicus me meus monuit Fabri correctione non opus esse, mentemque verborum, ut nunc sunt, bene se habere. Ea autem hæc est. Ne, arbores eligendo frugiferas, videamur earum fructum mortalibus vendere, ut honos nobis inde proveniat; adeoque hominibus bene facere, intuitu mercedis; cum bonitas ipsa per se chara esse debeat; quem errorem refutat Pallas, olivam dicens sibi eò gratiorem esse, quod fructum ferat; nisi enim utile est quod facimus, stulta est gloriatio, & honor inanis.

Fab. 10. l. 47. lib. 3. *Damnanda*] Amicus meus conjecit, *amplianda*.

Fab. 16. l. 4. *Sed hoc fere.*] Corripit se ipsum Jupiter his dictis. quid ego de pœnâ loquor? hoc enim vero nomine non est pœna sed præmium; adeoque pro sententiâ in vos decretoriâ hoc mercedis auferetis, merces enim potiùs habenda est. suspicor illud *feretis* ambiguum quiddam in se habere & facetum, quale multa Phædri, & utrumque velle, & *reportabitis*, itemque *patiemini*.

ERRATA.

Præf. p. 37. l. 7. *protulisset*.

L. 1. p. 5. l. 14. *omnino*. P. 10. l. 6. *augusta*. P. 13. 26. *tamen*. P. 14. 6. *elidem*. P. 15, 9. *ramos*. 15. *demum*. P. 28. 25. *optimique*. 26. *septingent*. 27. *Poetas*. 28. *apud Orat*. P. 32. 27. *velit, eleganter, impudent*. P. 38. 16. *lineolâ*. P. 42. 10. *viridia*. P. 61. 4. *ut posit*. P. 65. 35. *credulus*. P. 68. 24. *interpretetur*. P. 71. 49. *porro. crearer*.

BRITISH MUSEUM
15
65
JUN